

VOZILA, ZRAKOPLOVI, PLOVILA IN SPREMLJAJOČA TRANSPORTNA OPREMA

OPOMBE

1. Ta oddelek ne obsega izdelkov iz tar. št. 95.01, 95.03 ali 95.08, bobov, sani ipd. iz tar. št. 95.06.
2. Z izrazom "**deli**" in "**deli in pribor**" v tem oddelku **niso mišljeni** naslednji izdelki, čeprav jih je mogoče šteti za izdelke iz tega oddelka:
 - (a) tesnila in podobno (ki se uvrščajo po materialu, iz katerega so izdelani, ali v tar. št. 84.84) in drugi izdelki iz vulkanizirane gume (tar. št. 40.16), razen iz trde gume;
 - (b) deli z možnostjo splošne rabe, iz 2. opombe k XV. oddelku, iz navadnih kovin (XV. oddelek) ali podobni izdelki iz plastičnih mas (39. poglavje);
 - (c) izdelki iz 82. poglavja (orodja);
 - (d) izdelki iz tar. št. 83.06;
 - (e) stroji in aparati iz tar. št. 84.01 do 84.79 ali njihovi deli; izdelki iz tar. št. 84.81 ali 84.82; izdelki iz tar. št. 84.83, če so integralni deli motorjev;
 - (f) električni stroji in oprema (85. poglavje);
 - (g) izdelki iz 90. poglavja;
 - (h) izdelki iz 91. poglavja;
 - (ij) orožje iz 93. poglavja;
 - (k) svetilke ali svetila iz tar. št. 94.05;
 - (l) ščetke, ki se uporabljajo kot deli vozil (tar. št. 96.03).
3. Z izrazom "**deli ali pribor**" v 86., 87. in 88. poglavju so mišljeni samo tisti deli ali pribor, ki so primerni za uporabo izključno ali pretežno z izdelki iz omenjenih poglavij. Če ustrezajo deli ali pribor poimenovanju iz dveh ali več tarifnih števil omenjenih poglavij, se uvrstijo v tarifno številko, glede na njihov glavni namen.
4. Za potrebe tega oddelka:
 - (a) vozila konstruirana posebej za kombiniran prevoz **po cesti in železnici**, se uvrščajo kot vozila iz 87. poglavja;
 - (b) **amfibijska motorna vozila**, se uvrščajo kot vozila iz 87. poglavja;
 - (c) vozila na **zračni blazini (aircraft)**, ki so konstruirana **tudi za vožnjo po cestah**, se uvrščajo v ustrezno tar. št. v 88. poglavju.
5. **Zračnoblazinska vozila** se uvrščajo v ta oddelek skupaj z vozili, katerim so najbolj podobna, in sicer:
 - (a) v 86. poglavje - če so konstruirana tako, da se premikajo na vodilni tirnici (hover-trains);
 - (b) v 87. poglavje - če so konstruirana tako, da se premikajo nad zemljo ali nad zemljo in nad vodo;

- (c) v **89. poglavje** - če so konstruirana tako, da se premikajo nad vodo, ne glede na to, ali lahko pristanejo na plažah ali v dokih ali ne, ali če se lahko premikajo tudi nad ledom.

Deli in pribor zračnoblazinskih vozil se uvrščajo v tisto tarifno številko, v katero se uvrščajo dana vozila.

Tirni pribor za zračnoblazinske vlake **se uvršča** kot železniški tirni pribor, oprema za signalizacijo, varnost, nadzor in upravljanje prometa za sistem prevoza z zračnoblazinskimi vlaki pa kot oprema za signalizacijo, varnost, nadzor in upravljanje v železniškem prometu.

SPLOŠNA DOLOČILA

(I) SPLOŠNA VSEBINA ODDELKA

Ta **oddelek vključuje**:

- vse tipe zračnoblazinskih vozil (**86. poglavje**),
- druga cestna vozila (**vkjučno** druga zračnoblazinska vozila) (**87. poglavje**),
- letala in vesoljske ladje (**88. poglavje**) in
- ladje, čolne zračne gliserje in ploveče instalacije (**89. poglavje**),

razen naslednjih:

- (a) nekateri premični stroji (**glej** naslednji **del (II)**),
- (b) demonstracijski modeli iz **tar. št. 90.23** in
- (c) igrače, nekatera oprema za zimske športe in sejemska vozila. Iz tega **Oddelka** so **izključeni na primer**:
 - kolesa na nožni pogon -igrače, avtomobili s pedali itd., ki so konstruirani tako, da jih otroci vozijo, čolni - igrače in letala - igrače (**tar. št. 95.01** ali **95.03**),
 - bob sani, tobogani in podobno (**tar. št. 95.06**),
 - avto - skuterji (**tar. št. 95.08**).

Razen tega ta **Oddelek vključuje** nekatere naštete izdelke spremljajoče transportne opreme, **kot so na primer**: zabojniki (kontejnerji), ki so konstruirani in opremljeni posebej za prevoz na en ali več transportnih načinov, nekateri tramvajski in železniški progovni pribor in mehanska (**vključno** elektromehanska) signalna oprema (**86. poglavje**) ter padala in naprave za izstrelitev letal, krovni ustavljalniki letal in podobna oprema, zemeljski trenažerji letenja (**88. poglavje**).

V skladu z določili naslednjega **dela (III)**, ta **Oddelek vključuje tudi** dele in pribor vozil, letal itd. iz poglavij od št. 86. do 88.

(II) SAMOVOZNI IN DRUGI PREMIČNI STROJI

Številni stroji in oprema, še posebno vrst, ki **so vključeni** v **Oddelek XVI**, so lahko montirani na šasijo vozil ali na plavajoče objekte iz **Oddelka XVII**; uvrščanje takšnih kombiniranih premičnih strojev je odvisno od različnih dejavnikov, predvsem od vrste podlage.

Primer:

Vsi premični stroji, narejeni z montiranjem stroja na neko plavajočo podlago, **se uvrščajo** v **89. poglavje** (**na primer**: plavajoča dvigala, plavajoči bagri, plavajoči transporterji za žito itd.). Glede

uvrščanja voznih in premičnih strojev, narejenih z montiranjem opreme na šasije vozil iz 86. ali 87. poglavja, je treba **upoštevati** komentar k **tarifnim številkam 86.04, 87.01, 87.05, 87.09 ali 87.16.**

(III) DELI IN PRIBOR

POUDARITI JE TREBA, DA 89. POGLAVJE NE PREDVIDEVA NIKAKRŠNIH POSTAVK ZA DELE ALI PRIBOR LADIJ, ČOLNOV ALI PLAVAJOČIH OBJEKTOV.

Takšni deli in pribor, čeprav prepoznani kot deli in pribor za ladje itd., **se uvrščajo** v druga poglavja v ustrezne tarifne številke (**na primer:** lesena vesla v **44. poglavje**, jadra v **63. poglavje**, kovinsko okovje v **83. poglavje** itd.).

Druga poglavja tega Oddelka predvidevajo uvrščanje delov in pribora vozil, letal in zadevne opreme.

Vendar pa je treba omeniti, da **so** deli in pribor **vkjučeni** v tarifne številke tega Oddelka **samo**, če **izpolnjujejo** naslednje pogoje:

- (a) **ne smejo** biti **izključeni** z **Opombo 2** k temu oddelku (**glej** točko (A)),
- (b) **morajo biti** primerni izključno ali pretežno za uporabo z izdelki iz **86. do 88. poglavij** (**glej** točko (B)), in
- (c) **ne smejo** biti bolj natančno zajeti kjerkoli drugje v Nomenklaturi (**glej** točko (C)).

(A) Deli in pribor, ki so izključeni z Opombo 2 k Oddelku XVII.

Ta opomba **izključuje** naslednje dele in opremo, **ne glede** na to, ali jih je mogoče prepoznati kot predmete iz tega Oddelka:

- (1) **Tesnila, podstavke in podobne izdelke iz kakršnega koli materiala** (uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelani, ali pa v **tar. št. 84.84**) in druge predmete iz vulkanizirane gume, **razen** predmetov iz trde gume (**na primer:** blatniki in obloge za pedala) (**tar. št. 40.16**).
- (2) **Dele za splošno uporabo, kot so opredeljeni v opombi 2 k Oddelku XV,**
na primer: kable in verige (narezane na določene dolžine ali nenarezane, opremljene s *fitingi* na koncih ali neopremljene, **razen** zavornih kablov, kablov za plin in podobnih kablov, ki so primerni za uporabo pri motornih vozilih iz **87. poglavja**), žeblice, vijake, matice, tesnila, zagozde in razcepke, vzmeti (**vkjučno** listnate vzmeti za vozila) (takšno blago iz navadnih kovin spada v **poglavja št. 73. do 76. in št. 78. do 81.**, podobno blago iz plastičnih mas pa v **39. poglavje**) ter ključavnice, fitingi in okovje za karoserije vozil (**na primer:** trakovi, okrašeni s kroglicami, progami, ročaji za vrata, vzmeti za pridržanje, nasloni za stopala, mehanizmi za odpiranje oken), registrske tablice, tablice z oznako države itd. (takšno blago iz navadnih kovin **se uvršča** v **83. poglavje**, podobno blago iz plastičnih mas pa v **39. poglavje**).
- (3) **Ključ, izvijači in drugo orodje, ki spada v 82. poglavje.**
- (4) **Zvonci na primer: za kolesa (na nožni pogon) in drugi predmeti iz tar. št. 83.06.**
- (5) **Stroji in mehanske naprave in njihovi deli, ki so vkjučeni v tar. št. od 84.01 do 84.79,**
na primer:
 - (a) Kotli in oprema za kotle (**tar. št. 84.02 ali 84.04**).
 - (b) Plinski generatorji, **na primer:** plinski generatorji za vozila (**tar. št. 84.05**).
 - (c) Parne turbine iz **tar. št. 84.06**.
 - (d) Motorji vseh vrst, **vkjučno** motorji, opremljeni z menjalniki, ter njihovi deli, ki **so vkjučeni** v **tar. št. 84.07 do 84.12**.
 - (e) Črpalke, kompresorji in ventilatorji (**tar. št. 84.13 ali 84.14**).
 - (f) Zračni-aklimatizacijski stroji (**tar. št. 84.15**).

- (g) Mehanski aparati za izmet, razprševanje ali disperzijo tekočin ali prahu; aparati za gašenje požarov (**tar. št. 84.24**).
 - (h) Stroji za dvigovanje, manipulacijo, nakladanje ali razkladanje (**na primer:** dvigala, vitli itd.); stroji za izkopavanje, niveliranje, vrtnje in kopanje zemlje, mineralov in rud (**tar. št. 84.25, 84.26, 84.28, 84.30 ali 84.31**).
 - (ij) Kmetijski stroji iz **tar. št. 84.32 ali 84.33** (**na primer:** priključki za mlatev, sejanje semen, košnjo itd.), ki so konstruirani tako, da se montirajo na vozila.
 - (k) Stroji vrst, opisanih v **tar. št. 84.74**.
 - (l) Mehanizmi za brisanje vetrobranskega stekla iz **tar. št. 84.79**.
- (6) Nekatero drugo blago iz **84. poglavja**,
- na primer:**
- (a) Pipe, ventili in podobne naprave (**na primer:** izpustne pipe na radiatorjih, ventili za zračnice itd.) (**tar. št. 84.81**).
 - (b) Kroglični, valjni in iglični ležaji (**tar. št. 84.82**).
 - (c) Notranji deli strojev ali motorjev (kolenaste ali odmične gredi, zamašnjaki itd.), ki **so vključeni v tar. št. 84.83**.
- (7) **Električni stroji in oprema iz 85. poglavja**,
- na primer:**
- (a) Električni generatorji, motorji, transformatorji itd. iz **tar. št. 85.01 ali 85.04**.
 - (b) Elektromagneti, elektromagnetne spojke, zavore itd. iz **tar. št. 85.05**.
 - (c) Električni akumulatorji (**tar. št. 85.07**).
 - (d) Električna oprema za vžig in spravljanje motorja z notranjim zgorevanjem v tek (električni zaganjači, svečke itd.) (**tar. št. 85.11**).
 - (e) Oprema za električno razsvetlavo, signalizacijo, brisanje vetrobranskega stekla, proti zmrzovanju, zameglitvi itd. za kolesa na nožni pogon in motorna vozila (**tar. št. 85.12**); električni signalni aparati za druga vozila (**na primer:** za vlake) ali za letala ali ladje (**tar. št. 85.31**); električni aparati proti zameglitvi za druga vozila, letala ali ladje (**tar. št. 85.43**).
 - (f) Električne grelne naprave za motorna in železniška vozila, letala itd. (**tar. št. 85.16**).
 - (g) Mikrofon, zvočniki ali audiofrekvenčni električni ojačevalci (**tar. št. 85.18**).
 - (h) Radijski oddajniki in sprejemniki (**tar. št. 85.25 ali 85.27**).
 - (ij) Električni kondenzatorji (**tar. št. 85.32**).
 - (k) *Pantografi* in drugi korektorji električnega toka za vlečna vozila na elektriko, varovalke, stikala in drugi električni aparati iz **tar. št. 85.35 ali 85.36**.
 - (l) Električne žarnice z nitko in električne žarnice na praznjenje iz **tar. št. 85.39**.
 - (m) Drug električni pribor, kot je **na primer:** izolirana električna žica in kabli (**vključno** garniture električnih kablov) in izdelki iz grafita ali drugega oglja za električne namene, **ne glede** na to, ali so opremljeni s priključki, ali niso; izolatorji, izolacijski pribor (**tar. št. od 85.44 do 85.48**).
- (8) **Instrumenti in aparati iz 90. poglavja, vključno tisti, ki se uporabljajo na nekaterih vozilih, kot so:**
- (a) Fotografске ali kinematografske kamere (**tar. št. 90.06 ali 90.07**).
 - (b) Navigacijski instrumenti in aparati (**tar. št. 90.14**).
 - (c) Medicinski zobarski ali veterinarski instrumenti in aparati (**tar. št. 90.18**).
 - (d) Rentgenski in drugi aparati (**tar. št. 90.22**).
 - (e) Manometri (**tar. št. 90.26**).

- (f) Števci vrtljajev, taksimetri, merilniki hitrosti in drugi instrumenti in naprave iz **tar. št. 90.29** in
 - (g) Instrumenti, aparati in stroji za merjenje ali kontrolo (**tar. št. 90.31**).
 - (9) Ure (**na primer:** ure za voznikovo armaturno ploščo) (**91. poglavje**).
 - (10) Orožje (**93. poglavje**).
 - (11) Svetilke in druga svetila (**na primer:** žarometi za letala ali vlake) iz **tar. št. 94.05**.
 - (12) Ščetke (**na primer:** za vozila za čiščenje ulic) (**tar. št. 96.03**).
- (B) **Kriterij "izključne" ali "pretežne uporabe".**
- (1) **Deli in pribor, ki se lahko uvrstijo v Oddelek XVII in druge oddelke.**

V skladu z **Opombo 3** k temu **Oddelku**, so iz poglavij št. **86 do 88** izključeni deli in pribor, ki niso primerni za uporabo **samo** ali **pretežno s predmeti iz poglavij od št. 86 do 88**.

V skladu z **Opombo 3**, ko se lahko nek del ali pribor uvrsti v en ali več drugih **Oddelkov**, pa **tudi v Oddelek XVII**, se njegovo pravilno uvrščanje določi **po prevladujoči uporabi dela ali pribora**. Tako so **na primer:** krmilna naprava, zavorni sistemi, kolesa, blatniki itd., ki se uporabljajo pri številnih premičnih strojih, ki so **vključeni v 84. poglavje**, dejansko enaki tistim, ki se uporabljajo na tovornih vozilih iz **87. poglavja**; ker pa se uporabljajo pretežno na tovornih vozilih, se ti deli in pribor uvrščajo v ta **Oddelek**.
 - (2) **Deli in pribor, ki se lahko uvrstijo v dva ali več tarifnih številk tega Oddelka.**

Nekateri deli in pribor so primerni za več vrst vozil (za motorna vozila, letala, motorna kolesa). Primeri takšnega blaga so **na primer:** zavore, krmilni sistemi, kolesa, osi itd. Takšni deli in pribor **se uvrščajo** v tiste tarifne številke, ki se nanašajo na dele in pribor vozil, na katerih se **pretežno uporabljajo**.
- (C) **Deli in pribor, ki so bolj specifično zajeti drugje v Nomenklaturi.**
- Deli in pribor, ki jih je sicer mogoče prepoznati kot predmete iz tega **Oddelka**, so iz njega **izključeni**, če so **bolj specifično zajeti drugje** v Nomenklaturi, **na primer:**
- (1) Profilirane oblike gume, narezane ali nenarezane, **razen** iz trde gume (**tar. št. 40.08**).
 - (2) Transmisijski jermeni iz gume (**tar. št. 40.10**).
 - (3) Zunanje gume, zamenljive plasti gume, zračnice in gumijasti podstavki za kolesa vseh vrst (**tar. št. 40.11 do 40.13**).
 - (4) Kovčki za orodje iz usnja, umetnega usnja ali vulkanfibra (**tar. št. 42.02**).
 - (5) Mreže za kolesa na nožni pogon in zračne balone (**tar. št. 56.08**).
 - (6) Vrvi za kotaljenje (**tar. št. 56.09**).
 - (7) Tekstilne preproge (**57. poglavje**).
 - (8) Varnostno steklo brez okvirja, ki sestoji iz strjenega ali laminiranega stekla, v oblikah ali ne (**tar. št. 70.07**),
 - (9) Vzratna ogledala (**tar. št. 70.09** ali **90. poglavje** - glej določila ustreznih komentarjev).
 - (10) Steklo brez okvirja za žaromete vozil (**tar. št. 70.14**) in blago iz **70. poglavja** nasploh.
 - (11) Upogibne gredi za merilnike hitrosti, števce vrtljajev itd. (**tar. št. 84.83**) .
 - (12) Sedeži za vozila (**tar. št. 94.01**).
-

TIRNA VOZILA IN NJIHOVI DELI, ŽELEZNIŠKI IN TRAMVAJSKI TIRNI SKLOPI IN PRIBOR TER NJIHOVI DELI; MEHANIČNA IN ELEKTROMEHANSKA SIGNALNA OPREMA ZA PROMET VSEH VRST

OPOMBE

1. V to poglavje ne spadajo:
 - (a) leseni ali betonski železniški ali tramvajski pragovi ali betonska vodila tirnic za zračno-blazinske vlake (**tar. št. 44.06 in 68.10**)
 - (b) deli za železniške ali tramvajske tire iz železa ali jekla iz **tar. št. 73.02**;
 - (c) električna oprema iz **tar. št. 85.30** za signalizacijo, varnost, nadzor in upravljanje prometa.
2. **Tar. št. 86.07** obsega med drugim:
 - (a) osi, kolesa, kolesne dvojice, monoblok kolesa, kolesne obroče in druge dele koles;
 - (b) okvir, podstavni voziček;
 - (c) osne mazalke, zavorne naprave;
 - (d) odbojnice za tirna vozila, vlečne naprave (s kavljem in druge) in naprave za predhod ("mehovi");
 - (e) vagonске karoserije.
3. Smiselno opombi 1 k temu poglavju obsega **tar. št. 86.08** med drugim:
 - (a) sestavljene tire, kretnice, odbojnice na koncu tira in merilo nakladalnega profila;
 - (b) semaforje (signale), mehanske signalne plošče, naprave za dviganje in spuščanje zapornic, signalne in kretnične upravljalne naprave in drugo mehansko in elektromehansko opremo za signalizacijo, varnost, nadzor in upravljanje v prometu, z električno razsvetljavo ali brez nje, za železnice, tramvaje, ceste, notranje vodne poti, parkirišča, luke in letališča.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vkjučuje** lokomotive in druga tirna vozila in njihove dele, kot **tudi** nekateri tirni material in pribor za železnice ali tramvaje katere koli vrste (**vključno** za ozkotirne železnice, enotirne železnice itd.) To poglavje **vkjučuje** ZABOJNIKE (*kontejnerje*), ki so konstruirani in opremljeni posebej za prevoz z enim ali več načini transporta, pa **tudi** mehansko in elektromehansko opremo za signalizacijo ali kontrolo vseh vrst prometa (**vključno** opremo za parkirišča).

Pojma "železniški" in "tramvajski" v tem poglavju se ne nanašata samo na konvencionalna vozila, ki se premikajo po jeklenih tirnicah, temveč **tudi** na podobne vodene sisteme, kot na primer na sisteme, ki uporabljajo magnetno lebdenje (*levitacijo*) ali betonsko progo.

Ti najrazličnejši izdelki se uvrščajo takole:

- (A) **Samovozna tirna vozila vseh vrst, kot so** lokomotive, motorna železniška ali tramvajska vozila, železniški vagoni, samovozne nadzorniške drezine - **tar. št. 86.01 do 86.03**. Tarifna številka 86.02 **vključuje tudi** zalogovnike za lokomotive. Lokomotive z dvema vrstama pogona **se uvrščajo** v tarifno številko, ki ustreza prevladujoče uporabljeni vrsti pogona.

- (B) **Servisna vozila** za vzdrževanje železniških ali tramvajskih vozil, z lastnim pogonom ali brez njega (**tar. št. 86.04**).
- (C) **Razne vrste vlečenih vozil** (železniški in tramvajski potniški vagoni, železniški ali tramvajski furgoni, zaprti ali odprti tovorni vagoni itd.) (**tar. št. 86.05 in 86.06**).
- (D) **Deli železniških ali tramvajskih lokomotiv in drugih tirnih vozil** (**tar. št. 86.07**), kot **tudi** železniški in tramvajski pritrdilni tirni material ter pribor in mehanska in elektromehanska oprema za signalizacijo in kontrolo cestnih, železniških in drugih vozil, ladij ali letal (**tar. št. 86.08**).
- (E) **Zabojniki (kontejnerji)**, ki so posebej konstruirani in opremljeni za prevoz z enim ali več transportnimi načini (**tar. št. 86.09**).

V to poglavje **so vključena tudi zračnoblazinska vozila**, ki so konstruirana za premikanje po vodilni tirnici (vlaki na zračni blazini), deli teh vozil, pribor za vodilne tirnice *zračnoblazinskih* vlakov in mehanska in elektromehanska oprema za kontrolo prometa v sistemu za transport z zračnoblazinskimi vlaki (**Opomba 3** k temu **Oddelku**).

Nekompletna ali nedokončana vozila se uvrščajo kot ustrezna kompletna ali dokončana vozila, če imajo njihove lastnosti.

Na primer:

- (1) Lokomotive ali motorna železniška ali tramvajska vozila **brez pogonskih** enot, merilnih instrumentov, varnostnih aparatov ali opreme za opravljanje dela.
- (2) Potniška vozila **brez sedežev**.
- (3) Spodnje osnove vagonov z deli za obešanje in s kolesi.

Na drugi strani pa se zaboji motoriziranih železniških ali tramvajskih vozil, *furgonov* ali odprtih vozil ali zalogovnikov, ki **niso nameščeni na spodnje podlage**, uvrščajo kot deli železniških ali tramvajskih lokomotiv in drugih tirnih vozil (**tar. št. 86.07**).

To poglavje **ne vključuje:**

- (a) modelov tirnih vozil za demonstracijske namene (**tar. št. 90.23**),
- (b) težkega topništva, vgrajenega na železniških vagonih (**tar. št. 93.01**),
- (c) otroških železnic - igrač (**tar. št. 95.03**) in
- (d) vozil, ki **niso** prava tirna vozila in so konstruirana za ogled ali drugo zabavo v zabaviščnih parkih (**tar. št. 95.08**).

86.01 - TIRNE LOKOMOTIVE, NAPAJANE IZ ZUNANJEGA VIRA ELEKTRIČNE ENERGIJE ALI IZ ELEKTRIČNEGA AKUMULATORJA

8601.10 - Napajane iz zunanjega vira električne energije

8601.20 - Napajane iz električnih akumulatorjev

Ta tarifna številka **vključuje** vse vrste električnih lokomotiv, ki dobijo električno energijo iz močnih akumulatorjev, nameščenih v vozilih, ali pa preko zunanjega električnega vodnika, ki je lahko tirnica ali viseč kabel.

86.02 - DRUGE TIRNE LOKOMOTIVE; LOKOMOTIVE Z ZALOGOVNIKOM

9602.10 - Električne dieselske lokomotive

9602.90 - Druge

(A) LOKOMOTIVE

V to skupino **so vključeni** vsi tipi tirnih lokomotiv, **razen tistih**, ki se napajajo iz zunanjega vira električne energije ali električnih akumulatorjev (**tar. št. 86.01**), in sicer **ne glede** na vrsto pogonske naprave (parni stroj, dieselski motor, plinska turbina, bencinski motor, pnevmatski motor itd.).

V to skupino so vključeni:

- (1) Znane so **3 vrste Dieselskih lokomotiv**:
 - (a) **Diesel-električne lokomotive**, v katerih dieselski motor žene generator, ki proizvaja električno energijo, s katero se napaja vlečni motor za premikanje koles.
 - (b) **Diesel-hidravlične lokomotive**, v katerih se energija iz dieselskega motorja prenaša na kolesa preko hidravličnega sistema.
 - (c) **Diesel-mehanske lokomotive**, pri katerih se energija iz dieselskega motorja prenaša na kolesa preko gredi, zamašnjaka in menjalnika.
- (2) **Parne lokomotive vseh vrst, vključno** turbinske, ki uporabljajo električni pogon, lokomotive z rezervoarjem in brezplamenske lokomotive (lokomotive, opremljene s parnim rezervoarjem, namesto s parnim kotlom, pri čemer se parni rezervoar napaja iz industrijske napeljave).

*
* *

V to tarifno številko **so vključene tudi** nekatere lokomotive zmerne pogonske moči, ki niso opremljene z vrtljivo osnovo in imajo običajno **samo** dve pogonski osi. Te lokomotive se uporabljajo predvsem na postajah in ranžirnih postajah za manevriranje ter na nekaterih industrijskih železniških tirih.

(B) LOKOMOTIVSKI ZALOGOVNIKI (*TENDERS*)

Zalogovniki so vozila, pripeta na lokomotive in nosijo vodo in gorivo, potrebno za delovanje kotla. Sestojijo iz podlage, ki je nameščeno na dveh ali več oseh, in iz pločevinaste nadgradnje, v kateri je rezervoar za vodo, skladišče za premog, ali pa rezervoar za kurilno olje.

*
* *

Traktorji, ki so konstruirani za premikanje po **cesti** in **tirih**, so iz te tarifne številke **izključeni** (**tar. št. 87.01**).

86.03 - SAMOVOZNI ŽELEZNIŠKI IN TRAMVAJSKI POTNIŠKI IN TOVORNI VAGONI, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 86.04

8603.10 - Napajani iz zunanjega vira električne energije

8603.90 - Drugi

S a m o v o z n i železniški in tramvajski potniški in tovorni vagoni se od lokomotiv ločijo po tem, da imajo manjši motor in so konstruirani za prevoz potnikov ali blaga. Ta vozila so lahko konstruirana tako, da se premikajo sama, ali pa jih je mogoče pripeti za več istovrstnih vozil oziroma jim je mogoče pripeti eno ali več prikolic.

Glavna značilnost teh vozil je kabina za upravljanje na enem ali obeh koncih, ali pa na dvignjenem mestu na sredi (*opazovalnica*).

Med razne vrste samovoznih železniških in tramvajskih potniških in tovornih vozil, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, **so vključene:**

- (A) **Vozila, ki jih poganja elektrika**, ki jo dobijo preko *pantografa* ali *trole* (če obstaja viseči kabel), ali pa preko drsnikov, nameščenih na vrtilne osnove (če obstaja tretja tirnica).

Tramvajski vozovi včasih uporabljajo dva tirna vodnika, nameščena v žleb tirnic, električni tok pa se odjema preko posebne naprave, imenovane "**tačka**".

- (B) **Motorna vozila** - samostojna vozila, ki se premikajo na lastni pogon in so opremljena s parnimi stroji, dieselskimi ali drugimi motorji z notranjim zgorevanjem itd..

- (C) **Samovozna vozila, ki se premikajo s pomočjo akumulatorjev.**

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi tirna vozila z električnim sistemom**. Princip tega sistema temelji na akumulaciji kinetične energije v vztrajniku, ki se hitro vrti. Ta energija se preko električnega generatorja prenaša na pogonski motor v obliki električnega toka. Območje delovanja takšnega sistema je razmeroma omejeno, **vendar** se lahko uporablja pri lahkih železniških vozilih ali tramvajih.

Poudariti je treba, da so iz te tarifne številke **izključena** cestna motorna vozila, ki se lahko na preprost način spremenijo v železniška vozila tako, da jim **enostavno** zamenjajo kolesa in izključijo krmilni mehanizem, medtem pa ostane motor nespremenjen (**tar. št. 87.02**).

86.04 - ŽELEZNIŠKA ALI TRAMVAJSKA VOZILA ZA VZDRŽEVANJE ALI SERVISIRANJE, VKLJUČNO SAMOVOZNA (NA PRIMER: VAGONI - DELAVNICE, VAGONI - DVIGALA, VAGONI - PODBIJALNIKI TOLČENCA, VAGONI RAVNALNIKI TIROV, POSKUSNO - PRESKUSNI VAGONI IN PROGOVNA INŠPEKCIJSKA VOZILA

Vozila, ki jih **vključuje** ta tarifna številka (samovozna ali nesamovozna), se uporabljajo predvsem pri polaganju, servisiranju in vzdrževanju prog in prostora ob progi.

V to tarifno številko **so vključeni:**

- (1) Delavniški vagoni, opremljeni z orodjem, obdelovalnimi stroji, električnimi generatorji, stroji za dvigovanje, z varilno opremo, verigami, kabli itd..
- (2) Vagoni - dvigala, kot **na primer:** za posege pri nesrečah, dvigovanje lokomotiv ali vagonov, polaganje ali dvigovanje železniških tirov, nakladanje ali razkladanje na postajnih peronih.
- (3) Vagoni z vitlom.
- (4) Vagoni, opremljeni s posebno opremo za čiščenje in podbijanje tolčenca (gramoza).

- (5) Vagoni, opremljeni s strojem za mešanje cementa, ki se uporabljajo na progah (za pričvrstitev stebrov za električni kabel).
- (6) Vagoni, opremljeni z napravami za uravnoteženje železniških tehtnic.
- (7) Vagoni z lestvami za nameščanje in vzdrževanje električnih kablov.
- (8) Vagoni - škropilniki za uničevanje plevela.
- (9) Samovozna vozila za vzdrževanje proge (še posebno *drezine*), ki so opremljena z enim ali več motorji, ki ne ženejo le strojev, montiranih na teh vagonih (stroji za polaganje tirov, za podbijanje tolčenca (gramoza) itd.) in premikajo vozila med delom, temveč mu **tudi** omogočajo hitro premikanje po progi, kadar nanj montirani stroji niso vklopljeni.
- (10) Železniška vozila za testiranje s posebno opremo, **kot so na primer:** avtomatski instrumenti za preverjanje delovanja motorja, zavor itd. (**na primer:** za merjenje vlečne obremenitve, za odkrivanje napak na progi, podlagi, mostovih itd.); vozila za preverjanje tirov, ki med premikanjem beležijo sleherno nenaravnost tirov.
- (11) Mehanske nadzorniške *drezine*, **vkjučno** motorna železniška kolesa na nožni pogon, ki jih uporabljajo železničarji za vzdrževanje prog. Ta vozila so običajno opremljena z motorji z notranjim zgorevanjem, so samovozna in zagotavljajo hiter prevoz servisnega osebja in materiala, ki ga je treba prepeljati ali pobrati vzdolž proge.
- (12) Železniške nadzorniške *drezine* brez mehanskega pogona, **vključno tudi** železniška kolesa, ki jih uporabljajo železničarji (na **ročni** ali **nožni** pogon).

*
* *

Stroji, merilni instrumenti in druga oprema so iz te tarifne številke **izključeni**, če so nameščeni na preproste ploščadi brez koles, ne pa na prave železniške ali tramvajske podlage. Tako **ne predstavljajo** pravih železniških in tramvajskih tirnih vozil in se **uvrščajo v tar. št. 84.25, 84.26, 84.28, 84.29, 84.30** itd.

86.05 - ŽELEZNIŠKI ALI TRAMVAJSKI POTNIŠKI VAGONI, NESAMOVOZNI; PRTLJAŽNI VAGONI, POŠTNI VAGONI IN DRUGI ŽELEZNIŠKI IN TRAMVAJSKI VAGONI ZA POSEBNE NAMENE, NESAMOVOZNI (RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 86.04)

V to tarifno številko **se uvršča** skupina železniških in tramvajskih **nesamovoznih** tirnih vozil (**vključno** tramvajske prikolice in vagoni žičnih železnic) tistih vrst, ki običajno sestavljajo potniške vlake.

V to tarifno številko **so zajeti:**

- (1) Vse vrste potniških vagonov, **vključno** spalni vagoni, jedilni, salonski, razvedrilni vagoni (ki so posebno pripravljeni za zabavo, razvedrilo, plese itd.).
- (2) Vagoni za žično železnico.
- (3) Tramvajske prikolice.
- (4) Posebni vagoni za prevoz rudarjev pod zemljo.
- (5) Vagoni za prebivanje železničarjev.
- (6) Prtljažni vagoni in kombinirani poštno - prtljažni vagoni.

- (7) Poštni vagoni.
- (8) Ambulantni, bolniški, rentgenski (*radiološki*) in podobni vagoni.
- (9) Zaporniški vagoni.
- (10) Oklopni vagoni.
- (11) Vagoni, posebej opremljeni s *telegrafskimi* ali radijskimi aparati.
- (12) Vagoni za urjenje, opremljeni z aparati, stroji ali modeli (**na primer:** za urjenje osebja).
- (13) Razstavni vagoni.

86.06 - ŽELEZNIŠKI ALI TRAMVAJSKI TOVORNI VAGONI, NESAMOVOZNI

8606.10 - Vagoni cisterne in podobno

8606.20 - Vagoni z izolacijo ali hlajenjem, razen tistih iz tar. podštevilke 8606.10

8606.30 - Samopraznilni vagoni, razen tistih iz tar. podštevil 8606.10 ali 8606.20

- Drugi:

8606.91 - - s streho in zaprti

8606.92 - - odprti s fiksnimi stranicami, visokimi več kot 60 cm

8606.99 - - drugi

Ta tarifna številka **vkjučuje** vozila za prevoz blaga po železniški mreži katere koli širine tirov, kot **tudi** majhna vozila in tovarne vagone za prevoz blaga po železnici, v rudnikih, na gradbiščih, v tovarnah, skladiščih itd.. Slednji se od pravih vagonov razlikujejo predvsem po tem, da niso vzmeteni.

Razen navadnih tovornih vagonov in vozil (vagoni - ploščadi, samorazkladalni vagoni itd.) in vozil s streho, **so** v to tarifno številko **vkjučene** še *naslednje specializirane vrste vagonov*:

- (1) Vagoni - cisterne, sodi ali rezervoarji.
- (2) Vagoni z izolacijo in vagoni - hladilniki.
- (3) Samorazkladalni vagoni (vagoni na **obračanje**, vagoni **z dvigalom** za izpraznjevanje itd.)
- (4) Vagoni - ploščadi s spuščnim podom za prevoz težkega blaga.
- (5) Vagoni za prevoz lesa.
- (6) Vagoni z rezervoarji, obloženimi z glazirano keramiko itd., rezervoarji za prevoz kemikalij.
- (7) Vagoni za prevoz konjev.
- (8) Dvonadstropni vagoni (**na primer:** za prevoz avtomobilov).
- (9) Furgoni, opremljeni posebej za prevoz živine.
- (10) Vagoni - ploščadi za prevoz drugih vagonov.
- (11) Vse vrste ozkotirnih vagonov.
- (12) Rudarski vagoni.
- (13) Vagoni za prevoz tirnic, nosilcev itd..
- (14) Tovorni vagoni, opremljeni s tirnicami za prevoz cestno - tirnih prikolic.

(15) Posebej konstruirani vagoni za prevoz visoko radioaktivnih snovi.

"Cestno - tirne" prikolice, ki se uporabljajo za prevoz s pomočjo posebnih vagonov, opremljene s kontra tiri, so iz te tarifne številke **izključene** (tar. št. 87.16).

86.07 - DELI TIRNIH VOZIL ALI VRTLJIVIH PODSTAVKOV

- Podstavni vozički, osi, kolesne dvojice in njihovi deli:

8607.11 - - pogonski podstavni vozički

8607.12 - - drugi podstavni vozički

8607.19 - - drugo, vključno z deli

- Zavore in njihovi deli:

8607.21 - - zračne zavore in njihovi deli

8607.29 - - drugo

8607.30 - Vlečne naprave (s kavljem in drugo), odbojniki in njihovi deli

- Drugi:

8607.91 - - za lokomotive

8607.99 - - drugi

Ta tarifna številka **vključuje** dele železniških ali tramvajskih lokomotiv in drugih tirnih vozil **samo**, če ti deli izpolnjujejo **naslednja pogoja**:

- (i) Da jih je mogoče prepoznati kot predmete, ki se uporabljajo **samo** ali pretežno v zgoraj naštetih vozilih.
- (ii) Da ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII**.

Deli železniških ali tramvajskih lokomotiv in drugih tirnih vozil **vključujejo**:

- (1) **Vrtljive podstavke** z dvema ali več osmi in vrtljive podstavke, ki sestojijo iz okvirja in **samo** ene osi (*Biselovi* podstavki).
- (2) Ravne ali kolenaste osi, v sklopu ali ne.
- (3) Kolesa in njihove dele (telesi koles, bandaže)
- (4) Osne mazalke, znane kot škatle za mazanje, in njihove dele (**na primer**: telesa osnih mazalk).
- (5) Vse vrste zavorne opreme, **vključno**:
 - (a) Ročne zavore, s katerimi se upravlja neposredno iz vsakega vagona (zavore na vzvod ali poteg - zasilne zavore).
 - (b) Nadaljevalne zavore, s katerimi se upravlja z enega mesta. Mednje **so vključene** zavore na stisnjeni zrak in vakuumske zavore.
 - (c) Deli mehanizmov zavor, **vključno** tačke, cilindre, vzvode itd..
- (6) Odbojnice.
- (7) Opremo za sestavljanje (**na primer**: s kljukami, vijaki ali oprema vrste verig); nekatere naprave te opreme so lahko avtomatske.

- (8) Podstavki in njihovi deli (vzdolžni in prečni nosilci, vodila osnih mazalk itd.), podstavki, vlita v enem kosu.
- (9) Hodniški spoji - "**harmonike**" in prehodi.
- (10) Zaboji, **nevgrajeni** na podstavke, za samovozna in nesamovozna železniška ali tramvajska tirna vozila (**na primer:** za potniške vagone, odprti ali zaprti vagoni, tovorni vagoni itd.); deli takšnih vozil (**na primer:** vrata potniških ali tovornih vagonov, pregrade, vagonске stranice, bočni stebri, obhodni mostovi na lokomotivi, rezervoarji za vodo in zalogovniki itd.).
- (11) Cevi s spojnimi glavami za zavorne naprave ali za grelni sistem.
- (12) Hidravlični amortizerji (blažilci udarcev) za vrtljive podstavke.

Vendar pa je treba omeniti, da **ostanejo uvrščeni v Oddelku XV** vogalniki in drugi profili, pločevine, plošče in drugi deli podstavkov, pa **tudi** cevi itd. iz navadnih kovin, če niso tako obdelani, da jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot dele lokomotiv ali drugih tirnih vozil.

86.08 - ŽELEZNIŠKI ALI TRAMVAJSKI TIRNI SKLOPI IN PRIBOR; MEHANSKA (VKLUČNO ELEKTROMEHANSKA) OPREMA ZA SIGNALIZACIJO, VARNOST, NADZOR IN UPRAVLJANJE PROMETA V ŽELEZNIŠKEM, TRAMVAJSKEM IN CESTNEM PROMETU, PROMETU NA NOTRANJIH VODNIH POTEH, PARKIRIŠČIH, LUKAH ALI LETALIŠČIH; NJIHOVI DELI

(A) ŽELEZNIŠKI ALI TRAMVAJSKI TIRNI SKLOPI IN PRIBOR

V to skupino so **vključeni:**

- (1) **Sestavljeni deli prog - tirov.** To so tirnice, ki so že pritrjene na pragove ali druge podlage. Takšni deli prog so lahko v obliki kretniške rogovile, kretniških jezikov ali jezikov dvojne kretnice, ovinkov, deli ravne proge itd..
- (2) **Kretnice na električni pogon (ali tudi ne)** - velike ploščadi, ki so običajno okrogle in se lahko obračajo okoli središča. Opremljene so z železniškimi ali tramvajskimi tirnicami, večina pa **tudi** z valji, ki nosijo ploščad.

Lokomotive se lahko tako obrnejo na kretnicah in se usmerijo v drugo smer. Ta tarifna številka **vključuje tudi** kretnice na ročni pogon za ozkotirne železnice na gradbiščih, v kamnolomih itd..

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** lokomotivski ali vagonski prenosniki, ki železniška vozila prenesejo z enega tira na drugega. Ti in drugi stroji za manipulacijo s tirnimi vozili (**na primer:** priprave za prevračanje vagonov, potiskači vagonov itd.) **so vključeni v tarifno številko 84.28.**

- (3) **Tirni odbojniki** - hidravlično ali z zglobi opremljene naprave za ustavljanje, ki so postavljene na koncu vsakega tira in zmanjšujejo udarec tirnega vozila, če se ne ustavi že med gibanjem pred koncem tira. Predvideni so za vgradnjo v zidove (**na primer:** na končnih postajah) ali močno jekleno konstrukcijo (**na primer:** v ranžirnih postajah).
- (4) **Gabaritni merilci tovorov** - lokovne konstrukcije, ki zagotavljajo, da vlaki, ki prehajajo pod njimi, ne presežejo največje dovoljene višine, predpisane za zadevno progo.

Ta tarifna številka **ne vključuje** lesenih pragov (**tar. št. 44.66**), betonskih pragov (**tar. št. 68.10**) ali pragov, tirnic in drugih delov materiala nesestavljene tirne konstrukcije iz železa ali jekla, navedenih v **tar. št. 73.02** (glej ustrezní komentar).

Stebri in portali, ki nosijo viseče kable, ne štejejo za železniški ali tramvajski tirni material ali pribor in **se uvrščajo** po materialu, iz katerega so sestavljeni (**v tar. št. 68.10, 73.08** itd.).

(B) MEHANSKA (VKLJUČNO ELEKTROMEHANSKA) OPREMA ZA SIGNALIZACIJO, VARNOST, NADZOR IN UPRAVLJANJE PROMETA V ŽELEZNIŠKEM, TRAMVAJSKEM IN CESTNEM PROMETU, PROMETU NA NOTRANJIH VODNIH POTEH, PARKIRIŠČIH, LUKAH ALI LETALIŠČIH

V to skupino spada oprema, pri kateri se s signalom itd. krmili s kontrolnega mesta (običajno na določeno daljavo) s premikom ročice, vrtljivih ročic, palic, žic, verig itd., ali pa s hidro-pnevmatskimi pripravami ali z elektromotorji. V to tarifno številko spada **tudi** elektropnevmatsko krmiljena oprema. Pri tej vrsti opreme se signali ali kretniški jezički premikajo z motorjem ali s stisnjenim zrakom, pri čemer se premik iz ali v motorni cilinder krmili z elektromagnetnim ventilom, s katerim upravljajo na električni kontrolni tabli v signalni kabini. Signal ali njegova pnevmatska naprava za premikanje signala štejeta za mehansko opremo iz te tarifne številke, električna kontrolna tabla itd. pa sodi v **85. poglavje**.

Pojem "**signalna oprema**" se nanaša na aparate, ki so lahko nastavljeni tako, da prikazujejo dva ali več položajev na tiru in prenašajo navodila vozilom, ladjam ali letalom. Ta pojem **ne obsega** cestnih, tirnih itd. označevalnih tabel, ki **nimajo** mehanske narave (**na primer:** table za omejitev hitrosti, table, ki kažejo smer ali nagib) - te se **uvrščajo** po materialu, iz katerega so izdelane (**na primer:** v tar. št. **44.21** ali **83.10**).

V to tarifno številko se uvrščajo naslednje vrste naprav, če se premikajo mehansko ali elektromehansko (kot je bilo pravkar opisano):

- (1) **Oprema za signalne kabine.** Kompletna naprava sestoji iz določenega števila kontrolnih ročic z njihovimi prenosnimi kolesi, palicami, žicami itd., ki so nameščene na podstavku. Večinoma imajo vgrajena **tudi** sredstva za blokiranje, ki preprečujejo vklop napačnega signala ali kretnice.
- (2) **Semaforji z ročicami, signalni diski, kompletni signalni stebri in podstavki za signale.**
- (3) **Mehanizmi z ročicami za kontrolo in blokiranje,** ki so vgrajeni v medsebojno odvisne signale zaradi zagotavljanja njihovega koordiniranega delovanja.
- (4) **Tirni mehanizem** (vzvodni mehanizmi, pedalni, ročni ali drugi) za upravljanje kretnic, signalov itd..
- (5) **Kretni detektorji.** Te naprave poganja gib kretniških jezičkov. Njihovi gibi se prenašajo nazaj v signalno kabino in tako kretničar ve, da so kretnice v željenem položaju.
- (6) **Kretniške ključavnice in zaklepne palice.** Te naprave so nameščene na tir in zagotavljajo zaklepanje kretnic, ko prične vlak voziti preko tira s kretnico. Tako se kretnica **tudi** iz signalne kabine ne more premakniti v času, ko vlak vozi preko nje.
- (7) **Železniške zavore.** Te naprave služijo upočasnjevanju ali ustavljanju vozil (**na primer:** da upočasnijo vagone, ki manevrirajo ob vstopu na ranžirne tire v ranžirnih postajah). Običajno sestojijo iz dveh vzvodov, nastavljenih na vsako tirnico tira. Pod vplivom hidravlike ali stisnjenega zraka lahko ti vzvodi pritisnejo na kolesa vozečega vozila in mu tako zmanjšujejo hitrost.
- (8) **Iztirnice in zaustavljalci.** Če iztirijo iz tirnice, dovoljujejo prehod vagonom, če pa iztirijo na površino tirnice, delujejo kot zaustavljalci ali kot iztirne točke in vagon zapusti tir.
- (9) **Zaustavljalci vlakov.** Običajno sestojijo iz naprave v obliki črke T, ki je pritrjena vzdolž proge in jo premika stisnjeni zrak. Nosilec je povezan s signalom tako, da se nosilec dvigne, če signal opozarja na nevarnost. V dvignjenem položaju z enim vzvodom deluje na zavoro vsakega vlaka, ki prepelje signal.
- (10) **Avtomatski aparati za signalizacijo v megli.** **Tudi** te naprave običajno krmilijo ročno. Naprave avtomatsko namestijo signal za meglo (petardo) na tir medtem, ko signal opozarja na nevarnost.

- (11) **Naprave na nivojskih prehodih za dvigovanje, odpiranje ali zapiranje zapornic.** Ta naprava običajno sestoji iz kolesa z ročico (na ročni pogon) in gonilno napravo, ali pa iz vzvodne naprave za dvigovanje, s katero se upravlja iz signalne kabine, kot tudi s signalnim ali kretniškim mehanizmom.

Naprave na nivojskih prehodih kot take se uvrščajo kot materiali, iz katerih so izdelane (**tar. št. 73.08**, če so iz železa ali jekla, **tar. št. 44.21**, če so iz lesa). Vendar pa se v to tar. številko uvrščajo mehansko ali električno krmiljeni signali, ki kažejo, ali so zapornice dvignjene ali spuščene.

- (12) **Ročno ali elektromehansko premikani signali**, namenjeni za dajanje znaka "STOP" in "PELJI" v železniškem in pomorskem prometu.

DELI

V to tarifno številko **so vključeni tudi** deli, ki jih je mogoče prepoznati kot dele navedenih aparatov (**na primer:** ploščadi za kretnice, signalne ročice in diski, vzvodi za krmiljenje, zabojčki za kretniške ključavnice, naprave za medsebojno zaklepanje itd.).

*
* *

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) verig in drugih delov za splošno uporabo iz navadnih kovin, kot je opredeljeno v **Opombi 2 k Oddelku XV (Oddelek XV)** in podobnega blaga iz plastičnih mas (**39. poglavje**); materiala za splošno uporabo (**na primer:** žice ali paličasti material) in kovinskih konstrukcij in kovinskih delov takšnih konstrukcij, ki **so vključeni v Oddelek XV**. Poudariti je treba, da kretniški vzvodi, nameščeni pod tiri za vezavo tirnega krmilnega mehanizma in kretniških jezičkov **spadajo v tar. št. 73.02**, skupaj z nekaterim drugim specifičnim materialom iz železa ali jekla, ki se uporablja za konstrukcijo železniških ali tramvajskih tirov,
- (b) signalnih svetilk (**tar. št. 85.30 ali 94.05**),
- (c) **siren, hup** za meglo in drugih zvočnih signalnih naprav (**uvrščajo se v ustrezne tarifne številke**) in
- (d) aparatov za signalizacijo na vozilih samih, ladjah itd. (**na primer:** signalni aparati za preplah na vlakih, signalni aparati v primeru nevarnosti brodoloma itd.) (**uvrščajo se v ustrezne tarifne številke**).

86.09 - ZABOJNIKI (VKLJUČNO Z ZABOJNIKI ZA TRANSPORT TEKOČIN), SPECIALNO KONSTRUIRANI IN OPREMLJENI ZA ENEGA ALI VEČ NAČINOV PREVOZA

Ti ZABOJNIKI (kontejnerji) so embalaža za pakiranje in so posebej konstruirani in opremljeni za en ali več načinov transporta (**na primer:** za železniški, cestni, vodni ali zračni transport). Opremljeni so z opremo (*kavlji, zankami, kolesci, podporniki* itd.) za lažje upravljanje in varnost med transportom na vozilu, v letalu ali na ladji. Kot takšni so primerni za transport blaga "**od vrat do vrat**", ne da bi pri tem spremenili embalažo. Ker so robustne konstrukcije, so primerni za večkratno uporabo.

Zabojniki, ki so največ v uporabi, **so lahko iz lesa ali kovine in so izdelani v obliki zaboja z vrati** ali s stranicami, ki jih je mogoče sneti.

Najpomembnejše vrste zabojnikov so:

- (1) Zabojniki za prevoz pohištva.
- (2) Izolirani zabojniki (*kontejnerji*) za prevoz hrane in hitro pokvarljivega blaga.

- (3) Cisterne za prevoz tekočin (običajno so valjaste oblike). Ti kontejnerji **se uvrščajo** v to tarifno številko **samo**, če imajo podlago, ki jim omogoča pritrjevanje na katero koli vrsto prevoznega sredstva ali ladje - sicer **se uvrščajo** po materialu, iz katerega so izdelani.
- (4) Odprti zabojniki za prevoz voluminoznega blaga in premoga, rud, plošč za tlakovanje, zidakov, strešnikov itd.. Ti kontejnerji imajo pogosto dna in stranice na razklop, kar omogoča lažje razkladanje.
- (5) Posebni tipi zabojnikov za določene vrste blaga - za lomljivo blago, kot je **na primer:** steklenina, keramika itd., ali pa za žive živali.

Velikost zabojnikov se spreminja **med 4 in 145 m³**. Nekateri tipi zabojnikov so manjši, praviloma pa **niso manjši od 1 m³**.

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) zabojev, gajbic itd., ki so sicer namenjeni za prevoz blaga "**od vrat do vrat**", **vendar** niso specialno izdelani za pritrjevanje na transportno vozilo, letalo ali ladjo, kot je to bilo maloprej opisano. **Uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelani** in
 - (b) prikolic (za uporabo kot cestna vozila, **vendar** konstruirane tako, da se prevažajo s posebnimi vagoni, opremljenimi z vodilnimi tirnicami) (**tar. št. 87.16**).
-

VOZILA, RAZEN ŽELEZNIŠKIH ALI TRAMVAJSKIH TIRNIH VOZIL TER NJIHOVI DELI IN PRIBOR

OPOMBE

1. To poglavje **ne obsega** železniških in tramvajskih tirnih vozil, ki so konstruirana izključno za vožnjo po tirnicah.
2. Za traktorje se štejejo v tem poglavju vozila, izdelana za vleko ali potiskanje drugega vozila, priprav ali tovora, bodisi da so ali niso opremljena s pomožno napravo, ki v zvezi z glavnim namenom traktorja omogoča **tudi** prevoz priprav, orodja, semena, gnojila in drugega blaga.
Stroji in delovna orodja, prilagojeni za montažo na traktorje iz tar. št. 87.01, kot zamenljiva oprema, se **vedno** uvrščajo v **svoje ustrezne tarifne številke** celo, če se uvažajo skupaj s traktorjem in so ali niso priključene nanj.
3. Šasije za cestna motorna vozila, ki imajo kabine za voznika, se **uvrščajo v tar. št. 87.02 do 87.04, ne pa v tar. št. 87.06.**
4. **Tar. št. 87.12** obsega vsa otroška kolesa. Otroške igrače s kolesi (trikikli, skiroji, avtomobili na pedala ipd.) se uvrščajo v **tar. št. 95.01.**

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vključuje** naslednja vozila (**razen** nekaterih premičnih strojev, ki **se uvrščajo v Oddelek XVI - glej komentar k tar. št. 87.01, 87.05 in 87.16**):

- (1) Traktorje (**tar. št. 87.01**).
- (2) Motorna vozila, ki so namenjena za prevoz potnikov (**tar. št. 87.02 ali 87.03**) ali blaga (**tar. št. 87.04**) ali za posebne namene (**tar. št. 87.05**).
- (3) Samovozna delovna vozila brez dvizhne naprave ali naprave za manipulacijo tistih vrst, ki se uporabljajo v tovarnah, skladiščih, pristaniščih ali na letališčih za prevoz ali manipulacijo z blagom na kratkih razdaljah in traktorje vrst, ki se uporabljajo na železniških peronih (**tar. št. 87.09**).
- (4) Motorizirana oklepna bojna vozila (**tar. št. 87.10**).
- (5) Motorna kolesa in prikolice; kolesa na nožni pogon in invalidske vozičke, **ne glede** na to, ali so z motorjem ali ne (**tar. št. 87.11 do 87.13**).
- (6) Otroške vozičke (**tar. št. 87.15**).
- (7) Prikolice in polprikolice ter druga vozila brez mehanskega pogona, to je vozila, ki jih vlečejo druga vozila, ročno vlečena ali potiskana vozila in vozila, ki jih vlečejo živali (**tar. št. 87.16**).

V to poglavje so vključena tudi zračnoblazinska vozila, ki se premikajo nad zemljo ali/in nad zemljo in vodo (močvirja ipd.) (**glej Opombo 5 k Oddelku XVII**).

Nekompletno ali nedokončano vozilo se uvršča kot kompletno ali dokončano vozilo, če ima bistvene lastnosti kompletnega ali dokončanega vozila (glej Temeljno pravilo za uporabo Nomenklature 2(a)).

Na primer:

- (A) Motorno vozilo, ki še **ni opremljeno** s kolesi ali gumami in akumulatorjem.

(B) Motorno vozilo, ki še **ni oskrbljeno** z motorjem z notranjim zgorevanjem.

(C) Kolesa na nožni pogon, **brez sedala in gum.**

To poglavje **vključuje** tudi dele in pribor, ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, ki so primerni **izključno ali pretežno za vozila iz tega poglavja** - v skladu z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej splošna določila k temu **Oddelku**).

*
* *

Poudariti je treba, da se **amfibijska** motorna vozila uvrščajo kot motorna vozila iz tega poglavja. **Vendar** pa se zrakoplovi, ki so konstruirani **tudi** za uporabo v cestnem prometu, uvrščajo kot letala (**tar. št. 88.02**).

To poglavje **ne vključuje**:

- (a) vozil in njihovih delov v smislu prereznih modelov, ki so namenjeni **izključno** za demonstracijo in so za druge namene neuporabni (**tar. št. 90.23**),
- (b) igrač na kolesih, ki jih vozijo otroci (trikolesa, avtomobili na pedala ipd.), **razen** otroških koles v običajni obliki koles na nožni pogon (*bicikli*) (**tar. št. 95.01**),
- (c) opreme za zimske športe, **kot so na primer:** zimske sani, bobi in podobno (**tar. št. 95.06**) in
- (d) vozil, uporabljenih za vrtiljake in drugo razvedrilo v zabaviščnih parkih (**tar. št. 95.08**).

87.01 - TRAKTORJI (RAZEN TRAKTORJEV IZ TAR. ŠT. 87.09)

8701.10 - **Traktorji, ki se upravljajo stoje (brez sedeža)**

8701.20 - **Cestni vlačilci za polpriklopnike**

8701.30 - **Traktorji goseničarji**

8701.90 - **Drugi**

Za potrebe te tarifne številke za **traktorje** štejejo **vozila na kolesih ali gosenicah**, ki so konstruirana **izključno ali predvsem za vleko ali potiskanje drugih vozil, naprav ali bremen**.

Imajo lahko **pomožno transportno opremo** v povezavi z osnovnim namenom traktorja, in sicer za transport orodja, semen, gnojila in drugega blaga, ali pa opremo za priključevanje delovnih orodij na traktor (kot pomožna funkcija traktorja).

Ta tarifna številka **ne vključuje** pogonske osnove, posebej namenjene, konstruirane ali ojačene kot integralni del strojev, ki opravljajo funkcije, kot **na primer:** dvigovanje, izkopavanje, ravnanje itd., **čeprav** pogonska osnova služi **tudi** za vleko ali potiskanje pri izvajanju te funkcije.

Ta tarifna številka **vključuje** traktorje (**razen** traktorjev, ki se uporabljajo na železniških peronih - **tar. št. 87.09**) raznih vrst (kmetijski ali gozdarski traktorji, cestni traktorji, težki traktorji za gradbeno - inženirska dela, traktorji z vitlom itd.). Traktorje iz te tarifne številke lahko **poganja** kakršen koli motor (motor z notranjim zgorevanjem, elektromotor itd.). V to tarifno številko **so vključeni tudi** traktorji, uporabljeni **tudi** na tirih ali cesti, **ne pa tudi traktorji**, ki so namenjeni za **izključno** uporabo na tirih.

Traktorji iz te tarifne številke so **brez karoserije**, lahko pa imajo sedeže za osebe ali kabino za voznika. Lahko so opremljeni z zabojem za orodje, z napravo za dvigovanje in spuščanje naprav za obdelovanje zemlje, s spojkami za prikolice in polprikolice (**na primer:** na mehanskih konjih ali podobnih vlečnih sredstvih), ali pa z napravo za odjem moči za poganjanje stabilnih strojev, **kot so na primer:** mlatilnice, krožne žage itd..

Šasija traktorja je lahko montirana na kolesa, gosenice ali na kombinacijo koles in gosenic. V zadnjem primeru ima kolesa le sprednja os za krmiljenje z volanom.

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi enoosne traktorje**. To so traktorji za katerimi **upravljalec hodi**. So majhni kmetijski traktorji, ki so opremljeni z eno pogonsko osjo na enem ali dveh kolesih in se (podobno, kot običajni traktor) uporabljajo skupaj z zamenljivimi pripravami, ki lahko delujejo s pomočjo naprave za odjem moči. Običajno so **brez sedežev** in se z njimi upravlja s pomočjo dveh ročic. Na nekatere vrste enoosnih traktorjev se lahko priključi enoosne ali dvoosne prikolice s sedežem za voznika.

Podobni enoosni traktorji se uporabljajo **tudi** za industrijske namene.

V to tarifno številko se uvrščajo **tudi traktorji, opremljeni z vitli (na primer: traktorji, ki se uporabljajo za izvlekanje zagozdenih vozil, ruvanje in vleko debel, ali pa za daljše prevoze priprav za obdelovanje zemlje itd.)**.

V to tarifno številko **so vključeni še obhodni traktorji (dvignjeni)**, ki se uporabljajo v vinogradih in gozdnih plantažah.

*
* *

Ta tarifna številka **ne vključuje** samonakladalnih motornih vozil za prevažanje pokvarjenih vozil, ki so opremljena z dvigali, vitli, škripci itd. (**tar. št. 87.05**).

TRAKTORJI, OPREMLJENI Z DRUGIMI STROJI (PRIKLJUČKI)

Poudariti je treba, da se poljedelski stroji, ki se **priključujejo** traktorjem kot zamenljiva oprema (*plugi, brane, lopate* itd.), **uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke**, **četudi** v času carinjenja niso montirani na traktorju. V teh primerih se vlečni stroj-traktor uvršča v to tarifno številko **ločeno**.

Traktorji in industrijske delovne priprave se prav tako uvrščajo posebej, če je traktor v osnovi namenjen za vleko ali potiskanje drugega vozila ali bremena, v to tarifno številko pa **se uvrščajo** enako kot poljedelski traktor, če gre za pomožne naprave (naprave za dvigovanje, spuščanje itd.) delovnih priprav. V takšnih primerih se **zamenljiva orodja uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke**, **če so** na traktor montirana **ali ne** v času carinjenja medtem, ko se traktor s svojimi krmilnimi napravami uvršča v to tarifno številko.

Tovorna motorna vozila, ki **tvorijo sklop vlečnega traktorja ("vlačilca")** in **polprikolice**, pa **tudi** težki traktorji ("**vlačilci**"), spojeni z delovnimi stroji iz **84. poglavja** (podobno, kot sklop traktor - polprikolica), **se uvrščajo ločeno** :

- **traktor - "vlačilec" se uvršča v to tarifno številko**,
- **polprikolica ali delovni stroj pa v svojo ustrezno tarifno številko**.

Na drugi strani pa ta tarifna številka **ne vključuje** pogonskih delov strojev, navedenih v tarifnih številkah **84.25, 84.26, 84.29, 84.30 in 84.32**, pri katerih so pogonski del, krmilni del, delovna orodja in njihova gonilna oprema posebej konstruirani tako, da po sestavljanju tvorijo integralno celoto. Takšna vozila so: nakladalniki, buldožerji, motorni plugi itd..

Praviloma se pogonski del, ki predstavlja integralno celoto stroja, konstruiranega za manipulacijo, izkopavanje itd., **razlikuje** od traktorjev iz te tarifne številke po svojih konstrukcijskih značilnostih (po obliki, šasiji, načinu gibanja itd.). Za pogonski del traktorja je treba upoštevati razne značilnosti, ki so bistvene za strukturo kompletne enote in opreme, ki je posebej konstruirana za izvajanje funkcij, ki **niso iste kot vleka** ali potiskanje.

Primer:

Pogonski del, **ki se ne uvršča** v to tarifno številko, ima v sebi vgrajene robustne elemente (opore, plošče in nosilci, vrtljive ploščadi za dvigala itd.), ki so na šasijo običajno zavarjeni in predstavljajo njen **integralni del**, njihova naloga pa je nositi gonilne elemente delovnih orodij. **Razen** tega ima lahko tak pogonski del **tudi** nekatere izmed naslednjih komponent: močno opremo z vgrajenim hidravličnim sistemom za podporo delovnim orodjem, posebne menjalnike, pri katerih **na primer:** največja vzvratna hitrost ni manjša od največje hitrosti gibanja naprej, hidravlična sklopka in pretvornik vrtilnih momentov (dopolnilni menjalnik), protiutež za ravnotežje, širše gosence zaradi večje stabilnosti, zunanji nosilec (okvir) za vgradnjo motorja v zadnjem delu itd..

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifna podštevilka 8701.10

Glej komentar k tar. št. 87.01, *šesti* in *sedmi* odstavek (ne upoštevajoč strukturno razdelitev tar. št. 87.01).

Tarifna podštevilka 8701.30

Ta tarifna podštevilka **vključuje tudi** traktorje s kombinacijo koles in gosenic.

87.02 - MOTORNA VOZILA ZA PREVOZ DESET ALI VEČ OSEB, VKLJUČNO VOZNIKA

8702.10 - Z batnim motorjem z notranjim zgorevanjem na vžig s kompresijo (dieselskim ali poldieselskim)

8702.90 - Druga

Ta tarifna številka **vključuje** vsa motorna vozila, ki so **konstruirana za prevoz 10 ali več oseb (vključno voznika)**.

V to tarifno številko **so vključeni:** avtobusi, trolejbusi (ki dobijo električni tok z ene viseče žice) in "žirobusi", ki delujejo na principu akumulacije kinetične energije v vztrajnik velike hitrosti in uporabe tega vztrajnika za pogon električnega generatorja za kontinualno oskrbo pogonskega motorja z elektriko.

Ta tarifna številka **vključuje** tudi **avtobuse**, ki se **lahko spremenijo v tirna vozila** tako, da zamenjajo kolesa in izklopijo krmilo, pri čemer ni treba zamenjati motorja.

87.03 - AVTOMOBILI IN DRUGA MOTORNA VOZILA, KONSTRUIRANA PREDVSEM ZA PREVOZ LJUDI (RAZEN VOZIL IZ TAR. ŠT. 87.02), VKLJUČNO Z MOTORNIMI VOZILI ZA KOMBINIRANI PREVOZ LJUDI IN BLAGA (TIPA "KARAVAN", "KOMBI" ITD.) IN DIRKALNIMI AVTOMOBILI

8703.10 - Vozila, konstruirana za vožnjo po snegu; specialna vozila za prevoz ljudi na terenih za golf in podobna vozila

- Druga vozila z batnim motorjem in vžigom s svečko, razen z rotacijskimi batnimi motorji:

8703.21 - - s prostornino cilindrov do vključno 1000 cm³

8703.22 - - s prostornino cilindrov nad 1000 cm³ do vključno 1500 cm³

8703.23 - - s prostornino cilindrov nad 1500 cm³ do vključno 3000 cm³

8703.24 - - s prostornino cilindrov nad 3000 cm³

- Druga vozila z batnim motorjem z notranjim zgorevanjem na vžig s kompresijo (dieselskim ali poldieselskim):

8703.31 - - s prostornino cilindrov do vključno 1500 cm³

8703.32 - - s prostornino cilindrov nad 1500 cm³ do vključno 2500 cm³

8703.33 - - s prostornino cilindrov nad 2500 cm³

8703.90 - Druga

Ta tarifna številka **vključuje** vsakovrstna motorna vozila (**vključno amfibijska vozila**), namenjena za prevoz oseb. **Vendar pa ne vključuje** motornih vozil **iz tar. št. 87.02**. Vozila, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, imajo lahko katero koli vrsto motorja (motor z notranjim zgorevanjem, električni motor, plinsko turbino itd.).

V to tarifno številko **so vključena tudi** lahka vozila na treh kolesih, ki so preproste konstrukcije.

Na primer:

- vozila, opremljena z motorjem in kolesi itd., motorna kolesa, ki imajo na osnovi svoje konstrukcije značilnosti navadnih avtomobilov (avtomobilski krmilni mehanizem ali prenos za vožnjo naprej in nazaj ter diferencial),
- vozila, montirana na šasije v **obliki črke "T"**, pri katerih se zadnji dve kolesi vrtita neodvisno s pomočjo posebnih elektromotorjev, ki se napajata iz akumulatorja. Ta vozila praviloma delujejo s pomočjo osrednje krmilne palice, s katero lahko voznik premakne, pospeši, zavre, zaustavi vozilo in vozi **tudi** nazaj, pa **tudi** usmerja vozilo v levo ali desno s pomočjo delovanja diferencialnega momenta na pogonska kolesa. Vozilo lahko usmerja **tudi** z obračanjem sprednjega kolesa.

Vozila iz te tarifne številke so lahko na kolesih ali gosenicah.

Ta tarifna številka **vključuje tudi:**

- (1) **Motorna vozila (na primer:** limuzine, taksi - avtomobile tipa limuzine, športne avtomobile in dirkalne avtomobile).
- (2) **Posebna vozila za prevoz, kot so:** sanitetna vozila, zaporniška vozila in pogrebna vozila.
- (3) **Samovozne (kamp) hiške (avtodomi)**, vozila za prevoz ljudi, ki so posebej opremljena kot stanovanje (z opremo za spanje, kuhanje, s sanitarnimi napravami itd.).
- (4) **Posebna vozila za vožnjo po snegu.**
- (5) **Vozila za prevoz oseb po terenih za golf in podobna vozila.**
- (6) **Štirikolesna motorna vozila** s cevasto šasijo in avtomobilskim krmilnim sistemom (npr. s krmilnim sistemom na osnovi Ackermanovega principa).

V smislu te tarifne številke pojem "**motorna vozila za kombinirani prevoz oseb in blaga**" pomeni vozila z **največ 9 sedeži (vključno** voznika), katerih notranjost se lahko uporablja za prevoz oseb in blaga, zaradi česar ni treba spremeniti strukture vozila.

Vozila, namenjena za uporabo v zabaviščnih parkih (**na primer:** avto - skuterji) se uvrščajo v **tar. št. 95.08**.

87.04 - MOTORNA VOZILA ZA PREVOZ BLAGA

8704.10 - Samorazkladalna (dumperji - prekucniki), konstruirana za delo izven cestnega omrežja

- Druga z batnim motorjem z notranjim zgorevanjem na vžig s kompresijo (dieselskim ali poldieselskim):

8704.21 - - bruto mase do vključno 5 t

8704.22 - - bruto mase nad 5 do vključno 20 t

8704.23 - - bruto mase nad 20 t

- Druga z batnim motorjem z notranjim zgorevanjem na vžig s svečko:

8704.31 - - bruto mase do vključno 5 t

8704.32 - - bruto mase nad 5 t

8704.90 - Druga

V to tarifno številko so **vkjučeni** predvsem:

Navadni kamioni in tovornjaki (ravni, prekriti s cerado, zaprti itd.), kamioni za dobavljanje blaga (dostavna vozila) in tovornjaki vseh vrst, tovornjaki za selitve (za prevoz pohištva), kamioni z napravami za avtomatsko razkladanje (prekucniki itd.), cisterne (s črpalkami ali brez njih), kamioni - hladilniki ali kamioni z izolacijo, kamioni z več dnemi za prevoz kislin v velikih zaščitениh balonih, za prevoz jeklenk z butanom itd., kamioni s spuščnim podstavkom za velika bremena, s tovrstnimi rampami za prevoz tankov, strojnih dvigal in strojev za kopanje, električnih transformatorjev itd., kamioni, z vrtečo hruško (mešalnik) konstruirani posebej samo za **prevoz svežega betona**, **razen** vozil z betonskimi mešalci, ki se uporabljajo **za pripravo** in prevoz betonskih mešanic **iz tar. št. 87.05**, smetarski kamioni, opremljeni z napravami za nakladanje, zbijanje, vlaženje ali neopremljeni z njimi itd..

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi**:

- (1) **Damperje** - vozila robustne konstrukcije z zabojem na prevračanje ali z dnem na odpiranje, ki so namenjena za prevoz izkopanega in drugega materiala. Ta vozila imajo lahko togo ali zglobo šasijo in so lahko opremljena z izvencestnimi kolesi in lahko delujejo na mehkih terenih. V to skupino **so vkjučena** težka in lahka tovrstna vozila. Slednja imajo včasih premični sedež, dva sedeža, nameščena v nasprotnih smereh, ali pa dva krmilna mehanizma (volana), kar omogoča vozniku, da pri razkladanju vselej upravlja z vozilom tako, da sedi nasproti zaboju.
- (2) **Jamska vozila** se uporabljajo v rudnikih za prevoz premoga ali rude od strojev, ki rudo izkopavajo, do transportnih trakov. To so težka vozila s spuščnim dnem, ki so opremljena z gumijastimi kolesi in motorji z notranjim zgorevanjem ali z električnimi motorji. Tovor razkladajo avtomatsko s pomočjo transportnega traku, ki predstavlja hkrati **tudi** dno vozila.
- (3) **Samonakladalna vozila** so opremljena s škripci, dviznimi napravami itd., **vendar** so konstruirana predvsem za prevozne namene.
- (4) **Cestno - tirna vozila** so posebej opremljena za gibanje po cesti in tirih. Ta vozila, pri katerih gredo cestna kolesa **tudi** po šinah, so na prednji in zadnji strani z obratnimi vodili, ki se zaradi ponovnega gibanja vozila po cesti lahko dvignejo.

Tudi šasije motornih vozil, opremljene z motorjem in kabino za voznika, se uvrščajo v to tarifno številko.

*
* *

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) delovnih vozil širokokrakega tipa (*portalni avtokari*), ki se uporabljajo v tovarnah, skladiščih, pristaniščih ali na letališčih itd. za manipulacijo z dolgimi bremenami ali kontejnerji (**tar. št. 84.26**),
- (b) transporterjev za nakladanje, ki se uporabljajo v rudnikih (**tar. št. 84.29**) in
- (c) motornih koles, motornih skuterjev ali koles z motorjem, konstruiranih za prevoz blaga (**tar. št. 87.11**).

°
° °

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna podštevilka 8704.10

Damperji se v splošnem **razlikujejo** od drugih vozil za prevoz blaga (posebno od kiperjev) po **naslednjih značilnostih**:

- zaboj damperja je narejen iz zelo močnih jeklenih pločevin; njegov prednji del je podaljšan preko kabine zaradi zaščite kabine, celo dno ali del dna pa se proti zadnjemu delu vozila dviga,
- v nekaterih primerih je kabina voznika v obliki polovične kabine,
- ni vzmetenja osi ,
- velika zmogljivost zaviranja,
- omejena hitrost in območje delovanja (akcijski radij),
- posebne gume za gibanje po zemlji,
- zaradi robustne konstrukcije razmerje med lastno maso in nosilnostjo ne presega 1 : 1,6 in
- karoserijo je mogoče ogrevati z izpušnimi plini (za zaščito materiala pred lepljenjem in zmrzaljo).

Poudariti je treba, da so nekateri damperji posebej konstruirani za delo v rudnikih ali tunelih, **na primer**: damperji z zaboji, katerih dno se odpre. Ti damperji imajo nekatere zgoraj navedene značilnosti, nimajo pa kabine ali podaljšanega zaščitnega (sprednjega) dela nad kabino.

Tarifne podštevilke 8704.21, 8704.22, 8704.23, 8704.31 in 8704.32

Bruto masa vozila (*g.v.w.-gross vehicle weight*) je potovalna masa, ki jo izdelovalec imenuje kot **največjo maso vozila**.

Je seštevek:

(lastna masa vozila) + (masa največjega dovoljenega bremena) + (masa voznika) + (masa polnega rezervoarja goriva).

87.05 - MOTORNA VOZILA ZA POSEBNE NAMENE (NPR.: SAMONAKLADALNA VOZILA ZA PREVOZ VOZIL Z OKVARAMI, VOZILA Z DVIGALI, GASILSKA VOZILA, VOZILA Z VGRAJENIMI BETONSKIMI MEŠALNIKI, VOZILA ZA ČIŠČENJE CEST, VOZILA ZA ŠKROPLJENJE ALI POSIPAVANJE, MOBILNE DELAVNICE, MOBILNE RADIOLOŠKE ENOTE), RAZEN MOTORNIH VOZIL, KI SO KONSTRUIRANA PREDVSEM ZA PREVOZ POTNIKOV ALI BLAGA

8705.10 - Vozila z dvigali

8705.20 - Mobilni vrtni stolpi

8705.30 - Gasilska vozila

8705.40 - Vozila z vgrajenimi betonskimi mešalniki

8705.90 - Druga

Ta tarifna številka **vključuje** vrsto motornih vozil, posebej konstruiranih ali prilagojenih, opremljenih z raznimi napravami, **zaradi česar so primerna za netransportne namene.** Osnovni namen teh vozil **ni** transport oseb ali blaga.

V to tarifno številko **so vključena:**

- (1) **Samonakladalna vozila** za prevažanje poškodovanih, pokvarjenih in drugih vozil (vozila za vleko). Sestavljena so iz šasije tovornega vozila z dnem ali brez njega, ki je opremljena z napravami za dvigovanje, **kot so na primer:** škripčevja, vitli nerotirajočega dvigala, škripci itd., ki služijo za vzdigovanje in vleko nerabnih vozil.
- (2) Motorna **vozila s črpalko**, ki jo običajno poganja motor vozila (**na primer:** gasilska vozila).
- (3) **Vozila, opremljena z lestvami** ali podstavki, ki se lahko dvigujejo. Ta vozila so namenjena za vzdrževanje visečih kablov, ulične razsvetljave itd.. Sem **so vključena tudi** vozila z nastavljivim pomolom in ploščadjo za delo pri televiziji in snemanju filmov.
- (4) **Vozila za čiščenje ulic, kanalizacije, letališčih stez** itd. (**na primer:** čistilci, škropilni čistilci in stroji za čiščenje kanalizacije).
- (5) **Vozila - snežni plugi in snežni odmetalniki s pihalkami za čiščenje snega** in z vgrajeno opremo - to se pravi vozila, konstruirana **samo za odstranjevanje snega**, ki so običajno opremljena s turbinami, rotacijskimi rezili itd., ki jih poganja motor vozila ali poseben motor.
V vsakem primeru je iz te tarifne številke **izključena** zamenljiva oprema vseh vrst vozil za čiščenje snega (**tar. št. 84.30**), bodisi da je uvožena tako, da je na vozilih montirana, ali ne.
- (6) Vse vrste kamionov **za škropljenje in posipavanje**, opremljenih z opremo za ogrevanje, za posipavanje katrana ali peska, za poljedelsko uporabo, ali neopremljenih s temi napravami.
- (7) **Dvižna vozila (vozila - dvigala)**, ki niso namenjena za transport blaga in so sestavljena iz šasije motornega vozila, na katerega je montirana kabina in vrtljivo dvigalo. **Vendar pa ta** tarifna številka **ne vključuje kamionov z napravami za samonakladanje (tar. št. 87.04).**
- (8) **Vozila z vgrajenimi napravami za globinsko vrtnje** (vozila z vgrajenimi napravami za globinsko vrtnje, vitli in drugo opremo za vrtnje).
- (9) **Vozila, opremljena z napravo za zlaganje** (t.j. s ploščadjo, ki se giblje po pokončnem nosilcu in jo praviloma poganja motor vozila). **Vendar so iz te tarifne številke izključena** samonakladalna vozila, opremljena z vitli, napravami za dvigovanje itd., katerih osnovni namen je prevoz blaga (**tar. št. 87.04**).

- (10) **Vozila z betonskimi mešalci**, ki so sestavljena iz kabine in šasije motornega vozila, na kateri je vgrajen mešalec za beton in se lahko uporabljajo **za izdelavo in prevoz betona**.
- (11) **Potujoče elektroenergetske enote** - vozila z vgrajenim generatorjem za proizvodnjo električne energije, ki jih poganja motor vozila ali poseben motor.
- (12) **Potujoča radiološka vozila** (**na primer:** s prostorom za preglede, s temno sobo in popolno radiološko opremo).
- (13) **Potujoče bolnice** (zobarske in medicinske) z operacijsko dvorano, antiseptično opremo in z drugimi kirurškimi aparati.
- (14) **Reflektorska vozila**, ki sestojijo iz reflektorjev, montiranih na vozilu. Reflektorji delujejo na električni tok, ki ga običajno proizvaja motor vozila.
- (15) **Radijska reportažna vozila** in potujoče radijske postaje.
- (16) **Telegrafska, radiotelegrafska in radiotelefonska vozila** za oddajanje in sprejem, vozila z radarjem.
- (17) **Vozila, opremljena z računskimi stroji** za avtomatsko izračunavanje dobitkov in zgubljenih stav na dirkah.
- (18) **Potujoči laboratoriji** (**na primer:** za preskušanje delovanja poljedelskih strojev).
- (19) **Vozila za preskušanje, opremljena z instrumenti**, ki beležijo velikost vlečne moči motornih vozil, ki jih vlečejo.
- (20) **Potujoče popolnoma opremljene pekarnice** (mešalnik za testo, pečica itd.), poljske kuhinje.
- (21) **Potujoče delavnice, opremljene z raznimi stroji** in orodji, varilnimi aparati itd..
- (22) **Potujoče banke, knjižnice in razstavni prostor** za razstavljanje blaga.

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) samovoznih cestnih valjarjev (**tar. št. 84.29**),
- (b) poljedelskih valjarjev (**tar. št. 84.32**),
- (c) majhnih premičnih naprav, ki jih upravlja rokovalc med hojo in so opremljene s pomožnim motorjem (**na primer:** naprava za čiščenje parkov, javnih vrtov itd) in naprav, ki služijo za risanje cestnih črt (**tar. št. 84.79**) in
- (d) samovoznih kampirnih hišk (**avtodomi**) (**tar. št. 87.03**).

AVTOMOBILSKE ŠASIJE ALI KAMIONI, KOMBINIRANI Z DELOVNIMI STROJI

Vozila, ki so opremljena z napravami za dvigovanje ali manipulacijo, z napravami za ravnanje zemlje, s stroji za kopanje ali vrtanje itd., **so vključena** v to tarifno številko **samo**, če gre dejansko za šasijo vozila ali kamiona, ki je opremljena vsaj z **naslednjimi elementi:**

- pogonskim strojem,
- menjalnikom,
- komando za menjavo hitrosti ter
- krmilnim in zavornim sistemom.

Na drugi strani pa se, **na primer:** v **tar. št. 84.26, 84.29 ali 84.30**, uvrščajo samovozni stroji (**na primer:** dvigala, bagri), pri katerih je en ali več pogonskih ali osrednjih elementov, navedenih v prejšnjem odstavku, nameščen v kabini delovnega

stroja, montiran na šasiji s kolesi ali gosenicami, in to **ne glede** na to, ali stroj, kot celota, lahko pelje po cesti z lastnim pogonom.

Podobno, ta tarifna številka **ne vključuje tudi samovoznih strojev na kolesih**, pri katerih sta šasija in delovni stroj konstruirana ena z drugo tako, da tvorita integralno mehansko celoto (**na primer:** samovozni motorni *grederji*). V tem primeru, stroj ni preprosto **montiran na avtomobilsko šasijo**, temveč je z njo popolnoma sestavljen in ga tako ni mogoče uporabljati za druge namene, čeprav ima lahko vgrajene bistvene prej omenjene avtomobilske elemente.

Vendar je treba poudariti, da se samovozni snežni plugi in snežni odmetalnik s pihalkami z integralno vgrajeno opremo **vselej uvrščajo v to tarifno številko**

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 8705.10

Glej komentar k tar. št. 87.05 (točka (7)).

87.06 - ŠASIJE Z VDELANIMI MOTORJI, ZA MOTORNA VOZILA IZ TAR. ŠT. 87.01 DO 87.05

Ta tarifna številka **vključuje** okvirje šasij ali šasije, kombinirane z okostjem karoserije za motorna vozila iz **tar. št. 87.01 do 87.05**, ki so opremljena z lastnimi motorji, kot **tudi** z mehanizmi za transmisijo, krmiljenje in z osmi (s kolesi ali brez njih). Z drugimi besedami - blago, ki **se uvršča** v to tarifno številko, predstavlja motorna vozila brez tovrnega zaboja ali karoserije.

Vendar pa so lahko šasije, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, opremljene s pokrovom motorja (havbo), vetrobranskim steklom, blatniki, bočnimi stopnicami in tablo za instrumente (z vgrajenimi instrumenti ali brez njih). Šasije se v to tarifno številko uvrščajo bodisi opremljene z gumami, vplinjači, akumulatorji in drugo električno opremo, bodisi neopremljene z navedeno opremo. **Vendar** pa ta tarifna številka **ne vključuje izdelka**, ki predstavlja popoln ali skoraj popoln traktor ali drugo vozilo.

Ta tarifna številka tudi **ne vključuje:**

- (a) šasij, opremljenih z motorjem in kabino za voznika, **ne glede** na to, ali je kabina popolna ali nepopolna (**na primer:** brez sedeža) (**tar. št. 87.02 do 87.04**) (glej **Opombo 3** k temu poglavju) in
- (b) šasij, ki niso opremljene z motorji, **ne glede** na to, ali so opremljene z raznimi mehanskimi deli, ali z njimi niso opremljene (**tar. št. 87.08**)

87.07 - KAROSERIJE (VKLJUČNO KABINE) ZA MOTORNA VOZILA IZ TAR. ŠT. 87.01 DO 87.05

8707.10 - Za vozila iz tar. št. 87.03

8707.90 - Druge

Ta tarifna številka **vključuje** karoserije (**vklučno tudi** kabine) za motorna vozila iz tarifnih številk 87.01 do 87.05.

Ta tarifna številka **ne vključuje** le karoserij, namenjenih za montažo na šasije, temveč **tudi** karoserije za vozila brez šasije (v tem primeru karoserija sama nosi motor in osi - samonosne karoserije). Ta

tarifna številka prav tako vključuje kombinirane karoserije, pri katerih so določeni elementi šasije vgrajeni v karoserijo.

V to tarifno številko **spada široka paleta karoserij za razne tipe vozil** (**na primer:** za potniška vozila, kamione in vozila za posebne namene). Praviloma so izdelane iz jekla, zlitin lahkih kovin, lesa ali plastičnih mas.

Lahko so popolnoma opremljene (**na primer:** s svojim priborom, kot **na primer:** z instrumentnimi tablami, zakloni pred dežjem, sedeži in blazinicami, prekrivali, prtljažniki, z električno opremo itd.).

Tudi nekompletne karoserije so vključene v to tarifno številko - **na primer:** karoserije, katerih deli, kot je **na primer:** vetrobransko steklo ali vrata, ostanejo ali se dodajajo, ali pa karoserije, katerih oblažljenje ali barvanje ni bilo popolnoma končano.

Tudi kabine za voznika (**na primer:** tovornih vozil in traktorjev) **se uvrščajo** v to tarifno številko.

87.08 - DELI IN PRIBOR ZA MOTORNA VOZILA IZ TAR. ŠT. 87.01 DO 87.05

8708.10 - Odbijači in njihovi deli

- Drugi deli in pribor karoserij (tudi za kabine):

8708.21 - - varnostni pasovi

8708.29 - - drugo

- Zavore in servozavore in njihovi deli:

8708.31 - - montirane zavorne obloge na nosilcu

8708.39 - - drugo

8708.40 - Menjalniki

8708.50 - Pogonske gredi z diferencialom, tudi tiste, ki imajo druge transmisijske komponente

8708.60 - Gredi (razen pogonskih) in njihovi deli

8708.70 - Kolesa, njihovi deli in pribor

8708.80 - Obesni blažilniki

- Drugi deli in pribor:

8708.91 - - hladilniki

8708.92 - - izpušni lonci in izpušne cevi

8708.93 - - vklopno-izklopne sklopke in njihovi deli

8708.94 - - volani, krmilni drogovi in krmilni mehanizmi

8708.99 - - drugo

Ta tarifna številka **vključuje** dele in pribor za vozila, ki **se uvrščajo v tar. št. 87.01 do 87.05**, če deli in pribor izpolnjujejo **naslednja pogoja:**

- (i) **Morajo biti** prepoznavni kot deli in pribor, ki so primerni **izključno** ali predvsem za navedena vozila.

(ii) **Ne smejo biti izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (A) Sestavljeni deli karoserije (opremljeni s kolesi ali neopremljeni, **vendar brez motorja**) in njihovi deli (bočni vzdolžni nosilci, poševniki, traverze, obesne opore, opore in nosilci karoserije, motorja, tačka za vzpenjanje v vozilo, akumulator in rezervoar).
- (B) Deli karoserije in pripadajoč pribor, **na primer:** deli dna, bočne stranice, prednje in zadnje stene, oddelki za prtljago itd., vrata in njihovi deli, pokrovi motorja (havbe), uokvirjena okna, okna, opremljena z grelnimi upori in električnimi konektorji, okenski okvirji, blatniki, stopničke - tačke, table z instrumenti, pokrovi hladilnika, nosilci registrskih tablic, odbijači in ojačevala za odbijače, nosilci krmilnega stolpa, zunanji prtljažniki, ščitniki pred soncem, neelektrične naprave za gretje in topljenje ledu, ki izkoriščajo toploto motorja, varnostni pasovi za trajno namestitve v vozilo zaradi varnosti potnikov, prekrivala za tla (**razen** prekrival iz tekstilnih materialov - **63. poglavje**, iz mehke gume **40. poglavje**). Sestavi (**vključno** kombinirane enote šasije - karoserije), **ki še nimajo značilnosti nepopolnih karoserij (na primer:** ki še niso opremljeni z vrati, blatniki, pokrovi za motor ali pokrovi za prtljažnik, boksi za smučke, magnetni prtljažnik itd.) **se uvrščajo** v to tarifno številko in ne v **tar. št. 87.07**.
- (C) Kompletne sklopke (**na primer:** konične, ploščate, hidravlične, avtomatske itd., **vendar ne elektromehanske iz tar. št. 85.05**), ohišja sklopk, potisne plošče, ročice sklopk in montirane lamele sklopk (obloke).
- (D) Menjalniki vseh vrst (mehanski menjalniki, menjalniki za hitro spremembo stopnje prenosa, menjalniki s prednastavljivo izbiro stopnje prenosa, elektromehanski menjalniki, avtomatski itd.), pretvorniki vrtilnega momenta, ohišja menjalnikov, gredi (**razen notranjih delov motorja**), zobniki, zobate sklopke za neposredni prenos, vzvodov menjalne ročice itd..
- (E) Zadnje osi in pogonske osi z diferenciali, ohišja diferencialov, osrednji in planetarni zobniki.
- (F) Drugi transmisijski deli in komponente (**na primer:** pogonske osi, polosi, zobniki, dopolnilni diferenciali, drsni ležaji, pari spreženih zobnikov, reduktorji kardanskih zglobov itd.). **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključeni** deli motorja, **na primer:** batnice, ventilne zaklopke in dvigovalniki ventilov **iz tar. št. 84.09**, prav tako pa **tudi** kolenaste gredi, odmične gredi in zamašnjaki **iz tar. št. 84.83**.
- (G) Deli krmilnega mehanizma, **na primer:** cevaste obloge krmilnega stolpa, krmilne vezi in ročice, zglobovi vezi, ohišja krmila, ročični zobati prenosniki, mehanizmi servo - krmilnega mehanizma.
- (H) Zavorni mehanizem (tačka, zobniški segment, disk itd.) in njihovi deli (plošče, bobni, cilindri, montirane zavorne obloge, oljni rezervoarji za hidravlične zavore itd.), servo - zavore, **ABS-zavore** in njihovi deli, razen magnetnih senzorjev (**tar. št. 85.09**)
- (IJ) Negibljive osi (sprednje in zadnje), pesta, rokavi psi, nosilni stebri osnih rokavov.
- (K) Blažilci (amortizerji - frikcijski, hidravlični itd.) in drugi obesni deli (**razen** vzmeti), torzijske ročice.
- (L) Kolesa (iz stisnjenega jekla, z žičnimi palci itd.), opremljena z gumami ali brez njih, gosenice in garniture koles za vozila, ki se premikajo s pomočjo gosenic, platišča, pokrovi za kolesa in palci.
- (M) Krmilna oprema, **na primer:** kolo volana, krmilni stolp in ohišje volana in osi volana, menjalne ročice in ročice za ročno zavoro, pedala za plin, zavore in sklopke, ročice sklopk za zavore, sklopke itd..
- (N) Hladilniki, rezervoarji za gorivo, izpušni lonci, izpušne cevi itd..

- (O) Kabli za sklopke, zavorni kabli, kabli za plin in podobni kabli, ki so sestavljeni iz gibljivega zunanjšega plašča in premičnega notranjega kabla. Narezani so na določene dolžine in opremljeni s fittingi na koncih.

Ta tarifna številka **ne vključuje** hidravličnih ali pnevmatskih valjev, ki so **vključeni** v tar. št. 84.12.

87.09 - SAMOVOZNI DELOVNI VOZIČKI, BREZ NAPRAV ZA DVIGANJE ALI MANIPULIRANJE, KI SE UPORABLJAJO V TOVARNAH, SKLADIŠČIH, LUKAH ALI NA LETALIŠČIH ZA PREVOZ BLAGA NA KRATKIH RAZDALJAH; VLEČNA VOZILA (RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 87.01), KI SE UPOPRAVLJAJO NA PERONIH ŽELEZNIŠKIH POSTAJ; DELI NAVEDENIH VOZIL

- Vozila:

8709.11 - - električna

8709.19 - - druga

8709.90 - Deli

Ta tarifna številka **vključuje** skupino samovoznih tovornih vozil, ki se uporabljajo v **tovarnah, skladiščih, pristaniščih ali na letališčih** za prevoz tovora (blaga ali zabojnikov (*kontejnerjev*)) na kratke razdalje ali na peronih železniških postaj za vleko manjših prikolic.

Obstaja več tipov različnih velikosti takšnih vozil. Poganja jih električni motor, ki se oskrbuje z električnim tokom iz akumulatorja, ali pa motor z notranjim zgorevanjem ali kakšna druga vrsta motorja.

Osnovne značilnosti, po katerih se ta vozila **razlikujejo od vozil iz tar. št. 87.01, 87.03 ali 87.04**, so **predvsem naslednje**:

- (1) **Zaradi njihove konstrukcije, praviloma pa tudi oblike, niso primerna za prevoz potnikov ali blaga po cestah ali drugih javnih poteh.**
- (2) **Njihova največja hitrost pri polni obremenitvi običajno ni večja kot 30 do 35 km/h.**
- (3) **Njihov radij kroga je običajno enak dolžini vozila.**

Vozila iz te tarifne številke običajno **nimajo zaprte vozniške kabine, prostor za voznika pa običajno ni večji od ploščadi**, na kateri stoji in upravlja vozilo. Posamezne vrste teh vozil so lahko opremljene z zaščitnim okvirjem, kovinskim ščitnikom itd. nad vozniškim sedežem.

Z vozili iz te tarifne številke je mogoče upravljati med hojo.

Avtokare so samovozni vozički za prevoz blaga. Opremljeni so **na primer:** s ploščadjo ali kontejnerjem, na katerega se naloži blago in so včasih namenjeni **tudi** za dvigovanje.

Tudi majhne cisterne, ki se običajno uporabljajo na železniških postajah, **se uvrščajo** v to tarifno številko (opremljene s pomožnimi črpalkami ali neopremljene z njimi).

V to tarifno številko **so vključeni tudi traktorji**, ki se uporabljajo na peronih železniških postaj in so namenjeni predvsem za vleko ali potiskanje drugih vozil (**na primer:** majhnih prikolic). **Ti traktorji sami blaga ne prevažajo in so večinoma lažji in šibkejši od traktorjev iz tar. št. 87.01.** Tovrstni traktorji se lahko uporabljajo **tudi** na pristaniških pomolih, v skladiščih itd..

DELI

Ta tarifna številka **vključuje** dele vozil iz te tarifne številke, **če izpolnjujejo naslednja pogoja:**

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli, ki so primerni **izključno** ali predvsem za navedena vozila.
- (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

V to tarifno številko so vključeni naslednji deli:

- (1) šasije,
- (2) karoserije, ploščadi, zamenljive stranice, prekucni zaboji,
- (3) kolesa z gumami ali brez njih,
- (4) sklopke,
- (5) menjalniki, diferenciali,
- (6) osi,
- (7) krmilna kolesa ali ročice,
- (8) zavorne naprave in njihovi deli
- (9) kabli za sklopke, zavorni kabli, kabli za plin in podobni kabli, ki so sestavljeni iz gibljivega zunanjšega plašča in premičnega notranjega kabla. Narezani so na določene dolžine in opremljeni s fittingi na koncih.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) širokokrakih (*portalnih*) avtokarov in avtokarov, opremljenih z dvigalom (**tar. št. 84.26**),
- (b) viličarjev in drugih avtokarov z napravami za dvigovanje ali manipulacijo (**tar. št. 84.27**) in
- (c) damperjev (**tar. št. 87.04**).

87.10 - TANKI IN DRUGA OKLEPNA BOJNA MOTORNA VOZILA, KI SO OPREMLJENA Z OBOROŽITVENIMI SREDSTVI ALI NE, IN NJIHOVI DELI

Ta tarifna številka **vključuje** tanke in druga oklepna motorizirana bojna vozila (oborožena ali neoborožena) in dele takšnih vozil.

Tanki (težki, srednji in lahki) so oklepna bojna vozila, ki so montirana na gosenice in oborožena z različnim orožjem (topovi, mitraljezi, metalci ognja itd.). Orožje je običajno nameščeno v eni ali več vrtljivih kupol. Tu in tam so tanki opremljeni s posebnimi *giroskopskimi* stabilizatorji, ki zadržujejo cilj na muhi **ne glede** na gibanje vozila. Lahko so opremljeni **tudi** z napravami za uničevanje min (**na primer:** z "mlatilom" - bobnom, ki je pritrjen na drogovi pred tankom in na katerega so pripete verige z kroglastimi koncemi), ali pa z določenim številom težkih valjev, pripetih pred tankom. Ta tarifna številka **zajema tudi amfibijske tanke**.

Oklepna vozila so hitrejša in lažja od tankov, **vendar** ne morejo nositi tako težkega oklepa kot tanki, pa **tudi** tako velikega topa ne. Včasih so le delno oklepna. Uporabljajo se predvsem za policijske naloge, opazovanje ali prevoze na bojišču. Nekatera oklepna vozila imajo gosenice, večina pa je polgoseničarjev (polovica vozila na gosenicah, druga polovica na kolesih). Obstajajo **tudi** vrste oklepljenih vozil s kolesi - za vožnjo po cestah. **Tudi** oklepna vozila so lahko amfibijska (**na primer:** oklepna vozila na gosenicah za izkrcanje).

Ta tarifna številka **vključuje še**:

- (A) Tanke, opremljene z dvigalom za izvlekanje drugih bojnih vozil.

- (B) Oklepna oskrbovalna vozila (običajno z gosenicami), ki so predvidena za oborožitev ali ne. Uporabljajo se za prevoz bencina in streliva na bojišču.
- (C) Majhni "**tanki**", ki so **krmiljeni daljinsko** in prinašajo strelivo izpostavljenim bojnim vozilom in topniškim enotam.
- (D) Oklepna vozila, trajno opremljena s posebno opremo za uničevanje in rušenje.

Ta tarifna številka **ne vključuje** avtomobilov in kamionov običajnega tipa, ki so lahko oklepni ali opremljeni s pomožnim oklepom, ki ga je mogoče sneti (**tar. št. 87.02 do 87.05** - glede na značilnosti).

Samovozna topniška orožja se uvrščajo v **tar. št. 93.01**. Za ta orožja je značilno, da streljajo, če se ne premikajo, pri čemer je delovno območje takšnega orožja omejeno.

DELI

Ta tarifna številka **vključuje** dele vozil iz te tarifne številke, **če izpolnjujejo naslednja pogoja:**

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli, ki so primerni izključno ali predvsem za navedena vozila.
- (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

Med dele iz te tarifne številke so vključeni:

- (1) Karoserije oklepnih vozil in njihovi deli (kupole, oklepna vrata in pokrovi motorjev itd.).
- (2) Gosenice, ki so izdelane posebej za tanke.
- (3) Posebna cestna kolesa za vožnjo oklepnih vozil po cestah.
- (4) Pogonska kolesa za poganjanje tankovskih gosenic.
- (5) Oklepne plošče, obdelane do stopnje, ko jih je mogoče prepoznati kot dele vozil iz te tarifne številke.
- (6) Kabli za sklopke, zavorni kabli, kabli za plin in podobne kabli, ki so sestavljeni iz gibljivega zunanjega plašča in premičnega notranjega kabla. Narezani so na določene dolžine in opremljeni s *fitingi* na koncih

87.11 - MOTORNA KOLESA (TUDI MOPEDI), KOLESA IN PODOBNA VOZILA S POMOŽNIM MOTORJEM, Z BOČNO PRIKOLICO ALI BREZ NJE; BOČNE PRIKOLICE

8711.10 - Z batnim motorjem in prostornino cilindrov do vključno 50 cm³

8711.20 - Z batnim motorjem in prostornino cilindrov nad 50 cm³ do vključno 250 cm³

8711.30 - Z batnim motorjem in prostornino cilindrov nad 250 cm³ do vključno 500 cm³

8711.40 - Z batnim motorjem in prostornino cilindrov nad 500 cm³ do vključno 800 cm³

8711.50 - Z batnim motorjem in prostornino cilindrov nad 800 cm³

8711.90 - Drugo

Ta tarifna številka **zajema skupino vozil z dvema kolesoma** in motorjem, ki so namenjena predvsem za prevoz oseb.

Razen motornih koles običajnih tipov, **so v to tarifno številko vključeni** : *motorni skuterji*, ki so značilni po majhnih kolesih in vodoravni ploščadi, ki povezuje sprednji in zadnji del vozila; *mopedi z vgrajenim motorjem* in pedali ter *kolesa* na nožni pogon (in vozila podobne vrste), opremljeni s **pomožnim motorjem**.

Motorna kolesa so lahko opremljena **tudi** z zaščitami voznika pred slabim vremenom ali z **bočno prikolico**.

Vozila s tremi kolesi (na primer: "dostavni tricikel") se prav tako uvrščajo v to tarifno številko, če nimajo lastnosti motornih vozil, ki so vključena v **tar. št. 87.03** (glej komentar k **tar. št. 87.03**).

V to tarifno številko **so vključene tudi bočne prikolice vseh vrst** - to so vozila za prevoz potnikov ali blaga, ki jih **ni mogoče** uporabljati samostojno. Bočne prikolice so opremljene na eni strani s kolesom, na drugi strani pa imajo priključke za priklop na kolo na nožni pogon ali motorno kolo s strani. Bočna prikolica se **premika vzporedno** s kolesom (*biciklom*) ali motornim kolesom.

Iz te tar. številke so **izključena**:

- (a) štirikolesna motorna vozila za prevoz potnikov, s cevasto šasijo in avtomobilskim krmilnim sistemom (npr. s krmilnim sistemom na osnovi Ackermanovega principa) (**tar. št. 87.03**) in
- (b) prikolice, ki se **priklopijo na zadnji del** kolesa na nožni pogon ali motornega kolesa (**tar. št. 87.16**).

87.12 - DVOKOLESA IN DRUGA KOLESA (TUDI DOSTAVNI TRICIKLI), BREZ MOTORNEGA POGONA

Ta tarifna številka **vključuje** kolesa **in podobna** tovrstna **vozila brez motorja**. To so vozila brez motornega pogona, ki se premikajo s pomočjo pedal in imajo lahko več koles (**na primer**: kolesa na nožni pogon, **vključno** tovrstna vozila za otroke - tricikli, štiricikli).

Razen običajno konstruiranih koles na nožni pogon, ta tarifna številka **vključuje tudi raznovrstna specialna kolesa, kot so**:

- (1) Dostavni tricikli za raznašanje blaga, ki so običajno v obliki povezane celote, in imajo zaboj (včasih izoliran), ki je montiran nad prednjima kolesoma.
- (2) Tandemska kolesa .
- (3) Monocikli in bicikli, konstruirani posebej za varietejske umetnike. Ta vozila so zelo lahka in imajo tog ozobljen obroč.
- (4) Bicikli, posebej konstruirani za invalide (**na primer**: s posebnim dodatkom, ki omogoča poganjanje bicikla z eno nogo).
- (5) Bicikli, opremljeni s pomožnimi kolesi za vzdrževanje ravnotežja. Pomožna kolesa so pritrjena na pesto zadnjega kolesa.
- (6) Dirkalni bicikli.
- (7) Štiricikli, opremljeni z več sedeži in več pari pedal, vgrajenih na lahko konstrukcijo.

Tudi kolesa na nožni pogon, opremljena z bočno prikolico, se uvrščajo v to tarifno številko, vendar pa se **bočne prikolice**, uvožene **posebej**, uvrščajo v **tar. št. 87.11**.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) tirnih koles na nožni pogon, namenjenih za preglede proge (**tar. št. 86.04**),
- (b) koles in podobnih tovrstnih vozil, opremljenih s pomožnim motorjem (**tar. št. 87.11**),

- (c) koles- igrač in podobnih igrač (ki niso enaka kot otroška kolesa, izdelana v obliki običajnih biciklov) (**tar. št. 95.01**) in
- (d) koles na nožni pogon in podobnih tovrstnih vozil, konstruiranih posebej in **izključno** za uporabo v zabaviških parkih (**tar. št. 95.08**).

87.13 - INVALIDSKI VOZIČKI, KI SO OPREMLJENI Z MOTORNIM ALI DRUGAČNIM MEHANSKIM POGONOM ALI NE

8713.10 - **Brez motornega ali drugega mehanskega pogona**

8713.90 - **Drugi**

Ta tarifna številka **vključuje** vozičke ali podobna vozila, ki so posebej konstruirana za prevoz invalidov (bolnikov, paraliziranih, amputirancev itd.), **ne glede na to**, ali so opremljena s sredstvi za mehanski pogon, ali ne.

Vozila na mehanski pogon običajno **poganja lahek motor, ali pa se jih poganja z roko** s pomočjo ročice ali ročičnega mehanizma. Drugi invalidski vozički se potiskajo z roko, ali pa premikajo tako, da se z roko poganja kolesa neposredno.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) običajnih vozil, ki so preprosto preurejena tako, da jih invalid lahko vozi (**na primer**: avtomobili z ročno krmiljeno sklopko, pospeševalnikom itd.) (**tar. št. 87.03**) ali biciklov, opremljenih s posebnim dodatkom, s pomočjo katerega jih invalid lahko poganja z eno nogo (**tar. št. 87.12**) in
- (b) nosil na kolesih (**tar. št. 94.02**).

87.14 - DELI IN PRIBOR VOZIL IZ TAR. ŠTEVILK 87.11 DO 87.13

- **Za motorna kolesa (tudi mopede):**

8714.11 - **- sedeži**

8714.19 - **- drugi**

8714.20 - **Za invalidske vozičke**

- **Drugi:**

8714.91 - **- okvirji in vilice ter njihovi deli**

8714.92 - **- platišča in napere koles**

8714.93 - **- pesta, razen pest z zavoro in zavor za pesta, in prosta verižna kolesa**

8714.94 - **- zavore, vključno pesta z zavoro in zavore za pesta, in njihovi deli**

8714.95 - **- sedeži**

8714.96 - **- pedala in prestave v pestu ter njihovi deli**

8714.99 - **- drugo**

Ta tarifna številka **vključuje** dele in pribor za motorna kolesa (**vključno** za mopede), kolesa na nožni pogon in podobna tovrstna vozila, opremljena s pomožnim motorjem, za bočne prikolice, za kolesa na nožni pogon in podobna tovrstna vozila **brez motorja** in za invalidske vozičke - **vendar le**, če ti deli in pribor **izpolnjujejo naslednja pogoja**:

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli, ki so primerni **izključno** ali predvsem za navedena vozila.

(ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

Med dele in pribor iz te tarifne številke so vključeni:

- (1) Karoserije in njihovi deli za dostavne tricikle, bočne prikolice ali invalidske vozičke (zložljive strehe, vrata, tla itd.).
- (2) Šasije, okvirji in njihovi deli.
- (3) Zobniški sestavi, menjalniške škatle, sklopke in druga oprema za transmisijo in njihovi deli za motorna kolesa.
- (4) Kolesa in njihovi deli (pesta, platiščni segmenti, palci itd.).
- (5) Verižniki z enosmernim prenosom.
- (6) Drsnice in drugi prenosniki in njihovi deli.
- (7) Krivični mehanizem in njegovi deli (verižniki, pedalne tačke, osi pogonskega mehanizma itd.), pedala in njihovi deli (osi), stremena.
- (8) Tačke nožnega zaganjača (običajno za motorna kolesa), tačke in drugi krmilni mehanizmi.
- (9) Zavore vseh vrst (čeljustne zavore za platišča, bobnaste zavore, nožne zavore koles na nožni pogon itd.) in njihovi deli (zavorne tačke, ročaji za prijemanje čeljustnih zavor, bobni in tačke za bobnaste zavore, sklopke za zavore za platišča itd.).
- (10) Krmilne ročice, vratovi krmila, ročaji (iz plute, plastične mase itd.).
- (11) Sedeži in podporniki za sedeže, prevleke za sedeže.
- (12) Vilice, **vključno** teleskopske vilice in njihovi deli (glave in rokavi, vilice itd.).
- (13) Cevi in spojke za okvir koles na nožni pogon.
- (14) Hidravlični blažilci (amortizerji) in njihovi deli.
- (15) Blatniki in njihove opore (podporniki, palica za pritrdjevanje itd.).
- (16) **Mačja očesa** (montirana).
- (17) Ščitnik za obleko (**razen mrež iz tar. št. 56.08**), ščitnik prenosne verige, nasloni za noge in ščitniki nog.
- (18) Ščitnik za kolena in noge za motorna kolesa.
- (19) Pokrovi rezervnih koles za skuterje.
- (20) Izpušni lonci in njihovi deli.
- (21) Rezervoarji za gorivo.
- (22) Vetrobrani.
- (23) Prtljažniki, nosilci luči, nosilci steklenic z vodo.
- (24) Pogonski vzvodi in ročice za zaganjanje; naslonjala za hrbet in stebri za premikanje naslonjal, naslonjala za noge, ščitniki za noge itd. za invalidske vozičke.
- (25) Kabli za sklopke, zavorni kabli, kabli za plin in podobni kabli, ki so sestavljeni iz gibljivega zunanjega plašča in premičnega notranjega kabla. Narezani so na določene dolžine in opremljeni s fittingi na koncih.

87.15 - OTROŠKI VOZIČKI IN NJIHOVI DELI

V tej tarifni številki so zajeti:

- (I) **Otroški vozički**, zložljivi ali nezložljivi, z dvema ali več kolesi - običajno se potiskajo z roko (športni otroški vozički, globoki otroški vozički s streho itd.).
- (II) **Deli navedenih vozičkov, če izpolnjujejo naslednja pogoja:**
 - (i) Morajo biti prepoznavni kot deli, ki so primerni **izključno** ali predvsem za navedena vozila.
 - (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

V to tarifno številko se uvrščajo naslednji deli:

- (1) Košare, ki se montirajo na šasijo, **vključno** košare, ki služijo kot zibke, če jih snamemo.
- (2) Šasije in njihovi deli.
- (3) Kolesa (opremljena z gumami ali neopremljena z njimi) in njihovi deli.

87.16 - PRIKLOPNIKI IN POLPRIKLOPNIKI; DRUGA VOZILA, NESAMOVOZNA; NJIHOVI DELI

8716.10 - Priklopniki in polpriklopniki za bivanje ali kampiranje

8716.20 - Samonakladalni ali samorazkladalni priklopniki in polpriklopniki za kmetijske namene

- Drugi priklopniki in polpriklopniki za prevoz blaga:

8716.31 - - priklopniki-cisterne in polpriklopniki-cisterne

8716.39 - - drugi

8716.40 - Drugi priklopniki in polpriklopniki

8716.80 - Druga vozila

8716.90 - Deli

Ta tarifna številka **vključuje** skupino vozil **brez mehanskega pogona (razen** vozil iz predhodnih tarifnih števil), ki so opremljena z enim ali več kolesi in so konstruirana za prevoz potnikov ali blaga. V to tarifno številko **se uvrščajo tudi** vozila brez mehanskega pogona in brez koles (**na primer:** sani, ki se premikajo po lesenih drsalkah itd.).

Vozila iz te tarifne številke se potiskajo ali vlečejo z rokami, živino, ali pa z drugimi vozili (s traktorji, kamioni, vozovi, motornimi kolesi, kolesa na nožni pogon itd.).

Ta tarifna številka **vključuje:**

(A) Prikolice in polprikolice.

V smislu te tarifne številke pojem "**prikolice in polprikolice**" pomeni vozila (**razen** bočnih prikolic), namenjena **izključno priklopu na drugo vozilo** s pomočjo posebne priklopne naprave (avtomatske ali neavtomatske).

Najpomembnejša vrsta prikolic in polprikolic iz te skupine so prikolice in polprikolice, namenjene za motorna vozila. Prikolice imajo običajno dva ali več parov koles in priklopno napravo, ki

je montirana na sprednjih kolesih. Pri takšnih večosnih prikolicah služijo prednja kolesa **tudi** kot krmilo. Polprikolice so opremljene **samo** z zadnjimi kolesi, njihov sprednji del pa leži na ploščadi vlečnega vozila, na katerega so priklopljene s posebno priklopno napravo.

V smislu naslednjih pojasnil k tej tarifni številki **pojem "prikolice" zajema tudi polprikolice.**

Med prikolice, ki se uvrščajo v to tarifno številko, so vključene:

(1) **Prikolice karavanskega tipa (za bivanje ali kampiranje).**

(2) **Samonakladalne poljedelske prikolice**, ki so opremljene z napravami za avtomatsko nakladanje in morebiti z dodatki za drobljenje živinske krme, koruznih stebel itd..

Ta tarifna številka **ne vključuje** samonakladalnih prikolic s trajno vgrajeno opremo za žetev, rezanje, drobljenje in transport trave, koruze itd. (**tar. št. 84.33**).

(3) **Samorazkladalne prikolice** za prevažanje raznih izdelkov (živinske krme, gnojil itd.) s premičnim dnom za razkladanje. Te prikolice so lahko opremljene z različnimi priklopnimi napravami (za drobljenje gnojila, rezanje živinske krme itd.), kar jim omogoča prilagoditev kot trosilnik stelje, zaboj za živinsko krmo ali kot prikolica za koreninaste plodove.

(4) **Druge prikolice za transport blaga:**

(a) Prikolice - cisterne (s črpalkami ali brez njih).

(b) Prikolice za poljedelska, javna dela itd (prekucne ali neprekucne).

(c) Prikolice s hladilnimi napravami ali toplotno izolacijo za prevoz hitro kvarljivega blaga.

(d) Prikolice za selitve (za prevoz pohištva).

(e) Prikolice z enim ali dvema nadstropjema za prevoz živine, avtomobilov, koles na nožni pogon itd..

(f) Prikolice, prilagojene za prevoz določenega blaga (**na primer:** za prevoz ravnega stekla).

(g) Cestno - tirne prikolice (ki se uporabljajo predvsem kot cestne prikolice, a jih je mogoče prevažati na posebnih železniških vagonih, opremljenih z vodili).

(h) Prikolice, opremljene s tiri za cestni prevoz železniških vagonov.

(ij) Prikolice s spuščeno osnovo in nakladalnimi rampami - za transport težke opreme (tankov, dvigal, buldožerjev, električnih transformatorjev itd.).

(k) Samostojni premični podstavki z dvema ali štirimi kolesi za prevažanje debel.

(l) Prikolice za prevoz debel.

(m) Prikolice za strelivo - oklepne ali neoklepne.

(n) Majhne prikolice za kolesa na nožni pogon ali motorna kolesa.

(5) **Druge prikolice:**

(a) Prikolice za motorna vozila, namenjene izključno za prevoz potnikov.

(b) Bivalne prikolice v zabaviščnih parkih (**razen** tistih iz **tar. št. 95.08**).

(c) Razstaviščne prikolice.

(d) Prikolice - knjižnice.

(B) **Vozila, ki se potiskajo ali vlečejo z roko.**

V to skupino so vključeni:

- (1) Razni vozički, **vključno** vozički, specializirani za uporabo v posebnih industrijah (**na primer:** v tekstilni ali keramični industriji, v mlekarnah itd.).
- (2) Vozički z enim kolesom, vozički za prtljago, vozički z lijakom za izpraznjevanje in prekucni vozički.
- (3) Gostinski vozički (**razen vrst, ki so vključeni v tar. št. 94.03**), ki se uporabljajo predvsem na železniških postajah (vozički - bifeji).
- (4) Ročni vozički (**na primer:** za odvoz smeti).
- (5) Rikše.
- (6) Majhni vozički s toplotno izolacijo, ki jih uporabljajo sladoledarji.
- (7) Vse vrste trgovskih vozičkov. Ta lahka vozila so včasih opremljena s pnevmatskimi gumami.
- (8) Sani, vlečene z rokami, za prevažanje drv v hribovskih predelih.

Iz te tarifne številke so **izključeni** majhni ZABOJNIKI na kolesih (**na primer:** košare na kolesih) iz pletarskega materiala ali kovin tistih vrst, ki nimajo šasije in se uporabljajo v delavnicah. Takšni vozički se **uvrščajo po materialu, iz katerega so izdelani**.

(C) Vozila z živinsko vprego.

V to skupino so vključeni:

- (1) Paradni vozovi, zaprte kočije, kočije, kabrioleti.
- (2) Pogrebni vozovi.
- (3) Cize.
- (4) Otroški vozovi z oslovsko vprego in vozovi za vprego ponijev, ki se uporabljajo v zabaviščnih parkih, na sejnih itd..
- (5) Dostavna vozila vseh vrst, vozila za selitve (za prevoz pohištva).
- (6) Vse vrste vozov, prekucni vozovi.
- (7) Sani.

VOZILA, OPREMLJENA S STROJI ITD.

Uvrščanje naprav, ki so sestavljene iz vozil s **trajno vgrajenimi stroji ali pripravami**, se določa **po bistveni značilnosti celote**. Zato **vključuje** ta tarifna številka takšne naprave, **ki jim daje bistveno značilnost vozilo**. Na drugi strani pa so iz te tarifne številke **izključene enote**, ki jim dajejo bistveno značilnost vgrajeni stroji ali naprave.

Iz pravkar navedenega izhaja:

- (I) Da se v to tarifno številko uvrščajo vozički, vozovi ali prikolice z vgrajenimi rezervoarji, **ne glede** na to, ali so opremljeni ali niso opremljeni s pomožnimi napravami za polnjenje ali praznjenje.
- (II) Da **so** iz te tarifne številke **izključena** naslednja vozila, ki **se uvrščajo** v tarifno številko, ki ustreza njihovemu stroji ali aparatu:
 - (a) ročni vozički, vprežni vozovi ali prikolice z vgrajeno opremo za škropljenje iz **tar. št. 84.24**,
 - (b) stroji in naprave, montirani na preprosti šasiji s kolesi, ki je namenjena za vleko, **kot so na primer:** premične črpalke in kompresorji (**tar. št. 84.13 ali 84.14**) in premična dvigala ter mehanske lestve (**tar. št. 84.26 ali 84.28**)

in

- (c) vlečeni betonski mešalci (**tar. št. 84.27**).

DELI

Ta tarifna številka **vključuje tudi** dele navedenih vozil, **če** izpolnjujejo **naslednja pogoja**:

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli, ki so primerni **izključno** ali predvsem za navedena vozila.
- (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili opomb k **Oddelku XVII** (glej ustrezna splošna določila komentarja).

Med dele iz te tarifne številke so vključeni:

- (1) šasijske in njihovi sestavni deli (vzdolžni nosilci, prečni nosilci itd.),
- (2) osi,
- (3) karoserije in njihovi deli,
- (4) lesena ali jeklena kolesa in njihovi deli, **vključno** kolesa z gumami,
- (5) naprave za priklop (kljuge, zaderike itd.),
- (6) zavore in njihovi deli in
- (7) udarniki, poteznice in podobni deli.

*
* *

Iz te tarifne številke je **izključena** oprema za zimske športe, kot so **na primer:** tobogani, bobi, sani itd. (**tar. št. 95.06**).

ZRAKOPLOVI, VESOLJSKA VOZILA IN NJIHOVI DELI**Opomba za tarifne podštevilke**

1. Pri tar. podšt. 8802.11 do 8802.40 izraz "**prazne neoperativne mase**" pomeni maso stroja normalno pripravljenega za polet, brez mase posadke, goriva in opreme, razen stalno pritrjene opreme.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vključuje**:

- balone, vodljive zrakoplove in zrakoplove brez pogona (**tar. št. 88.01**),
- druge zrakoplove, vesoljska vozila (**vključno** satelite) in sredstva za izstrelitev vesoljskih vozil (**tar. št. 88.02**),
- nekatero opremo v zvezi z njimi, **kot so** padala (**tar. št. 88.04**),
- opremo za lansiranje letal, krovne prestreznike letal in zemeljske trenažerje (simulatorji letenja) (**tar. št. 88.05**).

V skladu z določili **Oddelka XVII** (glej splošna določila komentarja k temu **Oddelku**), so **vključeni** v ta Oddelek tudi deli te opreme.

Nepopolno sestavljeni ali nedokončani zrakoplovi (na primer: zrakoplovi brez motorjev ali notranje opreme) **se uvrščajo** kot ustrezni popolno sestavljeni ali dokončani zrakoplov, če imajo bistvene lastnosti dokončanih ali kompletnih zrakoplovov.

88.01 - BALONI IN VODLJIVI ZRAKOPLOVI; JADRALNA LETALA, PILOTIRANI ZMAJI IN DRUGA LETALA BREZ POGONA

8801.10 - **Jadralna letala in pilotirani zmaji**

8801.90 - **Drugo**

(I) BALONI IN VODLJIVI ZRAKOPLOVI

V to skupino **so vključeni** zrakoplovi, lažji od zraka, **ne glede** na njihovo uporabo (vojaški, športni, znanstveni, reklamni itd.). Med te zrakoplove **so vključeni** prosti baloni ali privezani baloni, ki so z vrvjo privezani na zemljo, ter **vodljivi zrakoplovi na mehanski pogon**.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** naslednje vrste balonov, ki se uporabljajo v letalstvu in meteorologiji:

- (1) **Sondirni baloni**, ki se uporabljajo za prevoz radijskih sondirnih instrumentov v velike višine. Lahko so težki **do 4.500 gramov**, običajno pa **so težki med 350 in 1.500 grami**.
- (2) **Baloni - piloti**, ki jih spuščajo, da pokažejo hitrost in smer vetra. Praviloma so **težki od 50 do 100 gramov**.

- (3) **Baloni za določanje višine** (višinski baloni). Od balonov **pod (1) in (2)** so manjši (običajno so težki **med 4 in 30 grami**) in se uporabljajo za določanje višine oblakov.

Baloni, ki se uporabljajo v meteorologiji, so večinoma iz zelo tanke gume visoke kvalitete z visoko stopnjo širjenja. Iz te tarifne številke so **izključeni baloni - igrače za otroke (tar. št. 95.03)**, ki se od balonov iz te tarifne številke **razlikujejo po slabši kvaliteti**, kratkim grlom za napihovanje in po reklamah in okrasih, ki se na njih pogosto nahajajo.

(II) JADRALNA LETALA IN PILOTIRANI ZMAJI

Jadralna letala so letala, težja od zraka, ki plovejo tako, da izkoriščajo atmosferske tokove. **Vendar** pa se jadralna letala, ki so opremljena ali predvidena za opremljanje z motorjem, uvrščajo v **tar. št. 88.02**.

Pilotirani zmaji imajo običajno krila v obliki grške črke *delta*, ki omogočajo osebi, oprti na sistem nosilcev, določeno manevriranje v zraku. Ta krila so večinoma iz tekstilnega materiala, ki je napet preko (običajno) kovinskega okvira (konstrukcije).

(III) DRUGI ZRAKOPLOVI BREZ POGONA

V to skupino so **vkjučeni zmaji, težji od zraka**, ki nimajo mehanskega pogona. Papirnati zmaji imajo vrv, s katero so privezani na zemljo (kot baloni). Lahko se uporabljajo za prenos meteoroloških instrumentov.

Zmaji, ki dajejo **videz igrač**, so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 95.03)**.

*
* *

Ta tarifne številke **ne vključuje** modelov, izdelanih v natančnih ali nenatančnih razmerjih, ki se uporabljajo kot okras (**tar. št. 44.20 ali 83.06**), za demonstracijske namene (**tar. št. 90.23**), ali pa kot igrače ali modeli za rekreacijo (**tar. št. 95.03**).

88.02 - DRUGA LETALA (NPR. HELIKOPTERJI, LETALA); VESOLJSKA VOZILA (VKLJUČNO S SATELITI) IN SREDSTVA ZA ORBITALNO ALI IZVENORBITALNO LANSIRANJE VESOLJSKIH VOZIL

- Helikopterji:

8802.11 - - **prazne neoperativne mase do vključno 2000 kg**

8802.12 - - **prazne neoperativne mase nad 2000 kg**

8802.20 - **Letala in drugi zrakoplovi, prazne neoperativne mase do vključno 2000 kg**

8802.30 - **Letala in drugi zrakoplovi, prazne neoperativne mase nad 2000 do vključno 15000 kg**

8802.40 - **Letala in drugi zrakoplovi, prazne neoperativne mase nad 15000 kg**

8802.60 - **Vesoljska vozila (vključno s sateliti) in sredstva za orbitalno ali izvenorbitalno lansiranje vesoljskih vozil**

Ta tarifna številka **vključuje:**

- (1) **Letala na mehanski pogon, ki so težja od zraka.** V to skupino so **vkjučena** letala (**letala**, ki pristajajo na zemlji, na vodi ter amfibijska letala), **giroplani** (opremljeni z enim ali več rotorji, ki se prosto vrtijo okrog pokončnih osi) in **helikopterji** (opremljeni z enim ali več mehansko gnanih rotorjev).
- Ti zrakoplovi so lahko namenjeni za vojaške namene, za prevoz potnikov in blaga, ali pa za vadbo, fotografiranje iz zraka, za kmetijske namene, reševalne akcije, protipožarne, meteorološke ali znanstvene namene. Zrakoplovi, **ki se vodijo s pomočjo radija z zemlje** ali iz drugega zrakoplova, **se prav tako uvrščajo v to tarifno številko**, kot **tudi** zrakoplovi, ki so konstruirani posebej tako, da lahko služijo **tudi** kot cestna vozila.
- (2) **Vesoljska vozila**, ki lahko letijo izven zemeljske atmosfere (**na primer:** telekomunikacijski ali meteorološki sateliti).
- (3) **Sredstva za izstrelitev vesoljskih vozil.** Njihova funkcija je umestitev uporabnega tovora v krožnico okoli Zemlje oziroma orbito ("**Sredstva za izstrelitev satelitov**"), ali pa pripeljati tovor v področje izven gravitacijskega območja Zemlje ("**Sredstva za izstrelitev vesoljskih vozil**"). Ta sredstva dajejo uporabnemu tovoru ob koncu svojega **potisnega leta hitrost, večjo od 7000 m/s**.
- (4) **Sub-orbitalna vozila**, ki se gibljejo po parabolični orbitalni tirnici in v glavnem nosijo instrumente za znanstvene ali druge tehnične namene, **vkjučno** tiste v obliki ploščadi, ki se lahko vrnejo v zemeljsko atmosfero. Kadar se ploščad izstrelji, ta vozila **ne presežejo hitrosti 7.000 m/s**. Ploščadi se običajno vrnejo na Zemljo s padalom zaradi obnove.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključena** tista "**vojaška lansirna sredstva**" ali "**balistični projektili**", katerih uporabi tovar se potem, ko doseže največjo oddaljenost, vrnejo na Zemljo, in katerih končna **hitrost je manjša od 7000 m/s (tar. št. 93.06)**. S seboj nosijo vojaško orožje **na primer:** eksploziva, kemična sredstva (kemična orožja) in ko dosežejo parabolično orbitalno tirnico, so pripravljena delovati na ustrezne cilje (tarčo).

Iz te tarifne številke **so izključeni še:**

- (a) modeli, izdelani v točnem merilu ali ne, ki se uporabljajo **na primer:** za okras (**na primer:** tar. št. 44.20 ali 83.06), ali pa zgolj za demonstracijske namene (**tar. št. 90.23**) in
- (b) igrače ali modeli za rekreacijske namene (**tar. št. 95.03**).

88.03 - DELI BLAGA IZ TAR. ŠT. 88.01 ALI 88.02

8803.10 - **Propelerji, rotorji in njihovi deli**

8803.20 - **Podvozja letal in njihovi deli**

8803.30 - **Drugi deli letal in helikopterjev**

8803.90 - **Drugi**

Ta tarifna številka **vključuje** dele izdelkov iz **tar. št. 88.01 in 88.02**, če izpolnjujejo **oba naslednja pogoja:**

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli primerni **izključno** ali predvsem za uporabo za izdelke iz naštetih tarifnih števil.

In (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili k Oddelku XVII (**glej** ustrezna določila komentarja).

Med dele iz te tarifne številke **so vključeni:**

(I) **Deli balonov in vodljivih zrakoplovov - diržablov**, kot so:

- (1) Balonske košare (gondole).

- (2) Plašči in njihovi deli (trakovi ali plošče).
- (3) Nosilni obroči.
- (4) Balončki (ki se namestijo v zračni balon).
- (5) Toga okostja in njihovi elementi.
- (6) Stabilizatorji in krmila.
- (7) Propelerji za vodljive zrakoplove - *dirigable*.

(II) **Deli zrakoplovov, vključno jadrlnih letal in zmajev.**

Na primer:

- (1) Letalski trupi in njihovi oddelki, kot **tudi** njihovi notranji ali zunanji deli (**na primer:** nosilne kape, repni stožci, aerodinamični prehodi, obloge, pregradne stene, prtljažniki, dna, instrumentne plošče, okvirji, vrata, rešilni tobogani, okna, stranske odprtine itd.).
- (2) Krila in njihovi sestavni deli (nosilni tramovi, rebra, prečni nosilci).
- (3) Krmilne ploskve, premične ali nepremične (krilca, podkrilca, spojlerji, zakrilca, višinska krmila, smerna krmila, stabilizatorji, servo krilca itd.).
- (4) Plašči, pokrovi, oporniki in nosilci motorjev.
- (5) Glavna podvozja letal (**vključno** zavore in zavorne naprave) in oprema za njihovo povlekanje v trup letala; kolesa z gumo ali brez nje; pristajalne smuči.
- (6) Plovci za vodna letala (*hidroletala*.)
- (7) Propelerji, rotorji za helikopterje in *giroplane*; lopatice propelerjev in rotorjev; naprave za obračanje kril, propelerjev in rotorjev.
- (8) Krmilni vzvodi (krmilne palice, vzvodi in razni drugi vzvodi za krmiljenje zrakoplovov).
- (9) Rezervoarji za gorivo, **vključno** pomožni rezervoarji za gorivo.

88.04 - PADALA (VKLJUČNO JADRALNA PADALA) IN ROTOŠUTI; NJIHOVI DELI IN PRIBOR

V to tarifno številko **se uvrščajo** padala, ki se uporabljajo za spuščanje oseb, vojaško oskrbo, spuščanje opreme, meteoroloških instrumentov, osvetljevalnih naprav itd.. Nekateri tipi padal služijo kot repna padala za ustavljanje letal. **Glede na svojo uporabo, so lahko padala raznih velikosti** in izdelana iz *svile, sintetičnih in umetnih vlaken, lanu, bombaža, papirja* itd..

Zgornji del navadnih padal, ki jih uporabljajo posadke letal, je najpogosteje iz **majhnega pilotskega padala**, ki se odpre na poteg vrvic za odpiranje. To padalo nato odpre **glavno padalsko kupolo**, na katero je pritrjeno določeno število vrvi. Vrvi se spodaj zberejo v dva ali več dviznikov, ki so pritrjeni na trak okoli padalčevega telesa. Ta trak je sestavljen iz opasnic, opremljenih s sponkami in kaveljčki. Pilotsko padalo, glavno padalo in vrvi so pazljivo zloženi v vreči (*kontejnerju*), ki se odpira na poteg z vrvico.

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi deli padal in njihov pribor, kot so:** vreče - *kontejnerji*, oprema za pritrjevanje in okvirji z vzmetnimi mehanizmi za odpiranje padala, pa **tudi** deli in pribor za rotošute.

88.05 - OPREMA ZA LANSIRANJE LETAL; KROVNA PRESTREZALA LETAL IN PODOBNE NAPRAVE; NAPRAVE ZA TRENIRANJE LETENJA NA TLEH; DELI NAVEDENIH IZDELKOV

8805.10 - Oprema za lansiranje zrakoplovov; krovna prestrezala zrakoplovov in podobne naprave ter njihovi deli

- Naprave za treniranje letenja na tleh in njihovi deli:

8805.21 - - simulatorji za zračne bitke in njihovi deli

8805.29 - - drugo

V to tarifno številko **so vključene tri povsem različne vrste izdelkov:**

(A) Oprema za lansiranje zrakoplovov.

Ta oprema se običajno uporablja na ladjah, sestavljena pa je iz kovinske konstrukcije, ki zrakoplov ob lansiranju (katapultiranju) usmerja. Pospešek, potreben za vzlet, nastane s pomočjo stisnjenega zraka, pare, eksplozivnega naboja itd., ki deluje na sani ali bat, na katerega je zrakoplov nameščen.

V to tarifno številko **niso vključeni:**

- (a) motorni vitli, ki se uporabljajo za vzlet jadralnih letal (**tar. št. 84.25**) in
- (b) raketne izstrelilne rampe in stolpi, ki raketam pri vzletu samo dajejo pravo smer, jih pa ne potiskajo, saj se rakete dvignejo z lastnim pogonom (**tar. št. 84.79**).

(B) Krovna prestrezala zrakoplovov in podobna oprema.

Ta sredstva se uporabljajo na letalonosilkah in na nekaterih letališčih. Služijo zmanjšanju hitrosti pristajajočega letala in tako krajšajo dolžino pristajalne steze.

Vendar v to tarifno številko **ne spada** druga oprema, kot je na primer: varnostna oprema (na primer: mreže).

(C) Naprave za treniranje letenja na tleh.

Primeri opreme, ki se uporablja za vadbo letalcev, so:

(1) Simulatorji letenja, ki delujejo elektronsko.

Vgrajene elektronske naprave vzpostavljajo pogoji letenja. Izračunavajo vrednosti, ki so posledica danih pogojev letenja in manevrov, ki jih preko ročice posreduje letalec - učenec, vse to pa pokažejo na tabli z instrumenti v kabini.

Če je tovrstna oprema montirana na šasijo motornega vozila ali prikolice, **se uvršča v tar. št. 87.05 ali 87.16 (glej komentar k tar. št. 87.16).**

- (2) **Naprava, znana kot "trenažer" (*link trainer*)** je sestavljena iz majhne kabine, ki se obrača na podstavku. Opremljena je kot pilotska kabina v letalu in omogoča učencu izvajanje vseh manevrov, ki jih zahteva resnično letenje.

DELI

Ta tarifna številka **vključuje tudi dele navedenih proizvodov, če izpolnjujejo naslednja pogoja:**

- (i) Morajo biti prepoznavni kot deli primerni **izključno** ali predvsem za uporabo za izdelke iz naštetih tarifnih števil.
- (ii) Ne smejo biti **izključeni** z določili k **Oddelku XVII (glej ustrezna določila komentarja).**

Vendar pa je iz te tarifne številke **izključena** oprema, namenjena predvsem za beleženje človeških reakcij v težkih letalnih pogojih (**na primer:** pri velikih pospeških, pomanjkanju kisika itd.); takšna oprema (**na primer:** kabine, nameščene na vrteči se osnovi, ki simulirajo pogoje letenja z nadzvočno hitrostjo) ima značilnost aparatov za preskus refleksov in **se uvršča v tar. št. 90.19.**

Oprema, ki **ni posebej** namenjena za vadbo pilotov v letenju, pač pa za splošno vadbo letalske posadke (**na primer:** modeli giroskopov v povečanem merilu), je iz te tarifne številke prav tako **izključena (tar. št. 90.23).**

LADJE, ČOLNI IN PLAVAJOČE KONSTRUKCIJE

OPOMBA

1. **Trup plovila, nedokončano ali nekompletno plovilo**, sestavljeno, nesestavljeno ali razstavljeno, ali kompletno plovilo, nesestavljeno ali razstavljeno, se uvršča v **tar. št. 89.06**, če nima bistvenih značilnosti določene vrste plovila.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vključuje** ladje, čolne in druge plovne objekte vseh vrst (na lastni pogon ali brez njega), prav tako pa **tudi** plavajoče konstrukcije, **kot so:** kesoni, ploščadi za izkrcaje in boje. To poglavje **vključuje** tudi **zračnoblazinska** vozila (*howcraft*), ki se premikajo nad vodo (nad morjem, rečnimi ožinami, jezeri), **ne glede** na to, ali lahko pristajajo na plažah ali v pristaniških dokih in **ne glede** na to, ali se lahko premikajo **tudi** nad ledom, ali ne (**glej Opombo 5 k Oddelku XVII**).

POMEMBNO JE OPOZORITI, DA ZA TO POGLAVJE NISO PREDVIDENE TARIFNE ŠTEVILKE ZA DELE IN OPREMO, KI SE MORAJO UVRŠČATI V DRUGA POGLAVJA TE NOMENKLATURE!

V to poglavje so vključeni tudi:

- (A) **Nedokončana ali nekompletna vozila** (**na primer:** vozila brez lastnega pogonskega stroja, navigacijskih instrumentov, strojev za dvigovanje ali manipulacijo ali brez notranje opreme).
- (B) **Trupi iz kakršnega koli materiala.**

Kompletna plovila, ki se dobavljajo nesestavljena ali razstavljena, trupi in nedokončana ali nekompletna plovila (sestavljena ali nesestavljena), **se uvrščajo** kot plovila določene vrste, če imajo bistveno značilnost tovrstnega plovila. Sicer se takšno blago uvršča v **tar. št. 89.06**.

V nasprotju z določili, ki se nanašajo na transportno opremo iz drugih poglavij **Oddelka XVII**, so iz tega poglavja **izključeni** vsi deli, ki se dobavljajo posebej (**razen** trupov) in ves pribor plovil ali plavajočih konstrukcij, **četudi** jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot takšne. Takšni deli in pribor **se uvrščajo** v ustrezne tarifne številke drugje v Nomenklaturi,

Na primer:

- (1) Deli in pribor, navedeni v **Opombi 2 k Oddelku XVI**.
- (2) Lesena vesla vseh vrst (**tar. št. 44.21**).
- (3) Vrvi in konopci iz tekstilnega materiala (**tar. št. 56.07**).
- (4) Jadra (**tar. št. 63.06**).
- (5) Jamborji, pokrovi tovrstnega ladijskega jaška, stopnice, ograje in pregrade za ladje ali čolne in deli ladijskih trupov, ki imajo značilnost kovinskih konstrukcij (**tar. št. 73.08**).
- (6) Železne ali jeklene vrvi (**tar. št. 73.12**).
- (7) Železna ali jeklena sidra (**tar. št. 73.16**).
- (8) Propelerji in kolesa z lopaticami za pogon ladij (**tar. št. 84.85**).
- (9) Krmila (**tar. št. 44.21, 73.25, 73.26** itd.) in druga krmilna oprema za ladje ali čolne (**tar. št. 84.79**).

Iz tega poglavja so izključeni tudi:

- (a) Modeli ladij, ki se uporabljajo za okrasne namene (**na primer:** galeje in druge jadrnice) (**tar. št. 44.20, 83.06** itd.).
- (b) Razstavni aparati ali modeli iz **tar. št. 90.23**.

- (c) Torpeda, mine in drugo bojno strelivo (**tar. št. 93.06**).
- (d) Igrače v oblik čolna na kolesih, s katerimi se igrajo otroci (**tar. št. 95.01**) in druge igrače (**tar. št. 95.03**).
- (e) Vodne smuči in podobno (**tar. št. 95.06**).
- (f) Majhni čolni za vrtiljake in druge zabaviščne parke (**tar. št. 95.08**).
- (g) Starine, stare **več kot 100 let** (**tar. št. 97.06**).

Amfibijska vozila in zračnoblazinska vozila, ki se premikajo nad kopnim in nad vodnimi površinami (močvirji itd.), se uvrščajo kot motorna vozila v 87. poglavje, hidroavioni pa so vključeni v tarifno številko 88.02.

89.01 - POTNIŠKE LADJE, IZLETNIŠKE LADJE, TRAJEKTI, TOVORNE LADJE, BARŽE IN PODOBNA PLOVILA ZA PREVOZ OSEB ALI BLAGA

8901.10 - **Potniške ladje, izletniške ladje in podobne ladje, konstruirane predvsem za prevoz potnikov; trajekti vseh vrst**

8901.20 - **Tankerji**

8901.30 - **Ladje-hladilnice, razen tistih iz tar. podšt. 8901.20**

8901.90 - **Druge ladje za prevoz blaga in druga plovila za prevoz potnikov in blaga**

V to tarifno številko **so vključene** vse ladje za prevoz oseb ali blaga, **razen plovil in tar. št. 89.03**, rešilnih čolnov (**razen** tistih na vesla), transportnih vojaških ladij in bolniških ladij (**tar. št. 89.06**). Ladje iz te tarifne številke so lahko ladje za morsko plovbo ali plovbo po notranjih vodnih poteh (po jezerih, prekopih, rekah, ožinah).

V to tarifno številko **so vključene:**

- (1) Potniške in izletniške ladje.
- (2) Trajekti vseh vrst, **vključno** trajekti za prevoz vagonov, vozil in majhni rečni trajekti.
- (3) Tankerji (za nafto, metan, vino itd.).
- (4) Ladje - hladilniki za prevoz mesa, sadja itd..
- (5) Tovorne ladje vseh vrst (**razen** tankerjev in ladij - hladilnikov), **ne glede** na to, ali so specializirane za prevoz določenega blaga, ali niso. Sem **so vključene** ladje za prevoz rude in drugega razsutega tovara (**na primer:** za prevoz žita, premoga), kontejnerske ladje, ro-ro ladje in ladje za prevoz *barž (LASH)*.
- (6) Barže vseh vrst (vlačilci, remorkerji, ladje za iztovarjanje ladij), maoni in pontoni za težke tovore, ki se uporabljajo za prevoz tovara, včasih pa **tudi** ljudi.
- (7) Hidroglisne ladje, hidrokrilniki in zračnoblazinske ladje.

89.02 - RIBIŠKE LADJE; LADJE - TOVARNE IN DRUGE LADJE ZA PREDELAVO IN KONZERVIRANJE RIBJIH IZDELKOV

Ta tarifna številka **vključuje** vse vrste ribiških ladij, ki so namenjene trgovskemu ribarjenju na morji ali notranjih vodnih poteh, **IZKLJUČENE** so **ribiške ladje na vesla (tar. št. 89.03)**. Sem **so vključene** ribiške koče, tunolovke, pa **tudi** kitolovke.

V to tarifno številko **so vključene tudi** ladje - tovarne (za predelavo kitov, za konzerviranje rib itd.).

Tudi ribiške ladje, ki se lahko uporabijo za izlete (predvsem v poletnem delu turistične sezone), **so vključene** v to tarifno številko.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključene** ladje za športni ribolov (**tar. št. 89.03**).

89.03 - JAHTE IN DRUGA PLOVILA ZA ŠPORT ALI RAZVEDRILO; ČOLNI NA VESLA IN KANUJI

8903.10 - **Napihljivi**

- **Drugo:**

8903.91 - - **jadrnice s pomožnim motorjem ali brez njega**

8903.92 - - **motorni čolni, razen čolnov z izvenkrmnimi motorji**

8903.99 - - **drugo**

Ta tarifna številka **vključuje** vsa plovila za šport in razvedrilo in vse čolne na vesla ter kanuje.

V to tarifno številko **so vključene** jahte in druge jadrnice in motorni čolni, pomožni čolni, kajaki, čolni na vesla, na pedala (čolni, ki se poganjajo s pedali), čolni za športni ribolov, čolni za tekme (regate), plovila in **čolni, ki se napihnejo in se lahko zvijejo ali razstavijo**.

V to tarifno številko **so vključeni tudi rešilni čolni na vesla (razen rešilnih čolnov iz tar. št. 89.06)**.

Vendar so jadrnalne deske (*surfi*) iz te tarifne številke izključene (**tar. št. 95.06**).

*
* *

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 8903.92

"**Izvenkrmni motorji**" so opisani v komentarju k **tar. št. 84.07**.

89.04 - VLAČILCI IN POTISKAČI

V to tarifno številko **so vključeni:**

- (A) **Vlačilci (*remorkerji*)**. Te ladje so specializirane za vleko drugih plovil. Lahko so raznih tipov, ki se uporabljajo za morsko plovbo ali za plovbo po notranjih vodnih poteh.

Od drugih plovil se razlikujejo po posebni obliki in ojačenem trupu, po strojih, katerih moč ni sorazmerna njihovi velikosti, in po raznovrstni krovni opremi, ki je namenjena pritrjevanju vlečnih vrvi, motvozov itd..

- (B) **Potiskači**. Te ladje so specializirane za potiskanje *barž, maonov* itd.. V glavnem jih odlikuje top ladijski kljun (za potiskanje) in dvignjena kabina za krmarja (lahko je **tudi** teleskopska).

V to tarifno številko **so vključeni tudi (vlačilci - potiskači)**, ki se uporabljajo kot vlačilci in kot potiskači. Kakor potiskači, imajo **tudi** te ladje top ladijski kljun, **vendar** pa je naklon njihove krme takšen, da lahko plovejo **tudi** nazaj in pri tem vlečejo barže itd..

Vlačilci, ki se uporabljajo za pomoč ladjam v nevarnosti, se prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

Plovila iz te tarifne številke **se ne uporabljajo za prevoz oseb ali blaga**. Lahko so opremljena s specializirano protipožarno opremo, opremo za črpanje, za ogrevanje tovara itd.. **Vendar** so iz te tarifne številke **izključena** gasilska plovila (**tar. št. 89.05**).

89.05 - LADJE - SVETILNIKI, GASILSKA PLOVILA, PLAVAJOČI BAGRI, PLAVAJOČE DVIGALNE NAPRAVE IN DRUGA PLOVILA, PRI KATERIH JE PLOVBA PODREJENA NJIHOVI GLAVNI FUNKCIJI; PLAVAJOČI DOKI; PLAVAJOČE ALI POTAPLJAJOČE SE VRTALNE ALI PROIZVODNE PLOŠČADI

8905.10 - Plavajoči bagri

8905.20 - Plavajoče ali potapljaajoče se vrtalne ali proizvodne ploščadi

8905.90 - Drugo

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (A) **Ladje - svetilniki, gasilska plovila, plavajoči bagri (za čiščenje rečnega ali morskega dna, za izkop in nakladanje zemlje), plavajoča dvigala in druga plovila, katerih plovnost je podrejena njihovi osnovni funkciji.**

Ta plovila praviloma opravljajo svojo funkcijo med mirovanjem.

Sem so vključene: ladje - svetilniki, ladje za vrtanje v morsko dno, gasilska plovila, plavajoče bagre vseh vrst (**na primer:** bager z vedrci ali bager za sesanje), reševalne ladje (za dvigovanje potopljenih ladij), trajno usidrani plavajoči reševalni otoki, *batiskafi*, *pontoni*, opremljeni z dviznimi ali transportnimi napravami (**na primer:** s tovornimi sedli, pomoli, dvigali za žita itd.) in pontoni, ki so namenjeni **izključno** za podstavke takšnih strojev.

Ladje - hiše, ladje - pralnice in plavajoči mlini se prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

- (B) **Plavajoči doki.**

Plavajoči doki so vrsta plavajočih delavnic, ki se uporabljajo namesto suhih dokov.

Najpogosteje imajo prečni prerez v obliki **črke "U"**. Na takšni konstrukciji je ploščad in bočne stene, opremljeni pa so z balastnimi (obtežilnimi) rezervoarji, ki jim omogočajo, da so delno potopljeni, da lahko vanje zapluje ladja na popravilo. V nekaterih primerih je plavajoče doke možno vleči.

Druga vrsta plavajočih dokov deluje na podoben način, **vendar** pa ima lasten pogon in so opremljeni z močnimi motorji. Ti doki se uporabljajo za popravila ali prevoz amfibijskih vozil ali drugih plovil.

- (C) **Plavajoči ali potopni vrtalniki ali proizvodne ploščadi.**

Te ploščadi so praviloma namenjene iskanju ali eksploataciji naftnih nahajališč ali nahajališč naravnega plina pod morjem. **Razen** opreme, potrebne za vrtanje ali proizvodnjo (tovorna sedla, pomoli, črpalke, naprave za cementiranje, silosi itd.) imajo te ploščadi **tudi** bivalne prostore za osebje.

Te ploščadi, ki se vlečejo, včasih pa **tudi** premikajo z lastnim pogonom do mesta iskanja ali proizvodnje ali z enega mesta na drugo, se delijo **v naslednje skupine**:

- (1) **Samodvižne ploščadi**, ki imajo **razen** lastne delovne ploščadi **tudi** naprave (trupe, kesone itd.), ki jim omogočajo plovbo, in pa noge, ki segajo do morskega dna in delovno ploščad dvigujejo nad vodno gladino.

- (2) **Potopne ploščadi**, katerih konstrukcijo spustijo na mesto delovanja z balastnimi rezervoarji, ki so nameščeni na morskem dnu, kar zagotavlja veliko stabilnost delovne ploščadi, ki je nad vodno gladino. Balastni rezervoarji imajo lahko plošče ali izrastke za sidranje, ki prodirajo globlje v morsko dno.
- (3) **Polpotopne ploščadi, ki se podobne potopnim**, vendar se od njih razlikujejo po tem, da potopljeni del ni na morskem dnu. Med delom so te plavajoče ploščadi pritrjene s pomočjo sider ali delnega pozicioniranja.

Fiksne ploščadi (trajno locirane na enem mestu), ki se uporabljajo za iskanje ali izkoriščanje naftnih nahajališč ali nahajališč naravnega plina pod morjem in niso potopne, so **izvzete iz te tarifne številke (tar. št. 84.30)**.

Iz te tarifne številke so **izključeni** tudi trajekti (**tar. št. 89.01**), ladje - tovarne za predelavo ribjih izdelkov (**tar. št. 89.02**) in ladje za polaganje kablov ter meteorološke ladje (**tar. št. 89.06**).

89.06 - DRUGA PLOVILA, VKLJUČNO Z VOJNIMI LADJAMI IN REŠEVALNIMI ČOLNI, RAZEN ČOLNOV NA VESLA

8906.10 - Vojne ladje

8906.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje** vsa plovila, ki niso bolj specifično zajeta v **tarifnih številkah 89.01 do 89.05**.

V to tarifno številko **so vključene**:

- (1) Vojaške ladje vseh vrst, med katere **so vključene**:
 - (a) Ladje za bojno delovanje, ki so opremljene z raznim ofenzivnim in defenzivnim orožjem in zaščitno opremo proti projektilom (**na primer**: z oklepi ali večkratnimi pregradami, neprepustnimi za vodo) ali s podvodnimi napravami (**antimagnetni detektorji min**). Praviloma so opremljene **tudi** z aparati za prisluškovanje in odkrivanje, **kot so radarji, sonarji, infrardeči detektorji** in oprema za motenje radijskih vez.

Tovrstne ladje se od trgovskih ladij razlikujejo po večji hitrosti in manevrskih sposobnostih, po večjem številu posadke, večjih rezervoarjih za gorivo in posebnih skladiščih za prevoz in uporabo streliva.
 - (b) Nekatere posebno opremljene ladje, ki so neoborožene in neoklepne, jih je pa še vedno mogoče prepoznati kot ladje, ki se uporabljajo **izključno** ali pretežno za vojaške namene - **na primer**: desantne ladje ali pomožna plovila (za prevoz streliva ali min itd.) in ladje za prevoz vojaških enot.
 - (c) Podmornice.
- (2) Ladje ki **imajo** sicer **nekatero značilnost vojaških ladij, uporabljajo pa jih organi oblasti (na primer**: carinski in policijski organi).
- (3) Rešilni čolni, ki so nameščeni na ladijskem krovu, in čolni, ki se nameščajo na nekatera mesta vzdolž obale za reševanje ladij, ki jim grozi nevarnost. **Vendar** pa se **rešilni čolni na vesla uvrščajo v tar. št. 89.03**.
- (4) Ladje za znanstvene raziskave, ladje - laboratoriji, meteorološke ladje.
- (5) Ladje za prevoz in nameščanje boj, ladje za polaganje podvodnih kablov (**na primer**: *telekomunikacijskih*).
- (6) Pilotne (pilotske ladje).

- (7) Ledolomilci.
- (8) Bolniške ladje.
- (9) Plovila - barže za odvoz izkopanega bagerskega materiala.

Ta tarifna številka **vključuje tudi "drakone" ("zmaje")**. To so zložljive naprave za transport po vodi z vleko, namenjene za transport tekočih tovorov in drugega blaga. Te naprave sestojijo iz prožnega tekstilnega plašča, prepoznati pa jih je mogoče po obliki (običajno so v obliki cigare). Imajo razne naprave, **kot so** stabilizatorji, vlečni priključki in včasih cevi za plovbo.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) pontonov (plovil z ravnim krovom za prevoz oseb ali tovara) (**tar. št. 89.01**),
- (b) pontonov, ki so namenjeni **izključno** kot podlaga za plavajoča dvigala (**tar. št. 89.05**) in
- (c) pontonov cilindričnega tipa, namenjenih kot podlaga začasnim mostovom itd., ter splavov vseh vrst (**tar. št. 89.07**).

89.07 - DRUGE PLAVAJOČE KONSTRUKCIJE (NA PRIMER: SPLAVI, REZERVOARJI, KESONI, BOJE IN SVETILNIKI)

8907.10 - Napihljivi splavi

8907.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje nekatere plavajoče naprave, ki nimajo značilnosti ladje**. Praviloma so med opravljanjem njihove funkcije nepremične.

Mednje so **vključeni**:

- (1) Pontoni cilindričnega tipa, ki služijo kot podlaga začasnim mostovom itd.. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključeni pontoni**, ki imajo značilnosti ladij (**tar. št. 89.01 ali 89.05**).
- (2) Preluknjana plavajoča skladišča za shranjevanje živih rakov ali rib.
- (3) Plavajoči rezervoarji, ki se uporabljajo v nekaterih pristaniščih za oskrbovanje ladij z oljem, vodo itd..
- (4) Kesoni, ki se uporabljajo pri gradnji mostov.
- (5) Pristaniški plavajoči splavi.
- (6) Boje - za privezovanje ladij, boje z zvonovi, svetilne in signalne boje.
- (7) Plavajoči svetilniki za označevanje prekopov, ovir plovbe itd..
- (8) Naprave za dvigovanje in za omogočanje nadaljevanja plovbe plovila.
- (9) Plavajoče naprave za odstranjevanje min.
- (10) Splavi vseh vrst, **vključno** plovila za napihovanje, ki so krožne oblike in se avtomatsko napihnejo v stiku z morjem. Ta plovila so namenjena za sprejem brodolomcev.
- (11) Plavajoče naprave, ki delujejo kot vrata dokov.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) potapljaških zvonov, ki sestojijo iz kovinskega ohišja, ki se dviguje ali spušča s pomočjo zunanjih sredstev (dvigal). Ti zvonovi se praviloma uvrščajo v **tar. št. 84.79**,
- (b) rešilnih pasov in telovnikov (**uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelani**) in
- (c) jadrlnih desk (surfov) (**tar. št. 95.06**).

89.08 - LADJE IN DRUGA PLOVILA, PLAVAJOČE KONSTRUKCIJE ZA REZANJE

Ta tarifna številka se omejuje na ladje in druge plavajoče konstrukcije **iz tar. št. 89.01 do 89.07, če se dobavljajo za rezanje.** To so lahko dotrajana ali poškodovana plovila, s katerih je lahko njihova oprema, stroji itd. odstranjena pred carinjenjem.

*(Značilno za to vrsto plovil za razrez je, da so **izbrisana iz registra ladij.**)*

ODDELEK XVIII

OPTIČNI, FOTOGRAFSKI, KINEMATOGRAFSKI, MERILNI, KONTROLNI, PRECIZNI, MEDICINSKI ALI KIRURŠKI INSTRUMENTI IN APARATI; URE; GLASBILA; NJIHOVI DELI IN PRIBOR

90. POGLAVJE

OPTIČNI, FOTOGRAFSKI, KINEMATOGRAFSKI, MERILNI, KONTROLNI, PRECIZNI, MEDICINSKI ALI KIRURŠKI INSTRUMENTI IN APARATI; NJIHOVI DELI IN PRIBOR

OPOMBE

1. V to poglavje **niso vključeni:**

- (a) izdelki, ki se uporabljajo v strojih, aparatih ali za drugo tehnično uporabo, iz gume (**razen** iz trde gume) iz **tar. št. 40.16**, iz usnja ali umetnega usnja iz **tar. št. 42.04** ali iz tekstilnega materiala (**tar. št. 59.11**),
- (b) podporni pasovi ali drugi podporni izdelki iz tekstila, katerih **osnovna funkcija** za podpiranje ali držanje organov izhaja iz njihove elastičnosti (**na primer:** nosečniški pasovi, prsni povoji, trebušni povoji, **trakovi** za sklepe ali mišice) (**Oddelek XI**),
- (c) ognjevarni izdelki iz **tar. št. 69.03**, keramični izdelki za laboratorije, kemično ali drugo tehnično uporabo iz **tar. št. 69.09**,
- (d) steklena ogledala, ki **niso optično obdelana**, iz **tar. št. 70.09** in ogledala iz kovine ali plemenite kovine, ki niso optični elementi, iz **tar. št. 83.06** ali iz **71. poglavja**,
- (e) izdelki, ki se uvrščajo v **tar. št. 70.07, 70.08, 70.11, 70.14, 70.15 in 70.17**,
- (f) deli za splošno uporabo, ki so opredeljeni v **Opombi 2 k XV.Oddelku**, iz navadnih kovin (**XV.Oddelek**) in podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**),
- (g) - črpalke iz **tar. št. 84.13**, ki imajo merilne naprave;
 - aparati za kontrolo in štetje, ki delujejo na podlagi tehtanja, in posebej dobavljene uteži za tehtnice iz **tar. št. 84.23**;
 - stroji za dvigovanje in manipulacijo (**tar. št. 84.25 do 84.28**);
 - stroji vseh vrst za rezanje papirja in kartona (**tar. št. 84.41**);
 - naprave iz **tar. št. 84.66** za nastavitve obdelovanca ali orodja na obdelovalnih strojih, **vključno** naprave z optičnimi napravami za odčitavanje skale (**na primer:** "optične" razdelilne glave), **vendar ne tudi** tiste naprave, ki so v bistvu optični instrumenti (**na primer:** teleskopi za centriranje);
 - računski stroji (**tar. št. 84.70**);
 - ventili in druge naprave (**tar. št. 84.81**),
- (h) - reflektorji (žarometi) iz **tar. št. 85.12** za kolesa in motorna vozila, prenosne električne svetilke iz **tar. št. 85.13**;
 - kinematografski aparati za snemanje zvoka, reprodukcijo zvoka ali za presnemavanje zvoka (**tar. št. 85.19 ali 85.20**);

- vložki odjemne glave (**tar. št. 85.22**);
 - video kamere za snemanje posamičnih slik in druge video snemalne kamere (**tar. št. 85.25**);
 - radarji, radionavigacijski pomožni aparati in radijski aparati za daljinsko krmiljenje (**tar. št. 85.26**);
 - aparati za numerično krmiljenje iz **tar. št. 85.37**;
 - zaprti reflektorske žarnice z naperjenim zrcalom iz **tar. št. 85.39**;
 - kabli iz optičnih vlaken iz **tar. št. 85.44**,
- (ij) reflektorji iz **tar. št. 94.05**,
- (k) izdelki iz **95. poglavja** Nomenklature,
- (l) merilniki prostornine, ki **se uvrščajo** po materialu, iz katerega so izdelani,
- (m) tuljave, koluti ali podobne podlage, ki **se uvrščajo** po materialu, iz katerega so izdelani (**na primer: v tar. št. 39.23 ali v XV. Oddelek**).
2. Deli in pribor za stroje, naprave, instrumente ali aparate, razen izdelkov iz **opombe 1 k temu poglavju**, ki **se uvrščajo takole**:
- (a) deli in pribor, zajeti v kateri koli tarifni številki tega poglavja ali **84., 85. ali 91. poglavju** (**razen** v tarifnih številkah **84.85, 85.48 ali 90.33**) se v vseh primerih uvrščajo v svojo ustrezno tarifno številko,
- (b) drugi deli in pribor, ki so primerni za uporabo **izključno** ali **pretežno** s posebno vrsto stroja, instrumenta ali aparata ali z več stroji, instrumenti ali aparati iz iste tarifne številke (**vključno** s stroji, instrumenti ali aparati iz tarifnih števil **90.10, 90.13 ali 90.31**), **se uvrščajo s k u p a j s stroji, instrumenti ali aparati te vrste**,
- (c) **vsi drugi** deli in pribori **se uvrščajo v tarifno številko 90.33**.
3. Določila **Opombe 4 k XVI.Oddelku** se uporabljajo **tudi** za to poglavje.
4. **Tar. številka 90.05 ne obsega** teleskopskih namerilnih naprav za strelno orožje, periskopskih teleskopov za podmornice ali tanke in teleskopov za stroje, naprave, instrumente ali aparate iz tega poglavja ali iz **XVI.Oddelka** . Takšne teleskopske namerilne naprave **se uvrščajo v tar. št. 90.13**.
5. Optični instrumenti, naprave ali stroji za merjenje ali kontrolo, ki **bi se lahko uvrstili v tar. št. 90.13 in v tar. št. 90.31, se uvrščajo v tarifno številko 90.31**.
6. Pri **tar. številki 90.21** so z izrazom "**ortopedske priprave**" mišljene priprave za:
- preprečevanje ali popravljanje telesnih deformacij; ali
 - podpiranje ali držanje del telesa po bolezni, operaciji ali poškodbi.
- Ortopedske priprave vključujejo obutev in posebne vložke, zasnovane za korekcijo ortopedskih stanj, **če so**:
- (1) narejeni po meri ali
- (2) v masovni prodaji, predstavljene posamezno in ne v parih in zasnovane, da se prilegajo na katero koli nogo enako.

7. **Tar. št. 90.32** obsega samo:

- (a) instrumente in aparate za **avtomatsko regulacijo** pretoka, nivoja, tlaka ali drugih spremenljivih veličin pri tekočinah ali plinih, ali za avtomatsko regulacijo temperature, **ne glede** na to, ali je njihovo delovanje odvisno ali ne od električnega fenomena, ki se spreminja v odvisnosti od avtomatsko regulirane veličine, in ki so zasnovani tako, da se ta veličina določi in vzdržuje na želeni vrednosti, stabilno, ne glede na motnje, tako da se konstantno ali periodično meri njena dejanska vrednost; in
- (b) **avtomatske regulatorje električnih veličin** in instrumente ali aparate za avtomatsko regulacijo neelektričnih veličin, katerih delovanje je odvisno od električnega fenomena, ki se spreminja v odvisnosti od regulirane veličine, in ki so zasnovani tako, da se ta veličina določi in vzdržuje na želeni vrednosti, stabilno, ne glede na motnje, tako da se konstantno ali periodično meri njena dejanska vrednost.

SPLOŠNA DOLOČILA

(I) GLAVNA VSEBINA IN RAZPOREDITEV V TEM POGlavJU

To poglavje **vkjučuje** številne vrste instrumentov in aparatov, za katere je praviloma značilna zelo kvalitetna končna obdelava in velika natančnost. Večina med njimi se uporablja pretežno za znanstvene namene (za laboratorijska raziskovanja, analize, astronomijo itd.), posebne tehnične in industrijske namene (merjenje in kontrola, opazovanje itd.) ali za medicinske namene.

To poglavje posebej **vkjučuje**:

- (A) Veliko skupino optičnih elementov, instrumentov in aparatov - od preprostih optičnih elementov iz **tar. št. 90.01 in 90.02** in navadnih očal iz **tar. št. 90.04**, pa do zapletenih instrumentov, ki se uporabljajo v astronomiji, fotografiji, kinematografiji, ali pa za mikroskopiranje.
- (B) Instrumente in aparate, konstruirane za posebne namene (za geodezijo, meteorologijo, risanje, izračunavanje itd.).
- (C) Instrumente, aparate in naprave, ki se uporabljajo za medicinske, kirurške, zobarske, veterinarske ali sorodne namene (za radiologijo, mehanoterapijo, *oksigenoterapijo*, ortopedijo, protetiko itd.).
- (D) Stroje, instrumente in naprave za raziskavo materialov.
- (F) Veliko skupino instrumentov in aparatov za merjenje, preizkuse ali avtomatsko kontrolo (optičnih, električnih, uvrščenih v **tar. št. 90.32**), opredeljenih v **Opombi 6** k temu poglavju.

Nekateri med temi instrumenti so v nekaterih tarifnih številkah posebej navedeni, kot **na primer**: zapleteni optični mikroskopi (**tar. št. 90.11**) ali elektronski mikroskopi (**tar. št. 90.04**). Drugi instrumenti in aparati so zajeti v bolj splošnih poimenovanjih tarifnih števil, ki se nanašajo na določeno znanost, industrijo in podobno (**na primer**: astronomski instrumenti iz **tar. št. 90.05**, geodetski instrumenti in naprave iz **tar. št. 90.15**, rentgenski itd. aparati iz **tar. št. 90.22**).

Obstaja nekaj izjem splošnega pravila, da so instrumenti in aparati iz tega poglavja zelo natančni. To poglavje **na primer**: **vkjučuje tudi** navadna zaščitna očala (**tar. št. 90.04**), navadna povečevalna stekla (lupe) in nepovečevalne periskope (**tar. št. 90.13**), navadne metre in šolska ravnila (**tar. št. 90.17**) in okrasne (dekorativne) *higromere* - **ne glede** na njihovo natančnost (**tar. št. 90.25**).

Razen najrazličnejših izključitev, naštetih v **Opombi 1** k temu poglavju (**na primer**: podstavki iz gume ali usnja, usnjena tesnila in usnjene opne za merilne instrumente), so lahko instrumenti, aparati in njihovi deli, ki **se uvrščajo** v to poglavje, iz kakršnega koli materiala (**vključno** iz plemenitih kovin ali

iz kovine, platirane s plemenito kovino, iz dragega ali poldragega naravnega, sintetičnega ali rekonstruiranega kamenja).

(II) NEKOMPLETNI ALI NEDOKONČANI STROJI, APARATI ITD.

(glej Temeljno pravilo za uporabo Carinske Nomenklature 2 (a))

Če imajo bistveno značilnost kompletnega ali dokončanega proizvoda, se nekompletni ali nedokončani stroji, priprave, instrumenti ali aparati uvrščajo kot kompletni ali dokončani proizvodi (**na primer:** fotografski aparat ali mikroskop, dobavljen brez svojih optičnih elementov, ali pa električni števec brez naprave za prikaz skupne količine porabljene energije).

(III) DELI IN PRIBOR

(Opomba 2 k poglavju)

V skladu z **Opombo 1** k temu poglavju, se deli in pribor, katere je mogoče prepoznati kot primerne **izključno ali pretežno** s stroji, pripravami, instrumenti ali aparati iz tega poglavja, uvrščajo skupaj s temi stroji, pripravami itd..

Vendar pa to pravilo ne velja za:

- (1) Dele in pribor, ki kot taki predstavljajo izdelke, ki **se uvrščajo** v katero koli posamezno število tega poglavja ali **poglavij št. 84, 85 ali 91** (razen v tarifne številke za "**drugo**" 84.85, 85.48 ali 90.33).

Primeri:

- Vakuumska črpalka za elektronski mikroskop ostane uvrščena kot črpalka, ki **se uvršča** v **tarifno številko 84.14**;
 - Transformatorji, elektromagneti, kondenzatorji, upori, releji, žarnice ali elektronke itd. ostanejo uvrščeni v **85. poglavju**;
 - Optični elementi oziroma deli iz tar. št. 90.01 ali 90.02 ostanejo v teh dveh tarifnih številkah **ne glede** na instrumente ali aparate, v katere se nameščajo; mehanizmi za ure ali stenske ure se vselej uvrščajo v **91. poglavje**;
 - Fotografski aparat **se uvršča** v **tar. št. 90.06**, čeprav je konstruiran za uporabo s kakšnim drugim instrumentom (z mikroskopom, stroboskopom itd.).
- (2) Dele in pribor, ki so primerni za uporabo z **več skupinami strojev, priprav, instrumentov ali aparatov**, ki **se uvrščajo** v različne tarifne številke tega poglavja. **Uvrščajo se v tarifno številko 90.33**, če kot taki niso kompletni instrumenti itd., ki so posebej navedeni v kakšni drugi tarifni številki (**glej** prejšnjo **točko (1)**).

(IV) FUNKCIONALNE CELOTE

(Opomba 3 k temu poglavju)

V **Opombi 3** k temu poglavju je navedeno, da se določila **Opombe 4** k **Oddelku XVI** uporabljajo **tudi** za izdelke iz tega poglavja (**glej** del VII splošnih določil komentarja k **Oddelku XVI**).

Upošteva se navedeno **vkjučuje** to poglavje kot funkcionalne celote **na primer:** električne (**vključno** elektronske) instrumente ali aparate, ki tvorijo **analogni ali digitalni telemetrični sistem**. Ti instrumenti so sestavljeni iz:

(I) Aparatov **oddajnega dela**:

- (i) **Primarni detektor** (transduktor, oddajnik, analogno - digitalni konverter itd.), ki velikost, ki je predmet meritve, spreminja (**ne glede** na njeno naravo) v sorazmerni električni tok, napetost ali v digitalni signal.
- (ii) **Merilni ojačevalec, osnovna komponenta oddajnika in sprejemnika**, ki po potrebi ojači električni tok, napetost ali digitalni signal na raven, ki jo potrebuje oddajnik impulzno - frekvenčne modulacije.
- (iii) **Oddajnik impulzno - frekvenčne modulacije**, ki analogni ali digitalni signal prenaša do druge postaje.

(II) Aparatov **sprejemnega dela**:

- (i) **Sprejemnik impulzno - frekvenčne modulacije ali digitalnega signala**, ki sprejeto informacijo spreminja v analogni ali digitalni signal.
- (ii) **Merilni ojačevalec ali konverter**, ki po potrebi ojači sprejet analogni ali digitalni signal.
- (iii) **Instrumenti za prikaz ali beleženje**, ki so umerjeni na osnovi primarne vrednosti in opremljeni z mehanskim indikatorjem ali optično - elektronskim kazalnikom (displejem).

Telemetrični sistemi se uporabljajo pretežno v naftovodih, plinovodih in v vodih za izdelke, v napeljavah za odstranjevanje odpadkov ter v monitorskih sistemih za nadzorovanje okolice.

Linijski in radijski sprejemniki in oddajniki telemetričnih impulzov **se uvrščajo** v svoje ustrezne **tarifne številke (tar. št. 85.17, 85.25 ali 85.27)**, **vendar pod predpostavko**, da niso kombinirani v integralno celoto z instrumenti in aparati, navedenimi v prejšnjih **točkah (I) in (II)** ali da celota tvori funkcionalno celoto v smislu **Opombe 3** k 90. poglavju - v tem primeru se kompletna celota uvršča v to poglavje.

*
* *

Razen izdelkov, ki so iz tega poglavja izključeni z določili besedila tega komentarja, so iz tega poglavja vselej **izključeni**:

- (a) izdelki, ki se uporabljajo v strojih, napravah, aparatih ali za druge tehnične namene, iz mehke gume (uvrščajo se v **tar. št. 40.16**), usnja ali umetnega usnja (**tar. št. 42.04**) ali tekstilnega materiala (**tar. št. 59.11**),
- (b) deli za splošno rabo, **kot so** opredeljeni v **Opombi 2** k **Oddelku XV**, iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) in drugo podobno blago iz plastičnih mas (**39. poglavje**),
- (c) stroji in naprave za dvigovanje in manipulacijo (**tar. št. 84.25 do 84.28**); pribor za regulacijo dela ali orodij na obdelovalnih strojih iz **tar. št. 84.66, vključno** pribor z optičnimi napravami za odčitavanje skale (**na primer:** optične razdelilne glave), **vendar ne tisti**, ki so kot taki optični instrumenti (**na primer:** teleskopi za centriranje in določanje smeri); radarske naprave, pomožne naprave za radijsko navigacijo in naprave za radijsko daljinsko krmiljenje (**tar. št. 85.26**),
- (d) vesoljska vozila, opremljena z instrumenti ali aparati iz tega poglavja (**uvrščajo se v tar. št. 88.02**),
- (e) igrače, izdelki za družabne igre, športni rekviziti in drugi izdelki iz **95. poglavja** ter njihovi deli in pribor,
- (f) merilniki prostornine - uvrščajo se **po materialu**, iz katerega so izdelani, in
- (g) vitli in podobne podlage (uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelani, **na primer:** v **tar. št. 39.23** ali v **Oddelek XV**).

90.01 - OPTIČNA VLAKNA IN SNOPI OPTIČNIH VLAKEN; KABLI IZ OPTIČNIH VLAKEN, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 85.44; LISTI IN PLOŠČE IZ POLARIZIRAJOČEGA MATERIALA; LEČE (VKLJUČNO KONTAKTNE LEČE), PRIZME, ZRCALA IN DRUGI OPTIČNI ELEMENTI IZ KAKRŠNEGA KOLI MATERIALA, NEMONTIRANI, RAZEN TAKIH OPTIČNO NEOBDELANIH STEKLENIH ELEMENTOV

9001.10 - Optična vlakna, snopi optičnih vlaken in kabli iz optičnih vlaken

9001.20 - Listi in plošče iz polarizirajočega materiala

9001.30 - Kontaktne leče

9001.40 - Steklene leče za očala

9001.50 - Leče iz drugih materialov za očala

9001.90 - Drugo

V tej tarifni številki so **zaobseženi**:

(A) Optična vlakna in snopi optičnih vlaken ter kabli iz optičnih vlaken, razen tistih iz tar. št. 85.44

Optična vlakna so sestavljena iz dveh koncentričnih plasti stekla ali plastične mase z različnima lomnima indeksoma. Steklена vlečena vlakna imajo tanko oblogo iz plastične mase, katere s prostim očesom ni mogoče videti. Zaradi te obloge je možnost preloma vlakna manjša. Optična vlakna se običajno dobavljajo na vretenih in so lahko dolga po nekaj kilometrov. Uporabljajo se za izdelovanje snopov in kablov iz optičnih vlaken.

Snopi optičnih vlaken so lahko togi. V tem primeru so vlakna po vsej dolžini zavita v plašč. Snopi so lahko **tudi** prožni in so v tem primeru povezani le na koncih. Če predstavljajo koherentno povezavo, se uporabljajo za prenos slike, če pa je povezava poljubna, so primerni le **za prenos svetlobe za razsvetljavo**.

Kabli iz optičnih vlaken iz te tarifne številke (opremljeni so lahko s konektorji) sestojijo iz plašča, v katerem je en ali več snopov optičnih vlaken, **katerih posamezna vlakna niso prekrita ali obložena**.

Snopi in kabli iz optičnih vlaken se uporabljajo predvsem v optičnih aparatih, še posebno v *endoskopu* iz **tar. št. 90.18**.

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** kabli iz optičnih vlaken, pri katerih je vsako posamezno vlakno prekrito ozirom obloženo z lakom in izolacijsko prevleko tako, da na zunaj izgledajo kot običajni izolirani električni kabli (**tar. št. 85.44**).

(B) Polarizirajoči material v listih ali ploščah, ki sestoji iz posebej obdelanih listov ali plošč iz plastičnega materiala, ali pa iz listov ali plošč, v katerih je plast "aktivnega" plastičnega materiala, obloženega na eni ali na obeh straneh z drugim plastičnim materialom ali steklom. Plošče in liste iz tega materiala režejo v oblike tako, da predstavljajo polarizirajoče elemente, opisane v točki (D) (6) spodaj.

(C) Optični elementi iz stekla, ki so optično obdelani, vendar niso trajno montirani. Za **razlikovanje** med optičnimi elementi iz stekla iz te tarifne številke in elementi iz **70. poglavja** je potrebno najprej ugotoviti, ali so elementi optično obdelani ali niso.

Optična obdelava elementov iz stekla običajno poteka v dveh fazah.

Prva faza je faza **izdelave površine po zahtevani obliki** (t.j. s potrebno ukrivljenostjo, pod ustreznim kotom itd.) in **poliranja teh površin**.

Druga faza je poliranje teh površin. Ta obdelava sestoji iz brušenja površin s pomočjo abrazivnih sredstev - najprej grobo brušenje, nato postopoma bolj fino brušenje.

Postopki sledijo v naslednjem zaporedju:

- groba izdelava,
- točno oblikovanje,
- glajenje in
- poliranje.

Na koncu in, če obstaja takšna zahteva po leči z natančnih premerom, proizvodu še obrusijo robove (ta postopek je znan kot centriranje in izdelava robov). Ta tarifna številka se uporablja **samo** za optične elemente, katerih **vsa površina ali del površine je polirana** zaradi doseganja zahtevanih optičnih lastnosti. Zaradi tega se ta tarifna številka nanaša na pravkar opisane optične elemente, pa **tudi** na elemente, **ki so polirani po oblikovanju. Vendar** pa se ta tarifna številka **ne uporablja za nepolirane elemente ali delno polirane**, ki so izpostavljeni **samo** enemu ali več postopkom pred poliranjem. Takšni elementi **se uvrščajo v 70. poglavje.**

- (D) **Optični elementi iz kakršnega koli materiala, razen iz stekla, optično obdelani ali neobdelani, ki niso trajno montirani (na primer: elementi iz kremenca (razen iz taljenega kremenca), iz fluorita, plastičnih materialov ali iz kovine, optični elementi v obliki kultiviranih kristalov iz magnezijevega oksida ali iz halidov, alkalnih ali zemeljsko-alkalnih kovin).**

Optični elementi, ki so **montirani začasno** in **samo** zaradi zaščite med prevozom, **štejejo za nemontirane.**

V skladu s predhodnimi določili, ki se nanašajo na optične elemente iz stekla, **vkjučuje** ta tarifna številka:

- (1) **Prizme in leče (vkjučno** kombinirane prizme in leče, sestavljene s pomočjo adhezivnega cementa) **- ne glede** na to, ali so njihovi robovi dokončno obdelani ali ne.
- (2) **Plošče in diski z ravnimi in vzporednimi ploskvami (na primer: poskusne ravnine ali optične ravnine za kontrolo gladkosti površin).**
- (3) **Leče za izboljšanje vida (oftalmoške leče).** Te leče so lahko *asferične, sferične, sferično-cilindrične, mono-fokalne, bi-fokalne in multi-fokalne*. Mednje **so vključene tudi kontaktne leče.**
- (4) **Ogledala, ki so optični elementi.** Uporabljajo jih **na primer:** v teleskopih, projektorjih, mikroskopih, v medicinskih, zobarskih ali kirurških instrumentih, včasih pa **tudi** kot vzvratna ogledala v vozilih (retrovizorji).
- (5) **Barvni filtri (na primer: za fotografske kamere).**
- (6) **Polarizirajoči elementi** (za mikroskope in druge znanstvene instrumente; za sončna očala, za očala za *tri-dimenzionalno* gledanje tovrstnih filmov v kinematografih).
- (7) **Difrakcijske mrežice.**

Te so lahko:

- (a) Visokopolirano steklo, na katerem so gosto vrezane vzporedne črte v pravilnih razmikih (**na primer: 100 črt na milimeter**).
- (b) **"Kopije" (Replike)** difrakcijskih mrežic, ki sestojijo iz tanke plasti plastične mase ali želatine na podlagi, kot je steklena plošča. Na tanki plasti plastične snovi so vtisnjene črte, identične črtam na originalni mrežici. Te difrakcijske mrežice se uporabljajo tako kot prizme za preučevanje spektra.

- (8) **Interferenčni filtri.** Ti filtri sestojijo iz izmeničnih zelo tankih plasti **na primer:** iz *magnezijevega fluorida* in *srebra*, ki so nameščene med dve plošči ali med dvema steklenima prizmama pod **kotom 45°** (tako, da oblikujeta kocko). Uporabljajo se kot barvni filtri ali za lomljenje svetlobnih žarkov v dve komponenti.
- (9) **Poltonske ali podobne mreže - okrogle ali pravokotne (vključno kvadratne) iz fino poliranega stekla, ki se uporabljajo v grafiki.** Originalne mreže za *fotografuro* ali za gravurni postopek sestojijo iz:
- (i) dveh steklenih plošč z najedkanimi, zelo tankimi vzporednimi črtami, ki so zaradi posebnega laka neprozorne. Plošči sta položeni ena na drugo tako, da se linije obeh plošč križajo pod **kotom 90°**, ali pa
 - (ii) ene steklene plošče, na kateri so luknjice (običajno kvadratne oblike) najedkane in zaradi posebnega laka neprozorne.

Nekateri med predhodno naštetimi elementi (leče, prizme itd.) so **lahko obarvani ali prevlečeni** s prevleko iz kriolita, kalcijevega ali *magnezijevega fluorida*, ki odbija svetlobo. To **ne vpliva** na njihovo uvrščanje v to tarifno številko

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) kultiviranih kristalov, ki **niso** optični elementi (**tar. št. 38.24**),
- (b) ogledal, ki **se uvrščajo v tar. št. 70.09**, t.j. steklenih optično neobdelanih ogledal. Navadna ravna in **tudi** ukrivljena ogledala (**na primer:** brivska ogledala in ogledala za pudernice) se zaradi tega uvrščajo v **tar. št. 70.09**,
- (c) optičnih elementov iz stekla, ki **se uvrščajo v tar. št. 70.14**, t.j. optično neobdelanih steklenih optičnih elementov (ki so v glavnem liti) (**glej** komentar k **tarifni številki 70.14**),
- (d) optično neobdelanih stekel iz **tar. št. 70.15** (**na primer:** odlitki za izdelovanje kontaktnih leč ali leče za korekturna očala, zaščitna očala, za zaščito številčnic na merilnih instrumentih itd.) in
- (e) ogledal, ki niso optični elementi in so izdelana iz plemenitih kovin (71. poglavje) ali iz navadnih kovin (tar. št. 83.06).

90.02 - LEČE, PRIZME, ZRCALA IN DRUGI OPTIČNI ELEMENTI IZ KAKRŠNEGA KOLI MATERIALA, MONTIRANI, KI SO DELI ALI PRIBOR INSTRUMENTOV ALI APARATOV, RAZEN TAKIH OPTIČNIH NEOBDELANIH STEKLENIH ELEMENTOV

- Objektiv:

9002.11 - - za fotoaparate, projektorje ali aparate za fotografsko povečevanje ali pomanjševanje

9002.19 - - drugi

9002.20 - Filtri

9002.90 - Drugo

Z izjemo leč za korekcijo vida (*oftalmoške leče*), ki montirane predstavljajo očala, lornjone in podobne izdelke iz **tar. št. 90.04**, **vključuje** ta tarifna številka izdelke iz **točk (B), (C) in (D)** komentarja k tarifni številki 90.01, **če so trajno montirani (vstavljeni v podlago ali okvir)**. Izdelki iz te tarifne številke so primerni za montiranje v aparat ali instrument in so pretežno namenjeni za sestavljanje z drugimi deli v specifičen instrument ali del nekega instrumenta. Ta tarifna številka **ne vključuje montiranih optičnih elementov**, ki kot taki **predstavljajo posebno pripravo** (**na primer:** ročna povečevalna stekla (lupe) - **tar. št. 90.13**, ogledala za medicinske in zobarske namene - **tar. št. 90.18**).

V skladu s pravkar navedenimi pogoji, **so** v to tarifno številko **vkjučeni**:

- (1) Leče za objektivne, dodatne leče, barvni filtri, leče za fotografska optična iskala itd. za fotografske aparate, kinematografske kamere ali kinoprojektorje.
- (2) Polarizacijski filtri za mikroskope ali polarimetre.
- (3) Okularji in objektivni (**vkjučno** polarizacijski) za astronomske instrumente, daljnogleda ali refrakcijske teleskope, mikroskope itd..
- (4) Vgrajene prizme za instrumente ali aparate za fizikalne ali kemične analize (*polarimetre*) itd.).
- (5) Montirana ogledala za teleskope, projekcijske aparate (projektorje), mikroskope, medicinske ali kirurške instrumente itd..
- (6) Optični elementi (leče in prizme), montirani na plošče ali bobne za signalne postaje ali svetilnike.
- (7) Montirane leče, ki jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot pribor za optične mize.
- (8) Montirani poltonski rastri in podobni zasloni za grafiko.

Leče za objektivne v optičnem instrumentu so sistem leč, ki se usmeri proti objektu. Na ta način nastane slika opazovanega objekta. To je lahko posamezna leča, lahko pa je **tudi** skupina leč, montiranih skupaj.

Okularji so optični sistemi, ki se namestijo k očesu in skozi katere se opazuje povečana slika.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) optičnih elementov, ki so **montirani začasno samo** zaradi zaščite med transportom (**tar. št. 90.01**),
- (b) montiranih optično obdelanih ogledal, ki **niso** primerna za nameščanje na instrumente ali aparate (**na primer**: nekatera ogledala za gledanje nazaj (vzratna ogledala - retrovizorji), ogledala za pregled dimnikov in kanalizacije ter posebna ogledala za opazovanje v aerodinamičnem tunelu) (**tar. št. 90.13**) in
- (c) kompletov leč, položenih v škatle, ki so namenjene za namestitev v posebne okvirje **za preskus vida** (uporabljajo jih optiki) (**tar. št. 90.18**).

90.03 - OKVIRI ZA OČALA ALI PODOBNI IZDELKI IN NJIHOVI DELI

- Okviri:

9003.11 - - iz plastičnih mas

9003.19 - - iz drugih materialov

9003.90 - Deli

Ta tarifna številka **vključuje** okvirje in pribor za montažo ter njihove dele za druge izdelke iz **tarifne številke 90.04** (glej komentar k tej tarifni številki). Ti izdelki so pretežno iz navadnih kovin, plemenitih kovin, iz kovin, platiniranih s plemenito kovino, iz plastičnih mas, roževine ali iz biserovine. Lahko so **tudi** iz usnja, gume ali tkanine (**na primer**: okvirji zaščitnih očal).

Dele okvirjev sestavljajo držala, nasloni za držala, zglobovi ali spojke, okvirji za leče, mostovi, nosni del, vzmetna naprava za ščipalnice, držala za lornjone itd..

Vijaki, verižice (brez varnostne naprave) in vzmeti iz navadnih kovin se **ne uvrščajo kot deli okvirjev**, temveč v ustrezne tarifne številke (glej **Opombo 1 (f)** k temu poglavju).

Iz te tarifne številke **so izključeni tudi okvirji** in njihovi deli za izdelke, ki jih včasih imenujejo "očala", ki pa se ne uvrščajo v **tar. št. 90.04** (**na primer**: posebna očala, ki jih uporabljajo zdravniki pri pregledu oči) (**tar. št. 90.18**).

90.04 - OČALA, NAOČNIKI IN PODOBNI IZDELKI, KOREKTIVNI, ZAŠČITNI IN DRUGI

9004.10 - Sončna očala

9004.90 - Drugo (korektivna, zaščitna ali druga):

V to tarifno številko **so vključeni** izdelki, ki sestojijo v glavnem iz okvirjev ali nosilca z lečami ali ščitniki iz stekla ali drugega materiala. Ti izdelki se uporabljajo pred očmi in so namenjeni pretežno za popravek določene okvare vida, **ali pa za zaščito oči pred prahom, dimom, plinom ali odsevom**. V to tarifno številko **so vključena** tudi očala za *stereoskopsko gledanje (tridimenzionalnih) filmov*.

Očala, ščipalniki, lornjoni, monokli itd., ki se uporabljajo za popravek vida, imajo v glavnem obdelane leče.

Zaščitna očala in očala s ščitniki najpogosteje sestojijo iz ravnih ali ukrivljenih diskov iz navadnega stekla, ki je optično obdelano, neobdelano ali obarvano, iz varnostnega stekla, plastične mase (*polimetilmetakrilat, polistirol* itd.), sljude ali kovine (iz žične gaze ali plošče s špranjami).

Med te predmete so vključena: sončna očala, planinska očala ali očala za zimske športe, zaščitna očala za letalce, avtomobiliste, motoriste, kemike, varilce, topilniške in livarske delavce, za delavce pri peskanju, električarje, delavce, ki delajo pri gradnji in popravilu cest, delavce v kamnolomih itd..

Ta tarifna številka **vključuje tudi:** zaščitna očala za podvodno uporabo, zamenljiva očala (**na primer:** sončna očala) za nameščanje na druga očala (**na primer:** na korektivna očala), ki se uporabljajo kot zaščitni filtri, v nekaterih primerih pa **tudi** kot dopolnilna korektivna očala, **polarizacijska očala**, opremljena s plastičnimi lečami za gledanje *tridimenzionalnih filmov* (s papirnatim okvirjem ali brez njega).

DELI

Okvirji in deli očal itd. **se uvrščajo v tar. št. 90.03**. Stekla za očala **se uvrščajo v tar. št. 70.15**, če niso optično obdelana, in v **tar. št. 90.01**, če so optično obdelana. "Stekla" iz drugih materialov **se uvrščajo v tar. št. 90.01**, če predstavljajo optični element, sicer pa v to tarifno številko.

Ker **vključuje** ta tarifna številka **samo** očala itd., ki so namenjena za zakrivanje oči, so izdelki, namenjeni zakrivanju ali zaščiti večjega dela obraza (**na primer:** ročne varilne maske, ščitniki in svetlobni zasloni za oči za motoriste, obrazne podvodne maske) **iz te tarifne številke izključeni**.

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) kontaktne leče iz **tar. št. 90.01**,
- (b) gledališki dvogledi (*rešpetlini*) ali dvogledi za opazovanje tekem ter podobni izdelki, izdelanimi z očalnimi okvirji (**tar. št. 90.05**),
- (c) očala - igrače (**tar. št. 95.03**) in
- (d) pustni izdelki (**tar. št. 95.05**).

90.05 - DALJNOGLEDI (Z ENIM ALI DVEMA OBJEKTIVOMA), OPTIČNI TELESKOPI IN NJIHOVA STOJALA; DRUGI ASTRONOMSKI INSTRUMENTI IN NJIHOVA STOJALA, RAZEN INSTRUMENTOV ZA RADIO ASTRONOMIJO

9005.10 - Daljnogledi z dvema objektivoma (tudi za nočno opazovanje)

9005.80 - Drugi instrumenti (tudi za nočno opazovanje)

Ta tarifna številka **vključuje**:

- (1) **Dvoglede**, lovske, izletniške, vojaške ali mornarske dvoglede (**vključno** nočne in nekatere periskopske dvoglede) in dvoglede, izdelane v obliki očal.
- (2) **Daljnoglede** za lov, turizem, za uporabo na morju, na streliščih, zračne kapeli (za opazovanje pokrajine ali neba) itd.. Lahko so iz enega dela oziroma kosa (žepni ali drugi daljnogledi), s premičnimi deli za nastavitev goriščne razdalje, lahko so **tudi** konstruirani za namestitev na podstavke. Na nekatere daljnoglede se namešča naprava, ki omogoča njegovo uporabo le potem, ko vanj vržemo kovanec.
- (3) **Astronomske refrakcijske daljnoglede**. Za razliko od ogledalnega teleskopa, pri katerih služi ogledalo kot objektiv, imajo refrakcijski daljnogledi objektivne, ki sestojijo iz sistema leč, med katerimi imajo lahko nekatere velik premer. **Refrakcijski daljnogledi** niso opremljeni z zložljivim okularjem, saj bi lahko to povzročilo izgubo svetlobe.

Ta tarifna številka **vključuje** refrakcijske daljnoglede, konstruirane bodisi za vizuelno in fotografsko opazovanje, bodisi **samo** za fotografsko opazovanje. Če so opremljeni s fotografskim aparatom kot njihovim sestavnim delom, **se uvrščajo** v to tarifno številko; fotoaparat, ki ni integralni del instrumenta, se pa uvršča v **tar. št. 90.06**.

- (4) **Teleskope z ogledalom (ogledalne teleskope)**. Ti teleskopi so osnovni astronomski instrumenti za splošno uporabo. Objektiv, ki oblikuje primarno sliko, sestoji iz konkavnega paraboličnega ogledala, ki ima lahko zelo velik premer, njegova površina pa je posrebrena ali aluminizirana.

Teleskopi z ogledalom so običajno konstruirani tako, da jih je mogoče namestiti na podstavke. Podstavki so običajno velike konstrukcije in imajo precej spremljajoče opreme. Če so opremljeni s fotografskim aparatom kot njihovim sestavnim delom, **se uvrščajo** v to tarifno številko; fotoaparat, ki ni integralni del instrumenta, se pa uvršča v **tar. št. 90.06**.

V to tarifno številko spada **tudi** *Schmidtov* ogledalni teleskop, ki ga pogosto imenujejo "*Schmidtov fotoaparat*". Uporabljajo ga **samo** za fotografska opazovanja v astronomiji. Pri tem teleskopu je uporabljeno sferično ogledalo in korekcijska plošča, ki je nameščena vzporedno z ogledalom - v središču njegovega loka. Slika se posname v gorišču na konveksni film.

- (5) **Astronomske teleskope**, opremljene s *fotopomnoževalko* ali s cevmi za konvertiranje slike (elektronski teleskopi). Pri tej vrsti teleskopov se energija vhodne svetlobe izkorišča za sproščanje elektronov s fotoelektrične površine, nameščene tam, kjer bi sicer moral biti okular. Elektroni se lahko množijo in merijo in tako pokažejo količino neposredno prejete svetlobe, ali pa so lahko s pomočjo magnetnih leč fokusirani. Na ta način nastane na fotografski plošči ali fluoroscenčnem zaslonu slika.
- (6) **Meridialne instrumente**, ki se uporabljajo za opazovanje gibanja (zaradi vrtenja Zemlje) nebeških teles nad meridialno črto na opazovalni točki. Ti instrumenti sestojijo iz teleskopa, ki je nameščen v vodoravni osi vzhod - zahod in se zato lahko premika v ravnini meridianov.
- (7) **Ekvatorialne teleskope**. Ti teleskopi so nameščeni na ekvatorialnem podstavku, ki jim omogoča obračanje okoli osi, vzporedne z Zemljino (polarno) osjo, in okoli druge osi, ki je na prvo os pravokotna (**deklinacijske - odklonska os**).
- (8) **Zenitne teleskope** - nameščene tako, da se premikajo okoli vodoravne in navpične osi.
- (9) **Altazimutne ali azimutne kroge**. To so teleskopi, ki se premikajo okoli vodoravne osi, njihovi okvirji pa okoli navpične osi. Ti instrumenti so namenjeni za merjenje višin in azimutov. **Teodoliti** so manjši instrumenti, ki delujejo na istem principu, vendar se uporabljajo za geodetska merjenja in so iz te tarifne številke **izključeni**.

- (10) **Koelostate** - instrumente, namenjene lažjemu astronomskemu opazovanju tako, da reflektirajo dani del neba na vertikalni ali horizontalni pričvrščeni instrument (teleskop, spektro - *heliograf*). Sestojijo iz dveh ravnih ogledal, od katerih se eno obrača in naravnava s pomočjo urinega mehanizma in se **obrne v 48 urah za cel krog**.

Heliostati in siderostati so posebna vrsta koleostatov, ki se uporabljajo za astronomske namene. Nekateri drugi instrumenti, ki jih prav tako imenujejo "**heliostati**", se uporabljajo v geodeziji in so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 90.15)**.

- (11) **Spektroheliografe in spektrohelijskope** - instrumente, ki se uporabljajo za preučevanje Sonca. Spektroheliograf se uporablja za izdelovanje **fotografij sonca** pri svetlobi katere koli valovne dolžine. Sestoji iz spektroskopa, ki ima namesto okularja špranjo, skozi katero lahko na fotografsko ploščo pade le svetloba z določeno valovno dolžino. *Spektrohelijskop* deluje na istem principu kot spektroheliograf, le, da je pri njem uporabljena špranja, ki se hitro vrti, tako da je s tem instrumentom mogoče gledati sonce s prostim očesom. Druge metode (**na primer:** vrtilne steklene prizme s pričvrščeno špranjo) se uporabljajo za doseg istega rezultata.
- (12) **Heliometre**, ki sestojijo iz teleskopa z objektivom, ki je vzdolž premera razdeljen, tako da sta obe njegovi polovici premični. Ti instrumenti se uporabljajo za merjenje sončevega kotnega premera in kotnih razdalj med dvema nebeškima telesoma.
- (13) **Koronografe in podobne instrumente**, ki se uporabljajo za opazovanje sončevega obroča, kadar ni popolnega **sončevega mrka**.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** teleskopi, **še posebno binokularni teleskopi**, ki uporabljajo **infrardečo svetlobo** in imajo cevi za spreminjanje povečane infrardeče slike v sliko, ki jo lahko vidi človeško oko. Ti instrumenti z **infrardečo svetlobo** se uporabljajo ponoči, predvsem v oboroženih silah.

Vendar pa (v skladu z **Opombo 4** k temu poglavju) ta tarifna številka **ne vključuje teleskopskih namerilnikov za vojaško orožje**, periskopskih teleskopov za tanke ali podmornice in teleskopov za stroje, priprave, instrumente ali aparate iz tega poglavja (**na primer:** teleskopov, ki se nameščajo na teodolite, nivelirje ali na druge geodetske instrumente) ter teleskopov za stroje, priprave, instrumente ali aparate iz **Oddelka XVI (tar. št. 90.13)**.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila), **so vključeni** v to tarifno številko **tudi** deli in pribor za naprave iz te tarifne številke.

Taki deli in pribor so: okvirji, ohišja, cevi in podstavki; mikrometri z nitmi, ki se uporabljajo v ekvatorialnih teleskopih za merjenje premera planetov (te naprave sestojijo iz graduiranega diska, nameščenega na okularju teleskopa in je opremljen z dvema pričvrščenima in z eno pomožno nitjo); pogonski sistem *Gerrish* z motorjem za pogon (premikanje) astronomskih instrumentov.

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) nadgradnje, ki se uporabljajo za instaliranje instrumentov ali zaradi lažjega dostopa do njih (kupole, ploščadi, kontrolne plošče itd.) - uvrščajo se v svoje ustrezne tarifne številke (**na primer:** v **Oddelek XV**),
- (b) optični elementi (ogledala, leče, prizme), dobavljeni posebej (**tar. št. 90.01 ali 90.02**),
- (c) trepetajoči mikroskopi, ki se uporabljajo v astronomiji za odkrivanje novih zvezd s primerjanjem fotografij neba (**tar. št. 90.11**),
- (d) instrumenti, ki se uporabljajo za določanje položaja zemlje v razmerju do zvezd (**na primer:** sekstanti) (**tar. št. 90.14**),

(e) *mikrofotometri* ali *mikrodensitometri* za preučevanje spektrogramov (tar. št. 90.27) in

(f) astronomske ure (91. poglavje).

90.06 - FOTOGRAFSKI APARATI (RAZEN KINEMATOGRAFSKIH); FOTOGRAFSKI BLISKOVNI APARATI IN BLISKOVNE ŽARNICE, RAZEN ŽARNIC NA RAZELEKTRENJE IZ TAR. ŠT. 85.39

9006.10 - Aparati za pripravljanje tiskarskih plošč ali valjev

9006.20 - Aparati za snemanje dokumentov na mikrofilm, mikrofiš ali druge mikro oblike

9006.30 - Aparati, specialno konstruirani za fotografiranje pod vodo, za geodetsko snemanje iz zraka ali za medicinsko ali kirurško preiskavo notranjih organov; primerjalni aparati za sodno medicinske ali kriminalistične namene

9006.40 - Fotografski aparati za trenutno - hitro fotografijo

- Drugi aparati:

9006.51 - - z iskalom skozi objektiv (refleksni z enim objektivom - SLR), za film v zvitku, širine do vključno 35 mm

9006.52 - - drugi, za film v zvitku, širine manj kot 35 mm

9006.53 - - drugi, za film v zvitku, širine 35 mm

9006.59 - - drugi

- Fotografski bliskovni aparati in bliskovne žarnice:

9006.61 - - bliskovni aparati z žarnicami na razelektrenje ("elektronski")

9006.62 - - bliskovne žarnice, bliskovne kocke in podobno

9006.69 - - drugo

- Deli in pribor:

9006.91 - - za fotografske aparate

9006.99 - - drugo

(I) FOTOGRAFSKI APARATI, RAZEN KINEMATOGRAFSKIH KAMER

V to skupino so vključene vse vrste fotografskih aparatov (razen *kinematografskih* kamer) za poklicno ali ljubiteljsko uporabo, dobavljeni bodisi z optičnimi elementi, bodisi brez njih (objektivi, iskala).

Podobni video-aparati za slikanje posameznih mirujočih slik so **izključeni** (tar.št.85.25).

Obstaja veliko število tipov fotografskih aparatov, **vendar** klasične vrste sestojijo iz temne komore, leče in zaslonke, opne, nosilca fotografske plošče ali filma in iskala. Po razliki med bistvenimi lastnostmi raznih kamer **razlikujemo naslednje vrste**:

(A) **Boks - fotoaparati (škatlasti)** - najpreprostejša vrsta.

(B) **Fotoaparati z mehomo** za poklicne fotografe ali ljubitelje.

- (C) **Refleksni fotoaparati.** Večina teh fotoaparatov sprejema sliko skozi objektiv in jo reflektira z ogledala na iskalo s pomočjo posebne prizme (refleksni fotoaparati z enim objektivom). Drugi aparati tega tipa imajo še en objektiv, s pomočjo katerega se slika reflektira na zaslon na zgornjem delu fotoaparata (refleksni fotoaparati z dvema objektivoma).
- (D) **Žepni fotoaparati,** ki uporabljajo v glavnem **kasetne filme**, nekatere vrste pa **tudi** diske.

V to skupino fotoaparatov so vključeni:

- (1) **Stereoskopski fotoaparati,** ki so opremljeni z dvema enakima lečama in zaslonko, ki istočasno eksponirata dve sliki.
- (2) **Panoramski fotoaparati,** ki se uporabljajo za posnetke širokih panoram ali dolge vrste ljudi. Ti aparati se lahko z enakomerno hitrostjo vrtijo okoli svoje osi, ekspozicija pa poteka s pomočjo navpične špranje, ki se premika preko plošče ali filma.
- (3) **Registrirni fotoaparati.** Ti fotoaparati najpogosteje nimajo zaslonke, saj se film v teh fotoaparatih enakomerno pomika za lečami. Običajno so namenjeni za kombinacije z drugimi aparati (**na primer:** z osciloskopom s katodnimi žarki) za beleženje prehodnih ali ultrahitrih pojavov.
- (4) **Fotoaparati za hipno - hitro fotografijo** (prenosni ali **študijski**), pri katerih postopek razvijanja slike poteka takoj po ekspoziciji, tako da nastane fotografija v zelo kratkem času.
- (5) **Fotoaparati z lečami pod velikim kotom,** ki **vključujejo** zelo široko vidno območje. Pri njih se uporabljajo posebne leče, ki dajejo celotno sliko horizonta.
- (6) **Fotoaparati z neprepustnim ohišjem za podvodno snemanje.**
- (7) **Fotoaparati z avtomatskim sprožilom zaslonke** (kot **na primer:** fotoaparati z elektronskim sprožilom), ki jih krmili urni mehanizem, kar omogoča izvedbo več posnetkov v enakih časovnih razmikih. V to vrsto **so vključeni tudi** aparati za skrivno snemanje oseb. Ti aparati so opremljeni z elektronsko celico, ki je nameščena v električnem tokokrogu sprožila, nekateri pa so v obliki majhnih ročnih ur.
- (8) **Fotoaparati za geodetska snemanja iz zraka,** ki so konstruirani za zaporedno snemanje slik v vnaprej določenih časovnih razmikih, tako da se določeni terenski pas lahko zajame s prekrivajočimi se posnetki. Nekateri aparati za geodetska snemanja imajo večkratne leče za snemanje vertikalnih in poševnih posnetkov. V to skupino **so vključeni tudi** aparati, ki se uporabljajo v *aerofotogrametriji*.
- (9) **Kamere za fotogrametrijo zemlje,** ki sestojijo iz dveh med seboj povezanih kamer, ki sta postavljeni na trinožno stojalo in snemata istočasno. Te kamere uporabljajo v glavnem za arheološka raziskovanja, vzdrževanje spomenikov ali pri prometnih nesrečah.
- (10) **Primerjalne kamere za sodne in kriminološke namene.** Z njimi je mogoče istočasno snemati dva objekta in primerjati njihove slike. Uporabljajo se za primerjavo prstnih odtisov, preverjanje ponaredkov itd..
- (11) **Fotoaparati za medicinske in kirurške namene - na primer:** kamere, ki jih speljejo v trebuh. Tovrstne kamere služijo za preiskave in poznejše postavljanje diagnoze.
- (12) **Fotoaparati za mikrofotografijo.**
- (13) **Fotoaparati za kopiranje dokumentov** (pisem, čekov, menic, nalogov itd.), **vključno** fotoaparati za snemanje na mikrofilme, mikroplošče ali druge mikro oblike, ali pa na papir, občutljiv na svetlobo.
- (14) **Laserski fotoploterji za izdelavo mask tiskanih vezij iz podlag, prevlečeni s fotoobčutljivo snovjo, pretežno iz digitalnih formatov** (ki se uporabljajo v proizvodnji tiskanih vezij) s

pomočjo laserskega snopa. Ti aparati sestojijo iz tipkovnice, zaslona (katodne cevi), procesorja rastriranih slik in reproduktorja slik.

- (15) **Fotoaparati**, ki se uporabljajo za sestavljanje in pripravo tiskarskih plošč in valjev s pomočjo fotografskih sredstev. Ti aparati so lahko precej veliki in se od drugih, predhodno navedenih vrst fotografskih aparatov zlahka razlikujejo.

V to skupino **so vključeni**:

- (i) Vertikalni in horizontalni fotoaparati, tribarvni fotoaparati itd..
- (ii) Fotoaparati, ki fotografirajo bloke črk, predhodno ročno ali strojno stavljenih.
- (iii) Aparati za razgradnjo barvnih slik (fotografij itd.) na osnovne barve. Ti aparati sestojijo iz optične naprave in elektronskega računalnika, konstruirani pa so za proizvodnjo (s pomočjo fotografskega postopka) rastrskih in korigiranih negativov, ki se uporabljajo za pripravo tiskarskih plošč.
- (iv) Laserski fotoploterji za izdelavo prikritih slik na fotoobčutljivem filmu, pretežno iz digitalnih formatov (npr. barvne transparence, ki se uporabljajo pri reprodukciji digitalnih umetniških stvaritev) s pomočjo laserskega snopa. Za reprodukcijo slike se najprej izberejo osnovne barve (cianovo rumena, magenta modra in rdeča), nato pa se vsaka barva posebej spremeni v rastriran podatek s pomočjo stroja za avtomatsko obdelavo podatkov ali procesorja rastriranih slik. Slednji je lahko vgrajen v fotoploter.

Na drugi strani pa se fotostavski stroji, ki dejansko stavljajo črke, **uvrščajo v tar. št. 84.42**, četudi se predhodno stavljenе črke fotografirajo. Ti stroji izvajajo zaporedno fotografiranje črk, postavljenih na vrtilnih diskih, ali pa fotografirajo lica posebnih matric. Imajo tipkovnico ali podobno napravo, ali pa se poženejo s pomočjo poprej na posebnem stroju predhodno perforiranega papirnatega traku.

Aparati za pripravo tiskarskih plošč ali valjev s pomočjo fotokopirnega ali termokopirnega postopka so iz te tarifne številke **izključeni** in se uvrščajo v **tar. št. 90.09**. Fotoaparati - povečevalniki in pomenjševalniki **se uvrščajo v tar. št. 90.08**.

(II) FOTOGRAFSKI BLISKAVIČNI APARATI (*FLEŠI*) IN BLISKAVIČNE ŽARNICE

Ta skupina **vključuje** fotografske bliskavične aparate in bliskavične žarnice, ki se uporabljajo za poklicno in ljubiteljsko snemanje, v fotografskih laboratorijih ali v fotograviranju.

Ti aparati proizvajajo zelo močno svetlobo, ki traja zelo kratek čas (blisk) in **se po tem razlikujejo** od fotografske opreme za osvetljevanje iz **tar. št. 94.05**.

Fotografska bliskavična osvetlitev nastane s pomočjo sredstva za električni ali mehanski vžig, ali pa s pomočjo žarnic na praznjenje (**glej komentar k tar. št. 85.39**).

Sem so vključeni:

- (1) **Posamezne bliskavične žarnice.**

V njih nastane svetloba zaradi kemične reakcije, spodbujene s pomočjo električnega toka. Bliskavična žarnica je žarnica za enkratno uporabo. Sestoji iz žarnice z aktivno substanco in sredstvom za vžig (z nitko ali elektrodami).

Najpogostejše so v uporabi naslednje vrste bliskavičnih žarnic:

- (i) **Žarnice, polnjene s kisikom**, v katerih je žica ali fino narezan trak iz **na primer: aluminija, cirkonija, zlitine aluminija in magnezija, zlitine aluminija in cirkonija**.

- (ii) **Žarnice s kroglico paste**, ki je sestavljena iz prahu enega ali več kovin (**na primer: cirkonija**), **pomešanega z oksidacijskim sredstvom**. Ta kroglica je povezana z obema elektrodama.

(2) **Bliskavične kocke (*Flashcube*)**.

To so naprave v obliki kocke s štirimi bliskavičnimi žarnicami in štirimi žarometi. Žarnice v kocki se vžigajo zaporedoma - električno, ali pa mehansko (z udarcem v eksplozivni material).

(3) **Baterijske bliskavične svetilke**.

Te svetilke so opremljene z električno baterijo in bliskavično žarnico ali bliskavično kocko na električni vžig. Običajno jih aktivira sinhronizator v zaslonki aparata.

Aparat, ki uporablja žarnice na praznjenje, je bolj zapleten. **Ne glede** na to, ali je izdelan v obliki ene enote ali vsebuje več elementov, običajno sestoji iz:

- (A) Energetske skupine, ki deluje na mrežni, baterijski ali akumulatorski električni tok. Ta enota deluje na principu polnjenja in praznjenja kondenzatorja in jo običajno kontrolira sinhronizator, vgrajen v zaslonko fotoaparata. Nekateri tipi imajo napravo za spreminjanje trajanja in intenzivnosti bliska.
- (B) Žarnice na praznjenje z nosilcem in žarometom.
- (C) Kontrolne lučke.
- (D) Iz vtičnice (grla) za povezavo dodatnih bliskavičnih žarnic.

Energetska skupina, dobavljena **brez bliskavičnih žarnic** in žarometa, ki **razen** elementov za praznjenje vsebuje še napravo za sprožanje bliska in pomožno napravo za spreminjanje trajanja in intenzivnosti bliska, **spada v to tarifno številko** - kot nekompletni aparat, ki pa ima bistvene lastnosti kompletnega aparata.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila), **so vključeni** v to tarifno številko **tudi** deli in pribor izdelkov iz te tarifne številke. **To so:** telo fotoaparata, mehovi, trinožna stojala, glave za nameščanje s premakljivim zglobnim ležajem, zaslonke in opne, sprožila zaslonk (**vključno** tiste s časovnim zamikom), kasete za plošče ali filme in pokrovi za leče.

*
* *

Ta tarifna številka **se ne uporablja** za aparate, ki sestojijo iz instrumenta, opremljenega za beleženje (*registriranje*) slik s pomočjo fotografskega aparata, ki pa so v bistvu konstruirani za druge namene, **na primer:** za teleskop, mikroskop, spektrograf, stroboskop itd.. **Vendar** pa se kot del instrumenta uvršča v to tarifno številko fotoaparat, ki se dobavlja posebej, čeprav je poseben del drugega instrumenta (teleskopa, mikroskopa, spektrografa, foto - teodolita, stroboskopa itd.).

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) grafični poltonski ali podobni tiskarski rastri (**tar. št. 37.05, 90.01, 90.02**),
- (b) električne žarnice na praznjenje za bliskavice (**tar. št. 85.39**),
- (c) fotografski aparati za povečevanje ali pomanjševanje iz **tar. št. 90.08**),
- (d) aparati za fotokopiranje ali termokopiranje (**tar. št. 90.09**),

- (e) elektronski difrakcijski aparati (**tar. št. 90.12**),
- (f) fotografski telemetri (**tar. št. 90.15**), merilci eksponiranja (**tar. št. 90.27**), če so namenjeni za namestitev na aparate ali , če niso namenjeni za namestitev na aparate in
- (g) rentgenski difrakcijski aparati (ki se uporabljajo v povezavi z rentgenskim aparatom za preučevanje kristalov) in radiografski aparati (**tar. št. 90.22**).

90.07 - KINEMATOGRFSKE KAMERE IN PROJEKTORJI, VKLJUČNO S TISTIMI Z VDELANIMI APARATI ZA SNEMANJE ALI REPRODUKCIJO ZVOKA

- Kamere:

9007.11 - - za film, širok manj kot 16 mm, ali za film širok 2 x 8 mm

9007.19 - - druge

9007.20 - - Projektorji

- Deli in pribor:

9007.91 - - za kamere

9007.92 - - za projektorje

V to tarifno številko se uvrščajo:

- (A) **Kinematografske kamere** (vključno kamere za *kinefotomikrografijo*). Te kamere so v osnovi podobne fotografskim aparatom - kameram iz tar. št. 90.06, s tem, da imajo posebne značilnosti, da lahko **snemajo vrsto slik v hitrem zaporedju**. (Za zvočni filmi **24 slik/sekundo**, TV-filmi pa **25 slik/sekundo**)).
- (B) **Kinematografske kamere** za snemanje slike in zvoka na istem filmu.
- (C) **Kinematografski projektorji**. To so statični ali prenosni aparati za *diaskopsko* projekcijo gibljivih slik z zvočno sledjo na istem filmu ali brez nje. Imajo optični sistem, ki sestoji predvsem iz svetlobnega vira, zbiralnega žarometra in projekcijske leče. Projektor ima **tudi** mehanizem, ki deluje pretežno s **pomočjo gibanja malteškega križa**, ki film v določenih časovnih razmikih povleče pred optični sistem, in to običajno z isto hitrostjo, s katero je bil film posnet medtem, ko se svetlobni vir izklaplja, ko se film giblje skozi projekcijsko odprtino. Svetlobni vir v kinematografskih projektorjih je najpogostejše obločna žarnica, v nekaterih projektorjih pa lahko uporabljajo **tudi** električne žarnice z nitko. Kinematografski projektorji so običajno opremljeni z napravo za previjanje filma in ventilatorjem.

Ta tarifna številka **vključuje tudi** posebne vrste kinoprojektorjev, **kot so na primer:** projektorji, ki projicirajo različno velike povečave na optično ravno površino, kar omogoča znanstveno preučevanje fotografskih pojavov. Posamezne slike "**okvirčki**" se lahko preučujejo posamezno ali kontinuirano - z različnim številom okvirčkov v sekundi. Na drugi strani pa so vizorji za animirane filme, izdelani posebej za dodelavo in korektno montažo filmov, iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 90.10)**.

Kinematografski projektorji so lahko kombinirani z aparati za snemanje in reprodukcijo zvoka. V tem primeru so opremljeni z fotoelektrično ali magnetno zvočno glavo, kar je odvisno od postopka, ki je pri snemanju zvočne sledi uporabljen. Lahko pa imajo **tudi** obe vrsti zvočnih glav (za alternativno uporabo).

V to tarifno številko **so vključene tudi** kinematografske kamere itd. za filmsko industrijo ali ljubiteljsko uporabo. Ta tarifna številka **vključuje tudi** posebne vrste kinematografskih kamer, **na primer:** kamere, ki se nameščajo na letala (aerokinematografija), kamere, ki ne prepuščajo vode (za podvodna

snemanja), kamere in projektorji za barvne filme, za **tridimenzionalne** (*stereoskopske*) ali "**panoramske**" filme itd..

Kinematografski aparati **brez optičnih delov ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki.**

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna komentarska določila), **so vključeni** v to tarifno številko **tudi** deli in pribor izdelkov iz te tarifne številke.

Med te dele in pribor so vključeni: telesa kamer, trinožniki in stojala, glave za nameščanje na gibljivi zglobni ležaj, blindirana ohišja za dušenje zvoka motorja (**razen takšnih ohišij** iz tekstilnih materialov, ki se uvrščajo v **tar. št. 59.11**), škatle za prenosne projektorje, ki služijo **tudi** kot podstavki zanje, **naprave za čiščenje filmov** (**razen** tistih za laboratorijske aparate, ki se uvrščajo v **tar. št. 90.10**).

Glede instrumentov in aparatov (**na primer:** stroboskopov, mikroskopov), opremljenih za kinematografsko snemanje, **glej** ustrezni del komentarskega pojasnila k **tar. št. 90.06**.

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) stroji za dvigovanje ali manipulacijo (**na primer:** vozički za kamere) iz **84. poglavja**,
- (b) mikrofoni, zvočniki in *audiofrekvenčni* električni ojačevalci, **razen tistih**, ki so dobavljeni skupaj z instrumenti in predstavljajo sestavni del kakršnega koli instrumenta iz te tarifne številke (**tar. št. 85.18**),
- (c) aparati za snemanje in reprodukcijo zvoka in televizijski aparati za snemanje ali reprodukcijo zvoka (**tar. št. 85.19, 85.20 ali 85.21**),
- (d) fotoelektrične zvočne glave (**tar. št. 85.22**),
- (e) televizijske kamere (**tar. št. 85.25**) in
- (f) otroški (igrače) kinematografski projektorji (**tar. št. 95.03**).

90.08 - PROJEKTORJI SLIK, RAZEN KINEMATOGRAFSKIH; FOTOGRAFSKI APARATI (RAZEN KINEMATOGRAFSKIH) ZA POVEČEVANJE IN POMANJŠEVANJE

9008.10 - Projektorji diapozitivov

9008.20 - Čitalniki za mikrofilm, mikrofiš ali drugo mikroobliko, ki lahko izdelajo kopijo ali ne

9008.30 - Drugi projektorji slik

9008.40 - Fotografski aparati (razen kinematografskih) za povečevanje in pomanjševanje

9008.90 - Deli in pribor

- (A) Medtem ko so aparati iz prejšnje tarifne številke namenjeni za projekcijo povečanih gibljivih slik na zaslon, služijo aparati, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, za **projekcijo negibljivih slik**. Najbolj nenavadna vrsta teh aparatov je **projekcijska svetilka (ali diaskop)**, ki se uporablja za projekcijo slike prozornih predmetov (diapozitivov ali prozornikov). Ima dve leči - eno zbiralno, ki oblikuje sliko svetlobnega vira na drugi leči, imenovana projekcijska leča. Med dvema lečama je nameščen prozornik (*transparent*), tako da projekcijska leča meče sliko na zaslon. V ta namen se uporablja močan vir svetlobe, čigar svetloba se koncentrira s pomočjo žarometa. **Diapozitive**

je mogoče menjavati ročno, polavtomatsko (s pomočjo elektromagnetov ali motorja, ki ga upravlja uporabnik) ali avtomatsko (s pomočjo časovnega releja - timerja).

Nekateri diaskopi imajo široko objektivno območje in so primerni za projekcije pisanih ali tiskanih besedil na prozornih pozitivih.

Episkop je slikovni projektor, namenjen projekciji jasno osvetljenega neprozornega izdelka v smislu povečane slike na zaslonu. Svetlobni vir je usmerjen na površino neprozornega predmeta. Svetloba, ki se od izdelka odbija, se projicira na zaslon s pomočjo leče.

Epidiaskop je projekcijski aparat, ki se lahko uporablja kot diaskop ali episkop.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** projektorji diapozitivov in drugi projektorji negibljevih slik, **kot so na primer:** tisti za šolsko uporabo, za uporabo v predavalnicah itd., spektralni diaprojektorji, instrumenti za projekcijo rentgenskih slik, čitalniki mikrofilmov, mikroplošč in drugih mikro oblik v povečani obliki, bodisi da se sproti uporabljajo **tudi** za fotokopiranje teh dokumentov ali ne, ter projektorji, ki se uporabljajo za izdelovanje tiskarskih plošč in valjev.

Ta tarifna številka **vključuje tudi** projektorje z vgrajenim majhnim zaslonom, preko katerega se projicira povečana slika diapozitiva.

- (B) V to tarifno številko **so vključeni tudi fotografski (ne pa tudi kinematografski) aparati za povečave in pomanjšave**. Ti aparati običajno sestojijo iz svetlobnega vira, difuzne mreže - zaslona ali zbiralne leče, iz nosilca negativov, enega ali več objektivov za naravnavanje gorišča (pogosto za avtomatsko naravnavo) in iz nosilca papirja, občutljivega na svetlobo. Ti deli so položeni na vertikalno nastavljivi podlagi.

Fotografski aparati za povečave in pomanjšave, ki se uporabljajo za izdelovanje tiskarskih plošč in valjev v grafični industriji, se prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

*
* *

Pravkar navedeni aparati se v to tarifno številko uvrščajo, če se dobavljajo skupaj z optičnimi elementi ali, če se ne dobavljajo skupaj z njimi. Posebej dobavljeni optični elementi so **izključeni (tar. št. 90.01 ali 90.02 - odvisno od primera)**.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila), se v to tarifno številko uvrščajo **tudi** deli in pribor izdelkov iz te tarifne številke, **kot so** telesa, okvirji in podlage, okvirji mask aparatov za povečave itd..

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) poltonski in podobni tiskarski zasloni (**tar. št. 37.05, 90.01, 90.02** itd.),
- (b) aparati za fotokopiranje mikrofilmov, mikroplošč in drugih mikro oblik, ki imajo vgrajen optični sistem in imajo zelo majhen zaslon za vizuelno kontrolo slike (**tar. št. 90.09**),
- (c) kinematografski aparati za pomanjšave in povečave (**na primer:** takšni, ki se uporabljajo za izdelavo kopij na filmu z drugega filma druge širine) in aparati za projekcijo slike tokokrogov na občutljive polprevodniške materiale ("**nastavitev projekcijske maske**") (**tar. št. 90.10**),

- (d) kombinirani optični mikroskopi, opremljeni s sredstvi za projekcijo slike (**tar. št. 90.11**),
- (e) vizorji za diapozitive z eno lečo za povečavo, ki se uporabljajo za preverjanje fotografskih diapozitivov (**tar. št. 90.13**),
- (f) fotogrametrijski aparati za distorzijske popravke (*restitucijski* aparati) (**tar. št. 90.15**),
- (g) profilni projektorji (**tar. št. 90.31**) in
- (h) projekcijske svetilke - igrače (**tar. št. 95.03**).

90.09 - APARATI ZA FOTOKOPIRANJE Z VDELANIM OPTIČNIM SISTEMOM, APARATI ZA KONTAKTNO KOPIRANJE IN APARATI ZA TERMIČNO KOPIRANJE

- Elektrostatski aparati za fotokopiranje:

- 9009.11 - - za reprodukcijo izvirnika direktno na kopijo (direktni mokri postopek)
- 9009.12 - - za reprodukcijo izvirnika prek posredne podlage (indirektni suhi postopek)

- Drugi aparati za fotokopiranje:

- 9009.21 - - z vdelanim optičnim sistemom
- 9009.22 - - kontaktni
- 9009.30 - - Aparati za termično kopiranje

- Deli in pribor:

- 9009.91 - - avtomatski podajalci dokumentov
- 9009.92 - - avtomatski podajalci listov
- 9009.93 - - sortirke
- 9009.99 - - drugo

(A) APARATI ZA FOTOKOPIRANJE Z VGRAJENIM OPTIČNIM SISTEMOM

Ti aparati imajo optični sistem, v katerem so predvsem: svetlobni vir, kondenzator, leče, ogledala, prizme in vrsta optičnih vlaken. Ta sistem projicira sliko dokumenta - izvirnika na površino, ki je občutljiva na svetlobo. Poleg naštetega so v aparatu **tudi** deli za razvijanje in izdelovanje slike.

V to skupino so vključeni:

- (1) **Elektrostatični aparati za fotokopiranje**, ki reprodukcijo izvirnika prenesejo neposredno na kopijo (neposredni postopek - **mokri postopek**), ali pa aparati, ki reprodukcijo izvirnika prenesejo na kopijo **preko posredne podlage** (posredni postopek - **suhi postopek**).

Pri **neposrednem postopku (mokri postopek)** se optična slika projicira **na podlago (običajno iz papirja)**, ki je **prevlečena na primer: s cinkovim oksidom ali antracenom** in ima naboj statične elektrike. Ker se razvije ukrivljena slika s pomočjo disperzije črnega pigmenta (*developer*) v organskih topilih (*izododekan*), se po toplotnem postopku fiksira na podlago.

Pri **indirektnem (posrednem) postopku (suhi postopek)** se optična slika projicira na boben ali ploščo, ki je prevlečena s **selenom** ali drugo **polprevodniško snovjo** z nabojem statične elektrike. Ker se s pomočjo barve v prahu (**toner**) razvije ukrivljena slika, se le-ta z uporabo elektrostatičnega polja prenese **na navaden papir**, na katerega se fiksira po toplotnem postopku.

- (2) **Pri aparatih, ki uporabljajo premaze kemične emulzije**, sestoji fotokemična površina iz emulzije, ki običajno **vsebuje srebrove soli ali diazo spojine** (emulzija iz diazo spojin je namenjena za eksponiranje svetlobe z veliko vsebnostjo **ultravijoličnih** žarkov). Postopek razvijanja in izdelave kopij je različen in je odvisen od vrste emulzije ali aparata (suhi ali mokri razvijalec, toplotni postopek, amonijakova para, tehnika prenašanja itd.).

Kopije izvirnika (mikrofilm, neprozorni dokument itd.) so lahko v naravni velikosti, povečane ali pomanjšane. Lahko služijo **tudi** kot klišaji za *ofsetni* tisk.

(B) APARATI ZA KONTAKTNO KOPIRANJE (*BREZ OPTIKE*)

Aparati iz te skupine **nimajo optičnega sistema**, zaradi česar je kopija vselej v naravni velikosti. Delujejo tako, da se izvirnik stakne z občutljivo površino, ki jo je treba prekopirati.

Ti aparati uporabljajo vidne svetlobne žarke (**vkjučno** svetlobo z veliko vsebnostjo ultravijoličnih žarkov) in fotoobčutljive emulzije. Kot njim podobni aparati z optičnim sistemom, imajo **tudi** ti aparati avtomatski razvijalec za izdelovanje kopij po raznih postopkih.

V to skupino **so vključeni tudi** nekateri aparati za fotokopiranje (aparati za modre kopije, diazo kopije itd.), ki imajo napravo za eksponiranje, nimajo pa razvijalca. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključeni okvirji** za izdelovanje navadnih fotografij (**tar. št. 90.10**).

(C) APARATI ZA TERMO-KOPIRANJE

Tudi ti aparati delujejo tako, da se izvirnik stakne z občutljivo površino. **Vendar** pa, za razliko od aparatov, opisanih v prejšnji točki **pod (B)**, **uporabljajo infrardeče žarke in emulzije, občutljive na toploto**, ki nastane takrat, ko črne površine vpijejo žarke.

Kopije se lahko preslikavajo neposredno na podlago, občutljivo na toploto pri stiku z izvirnikom, ali pa se barvna emulzija papirja - podlage, občutljive na toploto, prenaša na navaden papir.

V nekaterih primerih se lahko delovanje vidne svetlobe (fotoobčutljivega posrednika) kombinira z delovanjem *infrardečih* žarkov (termoobčutljiva kopija).

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila), **so vključeni** v to tarifno številko **tudi** deli in pribor izdelkov, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, **kot so**: bobni in plošče, ki se uporabljajo za aparate za posredno elektrostatično fotokopiranje.

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključene** kamere za snemanje dokumentov na mikrofilm, mikroploščo ali kakšno drugo mikro obliko (**tar. št. 90.06**).

90.10 - APARATI IN OPREMA ZA FOTOGRAFSKE (TUDI KINEMATOGRAFSKE) LABORATORIJE (VKLJUČNO Z APARATI ZA projiciraNJE ALI RISANJE SLIKE VEZIJ NA OBČUTLJIVE POLPREVODNIŠKE MATERIALE), KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU; NEGATOSKOPI; ZASLONI ZA PROJEKCIJE

9010.10 - Aparati in oprema za avtomatsko razvijanje fotografskega (tudi kinematografskega) filma ali papirja v zvitku ali za avtomatsko prenašanje posnetka z razvitega filma na zvitke fotografskega papirja

- Aparati za projekcijo ali risanje slike vezja na občutljivi polprevodniški material:

9010.41 - - aparati za neposredno pisanje z elektronskim žarkom

9010.42 - - črtniki za koračne ali ponavljajoče vpise

9010.49 - - drugi

9010.50 - Drugi aparati in oprema za fotografske (tudi kinematografske) laboratorije; negatoskopi

9010.60 - Zaslони za projekcije

9010.90 - Deli in pribor

(I) APARATI IN OPREMA ZA FOTOGRAFSKE (TUDI KINEMATOGRAFSKE) LABORATORIJE (VKLJUČNO Z APARATI ZA projiciraNJE ALI RISANJE SLIKE VEZIJ NA OBČUTLJIVE POLPREVODNIŠKE MATERIALE), KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU

V to skupino so vključeni:

- (A) **Posebni rezervoarji za razvijanje filmov (razvijalne kadi).** Lahko so iz kovine, plastičnih materialov, keramike itd.; v glavnem so v njih podporne palice, košare za odstranjevanje filmov iz kadi itd.. Nekateri takšni rezervoarji se uporabljajo **tudi** za izpiranje, fiksiranje in umivanje filmov.
- (B) **Posebni pladnji** (iz plastičnih materialov, nerjavečega jekla, emajlirane železne pločevine itd.), ki so nedvoumno namenjeni za fotografsko uporabo, **vendar** so izvzeti izdelki, ki se lahko uporabijo **tudi** za druge namene (~~na primer:~~ za splošne laboratorijske namene ali za potrebe v bolnicah).
- (C) **Posode za spiranje negativov, vključno vrtilni aparati za spiranje.**
- (D) **Aparati za sušenje fotografij, poliranje in sušenje-poliranje** (enostranskega, dvostranskega ali vrtilnega tipa), stroji za sušenje (na ročni pogon itd.), cedilni valji, polirne plošče iz nerjavečega jekla ali kromirane plošče, nedvoumno namenjeni za nameščanje v te aparate ali za ločeno uporabo.
- (E) **Okvirji za kopiranje, vključno okvirji za vakuumsko kopiranje** (iz kovine, kovine in lesa itd.), za kontaktno kopiranje, stroji za kopiranje (za poklicne fotografe in ljubitelje itd.) in svetlobni okvirji **samo** za ekspozicijo (za osvetlitev brez razvijalca).
- (F) **Stroji in aparati za rezanje filmov vrst,** ki se uporabljajo v fotografskih in kinematografskih laboratorijih.

- (G) **Posebni okvirji** za držanje pri retuširanju negativov.
- (H) **Stiskalnice za suho lepljenje filmov.**
- (IJ) **Posebni stroji in aparati, ki se uporabljajo v kinematografskih laboratorijih, kot so:**
- (1) **Stroji za razvijanje filmov** (avtomatski ali neavtomatski).
 - (2) **Stroji za rezanje in prerezovanje filmov (na primer: tako, da iz enega 35-milimetrskega filma nastane dva šestnajstmilimska filma).**
 - (3) **Stroji za kopiranje in kinematografski aparati za pomanjšave in povečave** (optični aparati za kopiranje).
 - (4) **Stroji za optične efekte.**
 - (5) **Mize za ponovno poslušanje, montažo in sinhronizacijo zvočnih filmov.**
 - (6) **Aparati za snemanje**, ki na papirnatem traku reproducirajo "**upočasnjeno**" in povečano sliko zvočne sledi na filmu in se uporabljajo pri sinhronizaciji in prevajanju filma v tuje jezike.
 - (7) **Stroji za čiščenje filmov; stroji za obdelavo iztrošenih negativov pred ponovnim kopiranjem; kombinirani stroji za čiščenje in obdelavo; stroji za čiščenje negativov.**
 - (8) **Stroji za prevlekanje z voskom** - za polaganje tanke voščene prevleke na oba robova filma, prevlečena z emulzijo.
 - (9) **Spenjači (sestavljalniki)** (na ročni ali nožni - pedalni pogon).
 - (10) **Enote za montažo filmov.** Lahko so opremljene z glavo za sliko ali z zvočno glavo. Takšni aparati se lahko uporabljajo **na primer**: za sinhronizacijo slike z zvočno sledjo.

Posebej dobavljene glave za sliko in mize z zvočno glavo se prav tako uvrščajo v to tarifno številko. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključene** posebej dobavljene zvočne glave (**tar. št. 85.22**).
 - (11) **Mize za previjanje in upravljanje s filmi**, ki so opremljene za previjanje kolutov; posebne naprave za previjanje in navijanje negativov (**na primer**: po kopiranju); **aparati s števci za merjenje in kontrolo dolžine filmov** (posebej dobavljeni števniki mehanizmi so **izključeni** - glej tar. št. 90.29).
 - (12) **Mize za montažo filma**, te mize so opremljene z vretenastimi previjalniki; **posebni filmski previjalniki** za previjanje negativov (po tiskanju); **merilniki filmske dolžine in števci podnapisov**, katerih namen je preveriti dolžino filma (**izključeni** so posebej pripravljeni števniki mehanizmi - glej tar. št. 90.29).
 - (13) **Aparati za podnaslavljanje filmov.**
 - (14) **Vizorji za montažo kinematografskih filmskih kopij.** Vizorji so lahko kombinirani z aparati za snemanje in reprodukcijo zvoka.
- (K) **Vizorji za negibljive slike**, ki se uporabljajo za preverjanje negativov fotografij v fotografskih laboratorijih.
- (L) **Posebna oprema, ki se uporablja pri reproduciranju (razen** aparatov za fotokopiranje **iz tar. št. 90.09) (na primer**: aparat za razvijanje papirja, posebno občutljivega na svetlobo, s pomočjo *amonijakove* pare.

- (M) **Projekcijski aparati**, ki se uporabljajo v proizvodnji elektronskih integriranih vezij. Pri teh aparatih se slike tokokrogov projicirajo skozi masko (povečane, pomanjšane ali v naravni velikosti) na silicijeve plošče, občutljive na svetlobo.

Sem so vključene naslednje vrste:

(1) **Aparati, ki uporabljajo masko ali mrežo.**

Ti aparati sodijo v vrsto *fotolitografskih* aparatov. Vsi uporabljajo masko ali mrežo, na katero je predhodno zarisana oblika vezja, ki se mora reproducirati. Maska ali mreža je nanos na eno plast polprevodniške naprave. Od njene oblike in stopnje je odvisno, ali bo prekrila en čip (elektronsko integrirano vezje), več čipov, ali pa vse čipe na polprevodniku. Običajno sta pojma "**maska**" in "**mreža**" istovetna. V teh aparatih se plast, nanešena na polprevodnik, izpostavi svetlobi (pogosto **ultravijolični** ali **globoki ultravijolični** svetlobi), v nekaterih primerih pa **rentgenskim-žarkom**. Svetloba preide skozi masko ali mrežo, potem ko je maska ali mreža ustrezno nameščena na podloženo obliko.

Med te aparate so vključene naslednje vrste:

- (a) **Kontaktni tiskalniki**. V teh aparatih se stik maske in polprevodnika vzpostavi med izpostavljanjem svetlobe.
- (b) **Merilniki sorodnosti** (*Proximity aliners*). Ti aparati so podobni kontaktnim tiskalnikom s tem, da ni dejanskega stika med masko in polprevodnikom. Med njima je majhna špranja.
- (c) **Skenirni merilniki**. Ta aparat uporablja optični projekcijski sistem, ki preslika osvetljeni lok z maske na polprevodnik. Skenirni sistem prestavi obliko z maske s pomočjo osvetljenega loka na občutljiv polprevodnik.
- (d) **Koračni in repetirni merilniki**. Ti aparati uporabljajo projekcijsko tehniko za izpostavljanje polprevodnika določenemu odseku pravočasno oziroma v danem trenutku. Ekspozicije se lahko izvede **tudi** z redukcijo v **razmerju 1:1**.

(2) **Aparati za neposredno pisanje na polprevodnike.**

Ti aparati ne uporabljajo mask ali mrež. Običajno uporabljajo stroj za avtomatsko obdelavo podatkov, krmiljeni s svetlobnim snopom (**na primer:** elektronskim snopom, ionskim ali laserskim snopom), z namenom narisati obliko vezja neposredno na občutljivo plast, nanešeno na površino polprevodniške plošče, in sicer s pomočjo koordinatnega sistema aparata.

Vse te naprave proizvedejo enak rezultat, t.j. izpostavijo vzorec z željeno obliko vezja in ga prestavijo na občutljiv material, ki ga je mogoče razviti kot fotografski film.

(II) NEGATOSKOPI

Negatoskopi se uporabljajo predvsem v medicini za preučevanje rentgenskih posnetkov in radiofotografij. Lahko so raznih vrst - od svetlobnih tabel, ki se montirajo na steno, pa do tabel z avtomatskim vnašanjem rentgenskih posnetkov.

(III) PROJEKCIJSKI ZASLONI (PLATNA)

Ti zasloni se uporabljajo v kinodvoranah, šolah, predavalnicah itd.. Mednje **so vključeni** projekcijski zasloni za tridimenzionalni prikaz, pa **tudi prenosna filmska platna**, zvita v zvitke ali zložena v škatle. Ta platna se montirajo na stojala in mize, ali pa se obesijo na strop.

Platna so pogosto **izdelana iz tkanin**, so belo pobarvana in prevlečena s steklenimi ali srebrnimi zrcni (mikrokroglicami). Lahko so **tudi** iz listov plastičnih materialov. Te tkanine in listi so v glavnem perforirani. **Vendar pa morajo biti nedvoumno razpoznavni (na primer: po obrobah ali robovih)** kot filmska platna, da se lahko uvrstijo v to tarifno številko.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila), se deli in pribor, ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, ki se uporabljajo **izključno** ali pretežno z opremo iz te tarifne številke, uvrščajo v to tarifno številko.

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še**:

- (a) oprema za fotografske ali kinematografske studije, **na primer:** aparati za osvetlitev, reflektorji, nastavljivi reflektorji, električne svetilke in svetilne cevi vseh vrst, oprema za razne efekte, podstavki za mikrofone, scenske kulise itd.. Ti izdelki **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke,
- (b) poltonski ali podobni tiskarski rastrji (**tar. št. 37.05, 90.01, 90.02** itd. - odvisno od primera),
- (c) stroji vseh vrst za rezanje papirja ali lepenke (**tar. št. 84.41**),
- (d) zvočniki, mikrofoni in audiofrekvenčni električni ojačevalci, **razen** tistih, ki se dobavljajo skupaj z instrumenti iz te tarifne številke in predstavljajo njihov integralni del (**tar. št. 85.18**),
- (e) fotoaparati za snemanje dokumentov na mikrofilm, mikroplošče ali druge mikro oblike (**tar. št. 90.06**),
- (f) rentgenski fluoroscenčni zasloni in zasloni za ojačenje rentgenskih posnetkov (**tar. št. 90.22**),
- (g) diski in potiskovalniki za izračun ekspozicije (**tar. št. 90.17**), merilniki ekspozicije, svetlometri, merilniki občutljivosti (densitometri), merilniki temperature barve (**tar. št. 90.27**) in
- (h) žigi za ročno številčenje posnetkov (**tar. št. 96.11**).

90.11 - OPTIČNI MIKROSKOPI, TUDI TISTI ZA MIKROFOTOGRAFIJO, MIKROKINEMATOGRAFIJO IN MIKROPROJEKCIJO

9011.10 - Stereoskopski mikroskopi

9011.20 - Drugi mikroskopi za mikrofotografijo, mikrokinematografijo in mikroprojekcijo

9011.80 - Drugi mikroskopi

9011.90 - Deli in pribor

Medtem ko imajo povečevalci iz **tar. št. 90.13 samo** eno stopnjo povečave razmeroma majhne moči, pa imajo **optični mikroskopi** iz te tarifne številke drugo stopnjo povečave za opazovanje že povečane slike predmeta.

Optični mikroskop praviloma sestavljajo:

- (I) Optični mehanizem, ki sestoji iz objektiv, v katerem nastane povečana slika predmeta, in iz okularja, ki naprej povečuje opazovano sliko. Optični sistem ima običajno **tudi** sistem za osvetlitev predmeta od spodaj (s pomočjo ogledala, osvetljenega z zunanjim ali integralnim svetlobnim virom) in komplet zbiralnih leč, ki usmerjajo svetlobni snop z ogledala k predmetu;
- (II) Plošča (podstavek) za preparat (vzorec, predmet opazovanja), ena ali dve cevi z okularjema (odvisno od tega, ali gre za mikroskop z enim ali z dvema okularjema) in nosilec objektiv, ki se običajno lahko obrača okoli svoje osi.

Ta celota je pritrjena na podstavek, na katerega je lahko pritrjen krak ali tačka in raznovrstni pribor za nastavitev.

V to tarifno številko **se uvrščajo** mikroskopi, ki jih uporabljajo ljubitelji, učitelji itd. in mikroskopi za industrijsko uporabo ali raziskovalne laboratorije. Ti mikroskopi ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki, če so dobavljeni skupaj s svojimi optičnimi elementi, ali ne (z objektiv, okularji, ogledali itd.).

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi** univerzalne mikroskope, polarizacijske mikroskope, metalurške mikroskope, stereoskopske mikroskope, mikroskope s kontrastnimi fazami in interferenčne mikroskope, refleksijske mikroskope, mikroskope z izvlečnimi priključki, posebne mikroskope za preverjanje rubinov v stenskih, namiznih, žepnih ali ročnih urah, mikroskope s stopnjami segrevanja in zmrzovanja itd..

Med mikroskope za posebne namene so vključeni:

- (1) **Trihonoskopi** - vrsta projekcijskih mikroskopov za preučevanje svinjskega mesa, za katerega obstaja sum, da je okuženo s parkljevko.
- (2) **Mikroskopi za meritve in nadzor nekaterih proizvodnih procesov.** Ti mikroskopi so lahko navadnih vrst ali pa posebni modeli, izdelani za nameščanje na stroje. Med te aparate so vključeni: primerjalni mikroskopi (za primerjavo površinske obdelave preciznih predmetov s površino standardnih predmetov); mikroskopi za odčitavanje koordinat (za določanje položaja delov ure); mikroskopi za proizvodnjo orodij in drugi merilni mikroskopi (za kontrolo gladine, profila, rezila za izdelovanje zobnikov in orodij za rezanje profilov); majhni prenosni mikroskopi za neposredno nameščanje na predmet preverjanja (za preverjanje trdote po Brinellu, za tiskarske črke, tiskarske stolpce itd.); mikroskopi za centriranje (za nameščanje na vretena obdelovalnih strojev namesto orodja zaradi postavitve obdelovanca v natančen položaj pred pričetkom dela) itd..

Nekateri med navedenimi instrumenti (**na primer:** tisti za kontrolo profila obdelovanih delov) so lahko opremljeni s projekcijskimi napravami, ki so običajno v obliki majhnih krožnih zaslonov, nameščenih na vrhu mikroskopa.

- (3) **Laboratorijski merilni mikroskopi** - **na primer:** za merjenje linijske razdelitve v spektrogramih.

V to tarifno številko so vključeni še:

- (A) **Mikroskopi za mikrofotografijo in mikroskopi za mikrokinematografijo.**

Razen vizuelnega opazovanja vzorca, omogočajo ti mikroskopi **tudi** fotografsko snemanje povečanih slik. Lahko so sestavljeni iz mikroskopa s trajno vgrajenim **fotografskim aparatom, video kamero** ali **kinematografsko kamero** (običajno posebej izdelanima za te namene), ali pa iz klasičnega mikroskopa, na katerega je mogoče začasno pritrditi klasičen fotoaparat ali kinematografsko kamero (s pomočjo navadne povezave).

Posebej dobavljeni fotografski aparati in kinematografske kamere za mikrofotografijo in mikrokinematografijo so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 90.06 ali 90.07).**

(B) **Mikroskopi za mikroprojekcijo s spremenljivo povečavo.**

Uporabljajo se za vodoravno in navpično projekcijo slik, povečanih s pomočjo mikroskopa, ki se nahaja v sklopu aparata. Opremljeni so s posebnimi mikroskopi, pri katerih je možna sprememba goriščne razdalje. uporabljajo se za demonstracije v učilnicah, v znanstvenih in medicinskih dvoranh, v tehničnih laboratorijih itd..

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila), se deli in pribor, ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, primerne **izključno** ali pretežno za uporabo z mikroskopi, uvrščajo v to tarifno številko.

Med te dele in pribor so vključeni:

Stojala (tačke, podstavki); cevi - nosilci okularja in vrtilne cevi - nosilci objektiva (z lečami ali brez njih); plošče za vzorce (**vklujučno** plošče za segrevanje in zamrzovanje); vodila za vzorce, optični priključki za skiciranje slike; ročice za nastavitve opne itd..

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni** še:

- (a) steklene plošče ali pokrovčki za vzorce (**tar. št. 70.17**),
- (b) mikroskopi v obliki dvogleda za oftamologijo (**tar. št. 90.18**),
- (c) pripravljeni diapozitivi za mikroskopske raziskave (**tar. št. 90.23**),
- (d) mikrotomi (instrumenti za rezanje tankih delov tkiva za mikroskopsko preučevanje) (**tar. št. 90.27**) in
- (e) projektorji profilov in drugi aparati z optičnimi napravami za kontrolo mehanskih delov, ki niso ne mikroskopi **in ne** mikroprojekcijski aparati (~~na primer:~~ optični kompaktorji, merilne mize itd.) (**tar. št. 90.31**).

90.12 - MIKROSKOPI, RAZEN OPTIČNIH MIKROSKOPOV, DIFRAKCIJSKI APARATI

9012.10 - Mikroskopi, razen optičnih mikroskopov, in difrakcijski aparati

9012.90 - Deli in pribor

V to tarifno številko se uvrščajo:

(A) **Elektronski mikroskopi.**

Od optičnih se razlikujejo po tem, da namesto svetlobnega uporabljajo *elektronski snop*.

Praviloma je elektronski mikroskop celota naslednjih priprav, ki so običajno zaprte v skupni okvir kot ena celota:

- (1) Priprave za oddajo in pospeševanje elektronov (znane kot "**elektronski top**").
- (2) Sistem (ki igra vlogo optičnega sistema navadnega mikroskopa) elektrostatičnih in elektromagnetnih "**leč**", ki **so električno nabite plošče ali tuljave**, skozi ki jih teče električni tok). Te leče imajo vlogo zbiralnih leč, objektiva in projektorja. Običajno je tukaj še t.i. "**leča**" polja med projektorjem in objektivom, ki služi za spreminjanje povečave, medtem ko se projektor polja ne spreminja.

- (3) Plošča (podstavek) za vzorce.
- (4) Vakuumska črpalka, ki vzdržuje vakuum v elektronski cevi. Včasih je vakuumska črpalka samostojna enota, priključena na napravo.
- (5) Elementi za vizuelno opazovanje na *fluoroscenčnem* zaslonu in za fotografsko snemanje slike.
- (6) Kontrolna stojala in plošče, na katerih so elementi za kontrolo in uravnavanje elektronskega snopa (curka).

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi** elektronski mikroskopi za razgrajevanje, pri katerih se elektronski snop ponavljajoče usmerja na različne točke vzorca. Informacija nastane z merjenjem **na primer:** transmisije elektronov, sekundarnega oddajanja elektronov ali oddajanja optičnih žarkov. Rezultat se kaže na zaslonu, ki je lahko sestavni del mikroskopa.

Elektronski mikroskop se pogosto uporablja, tako na popolnoma znanstvenih področjih (pri bioloških ali medicinskih raziskavah, pri raziskavah sestava snovi), kot **tudi** v kemični industriji (preučevanje dima, prahu, tekstilnih vlaken, koloidov itd., strukture kovine, papirja itd.).

(B) **Protonski mikroskopi.**

Ti mikroskopi uporabljajo **namesto elektronov, protone**, ki imajo od elektronov **40-krat krajšo valovno dolžino**. Tako je mogoče doseči večjo mogoče cepljenja, s tem pa **večjo povečavo slike**.

Konstrukcija in delovanje **protonskega mikroskopa**, nista bistveno drugačna od konstrukcije in delovanja **elektronskega mikroskopa**. Namesto elektronskega topa je protonski top, kot vir pa se uporablja **vodik**.

(C) **Elektronski difrakcijski aparati.**

Ti aparati proizvajajo s pomočjo elektronskega snopa, usmerjenega na vzorec, difrakcijske obrazce, ki se fotografirajo. Dimenzije, usmeritev in atomsko razporeditev preučevanega vzorca je mogoče izračunati glede na premer, intenzivnost in ostrino obročev v vzorcu.

Ta aparat se uporablja predvsem za preučevanje korozije, mazanja, katalize itd. in **se bistveno ne razlikuje od elektronskega mikroskopa**. Ima enake bistvene elemente (elektronski top, katodno cev, elektromagnetne tuljave, nosilec vzorca itd.). Še več - poudariti je treba, da so lahko nekateri elektronski mikroskopi opremljeni z difrakcijsko komoro in, da lahko zaradi tega opravljajo dvojno funkcijo (vizuelno in proizvodnjo difrakcijske slike).

*
* *

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila), se deli in pribor, ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, primerne **izključno** ali pretežno za uporabo z mikroskopi (**razen** z optičnimi) ali difrakcijskimi aparati, uvrščajo v to tarifno številko, **na primer:** okvirji in komore ter plošče za vzorec. Na drugi strani pa so iz te tarifne številke **izključene** vakuumske črpalke (**tar. št. 84.14**), elektrooprema (akumulatorji, usmerniki itd. - **85. poglavje**) in električni merilni instrumenti (voltmetri, miliampermetri itd. - **tar. št. 90.30**).

90.13 - SKLOPI S TEKOČIMI KRISTALI (LCD), KI NE POMENIJO IZDELKOV, PODROBNEJE OPISANIH V DRUGIH TARIFNIH ŠTEVILKAH; LASERJI, RAZEN LASERSKIH DIOD; DRUGE OPTIČNE NAPRAVE IN INSTRUMENTI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU

9013.10 - Teleskopske namerilne naprave za orožje; periskopi; teleskopi za stroje, naprave, instrumente ali aparate iz tega poglavja ali XVI. oddelka

9013.20 - Laserji, razen laserskih diod

9013.80 - Druge naprave, aparati in instrumenti

9013.90 - Deli in pribor

Upoštevajoč **Opombo 5** k temu poglavju, so merilni ali kontrolni optični instrumenti in stroji iz te tarifne številke **izključeni**, uvrščajo se v **tar. št. 90.31. Vendar** pa se, v skladu z **Opombo 4** k temu poglavju, uvrščajo nekateri refrakcijski teleskopi v to tarifno številko in **ne v tar. št. 90.05**. Še več - **poudariti je treba**, da se optični instrumenti in aparati ne uvrščajo samo v tarifne številke **90.01 do 90.12**, temveč pa **tudi** v druge tarifne številke tega poglavja (posebno v **tar. št. 90.15, 90.18 ali 90.27**).

V to tarifno številko se uvrščajo:

(1) **Naprave s tekočimi kristali.**

Sestojijo iz plasti tekočega kristala, vnešenega med dva lista ali plošče iz stekla ali plastičnega materiala. **Ti kristali** so lahko (ni pa nujno) opremljeni z električnimi priključki, vendar brez pogske elektronike, dobavljeni v enem kosu, ali pa razrezani v posebne oblike, pri čemer ne predstavljajo predmetov, ki so bolj specifično opisani v drugih tarifnih številkah Nomenklature.

(2) **Laserji.**

Laserji proizvajajo ali ojačujejo elektromagnetno radiacijo v valovnem intervalu **od 1 nm^{*} do 1 mm** (dele spektra: **ultravijolične svetlobe, vidne svetlobe in infrardeče svetlobe**) in sicer po postopku krmiljenja stimulirane oddaje. Ko se laserski medij (**na primer:** kristali, plini, tekočine, kemični izdelki) vzbudi s svetlobo iz električnega vira ali z reakcijo iz kakšnega drugega vira energije, se svetlobni snopi, ki nastanejo v laserskem mediju, ponovno reflektirajo in ojačujejo tako, da se koherentni svetlobni snop (viden ali neviden) oddaja z enega mesta, ki je delno prozorno.

Razen laserskega medija, energetskega vira (črpalnega sistema) in resonančne optične votline (reflektorskega sistema), ki predstavljajo osnovne elemente laserske glave (eventuelno skupaj s **Fabry-Perotovimi** interferometri, interferenčnimi filtri in spektroskopi), imajo **laserji** običajno še nekatere druge komponente (**na primer:** enoto za oskrbo z energijo, hladilni sistem, krmilno enoto in (v primeru plinskih laserjev) **tudi** sistem za oskrbo s plinom, v primeru tekočih laserjev pa rezervoar, opremljen s črpalko za razredčevanje barve). Nekatere med temi pomožnimi komponentami so lahko nameščene v istem ohišju skupaj z lasersko glavo (**kompaktni laser**), ali pa so v obliki posebnih enot, povezanih z lasersko glavo s kabli itd. (laserski sistem). V primeru laserskega sistema se posamezne enote uvrščajo v to tarifno številko, **če** se dobavljajo skupaj z lasersko glavo.

Laserji se v to tarifno številko uvrščajo ne le, če gre za laserje, ki se vgrajujejo v stroje ali naprave, temveč **tudi** v primerih, **če se lahko uporabljajo samostojno** kot kompaktni laserji ali laserski sistemi za razne namene - za raziskovanje, pouk, laboratorijske raziskave itd..

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni laserji**, ki so prilagojeni izvajanju povsem specifične funkcije ob dodani pomožni opremi, ki sestoji iz posebnih naprav (**na primer:** delovne mize, držalo delovnih predmetov, sredstva za nas-

* **nm** = *nanometer* (milijardinka milimetra)

tavitev in namestitve delovnih predmetov, sredstva za opazovanje in kontrolo poteka operacije itd.) in jih je mogoče prepoznati kot delovne stroje, medicinske aparate, kontrolne aparate, merilne aparate itd.. **Tudi stroji z vgrajenimi laserji so izključeni iz te tarifne številke.** Če njihovo uvrščanje ni bolj specifično določeno v Nomenklaturi, se **uvrščajo po strojih ali napravah s podobno funkcijo, kot na primer:**

- (i) obdelovalni stroji za obdelovanje kakršnega koli materiala tako, da material odstranjujejo z laserjem (**na primer:** kovino, steklo, keramiko in plastične materiale) (**tar. št. 84.56**),
- (ii) spajkalni ali varilni laserski stroji in aparati, **ne glede** na to, ali lahko **tudi** režejo, ali ne (**tar. št. 85.15**),
- (iii) instrumenti za niveliranje (za nameščanje v osno ravnino) cevi s pomočjo laserskega snopa (**tar. št. 90.15**) in
- (iv) laserski aparati, ki se uporabljajo posebej za medicinske namene (**na primer:** pri oftamoloških operacijah) (**tar. št. 90.18**).

V skladu z Opombama 1 in 2 k temu poglavju, se deli in pribor laserjev (na primer:** laserske cevi) prav tako uvrščajo v to tarifno številko. Vendar pa ta tar.številk ne zajema električnih bliskavičnih žarnic, ki se uporabljajo za črpanje, kot so **na primer:** ksenonske žarnice, jodove žarnice in žarnice z živosrebrovo paro (**tar. št. 85.39**), laserskih diod (**tar. št. 85.41**) in laserskih kristalov (**na primer:** rubinov), laserskih ogledal in laserskih leč (**tar. št. 90.01 ali 90.02**).**

(3) Ročna povečevalna stekla in povečevala

(**Na primer:** žepne in pisarniške lupe) in števci niti, povečevalne leče v obliki daljnogleda (običajno z ročaji), ki so (za razliko od stereoskopskih mikroskopov iz **tar. št. 90.11**) opremljene z okularji, ne pa **tudi** z objektiv.

(4) "Kukala" za gledanje skozi vrata in podobni predmeti, opremljeni z optičnim sistemom.

(5) Teleskopski namerilniki (*snajperji*) za orožja (refrakcijski ali refleksi).

Če so dobavljeni posebej, se uvrščajo v to tarifno številko.

Če so optične naprave, primerne za uporabo na orožju in tiste, ki so nanj nameščene ali dobavljene z ognjenim orožjem, za katerega so namenjene, **se uvrščajo** skupaj z orožjem (**glej Opombo 1(d) k 93. poglavju.**

(6) Teleskopi, ki predstavljajo dele instrumentov iz drugih tar. številk tega poglavja (na primer:** teleskopi za geodetske instrumente) ali deli strojev iz Oddelka XVI.**

(7) Stereoskopi, vključno ročni stereoskopi za gledanje *tridimenzionalnih* diapozitivov v barvi - sestojijo iz plastične škatle z dvema pritujenima lečama in vrtilnega mehanizma, ki se ga upravlja z ročico (za spremembo v zaporedju zloženih slik, na vsak zamenljiv vrtilni disk).

(8) Kalejdoskopi, razen kalejdoskopov - igrač (95. poglavje).

(9) Povečevalni periskopi za podmornice ali tanke in **nepovečevalni periskopi (**na primer:** rovski).**

(10) Montirana steklena in optično obdelana ogledala, ki niso primerna za montažo na instrumente ali aparate (na primer:** nekatera vzvratna ogledala - retrovizorji), ogledala za pregled dimnikov ali kanalizacijskih cevi in posebna ogledala za opazovanje v aerodinamičnih tunelih (vetrovniki).**

Retrovizorji (vzvratna ogledala) in druga **optično neobdelana** ogledala (**vključno** brivska povečevalna ali nepovečevalna ogledala) so iz te tarifne številke **izključena** (**tar. št. 90.09 ali 83.06**).

(11) Svetlobni aparati za optično signalizacijo za prenos optičnih signalov na daljavo (**na primer:** z *Morsejevimi* znaki).

(12) Vizorji za pregled diapozitivov, ki imajo eno povečevalno lečo.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 ali 2** k temu poglavju (glej splošna določila), se deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke uvrščajo prav tako v to tarifno številko.

90.14 - KOMPASI; DRUGI NAVIGACIJSKI INSTRUMENTI IN APARATI

9014.10 - **Kompasi, vključno navigacijski**

9014.20 - **Instrumenti in aparati za aeronavtično ali vesoljsko navigacijo (razen kompasov)**

9014.80 - **Drugi instrumenti in naprave**

9014.90 - **Deli in pribor**

(I) KOMPASI ZA UGOTAVLJANJE SMERI

V to skupino **so vključene** vse vrste kompasov za iskanje smeri - od preprostih tipov, ki jih uporabljajo pešci - izletniki, kolesarji itd., pa do posebnih tipov, ki se uporabljajo v rudarstvu, navigaciji itd. (**vključno** magnetni kompasi, giroskopski kompasi, giromagnetni kompasi, kompasi v ohišju na krmarskem mestu na ladji, kompasi za ugotavljanje položaja itd.).

(II) DRUGI NAVIGACIJSKI INSTRUMENTI IN PRIPRAVE

Sem so vključeni:

(A) **Instrumenti za ugotavljanje položaja ladje**, kot so: sekstanti, oktanti, azimuti itd..

(B) **Drugi posebni instrumenti za pomorsko ali rečno navigacijo,**

na primer:

- (1) **Avtomatski piloti** (*giro-piloti*). To so zapletene naprave, ki krmilijo ladijsko krmilo po podatkih giroskopskega kompasa.
- (2) **Aparati za beleženje smeri**, ki natančno beležijo smer in vse njene spremembe med potovanjem ladje.
- (3) **Inklinometri** za merjenje bočnega nagiba ladje.
- (4) **Naprave za merjenje hitrosti ladje**. Te naprave kažejo hitrost ladje tako, da merijo dejansko prepotovano razdaljo v danem času. Dandanes so takšni instrumenti vselej avtomatski. Ena med vrstami teh instrumentov deluje s **pomočjo vijaka** ali propelerja, ki je nameščen v ladijski brazdi in povezan s števcem na ladijski palubi. Druga vrsta deluje na **osnovi diferencialnega pritiska**, saj se pritisk spreminja v skladu s hitrostjo toka (v glavnem imajo *Pitotovo* cev) - razdalja in hitrost se odčitavata na števcu na palubi.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** merilci hitrosti z vgrajenim števcem, ki beleži število prekinitev električnega tokokroga oziroma obratov števca hitrosti in tako kaže razdaljo, katero je ladja preplula.

- (5) **Oprema za merjenje globine**. Ti instrumenti se uporabljajo za ugotavljanje globine vode in oblike morskega dna (oprema se spušča in dviga z rokami ali s pomočjo vitla).

- (6) **Akustične (zvočne) sonde.** Zvočni odmev (*echo*) se od morskega dna odbija. Z zelo občutljivim mikrofonom se ugotavlja globina, ki se odčitava na galvanometru.
- (7) **Ultrazvočne sonde** in detektorska oprema, na primer: sonde "*asdik*", ki se uporabljajo za običajno sondiranje za izdelovanje kart morskega dna, za odkrivanje podmornic, potopljenih ladij, ribjih jat itd..
- (C) **Posebni instrumenti za zračno navigacijo**, kot so:
- (1) **Višinomeri (altmetri).** To je neke vrste barometer, ki je umerjen v enotah za višino, deluje pa na podlagi dejstva, da atmosferski pritisk z večanjem višine pada.
- (2) **Indikatorji (pokazatelji) hitrosti zraka.** Delujejo na osnovi merjenja diferencialnega pritiska vrtinčastega zračnega toka in kažejo hitrost letala glede na okoliški zrak.
- (3) **Indikatorji hitrosti dvigovanja ali spuščanja.** S pomočjo merilnika diferencialnega pritiska kažejo vertikalno hitrost spuščanja ali dvigovanja letala.
- (4) **Umetni horizonti ali girohorizonti in indikatorji zavijanja in nagiba kril.** Temeljijo na girokopskih principih. Prvi kažejo, pod kakšnim kotom se nahaja letalo glede na prečno in vzdolžno os, drugi pa kot glede na navpično os.
- (5) **Machmetri.** Te naprave kažejo razmerje med hitrostjo zraka in lokalno hitrostjo zvoka. To razmerje se izraža v "**Machovem številu**".
- (6) **Akcelerometri (merilniki pospeška).** Te naprave določajo najvišjo mejo, ki ne sme preseči vrednost inertnih sil, ki nastajajo pri pospeševanju pri velikih hitrostih-
- (7) **Avtomatski piloti.** Ta naprava začasno zamenjuje pilota tako, da vzdržuje ravnotežje in smer letenja po vnaprej določenemu položaju (višina, smer itd.). Naprava sestoji v glavnem iz komand z neposrednim delovanjem ali s pomočjo servo motorja (običajno so to hidravlični motorji, ki zamenjujejo pilotove gibe) in iz aparata, ki deluje avtomatsko (*giroskopov* za velike hitrosti) in koordinira čitanje instrumentov in delovanje servo motorja.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 ali 2** k temu poglavju (glej splošna določila), se deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke uvrščajo prav tako v to tarifno številko

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) radijski in radarski navigacijski aparati ter radijski aparati na daljinsko krmiljenje (**tar. št. 85.26**),
- (b) *pantografi* in *eidografi*, ki se uporabljajo za vrisovanje smeri po navigaciji (**tar. št. 90.17**),
- (c) barometri in termometri (**vkjučno** reverzibilne termometre za podvodne raziskave) (**tar. št. 90.25**),
- (d) manometri, pokazatelji ravni gladine tekočin in drugi instrumenti iz **tar. št. 90.26**,
- (e) števeci vrtljajev (**tar. št. 90.29**),
- (f) ampermetri, voltmetri in drugi aparati za merjenje in preverjanje električnih velikosti iz **tar. št. 90.30** in
- (g) pomorski kronometri in ure (**91. poglavje**).

90.15 - GEODETSKI (VKLJUČNO FOTOGRAMETRIJSKI), HIDROGRAFSKI, OCEANOGRAFSKI, HIDROLOŠKI, METEOROLOŠKI ALI GEOFIZIKALNI INSTRUMENTI IN APARATI, RAZEN KOMPASOV; DALJINOMERI

9015.10 - **Daljinomeri**

9015.20 - **Teodoliti in tahimetri**

9015.30 - **Nivelirji**

9015.40 - **Instrumenti in aparati za fotogrametrijo**

9015.80 - **Drugi instrumenti in aparati**

9015.90 - **Deli in pribor**

(I) INSTRUMENTI IN PRIPRAVE, KI SE UPORABLJAJO V GEODEZIJI, TOPOGRAFIJI, PRI GEODETSKIH MERJENJIH ALI NIVELIRANJIH

Ti instrumenti se običajno uporabljajo na terenu za:

- kartografijo (za zemljevide ali hidrološke karte),
- načrte,
- triangulacijske meritve,
- izračunavanje površine dela ozemlja, pri ugotavljanju višine glede na do določene vodoravne referenčne ravnine in
- vsa podobna merjenja v gradbeništvu (pri gradnji cest, jezov, mostov itd.), v rudarstvu, pri vojaških operacijah itd..

V to skupino so vključeni:

- (1) Optični ali opto-elektronski **teodoliti** (z nonijem, mikroskopom, viseči, univerzalni, rudarski in drugi), optični ali opto-elektronski **tahimetri** (teodoliti z **vgrajenim** daljinomerom), *tranzitni teodoliti, giroteodoliti, kompasni klinometri, namerilni klinometri*, ki se uporabljajo v geodeziji ali topništvu itd..
- (2) **Optični nivelirji** (*alkoholni, avtomatski, kolimatorski, teleskopski, laserski* itd.), ki so običajno nameščeni na trinožniku
- (3) **Alidadi** (s teleskopom ali brez njega), optični kvadranti in merilniki prečnih prereзов (s prizmami ali brez njih) in pantometri (z vizirnim teleskopom ali brez njega), klinometri (s kolimatorjem ali z vizirnim teleskopom), ki se uporabljajo za ugotavljanje vzpona ali padca, rudarski kompasi (busole), *grafometri, heliostati za trigonometrične* izmere itd..
- (4) **Planšete, geodetske verige in drugi posebni instrumenti za geodetska merjenja (vključno nekateri posebni trakovi in merilni-e naprave na škripec za rudarska okna itd.), pikete (merilne palice) ali drogovi za merjenje medsebojne razdalje, graduirani ali negraduirani (iz kovin, lesa itd.), letve za niveliranje (z avtomatskim odčitavanjem, teleskopske, preklapne itd.).**

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) merilnih instrumentov, ki sestojijo iz jeklenega nepremočljivega traku itd. in podobnih nenaštetih naprav za linearne meritve (**tar. št. 90.17**) in
- (b) vodnih tehtnic (z **zračnim mehurčkom** itd.), ki jih uporabljajo pri gradbeniških in konstrukcijskih delih (**na primer:** zidarji, tesarji in mehaniki) (**tar. št. 90.31**).

(II) INSTRUMENTI IN APARATI ZA FOTOGRAMETRIJO

Ti aparati se uporabljajo predvsem za skiciranje topografskih, arheoloških in drugih kart, pa **tudi** za druge namene (**na primer:** za preučevanje plime in oseke, naplavljanja valov ob obalo itd.). Skiciranje kart in drugega poteka s fotografij, dobljenih z dveh različnih opazovališč znane smeri, ki se morata nato "**restituirati**" (dobiti točne podatke glede na obliko, velikost in koordinate fotografiranega objekta).

V to skupino so vključeni:

- (1) **Redreser** (za prenašanje vertikalnega posnetka v perspektivo), ki sestoji v glavnem iz projektorja (s svetlobnim virom), nosilca negativov, objektiva in projekcijske mize. Aparat omogoča spreminjanje merila, lahko pa **tudi** fotografsko popravlja fotografije iz zraka, ki praviloma imajo napako v perspektivi itd. zaradi sprememb na terenu.
- (2) **Restitucijski aparat** (*stereo-kartirni* aparat ali *fotogoniometer*) je znan **tudi** pod imeni stereotopograf, reoplanigraf, "*avtograf*", stereoploter, stereokompaktor itd.. To so zapleteni aparati, ki se uporabljajo za skiciranje planigrafskih detajlov in konturnih linij, ki sestavljajo zemljevid. To delo poteka običajno neprekinjeno in brez posebnega računanja.
- (3) **Koordinatograf** vrste, ki se uporablja z restitucijskim aparatom. Koordinatografi držijo zemljevid, po katerem svinčnik, krmiljen s pomočjo stereografa ali stereoplanigrafa, zasleduje označeno smer.
- (4) **Analitični stereomerni sistem**, ki sestoji iz opto-mehanskega aparata, s katerim se krmili fotogrametrično, in iz programiranega kalkulatorja. Ti sistemi se uporabljajo za vizuelno-analitično prevajanje (interpretacijo) fotografij, posnetih iz zraka.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključene** fotografske kamere za *aerofotogrametrijo* (**tar. št. 96.06**) in koordinatografi, ki niso konstruirani za uporabo v fotogrametriji (**tar. št. 90.17**).

(III) HIDROGRAFSKI INSTRUMENTI

Hidrografija je znanstveno opisovanje in risanje vodnih tokov, globine, ravni plime in oseke itd. na karte. Večina instrumentov, ki se uporabljajo za te namene, je zajeta **tudi** v predhodnih točkah.

(IV) OCEANOGRAFSKI IN HIDROLOŠKI INSTRUMENTI

- (1) **Posebni aparati za beleženje ravni gladine vode** - za beleženje nihanja gladine jezer ali rek. Sestojijo iz plovca in registratorja.
- (2) **Merilniki hitrosti vodnega toka v obliki kolesa z vedrci ali lopaticami** - za merjenje hitrosti vodnega toka rek, kanalov itd..
- (3) **Aparati za beleženje valovanja plime in oseke.**

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** instrumenti, katerih delovanje temelji na istih principih kot delovanje instrumentov, opisanih v točki (IV) pod (1) in (2) (**na primer:** pokazatelji ravni gladine tekočin, merilniki pretoka itd.) (**tar. št. 90.26**).

(V) METEOROLOŠKI INSTRUMENTI

Poudariti je treba, da ta skupina **ne obsega:** termetrov, baretrov, higrometrov in psihometrov, niti kombinacij teh instrumentov (**tar. št. 90.25**).

Vendar pa v to skupino vključeni:

- (1) **Pokazatelji smeri vetra**, opremljeni s številčnicami ali ne.
- (2) **Anemometri** - meteorološki instrumenti za merjenje **hitrosti vetra**. Ena vrsta teh instrumentov sestoji iz rotorja s tremi sferično oblikovanimi lopaticami, ki so montirane na navpični osnovi. Hitrost vetra se odčita na številčnici. Druga vrsta teh aparatov je najpogostejša in sestoji iz določene vrste vetrokaza, ki je opremljen s cevjo, v kateri se pritisk vetra meri s pomočjo diferencialnega merilnika pritiska, graduiranega v enotah hitrosti. Sem **so vključeni tudi anemometri**, pri katerih proizvaja generator nihajočo napetost, ki se nato odčita na voltmetru, umerjenem v enotah hitrosti vetra.

Poudariti je treba, da so iz te tarifne številke **izključene** posebne vrste anemetrov za merjenje hitrosti zračnih tokov v rudnikih, predorih, dimnikih, pečeh ali v drugih zračnih prehodih. Ti anemometri sestojijo iz posebne vrste ventilatorja in številčnice in se **uvrščajo v tar. št. 90.26**.
- (3) **Merilniki izhlapevanja - evapometri**. (Tehtnice izhlapevanja tipa *Piche* itd.).
- (4) **Registratorji osvetljenosti s soncem (solarnosti)** - imajo stekleno žogo, papir, občutljiv na svetlobo itd..
- (5) **Nefoskopi**, ki kažejo hitrost in smer gibanja oblakov.
- (6) **Plafonometri (ceilometri)** za ugotavljanje višine oblakov glede na zemljo tako, da določajo elevacijski kot točke svetlobe tam, kjer se močan svetlobni žarek sreča z oblakom. Višino je mogoče izračunati trigonometrično.
- (7) **Instrumenti za merjenje vidljivosti**. Ti instrumenti merijo meteorološko vidljivost oziroma sposobnost zraka za prepuščanje svetlobe.
- (8) **Merilniki in pokazatelji padavin** (dežja), ki merijo količino padlih padavin na določenem mestu. Najpreprostejši tip sestoji iz lijaka z znanim premerom, ki je pritrjen na sod za zbiranje deževnice, ki se nato izmeri v umerjeni cevi.
- (9) **Aktinometri, ki so znani tudi kot solarimetri in pirheliometri** - za merjenje intenzivnosti sončnih žarkov ali skupne radiacije, prejete z neba.

Vendar je treba poudariti, da so iz te tarifne številke **izključeni** navadni ali kombinirani termometri, ki se uporabljajo za iste namene (**tar. št. 90.25**).
- (10) **Aerološki sondirni aparati (radio-sonde)**, ki se pripenjajo na balone ali padala. Takšni aparati sestojijo iz instrumentov (termetrov, barometrov in higrometrov) za raziskovanje na velikih višinah, kombiniranih z radijskim oddajnikom, ki omogoča avtomatsko odčitavo teh instrumentov na zemlji. **Baloni in padala** so iz te tarifne številke **izključeni**, če se dobavljajo posebej (**88. poglavje**).
- (11) **Teodoliti** za beleženje zaporednih položajev sondirnih balonov.

(VI) GEOFIZIKALNI INSTRUMENTI

Iz te tarifne številke so **izključeni** številni geofizikalni instrumenti, **kot so na primer:** aparati za analizo plinov, usedlin in tal, *fotoelektrični fluorometri in fluoroskopi* (instrumenti, ki uporabljajo ultravijolično svetlobo za odkrivanje ali identifikacijo številnih snovi) (**tar. št. 90.27**); električni ali elektronski merilni instrumenti (**na primer:** instrumenti za merjenje upornosti, radioaktivni števc, instrumenti s termoelektričnimi povezavami) (**tar. št. 90.30**) itd..

V tej tarifni številki ostajajo:

- (1) **Seizmometri in seizmografi**, ki se uporabljajo za beleženje časa, trajanja in jakosti premikanja neke točke na zemeljski skorji; seizmometri in seizmografi za snemanje raznih pojavov, ki se

dogajajo med potresom, pa **tudi** za iskanje nafte. Pri teh instrumentih se seizmični valovi, ki jih izzove potres, spreminjajo v električne impulze.

- (2) **Magnetni ali gravimetrični geofizikalni instrumenti, ki se uporabljajo pri iskanju nafte, rud itd..** Med te zelo občutljive instrumente **so vključene** tehtnice, magnometri, magnetni teodoliti itd. in gravimetri, torzijske tehtnice itd..

(VII) DALJINOMERI (TELEMETRI)

V to skupino **so vključene vse vrste** optičnih ali opto-elektronskih (**na primer** *laserski daljinomer*) **daljinomerov** za ugotavljanje medsebojne razdalje med instrumentom in danim objektom. Uporabljajo se v geodeziji, fotografiji, kinematografiji, v oboroženih silah itd..

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 ali 2** k temu poglavju (**glej** splošna komentarska določila), se deli in pribor izdelkov iz te tarifne številke uvrščajo prav tako v to tarifno številko.

Takšni deli in pribor so: posebej konstruirani trinožniki za instrumente, ki se uporabljajo v geodeziji, topografiji itd., podporne palice za optične kvadrante, trinožniki za letve, puščice za geodetske verige.

90.16 - TEHTNICE Z OBČUTLJIVOSTJO DO VKLJUČNO 5 CENTIGRAMOV (0,05g), Z UTEŽMI ALI BREZ NJIH

Ta tarifna številka **vključuje** vse vrste tehtnic, **če** je njihova **občutljivost 0,05 g ali boljša**. **Tudi** uteži, dobavljene skupaj s temi tehtnicami, **se uvrščajo** v to tarifno številko medtem, ko se **posebej dobavljene uteži, četudi** iz plemenitih kovin, uvrščajo v **tar. št. 84.23**.

Številne tehtnice iz te tarifne številke, so konstruirane za natančna tehtanja in so izdelane iz nerjavečega jekla ali lahkih zlitin in s tečajnim ležiščem iz *ahata ali safirja*. Da bi bile te tehtnice zaščitene pred zračnimi tokovi in prahom, morajo biti nameščene v steklenem ali plastičnem zaboju, ali pa vgrajene v omaro, ki je pretežno iz stekla ali plastike. V tem primeru se z njimi upravlja z ročicami in drugimi napravami izven omare. Tehtnice so lahko opremljene z optično napravo (**na primer:** s povečevalnimi lečami), lahko so osvetljene z umetno svetlobo (zaradi lažjega branja skale), ali pa opremljene s pripravami za niveliranje (s trinožniki, vijaki za nastavitev, vodnimi tehtnicami itd.).

Pri **nekaterih torzijskih tehtnicah** se merjena masa uravnoteži z žičnimi spiralami.

Nekatere elektronske tehtnice se uporabljajo v vakuumu ali pod nadzorovanim pritiskom zaradi zmanjšanja variacij v masi materiala, ki se izpostavlja posebni obdelavi (segrevanju, hlajenju, delovanju plinov, vakuumu, osvetljevanju itd.). Variacije v masi se merijo z beleženjem električnega toka, ki teče skozi uravnotežajočo magnetno tuljavo.

Ta tarifna številka **obsega:**

- (1) **Analitične tehtnice** (**na primer:** mikrokemične tehtnice, mikrotehtnice, aperiodične analitične tehtnice), ki se uporabljajo **pretežno** pri kvantitativnih kemičnih analizah.
- (2) **Kontrolne tehtnice**, ki se uporabljajo pri verificiranju plemenitih kovin.
- (3) **Tehtnice za drage kamne**, ki so **graduירane v karatih**.

- (4) **Tehtnice za kemike in lekarnarje, tehtnice za ugotavljanje številke (*numeracije*) preje**, tehtnice za preiskavo vzorcev, ki se uporabljajo za ugotavljanje mase papirja, tekstilnih materialov itd..
- (5) **Hidrostatske tehtnice** (ali tehtnice za ugotavljanje **specifične teže**) za ugotavljanje specifične teže tekočih ali trdnih snovi.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 ali 2** k temu poglavju (glej splošna komentarska določila), se deli in pribor (**vklujueno** montirana ali nemontirana tečajna ležišča iz *ahata*), ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, primerne **izkljueno** ali pretežno za tehtnice iz te tarifne številke, uvrščajo prav tako v to tarifno številko (**na primer**: kraki, pladenjčki, omare, skale (številčnice), stojala, dušilci nihanja itd.)

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključene** tehtnice z občutljivostjo manjšo od **0,05 gramov** (5cg) (**tar. št. 84.23**).

90.17 - INSTRUMENTI IN APARATI ZA RISANJE, OZNAČEVANJE ALI MATEMATIČNO RAČUNANJE (**NA PRIMER**: RISALNI APARATI, PANTOGRAFI, KOTOMERI, RISALNI PRIBORI V KOMPLETU, LOGARITEMSKA RAČUNALA, RAČUNALA V OBLIKI OKROGLE PLOŠČE); ROČNI INSTRUMENTI ZA MERJENJE DOLŽINE (NPR. MERILNE PALICE IN TRAKOVI, MIKROMETRSKA MERILA, MERILA Z NONIJEM), KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU

9017.10 - Mize in aparati za risanje načrtov, avtomatski ali ne:

9017.20 - Drugi instrumenti za risanje, označevanje ali matematično računanje

9017.30 - Mikrometerska merila, kljunasta merila z nonijem in kalibrska merila

9017.80 - Drugi instrumenti

9017.90 - Deli in pribor

Ta tarifna številka **vklujuje** instrumente za **risanje, označevanje, matematično računanje in instrumente za merjenje dolžine, ki se držijo v roki**.

Ne **vklujuje** pa naprav za testiranje pod poševnim kotom (*mitre-boxes*) in orodij, ki se uporabljajo v umetniški grafiki (**na primer**: dleta, polkrožna dleta, igle za graviranje oziroma jedkanje itd.) (**82. poglavje**), niti *koordinatografov*, ki se uporabljajo za *fotogrametrične* namene (**tar. št. 90.15**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi grafične pisalne tablice in digitizerje iz **tar. št. 84.71**.

Sem se uvrščajo:

(A) Risalni instrumenti.

- (1) **Pantografi in eidografi** za reprodukcije v manjšem, večjem ali enakem merilu za zemljevide, načrte, risbe, za dele, ki jih je treba strojno obdelati itd.. Ta tarifna številka **vklujuje tudi** tovrstne instrumente, ki se uporabljajo v navigaciji za začitavanje smeri.
- (2) **Risalni aparati in stroji**, ki običajno uporabljajo paralelogramski sistem, z ali brez risalnih desk ali miz.

Ta tarifna številka **vključuje tudi** risalne stroje in aparate **z vgrajenimi** stroji za avtomatsko obdelavo podatkov-**AOP**, ali pa takšne, ki delujejo **v povezavi** s takšnimi stroji ali aparati.

- (3) **Risalna šestila**, prenašalna šestila, krivuljna šestila, peresa (z ročajem) za vlečenje črt (*reissfeder*), naprave za risanje prekinjenih črt itd - bodisi v škatli oziroma etuiju (**na primer:** risalni kompleti), bodisi posebej.
- (4) **Kompleti kotnikov** (standardni pod pravim kotom) za delo pri obdelavi lesa ali kovin; **nastavljivi kotomeri**, **"T"-kotomeri** (standardni ali zglobni), **krivuljniki** (instrumenti za risanje krivih črt), **ravnila** (prava ravnila, trikotniki, ravnila za šrafiranje, za vrisovanje vzporednih črt, standardni itd.).
- (5) **Kotomeri** - od običajnih, ki jih je mogoče najti v risalnih kompletih, do zapletenih kotomerov, **kot so na primer:** kotomeri, ki se uporabljajo v strojegradnji.
- (6) **Šablone vseh vrst**, ki jih je mogoče **nedvoumno prepoznati kot šablone**, ki so posebej namenjene kot instrumenti za risanje. **Šablone**, ki niso posebej namenjene za risanje, se uvrščajo po materialu, iz katerega so izdelane.

(B) **Instrumenti za označevanje - markiranje.**

(Markiranje je označevanje črt itd. na površini nekega dela, ki ga je treba strojno obdelati, stružiti itd.).

- (1) **Lesarska šestila** (za označevanje, tesarska itd.), graduirana ali negraduirana.
- (2) **Igle in osti za označevanje.**
- (3) **Table**, ki se uporabljajo kot dane plošče za označevanje ali kontrolo ravnih površin itd., **pravih robov in kotov** (iz litega železa, kamna itd.) s pravilno ravno površino.
- (4) **V-bloki in X-bloki** za poprijemanje cilindričnih delovnih delov.

(C) **Instrumenti za matematično računanje.**

Logaritmerji (logaritemska računala, "*rechenschiberji*"), **kalkulatorji v obliki okrogle plošče, cilindrični kalkulatorji in drugi instrumenti za računanje**, ki temeljijo na logaritmskem ali drugem matematičnem računskem principu, **kot so na primer:** naprave za seštevanje in odštevanje žepnega formata, ki delujejo s pomočjo izbora števil s pisalom glede na dani postopek.

V to skupino **so vključena tudi** ravnila in diski za računanje časa fotografske ekspozicije pri nastavitvi odprtine (za osvetlitev), za prilagoditev dnevnim vremenskim pogojem in dnevnemu času pri odpiranju zaslonke ter naravi tako predmeta kot občutljivosti emulzije filma.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** knjigovodski in računovodski stroji (**tar. št. 84.70**).

(D) **Instrumenti za merjenje dolžine, ki se držijo v roki .**

Ti instrumenti lahko **pokažejo dolžino narisane ali namišljene črte** (ravne ali ukrivljene) na nekem predmetu. Po osnovnih značilnostih (po velikosti, masi itd.) morajo biti takšni, da jih med merjenjem lahko držimo v roki.

Iz te tarifne številke so **izključeni** posebej konstruirani instrumenti, **ki so trajno nameščeni na podstavku** ali kakšni drugi podlagi, pa **tudi** takšni, ki so zaradi merjenja povezani z nekim strojem ali aparatom s pomočjo upogibnih cevi, kablov itd. (**tar. št. 90.31**).

V to skupino so vključeni:

- (1) **Mikrometrška merila.** Ti instrumenti imajo mikrometrsko glavo (vijak). Uporabljajo se za **na primer:** za merjenje zunanjšega ali notranjšega premera, debeline, navojnega koraka itd.. Odčitavanje poteka na vijaku samem, številčnici, ali pa na digitalnem pokazatelju.
- (2) **Kljunasta merila** (z nonijem, številčnico, elektronskim pokazateljem) za merjenje premerov, globine in debeline.
- (3) **Kalibrirna merila** z nastavljivo merilno napravo.
Kalibrirna merila **brez nastavljive merilne naprave**, ki se uporabljajo **samo** za umerjanje delov ali preverjanje kotov, oblik itd., so iz te tarifne številke **izključena** (**tar. št. 90.31**).
- (4) **Kompaktorji (s številčno skalo)**, ki se uporabljajo za kontrolo notranje in zunanje tolerance mer (**na primer:** za luknje ali žlebe). Vsebujejo merilno palico, ojačevalno številčnico in prenosni sistem (zobato palico, zobnik, vzvod, vzmet, so pa lahko pnevmatski, hidravlični itd.).
- (5) **Merilne palice** (razdeljene ali nerazdeljene, ravne ali preklopne), **merilni trakovi** (vzmetni metri, trakovni metri, metri, zviti v bobnu), **vključno** standardne palice (merilne), merilne palice itd..
Poudariti je treba, da so iz te tarifne številke **izključene** ravne, posebej konstruirane priprave za geodezijo (geodetske verige, nivelirne letve, pikete itd.) in merila na škripec za rudniška okna (**tar. št. 90.15**).
- (6) **Merilniki (šolska ravnila)**, **vključno** merilniki v obliki črke "V" za merjenje premera konveksnih teles ter merilne aparate s pomožno prečno glavo.
- (7) **Merila za zemljevide (opisometri)** - majhni instrumenti s številčnico ali brez nje, s katerimi se merijo razdalje na zemljevidih, načrtih itd..

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu oglavju (glej splošna določila komentarja), **se uvrščajo** v to tarifno številko **tudi** deli in pribor, ki jih je mogoče **nedvoumno prepoznati kot dele in pribor**, ki so primerni **izključno** ali pretežno za predhodno opisane stroje, aparate in instrumente, **kot so:** mejniki za mikrometrška merila, stojala za kalibrirnike (etalone), mikrometrski podstavki, tečaji ali zglobi za preklopne metre itd..

90.18 - MEDICINSKI, KIRURŠKI, ZOBOZDRAVNIŠKI IN VETERINARSKI INSTRUMENTI IN APARATI, VKLJUČNO Z SCINTIGRAFSKIMI, ELEKTROMEDICINSKIMI APARATI IN APARATI ZA PREISKAVO VIDA DELI IN PRIBOR

- Elektrodiagnostični aparati (tudi aparat za funkcionalne raziskovalne preiskave ali za preverjanje fizioloških parametrov):

9018.11 - - elektrokardiografi

9018.12 - - aparati za ultrazvočno skeniranje

9018.13 - - aparati za odslikavanje podob na osnovi magnetnih resonanc (NMR)

9018.14 - - scintigrafski aparati

9018.19 - - drugi

9018.20 - Aparati z ultravijoličnimi ali infrardečimi žarki

- Injekcijske brizgalke, igle, katetri, kanile in podobno:

9018.31 - - injekcijske brizgalke, z iglami ali brez njih

9018.32 - - cevaste kovinske igle in kirurške igle za šivanje

9018.39 - - drugo

- Drugi zobozdravniški instrumenti in aparati:

9018.41 - - zobozdravniški vrtalni stroji, tudi kombinirani z drugo zobozdravniško opremo na skupnem stojalu

9018.49 - - drugo

9018.50 - Drugi instrumenti in aparati za oči - oftalmologijo

9018.90 - Drugi instrumenti in aparati

Ta tarifna številka **vkjučuje** zelo široko paleto instrumentov in naprav, katerih velika večina se uporablja **samo v poklicni praksi** (**na primer:** zdravniki, kirurgi, zobozdravniki, veterinarji, babice itd.) bodisi za postavljanje diagnoze, preprečevanje ali zdravljenje bolezni, ali pa pri operacijah itd.. **Tudi** instrumenti za anatomijo ali avtopsijo, seciranje trupel itd. **so vkjučeni** v to tarifno številko, pod določenimi pogoji pa **tudi** instrumenti in aparati za zobozdravniške ordinacije (**glej naslednji del pod (II)**). Instrumenti, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, so **lahko izdelani iz kakršnega koli materiala - tudi** iz plemenitih kovin.

V to tarifno številko **se ne uvrščajo:**

- (a) sterilni kirurški *katgut* in podobni sterilni materiali za šivanje, sterilna laminarija (**tar. št. 30.06**),
- (b) higienski in farmacevtski izdelki, ki **se uvrščajo v tar. št. 40.14**,
- (c) laboratorijsko, farmacevtsko ali higiensko stekleno blago, ki **se uvršča v tar. št. 70.17**,
- (d) sanitarno blago iz navadnih kovin (**glej** še posebno **tar. št. 73.24, 74.18 in 76.15**),
- (e) kompleti in instrumenti za manikiranje in pedikuro (**tar. št. 82.14**),
- (f) invalidski vozički (**tar. št. 87.13**),
- (g) očala, zaščitna očala in podobni izdelki za korekcijo vida, zaščito oči ali za druge namene (**tar. št. 90.04**),
- (h) fotografski aparati (**tar. št. 90.06**), če niso trajno vgrajeni v instrumente in aparate iz te tarifne številke,
- (ij) mikroskopi itd. iz **tar. št. 90.11 in 90.12**,
- (k) mehanoterapevtski, oksigenoterapevtski, ozonoterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje, za aerosolno terapijo, masažo itd. iz **tar. št. 90.19**,
- (l) ortopedski aparati, umetni deli telesa in pribor za zlome, **vključno** tisti za živali (**tar. št. 90.21**),
- (m) rentgenski aparati itd. (medicinski ali nemedicinski) iz **tar. št. 90.22**,
- (n) klinični termometri (**tar. št. 90.25**),
- (o) instrumenti in aparati, **ki se uporabljajo v laboratorijih za preiskave krvi, tekočih bioloških tkiv, urina itd., ne glede na namen teh raziskav** (za postavljanje diagnoze ali za kak drug namen) (običajno **tar. št. 90.27**) in
- (p) medicinsko ali kirurško pohištvo, vključno pohištvo za veterinarsko uporabo (operacijske mize, mize za preiskave, bolniške postelje itd.), zobozdravniški stoli brez vgrajenih zobozdravniških aparatov iz te tarifne številke (**tar. št. 94.02**).

Na drugi strani pa se v to tarifno številko uvrščajo posebni merilni instrumenti, ki **se uporabljajo izključno v poklicni praksi**, **kot so:** kefalometri za merjenje **vključuje** glave novorojenčkov, instrumenti za merjenje možganskih poškodb, pelvimetri za merjenje medenice pri porodnicah itd..

Prav tako je treba poudariti, da je določeno število instrumentov, ki se uporabljajo v medicini ali kirurgiji (človeški in veterinarski) **v bistvu orodje**.

Na primer:

Kladiva, leseni kiji, žage, dleta, polkrožna dleta, pincete ali majhne klešče, strgala itd., ali pa **nožarski izdelki** (škarje, noži, škarje za striženje itd.). Takšni predmeti **se uvrščajo v to tarifno številko samo v primeru**, če jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot predmete, primerne za medicinsko ali kirurško uporabo zaradi njihove posebne oblike, lahkega razstavljanja zaradi **sterilizacije, boljše kvalitete** izdelave, narave kovine iz katerih so izdelani, ali pa zaradi njihove opreme (pogosto so pakirani v torbe ali škatle, v kateri je cel komplet instrumentov **za posebno obdelavo**: za porod, avtopsijo, ginekologijo, ušesne ali očne operacije, veterinarske torbe za intervencije pri rojevanju živali itd.).

Instrumenti in aparati, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, **so lahko opremljeni z optičnimi napravami**. Lahko je uporabljen **tudi** električni tok kot pogonska sila ali za prenose, ali pa kot preventivno sredstvo za zdravljenje ali diagnostiko.

Ta tarifna številka **vključuje** tudi laserske instrumente in aparate, ali instrumente, ki delujejo na drugem principu svetlobnem ali fotonskem sevanja, pa **tudi** ultrazvočne instrumente in aparate.

(I) INSTRUMENTI IN APARATI, ZA HUMANO MEDICINO ALI KIRURGIJO

(A) Instrumenti, ki se lahko pod istim imenom uporabljajo za več namenov, kot

na primer:

- (1) **Igle** (za šivanje, podvezovanje, vakciniranje, za krvne preiskave, podkožne igle itd.).
- (2) **Lancete** (dvorezni šilasti noži za vakciniranje, puščanje krvi itd.).
- (3) **Trokerji** (za punktiranje) raznih vrst (žolčni mešiček, za splošne namene itd.).
- (4) **Kirurški noži in skalpeli** vseh vrst.
- (5) **Sonde** (za prostato, sečni mehur, sečne kanale itd.).
- (6) **Spekule** - priprave za opazovanje z ogledalcem (za pregled nosu, ust, grla, debelega črevesa, vagine itd.).
- (7) **Ogledala in žarometi** (za pregled oči, ust, grla, ušes itd.).
- (8) **Škarje, pincete in majhne klešče, dleta, polkrožna dleta, lesena kladiva, kladiva, žage, scraperji za struženje, strgala.**
- (9) **Kanile, katetri, gumijaste cevke za izsesavanje** itd..
- (10) **Kirurški žgalniki** - priprave za žganje obolelih mest (na toplotni osnovi, galvanski, mirko itd.).
- (11) **Pincetne kleščice, sredstva za prijemanje povojev, brisnih povojev, gob ali igel (vključno prijemala za prijemanje radijevih igel).**
- (12) **Retraktorji** - priprave za odpiranje (ust, vilic, trebuha, mandljev, maternice itd.).
- (13) **Dilatorji** - priprave za ločevanje (grla, sečnih poti, požiralnika, maternice itd.).
- (14) **Ščipalke** - sponke (za šivanje, povezovanje itd.).
- (15) **Brizgalke** (steklene, iz kovine in stekla, plastične itd.) vseh vrst, **na primer:** brizgalke za injekcije, za punktiranje, anestezijo, irigacijo, spiranje ran, sesanje (s črpalko ali brez nje) za oči, ušesa, maternico, ginekološke brizgalke itd..

(B) Posebni instrumenti in aparati za diagnostiko:

V to skupino so vključeni:

- (1) **Stetoskopi.**
 - (2) **Instrumenti za merjenje kapacitete vdih** (za ugotavljanje bazalnega metabolizma).
 - (3) **Sfigmomanometri** (za merjenje krvnega pritiska), **tensiometri in oscilometri.**
 - (4) **Spirometri** (za merjenje kapacitete pljuč).
 - (5) **Kefalometri.**
 - (6) **Pelvimetri** (za merjenje medenice porodnic).
- (C) **Instrumenti za oftamologijo** (za preiskavo in zdravljenje oči).

Ti instrumenti pripadajo različnim skupinam:

- (1) **Kirurški instrumenti, kot so na primer:** kornealni luknjači (za vrtanje roženice), keratomi (za zamenjavo neprozornega dela roženice) itd..
- (2) **Diagnostični instrumenti, kot so** oftalmoskopi (aparati za pregled oči), **binokularne** leče za opazovanje oči s trakovi za pritrdjevanje na glavo in **binokularni mikroskopi** za pregled oči, ki so v obliki dvogleda, ki sestoji iz mikroskopa, električne svetilke z odprtino in iz držala za glavo, vse to pa je nameščeno na nastavljivem nosilcu; tonometri (za preiskavo notranjega pritiska v očesnem jabolku); očesne spekule.
- (3) **Aparati za oči in priprave za preiskavo vida, vključno** ambioskopi (za preiskavo slabe vidljivosti), retinoskopi (za preiskavo mrežnice), skiaskopi (za opazovanje senc v očesu), strabometri (za merjenje škiljavosti), keratometri (za merjenje neprozornosti roženice), keratioskopi (za preiskavo roženice), škatle za preiskave (z lečami) in okvirji za preiskave (na katere se med preiskavo nameščajo leče), optometrične skale za ugotavljanje jakosti vida, karte za preiskave itd.. **Vendar** pa so **iz te tarifne številke izključene** optometrične skale in karte na papirju, lepenki ali plastični masi, ki se uporabljajo za preiskave sposobnosti barvnega zapažanja (**49. poglavje**).

V to tarifno številko **so vključene tudi obloge za oči**, ogrevane z električnim tokomtokom, in elektromagneti za odstranjevanje kovinskih delcev iz oči.

- (D) **Instrumenti za ušesa, na primer:** auriskopi. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključene tonske (glasbene) vilice, četudi** se uporabljajo v medicini (**tar. št. 92.09**).
- (E) **Aparati in instrumenti za anestezijo** (obrazne maske, zaščitne maske, intratrahealne cevi itd.).
- (F) **Instrumenti za zdravljenje nosu, grla in mandljev:** ščipalke (za poravnavanje nosnega hrustanca), aparati za osvetlitev notranjosti sinusov in nosnih votlin, instrumenti za odstranjevanje mandljev (tonzilotomi) in za rezanje jezička na mehkem nebu, direktni laringoskopi (za pregled goltanca), krtačke za grlo itd..
- (G) **Instrumenti za pregled žrela, požiralnika, želodca ali za traheotomijo:** ezofagaskopi (za požiralnik), bronhoskopi (za bronhije), črpalke za želodec, intubacijske cevi (za dihanje skozi grlo) itd..
- (H) **Instrumenti za sečne poti in sečni mehur:** uretrotomi (za širjenje sečnih poti), litotritoni (instrumenti za drobljenje kamnov v žolčni čašici ali v sečnem mehurju), aparati za odstranjevanje kamenčkov iz sečnega mehurja, instrumenti za prostatotomijo (odstranjevanje prostate).
- (IJ) **Aparati za dializo** (umetne ledvice).

- (K) **Ginekološki in porodničarski instrumenti:** vaginalni retraktorji (za odpiranje vagine), instrumenti za histerotomijo (za izrezovanje oziroma odstranjevanje vagine), porodničarski stetoskopi, posebni optični instrumenti za preiskave spolnih organov, forcepsi (porodne klešče), perforatorji (za odprtine), instrumenti za embriotomijo (za seciranje zarodka), kefalotribi in kranioklasti (instrumenti za lomljenje glave mrtvega otroka v drobovju med porodom), instrumenti za notranje meritve itd..

Izključena pa so druga kontracepcijska sredstva, ki se uvrščajo v **tar.št. 30.06 , 40.14.**

- (L) **Prenosni pneumotorakni aparati, aparati za transfuzijo krvi, umetne pijavke.**

Ta tarifna številka **vključuje tudi** sterilne in neprodušno zaprte posode iz plastične mase, iz katerih je izsesan zrak, v katerih pa je zelo majhna količina sredstva proti zgoščevanju. Te posode so opremljene z integralno cevjo in iglo za puščanje krvi iz vene krvodajalca in se uporabljajo za zbiranje, skladiščenje in transfuzijo človeške krvi. **Vendar** pa so posebne steklene steklenice za hrambo krvi **izključene iz te tarifne številke (tar. št. 70.10).**

- (M) **Električni brusilniki za pedikerje.**

- (N) **Akupunkturne igle** (za vbadanje na obolelih mestih) - *zlate, srebrne in jeklene.*

- (O) **Endoskopi** (za pregled z osvetljevalno napravo skozi ozke kanale); gastroskopi (za pregled želodca), torakoskopi (za pregled prsnega koša), peritoneoskopi (za pregled trebušne prepone), bronhioskopski teleskopi (za pregled bronhijev), citoskopi (za pregled sečnega mehurja), uretroskopi (za pregled sečnih poti), resektoskopi (za pregled delov, ki naj bi bili izrezani) itd.. Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** endoskopi, ki se ne uporabljajo za medicinske namene (tar. št. 90.13).

- (P) **Aparati z vgrajenim strojem za avtomatsko obdelavo podatkov-AOP**, ki so namenjeni **izključno** za računanje doze in distribucije terapevtske radiacije.

(II) ZOBOZDRAVNIŠKI INSTRUMENTI IN APARATI

Razen aparatov in instrumentov, ki so za to in prejšnjo skupino povsem običajni (**na primer:** maske in drugi dentalni analgetski aparati proti bolečinam), so glavni instrumenti in pribor, ki **so vključeni** v to skupino, **naslednji:**

- (1) **Ščitniki za zobozdravnikove prste** (z sklepi ali brez njih), naprave za držanje odprtih ust med operacijo, sredstva za poprijemanje lic in ustnic, pritiskači za jezik in sponke.
- (2) **Zobozdravniške klešče vseh vrst, elevatorji, pincetne kleščice vseh vrst** (za puljenje zob ali odstranjevanje delov zob, za ravnanje zalivke na zobu itd), rezalniki (za razrezovanje, oblaganje, nameščanje zalivk, poglobljanje itd.), **klešče za puljenje zobne korenine.**
- (3) **Instrumenti za zdravljenje zobnih živcev** (šila za puljenje živcev, kaveljčki za živce, igle za živce, priprave za iskanje živcev itd.).
- (4) **Škarje in žage za kosti, polkrožna dleta in lesena kladiva za izrezovanje vilic in čeljustnega sinusa, pilice; skalpeli, posebni noži in škarje; posebne zobozdravniške pincetne kleščice; "ekskavatorji" in sonde.**
- (5) **Posebni instrumenti za čiščenje dlesni in votlin; priprave za odstranjevanje zobnega kamna; strgala in dleta za odstranjevanje zobne steklenine.**
- (6) **Razne sonde; igle** (abcesne, podkožne, za povezovanje šivov, za bombažno vato itd.), **prijemala za vato in tampone; insuflatorji** (za izpihovanje); **zobozdravniška ogledala.**

- (7) **Instrumenti za polnjenje zob z zlatom** (vtiskovalniki, lesena kladiva itd.); **instrumenti za polnjenje zob** (strgalniki za cement ali smolo, vtiskovalniki amalgama in lesena kladiva, priprave za prenašanje amalgama itd.); **pladnji polnilne zmesi**.
- (8) **Zobozdravniški brusi, diski, svedri in krtačke**, ki so konstruirani posebej za zobozdravniško uporabo.

Ta tarifna številka **vključuje tudi** orodja in instrumente, ki se uporabljajo v **zobni protetiki**, najsi jih uporablja zobozdravnik ali zobni tehniki.

Na primer: noži, strgala in druga orodja za oblikovanje, razne klešče ali pincete (za pritrdjevanje spon in kron, za rezanje čepov itd.), žage, škarje, lesena kladiva, pile, dleta, strgala, gladilniki, naprave za oblikovanje kovinskih kron z udarjanjem itd.. **Vendar** pa v to tarifno številko **niso vključeni orodja in drugi proizvodi za splošno uporabo** (peči, kalupi, spajkala, žličke za litje itd.). Ti izdelki **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke.

V to tarifno številko se uvrščajo tudi naslednji izdelki:

- (i) **Zobozdravniški vrtalniki** s preklapno roko, ki se sama vrti okoli vretena, najsi bo na posebnem podstavku, montirana na steno, ali pa kot del opreme, opisane v nadaljnjem besedilu **pod (ii)**.
- (ii) **Kompletna zobozdravniška oprema** (stacionarna ali premična). Njeni glavni deli so običajno okvir, na katerem je kompresor, transformator, kontrolna tabla in drugi električni aparati. V tej garnituri je običajno še gibljiva preklapna roka vrtalnika, pljuvalnik in posoda za spiranje ust, električni grelec, pihalka za ogreti zrak, brizgalka z vodo, vstavek za prekuhanje instrumentov, razpršilna razsvetljava, brezsenčna žarnica, ventilator, diatermični aparat, rentgenski aparat (z *rentgenskimi žarki*) itd..
- (iii) **Pljuvalnik za spiranje ust** - na podstavku, stojalu ali preklapni roki. Običajno je kombiniran z dovodom tople vode in brizgalko za toplo vodo.
- (iv) **Zobozdravniški stol z vgrajeno zobozdravniško opremo** ali katerim koli drugim zobozdravniškim aparatom, ki se lahko uvršča v to tarifno številko.

Vendar pa se v to tarifno številko **ne uvrščajo** zobarski stoli brez vgrajenih zobozdravstvenih instrumentov. Uvrščajo se v **tar. št. 94.02** tudi, če so opremljeni s svetili.

Vendar pa se v to tarifno številko **ne uvrščajo** nekatere vrste zobozdravniške opreme, navedene v predhodni točki **pod (ii)**, če se **dobavljajo posebej**. V tem primeru **se uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke, na primer:** kompresorji (**tar. št. 84.14**), rentgenski in drugi aparati (**tar. št. 90.22**).

V **tar. št. 90.22** se prav tako uvrščajo rentgenski aparati itd., ki so namenjeni za posebne podstavke ali montažo na steno zobozdravniških ordinacij. **Vendar** pa se **diatermični aparati, ki se dobavljajo posebej**, uvrščajo skupaj z elektromedicinskimi aparati iz te tarifne številke (**glej** nadaljnje besedilo **pod (IV)**).

Poudariti je treba, da se zobni cement in drug zobozdravniški polnilni material uvršča v **tar. št. 30.06**. Preparati, znani pod imenom "**zobarski vosek**" ali "**zmes za jemanje zobnih odtisov**"), ki so pripravljeni v kompletih, v pakiranjih za prodajo na drobno ali v obliki ploščic, konjskih podkev, palčk ali v drugih podobnih oblikah, pa **tudi** drugi preparati v zobozdravništvu na osnovi sadre, žgane sadre ali *kalcijevega sulfata*, uvrščajo v **tar. št. 34.07**.

(III) VETERINARSKI INSTRUMENTI IN APARATI

V to skupino spada **določeno število proizvodov, ki so podobni predhodno (pod (I) ali (II))** navedenim proizvodom, čeprav se uporabljajo v veterinarstvu.

Na primer:

- (A) **Instrumenti za splošno uporabo (na primer: igle, lancete, trokarji, skalpeli, *spekule*, sonde, škarje, klešče, pincete-*forcepsi*, kladivca, *kirete*, *retraktorji*, brizgalke, cevke za umetno oploditev).**
- (B) **Posebni instrumenti in aparati, kot so:** oftalmoskopi (instrumenti za oči), očesne spekule, laringoskopi (za pregled grla), stetoskopi, forcepsi (za izvlekanje mladičev), embrotomi (za izrezovanje mladičev) itd..
- (C) **Zobarski instrumenti.**

V to skupino se uvrščajo tudi posebni instrumenti in priprave, ki se uporabljajo v veterini.

Na primer:

- (1) **Instrumenti in pribor za vimena, na primer:** priprava za raztegovanje bradavice na vimenu in sonde za punktiranje (zaradi odpiranja bradavic - vimen pri kravi), aparati za zdravljenje poporodne ali mlečne mrzlice pri kravah.
- (2) **Instrumenti in pribor za kastriranje:** emaskulatorji (za skopitev), spone in ščipalke za kastriranje (za povzročanje atrofije moških spolnih žlez), klešče in pincete za kastriranje, priprave za operacije jajčnikov itd..
- (3) **Instrumenti in pribor, ki se uporablja pri rojevanju živali;** posebne porodničarske vrvi, jermeni, oglavi, pincete in kavliji, mehanska pomožna sredstva za telitev itd..
- (4) **Različni instrumenti:** priprave za umetno oplojevanje, priprave za skrajševanje repa, priprave za rezanje rogov, škropilniki za zdravljenje bolezni dihalnih organov, prebavil, sečnih in spolnih organov itd., posebni pribori za zvezovanje živali **na primer:** med operacijo (naprava za mašenje ust, da ostanejo odprta, pribor za vezanje nog itd.), posebne brizgalke za dajanje zdravil, brizgalke, ki se polnijo z zdravili (antiserumi, vakcinami itd.) ali z antiseptičnimi sredstvi in s katerimi se daje zdravila na daljavo (**na primer:** s pomočjo puške ali pištole, ki delujejo na principu **stisnjenega zraka**), aparati za dajanje tablet, posebni povodci za dajanje zdravil, ki se goltajo, kavliji za poškodbe kopit, nastale pri hoji po vročem pesku (za zapiranje razpok na prizadetih mestih), endoskopski instrumenti za notranje preglede za ugotavljanje spola piščancev itd..

Iz te tarifne številke so **izključeni** trihinoskopi (optični instrumenti za pregled svinjskega mesa) (**tar. št. 90.11**), ortopedske priprave za živali (**tar. št. 90.21**), operacijske mize za živali (**tar. št. 94.02** - glej ustrezen komentar).

Orodja, ki jih uporabljajo tako veterinarski kirurgi kot kovači, **se uvrščajo v 82. poglavje (na primer: pile za kopita, žebliji in strgala za kopita, noži za obrezovanje kopit, majhne klešče, ščipalke, kladiva itd.). 82. poglavje vključuje tudi** orodje za žigosanje živine (žigi, železa za površinsko žganje kopit itd.) in orodja za striženje.

(IV) ELEKTRO-MEDICINSKI APARATI

Ta tarifna številka **vključuje tudi** elektro-medicinske aparate za preventivne namene, zdravljenje in diagnostiko, **razen** rentgenskih aparatov **iz tar. št. 90.22**.

V to skupino so vključeni:

- (1) **Elektrodiagnostični aparati, med katere so vključeni:**
 - (i) **Elektro-kardiografi-EKG** (aparati, ki s pomočjo električnega toka, ki ga proizvaja kontrakcija srčne mišice, snema srčne gibe v obliki elektrokardiograma).
 - (ii) **Fonokardiografi-FKG** (posebej konstruirani za odkrivanje in beleženje **šumov** na srcu v obliki fonokardiograma, lahko pa se uporabljajo **tudi** kot *elektrokardiografi*).

- (iii) **Kardioskopi** (uporabljajo se skupaj s pravkar naštetimi instrumenti, da bi bilo možno istočasno opazovanje kardiograma in fonokardiograma).
 - (iv) **Reokardiografi-RKG** (električni aparati za merjenje sprememb električne napetosti, ki nastajajo sorazmerno delovanju srca).
 - (v) **Elektroencefalografi-EEG** (za preiskave možganov).
 - (vi) **Elektrosfigmografi-ESG** (za beleženje pritiska in prostornine arterij).
 - (vii) **Elektrotonografi-ETG** (za beleženje sprememb (tonusa) pritiska v arterijah, venah in notranjosti srca).
 - (viii) **Elektroretinografi-ERG** (za merjenje pritiska v očesni mrežnici).
 - (ix) **Audiometri in podobni aparati** (za poslušanje reakcij, ki temeljijo na frekvenci sprememb).
 - (x) **Diagnostični aparati, ki za delovanje potrebujejo vgraditev ali povezavo s stroji za avtomatsko obdelavo podatkov-AOP (računalniki)**, ki se uporabljajo za obdelavo in prikazovanje (vizualizacijo) kliničnih podatkov itd..
 - (xi) **Aparati z vgrajenim scintilacijskim števcem**, ki pretvori signale v analogne signale, ki služijo za postavljanje diagnoze (na primer: *gamma kamere, scintilacijski skener*).
 - (xii) **Ultrazvočni diagnostični aparati** (oprema), ki se uporabljajo za opazovanje notranjih organov na primer na monitorju (displeju).
 - (xiii) **Jedrsko magnetni resonančni aparati (NMR- Nuclear Magnetic Resonance)**, se uporabljajo za prikazovanje karakteristik notranjega tkiva (organov). Ti aparati izkoriščajo **magnetne lastnosti jeder** atomov, kot je *vodikov atom*.
- (2) **Aparati za elektroterapijo.** Neodvisno od njihove uporabe v diagnostiki, se ti aparati uporabljajo **tudi** za zdravljenje bolezni, **kot so:** nevritis, nevralgija, hemiplegija (enostranska odsotnost), vnetje ven, endokrinalna anemija itd.. Nekatere med temi aparati je možno kombinirati z ustreznimi elektrokirurškimi instrumenti, navedenimi v **točki (6)** v nadaljevanju.
 - (3) **Aparati za iono-terapijo**, ki se uporabljajo za vnašanje aktivnih medikamentov (natrijevega ali litijevega salicilata, kalijevega jodida, histamina itd.) v telo skozi kožo s pomočjo električnega toka.
 - (4) **Diatermični aparati** za zdravljenje nekaterih bolezni, pri katerih je potrebno ogrevanje (na primer: pri revmatizmih, nevralgiji, pri boleznih zob itd.). Ti aparati delujejo s pomočjo visokofrekvenčnega električnega toka (kratki valovi, ultrakratki valovi, ultrazvočni valovi itd.), pri čemer uporabljajo elektrode raznih oblik (na primer: ploščate, obročaste, cevaste itd.).
 - (5) **Aparati za zdravljenje z električnimi šoki** - za zdravljenje duševnih in živčnih obolenj.
 - (6) **Elektro-kirurški aparati.** Ti aparati uporabljajo visokofrekvenčni električni tok, pri čemer tvori igla, sonda itd. eno elektrodo. Lahko se uporabljajo za rezanje tkiva (**električno rezanje**) z lanceto (**električna lanceta**), ali pa za strjevanje krvi (**električno strjevanje**). Nekateri kombinirani instrumenti se (ob uporabi krmilnega pedala) lahko uporabljajo izmenoma za električno rezanje ali za električno strjevanje krvi.
 - (7) **Aparati za aktinoterapijo.** Pri njih so uporabljeni **žarki vidnega spektra**, še pogosteje pa nevidnega dela spektra (*infrardeči, ultravijolični*). Ti aparati služijo za zdravljenje nekaterih bolezni, ali pa diagnoziranje (posebna sevanja za odkrivanje kožnih bolezni). Običajno imajo žarnice, čeprav so lahko aparati z infrardečimi žarki opremljeni z grelnimi upori ali grelnimi ploščami z reflektorji.

- (8) **Umetni inkubatorji za dojenčke.** Sestojijo iz prostora (sobice), ki je izdelana iz prozorne plastične mase, iz električne grelne opreme, varnostnih in alarmnih naprav in iz dela za filtriranje in uravnavanje kisika in zraka. Najpogosteje so montirani na vozičkih in imajo vgrajeno tehtnico za tehtanje dojenčkov.

V to skupino **se uvrščajo tudi** škatle z elektrodami in drugimi pripravami, ki se uporabljajo skupaj s predhodno opisanimi aparati.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** (glej splošna določila komentarja), se deli in pribor aparatov in priprav iz te tarifne številke, prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna podštevilka 9018.12

Ta tarifna podštevilka vključuje **elektro-diagnostične ultrazvočne skenirne aparate**. Ti aparati delujejo s pošiljanjem visokofrekvenčnega zvoka v človeško telo, preko ustreznega oddajnika (*transduc-tor*). Ta oddajnik se položi na telo. V kratkih impulzih oddajnik oddaja ultrazvok in "**posluša**" odmeve tega zvoka. Odmevi so rezultat odboja ultrazvoka od notranjih organov v telesu. Karakteristika odbitih valov daje podatke (na ekranu) o legi, obliki, velikosti in teksturi organa. Ti aparati delujejo v povezavi z AOP (računalniki), katerih rezultati so vidni na video monitorju

Uporabljajo se pri opazovanju zarodka (*fetusa*) nosečih žensk. Prav tako je uporaben pri preiskavah ledvic, žolčnika, jeter, želodca, srca ipd..

Tarifna podštevilka 9018.13

Magnetno rezonačni prikazovalniki (*MRI-Magnetic Resonance Imaging* ali *NMR-Nuclear Mag-netic Resonance*) sloni na lastnosti jeder vodikovega atoma, da se v močnem magnetnem polju *usmerijo*. Kadar se radiofrekvenca ujame s frekvenco teh atomov, se usmeritev jeder premakne. Ko se prekine zunanji vir radiofrekvence, se jedra atoma povrnejo v osnovno stanje in pri tem prehodu oddajo **šibki električni signal**. Ker je človeško telo v glavnem sestavljeno iz vodikovih atomov (*voda- H₂O, organ-ske spojine s CH-verigami*), je slika, ki se sestavi iz teh električnih signalov, zelo resnična in omogoča ločitev posameznih organov. Ti aparati omogočajo **istočasno** gledanje (opazovanje) **okostja in tkiva** (kar na primer rentgenski aparati ne omogočajo).

MRI-diagnostični aparati iz te tarifne podštevilke sestojijo iz:

- velikega elektro-magneta,
- radio-frekvenčnega generatorja in
- stroja za avtomatsko obdelavo podatkov-AOP, za obdelavo in prikaz rezultatov.

Aparati morajo biti postavljeni v posebne sobe, ki so popolnoma izolirane (**zaščitene**) pred zunan-jimi radio-frekvencami. **Močni** elektro-magneti uporabljajo super hladilni sistem, običajno kar **tekoči helij**.

Vodikov atom je bil izbran kot osnovna za MRI-aparate zaradi velike prisotnosti v telesu in odličnih magnetnih lastnosti. Seveda je mogoča uporaba **drugih** elementov, kot so **na primer:** *natrij-Na* (sol-NaCl), ali *fosfor-P* (kosti-kalcijev fosfat).

Tarifna podštevilka 9018.14

Elektro-diagnostični aparati iz te tarifne podštevilke se uporabljajo za prikazovanje stanja (slike) razporeditev sevanja *gama žarkov* v človeškem telesu. To sliko se dobi z uporabo primerne aparata, kot je "**scintigrafični skener**" in, predvsem, **gama kamera**.

Ta jedrski skener zahteva, da se pacientu, **pred** preiskovanjem (*skeniranjem*) oralno ali z injekcijo, da radioaktivno spojino (s kratko razpolovno dobo - *kontrastno sredstvo*), ki se hitro absorbira v organu, ki je predmet preiskave. Telo se nato skenira z **gama števcem**, ki posname količino sevanja, ki izhaja iz *kontrastnega sredstva*, ki je penetriral skozi opazovani organ (**na primer** možgane). Namen tega merjenja je, da se ugotovi na katerih delih organa, se je absorbiral vneseni radioaktivni izotop.

Sliko na monitorju omogoča AOP, po analizi radiacije, ki se jo izmeri. Slika je sestavljena iz temnih in svetlih površin ali v kontrastnih barvnih površinah. Slika kaže, kje v opazovanem organu je radioaktivnost povečana ali zmanjšana. Takšno skeniranje daje podatke o strukturi in delovanju preiskovanega organa.

Primer *scintigrafskega* aparat je:

Pozitron emisijski tomograf (PET-Positron Emission Tomography). Ta aparat kombinira principe jedrske medicine z opazovalno tehniko v računalniški tomografiji (**CT-Computed Tomography**) skeniranja. (Glej komentar k tarifni podštevilki **9022.12**).

90.19 - APARATI ZA MEHANOTERAPIJO; APARATI ZA MASAŽO; APARATI ZA PSIHOLŠKA TESTIRANJA; APARATI ZA OZONOTERAPIJO, KISIKOTERAPIJO, AEROSOLNO TERAPIJO, UMETNO DIHANJE IN DRUGI TERAPEVTSKI DIHALNI APARATI

9019.10 - Aparati za mehanoterapijo; aparati za masažo; aparati za psihološka testiranja

9019.20 - Aparati za ozonoterapijo, kisikoterapijo, aerosolno terapijo, umetno dihanje in drugi terapevtski dihalni aparati

(I) MEHANO-TERAPEVTSKE NAPRAVE

Ti aparati se uporabljajo **predvsem za zdravljenje sklepnih in mišičnih bolezni** tako, da reproducirajo različne gibe. Poudariti je treba, da poteka takšno zdravljenje običajno pod zdravniškim nadzorom. Aparati iz te tarifne številke je **treba ločevati od navadnih priprav za telovadbo** ali od medicinske opreme za vadbo, namenjenih za hišno uporabo ali uporabo v posebej za to opremljenih prostorih (**na primer:** v *fitness klubih* - tar. št. **95.06**), kot so **na primer:** prožne žice za raztegovanje in vadbo, vzmetne ročice raznih vrst, priprave za "**veslanje**", ki reproducirajo veslaške gibe, negibljiva kolesa z enim kolesom (*monocikli*) za treniranje ali razvoj nožnih mišic itd.).

Ker se **mehano-terapija** nanaša le na zdravljenje, pri katerem gre za gibanje sklepov itd., so iz te tarifne številke **izključeni** popolnoma stabilni aparati (**na primer:** stopnice, lestve, statve), **čtetudi** se uporabljajo za rehabilitacijo udov. Takšni izdelki **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke. **Vendar** pa lahko (v smislu te tarifne številke) štejejo za aparate mehanski aparati, **čtetudi** imajo vgrajene razmeroma enostavne mehanske naprave, **kot so** vzmeti, kolesa, vitli itd.).

V skladu s pravkar navedenimi pogoji se v to tarifno številko uvrščajo:

- (1) **Aparati za vadbo gibanja ročnih sklepov.**
- (2) **Aparati za rehabilitacijo prstov.**
- (3) **Aparati za vadbo gibanja stopal.**

Večina aparatov **teh treh vrst** sestoji **pretežno** iz prijemal, povezanih z vzvodi, iz nastavljivih protiuteži, naprave za podpiranje udov in skupnega podstavka. Ti aparati so na ročni pogon.

- (4) **Aparati za istočasno krčenje in raztegovanje kolen in kolkov.**
- (5) **Aparati za vadbo telesa.**
- (6) **Aparati za izvajanje vaj za hojo.** Ti aparati sestojijo iz okvirja s podporami in ročaji, ležijo pa na vrsti koles.
- (7) **Aparati za izboljšanje cirkulacije, krepitev srčne mišice in rehabilitacijo spodnjih udov.** Ti aparati sestojijo iz nekakšne pedalne naprave, ki je pritrjena na okvir brez koles. Pacient lahko premika pedala sede ali leže.
- (8) **Univerzalni aparati na električni pogon**, ki se ob uporabi zamenljivega pribora lahko uporabljajo za številne mehanoterapevtske namene (na primer: za zdravljenje sklepnih bolezni in vratnih mišic, ramen, komolcev, ročnih sklepov, prstov, kolkov, kolen itd.).

(II) MASAŽNI APARATI

Aparati za masažo delov človeškega telesa (trebuha, stopal, nog, hrbta, rok, dlani, obraza itd.) **običajno delujejo s trenjem, vibracijami itd.** Lahko so na ročni ali električni pogon, ali pa so elektromehanski aparati z vgrajenim motorjem v delovnem delu aparata (aparat za vibracijsko masažo). Aparati zadnje vrste imajo lahko zamenljive priključke, ki so običajno iz gume in omogočajo, da lahko aparat uporablja različne metode (krtače, gobe, gladki in nazobčani diski itd.).

V to skupino **so vključeni tudi** navadni valji iz gume ali podobne priprave za masažo. Prav tako **so vključeni** v to skupino **tudi** aparati za masažo prsi, ki uporabljajo delovanje vode, ki je porazdeljena na vrsto šob, nameščenih v notranji strani modela, prilagojenega prsim. Te aparate poganja **vodni tok**, ki prihaja po upogibnih ceveh.

V smislu te tarifne številke se vanjo uvrščajo **tudi naslednji tipi aparatov za masažo:** žimnice, ki se uporabljajo za preprečevanje in zdravljenje *dekubitisa* tako, da neprestano spreminjajo položaj bolnikovega telesa in izvajajo površinsko masažo tkiva, ki je izpostavljeno nekrozi.

(III) APARATI ZA PSIHOLOŠKA TESTIRANJA IN UGOTAVLJANJE SPOSOBNOSTI

Takšne aparate uporabljajo zdravniki itd. za testiranje hitrosti refleksnih dejanj, koordinacije gibov ali drugih fizičnih ali psiholoških reakcij. Ti aparati se uporabljajo še posebno za testiranje oseb, katerih poklic zahteva posebne sposobnosti (na primer: piloti, vozniki itd.), ali pa za testiranje naravnih sposobnosti šolarjev pri izbiri poklica.

Ta tarifna številka **vključuje** raznovrstne aparate (na primer: aparate za testiranje mehanskih naravnih sposobnosti ali spretnosti rok, vrtilni stoli, namenjeni za preverjanje reakcij letalskih pilotov pri različnih hitrostih in nenadnih zaustavitvah itd.).

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** aparati, ki se sicer uporabljajo v medicini za postavljanje diagnoze bolezni vida, sluha, srca itd. (**tar. št. 90.18**). Podobno, kot predmeti za družabne igre in igrače (**95. poglavje**), **se uvrščajo tudi** pred-

meti, ki imajo značilnost kompleta, konstrukcije ali stavb (**na primer:** komplet "*lego kock*" ipd.) in so enako primerni tako za zabavne namene, kot za testiranje naravnih sposobnosti v **95.Poglavje**.

(IV) OZONO TERAPEVTSKI APARATI

Ti aparati se uporabljajo za zdravljenje dihalnih organov tako, da pacient vdihava **ozon** (običajno inhalira).

(V) KISIKO TERAPIJA (*OKSIGENO TERAPIJO*), APARATI ZA UMETNO DIHANJE ALI DRUGI TERAPEVTSKI RESPIRATORNI APARATI

Ti aparati se uporabljajo v primeru zadušitve, električnega udara, akutne zastrupitve (**na primer:** z *ogljikovim monoksidom*), za slabotne novorojenčke, pri postoperativnih šokih, otroški paralizi (*poliomielitis*), akutni astmi, nezadostno razvitih pljučih itd..

Med te aparate so vključeni:

- (A) **Aparati, ki se uporabljajo namesto ročnih metod umetnega dihanja, na primer:** mehanske naprave, ki delujejo s pritiskom na pacientova prsa in povzročajo zibalne gibe ali prisilno inhaliranje itd..
- (B) **Aparati za terapijo s kisikom (*oksigeno-terapija*).** Ti aparati delujejo na principu inhaliranja kisika oziroma zmesi kisika in ogljikovega dioksida preko maske, ali pa z dovajanjem kisika v dihalno komoro, ki ima obliko šotora iz prozorne plastične mase in se prilagaja položaju pacienta.
- (C) **Aparati, znani pod imenom "železna pljuča" in podobni aparati.**

Ti aparati sestojijo iz:

- (1) Komore iz kovine, lesa ali steklenih vlaken, v kateri je nameščen pacient (s tem, da gleda njegova glava iz komore), ali iz manjše komore iz prozorne plastične mase, ki prekriva **samo** prsa.
- (2) Neodvisne naprave s sistemom za vsesavanje zraka in s pihalko na električni ali ročni pogon (v primeru nuje).
- (3) Debele cevi, ki ne prepušča zraka in povezuje sistem pihalke in komoro.

Nekatere med pravkar opisanimi *oksigenoterapevtskimi* aparati (posebno šotore za kisik), je mogoče uporabljati **tudi** za pihanje aerosola, pri čemer pacient istočasno inhalira kisik in kakšno zdravilo, razpršeno kot *mikroprah* (**glej** besedilo **pod (VI)** v nadaljevanju).

(VI) AEROSOLNO TERAPEVTSKI APARATI

Ti aparati se uporabljajo za uporabo terapevtskega sredstva pri zdravljenju **pljučnih bolezni**, kožnih bolezni, *otorinolaringoloških* obolenj (bolezni ušes, nosu in grla), ginekoloških bolezni itd. tako, da razpršujejo (*nebulizirajo*) v obliki megle razne medicinske raztopine (hormone, vitamine, antibiotike, preparate za širjenje bronhijev, eterična olja itd.).

Nekateri med temi aparati (*nebulizerji*) so primerni za povezavo z jeklenkami s kisikom ali stisnjenim zrakom, ali pa jih nameščajo v šotore s kisikom, ki so opisani v predhodni točki **pod (V)**. Druga vrsta aerosolnih generatorjev je namenjena za zdravniške ordinacije in bolnice.

Ti aparati sestojijo iz: kabineta z napravo z motornim kompresorjem, merilnimi instrumenti, lastnim generatorjem in raznimi napravami za uporabo (maske, razpršilke za nos, usta, ginekološke naprave itd.).

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** (glej splošna določila komentarja), se deli in pribor aparatov in priprav iz te tarifne številke, prav tako uvrščajo v to tarifno številko. Takšni deli so **na primer:** šotori in naprave za njihovo pritrdjevanje (pri aparatih za oksigenoterapijo).

90.20 - DRUGI DIHALNI APARATI IN PLINSKE MASKE, RAZEN VAROVALNIH MASK BREZ MEHANSKIH DELOV IN ZAMENLJIVIH FILTROV

(I) DIHALNI APARATI

Ta tarifna številka **vkjučuje** dihalne aparate tistih vrst, **ki jih uporabljajo na primer:** letalci, potapljači, alpinisti in gasilci. Te naprave so lahko samostojne. Pri samostojnih napravah se dihalni krogotok napaja iz jeklenke s kisikom ali komprimiranim zrakom. Lahko pa so z upogibno cevjo povezane s kompresorjem, s cevmi za oskrbo s stisnjenim zrakom, z jeklenkami z zrakom, ali pa z zunanjo atmosfero (pri aparatih, ki delujejo na kratkih razdaljah).

V to tarifno številko **so vključene tudi skafandrske potapljaške čelade**, ki se hermetično pritrdijo na potapljačevo obleko, pa **tudi** antiradiacijske in **antikontaminacijske zaščitne obleke z vgrajenim dihalnim aparatom.**

(II) PLINSKE MASKE

Ti aparati omogočajo osebam, ki jih nosijo, dihanje v atmosferi, umazani s prahom, strupenimi hlapi, dimom itd.. Zaradi tega se uporabljajo v nekaterih industrijah ali v vojni (proti strupenim plinom).

Pri teh aparatih prihaja zrak za dihanje neposredno iz okolja in gre skozi filtrirno napravo, ki absorbira strupene pline ali zadrži prah. Zaradi tega aparat sestoji iz obraznega dela, skozi katerega lahko oseba vidi, iz kovinskega okvirja z vdihalnimi in izdihalnimi ventili in iz tulca, na katerega je pritrjen filter ali upogibna cev, povezana s filtrirnim sistemom, ki ga oseba nosi na hrbtu ali na prsih. Enostavnejše vrste plinskih mask ščitijo **samo** nos in grlo. Te maske sestojijo iz obraznega dela, ki se na glavo pritrdi in ostane v tem položaju, iz enega ali več prožnih trakov, vsebuje pa filtrirni ali absorbirni material (azbestno volno, gobasto gumo, bombažno vato itd. - impregnirane ali neimpregnirane). To masko je po uporabi mogoče zlahka zamenjati.

Naslednji izdelki **ne štejejo za dihalne aparate ali plinske maske** iz te tarifne številke:

- (a) maske za zaščito pred prahom, vonjem itd., ki nimajo zamenljivih filtrov, sestojijo pa iz več plasti materiala iz vezanih vlaken - **ne glede** na to, ali so ta vlakna obdelana z aktivnim ogljem ali ne in **ne glede** na to, ali imajo vmesno plast iz sintetičnih vlaken ali ga nimajo. Za izdelke iz te tarifne številke **ne štejejo tudi maske iz tekstilnih materialov**, kakršne uporabljajo kirurgi, bolniške sestre in drugi med operacijo ali pri negi bolnika (**tar. št. 63.07**),
- (b) maske za zaščito pred prahom ali delci materiala, ki sestojijo iz lista navadne žične mreže in nimajo druge filtrirne naprave, **razen** lista gaze (**Oddelek XV**),
- (c) maske, ki se uporabljajo za anestezijo (**tar. št. 90.18**) in

- (d) **potapljaške maske**, ki se uporabljajo brez jeklenk s kisikom ali stisnjenim zrakom, ter navadne dihalne cevi (dihalke) za dihanje pod vodo, ki jih uporabljajo plavalci in potapljači (**tar. št. 95.06**).

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** (glej splošna določila komentarja), se deli in pribor aparatov in priprav iz te tarifne številke, prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

90.21 - ORTOPEDSKE PRIPRAVE, TUDI BERGLE, KIRURŠKI PASOVI IN KILNI PASOVI; OPOBNICE IN DRUGE PRIPRAVE ZA PRELOME; UMETNI DELI TELESA; APARATI ZA IZBOLJŠANJE SLUHA IN DRUGE PRIPRAVE, KI SE NOSIJO NA TELESU ALI VDELAJO V TELO, DA BI ODPRAVILI HIBO ALI INVALIDNOST

9021.10 - **Ortopedske priprave ali priprave za prelome**

- **Umetno zobovje in zobne proteze:**

9021.21 - - **umetno zobovje**

9021.29 - - **drugo**

- **Drugi umetni deli telesa:**

9021.31 - - **umetni sklepi**

9021.39 - - **drugo**

9021.40 - **Aparati za izboljšanje sluha, razen delov in pribora**

9021.50 - **Aparati za spodbujanje dela srčnih mišic, razen delov in pribora**

9021.90 - **Drugo**

(I) ORTOPEDSKE NAPRAVE

To so priprave (pripomočki) za:

- (i) Preprečevanje ali popravljanje telesnih deformacij; ali
- (ii) Za pridrževanje ali držanje organov po operaciji ali bolezni.

Med te pripomočke so vključeni:

- (1) Pripomočki za kolčne bolezni (za *koksalgijo* itd.).
- (2) Opornice za imobilizacijo nadlaktnice (za onesposobitev roke za uporabo po resekciji oziroma izrezovanju kosti) (opornice za ekstenzijo).
- (3) Pripomočki (proteze za vilice).
- (4) Stezniki itd. in pripomočki za prste.
- (5) Pripomočki za zdravljenje *Pottove* bolezni (za ravnanje glave in hrbtenice).
- (6) **Ortopedska obutev** s posebej trdim usnjem, ki je lahko še ojačeno s kovinskim ali plutovinastim okvirjem in je **izdelana izključno** po meri.
- (7) Posebni vložki, izdelani po meri.

- (8) Zobozdravniški pripomočki za korekcijo deformacij zob (spone, obroči itd.).
- (9) Ortopedske naprave za stopala (**vključno** naprave za skrčena stopala, nožne spone z vzmetnim nosilcem za stopalo ali brez njega, kirurški čevlji itd.).
- (10) Podveze - kilni pasovi (ingvinalni - za lakotnice, kruralne - za stegna, umbilikalne - bombažne podveze itd.) in pribor za pretrge.
- (11) Aparati za korekcijo ukrivljenosti ali zvitosti hrbtenice, kot **tudi** vsi **medicinski** in **kirurški** stezniki in pasovi (**vključno** tisti za pridrževanje), za katere so značilni:
 - (a) Posebni vložki, vzmeti itd., ki se **nastavljajo po bolniku**.
 - (b) Materiali, iz katerih so izdelani (usnje, kovina, plastične mase itd.).
 - (c) Prisotnost ojačitvenih delov, trdnih delov iz tkanin ali trakov različnih širin.

Prav **posebna izdelava** teh artiklov za določen namen razlikuje te izdelke od navadnih steznikov ali jermenov - **ne glede** na to, da **tudi** pasovi služijo pridrževanju ali držanju. Iz te tarifne številke so **izključeni** nosečniški, porodniški ali podobni pasovi (**tar. št. 62.12**).

V to skupino so **vključene tudi** bergele in palice za bergele. (**Vendar** je treba poudariti, da so iz te tarifne številke **izključene** navadne sprehajalne palice, **četi** so izdelane posebej za invalide (**glej tar. št. 66.02**).

V to tarifno številko se **ne uvrščajo**:

- (a) nogavice za krčne žile (tarifna številka **61.15**),
- (b) navadna zaščitna sredstva in naprave, namenjene za zmanjševanje pritiska na določene dele stopala (**tar.št. 39.26**, če so iz plastičnih mas, ali **tar.št. 40.14**, če so iz celularne gume, pritrjene z lepljivim obližem na gazo),
- (c) oporni pasovi ali drugi izdelki za oporo iz **Opombe 1(b)** k temu poglavju, **na primer**: prenatalni ali pasovi za nosečnice (navadno **tar.št. 62.12** ali **63.07**) in
- (d) serijsko izdelana obutev z dvignjenim lokom notranjega podplata za ublažitev ravnih stopal (**64.Poglavje**).

Ta tarifna številka **zajema tudi ortopedske pripomočke za živali, kot so**: podveze ali kilni pasovi, aparati za utrjevanje nog ali stopal, posebni pasovi ali cevi za preprečevanje in odvajanje živali od grizenja jaslji, povoji proti izpadu kakšnega organa, zadnjega črevesa, maternice itd., pridržala za rogove itd.. Vseeno pa so iz te tarifne številke **izključena** zaščitna sredstva z lastnostmi predmetov navadne sedlarske ali vprežne konjske opreme (**na primer**: obloge za konjske goleni) (**tar. št. 42.01**).

(II) OPORNICE IN DRUGI PRIPOMOČKI ZA ZLOME KOSTI

Ti pripomočki se lahko uporabljajo za imobilizacijo poškodovanih delov telesa (zaradi raztegovanja ali zaščite), ali pa zato, da se zlom pravilno namesti.

Nekateri med temi predmeti se položijo na bolnika (**na primer**: cinkova žica ali lesene opornice - obloge za pridrževanje udov, opornice z mavčnim povojem, pripomočki za zlome reber itd.), drugi pa se namestijo v posteljo ali na podstavek (zaščitne obloge na postelji, naprave za raztegovanje zlomov izdelane iz cevi, itd.). **Vendar** so **ti pripomočki izključeni** iz te tarifne številke, če ne predstavljajo neločljivega dela postelje (**tar. št. 94.02**).

V skladu z **Opombo 1(f)** k temu poglavju se v to tarifno številko **uvrščajo tudi plošče, žebliji itd.**, ki jih kirurgi vstavljajo v človeško telo, da držijo skupaj dva zlomljena dela kosti ali za podobno zdravljenje zlomov.

(III) UMETNI UDI, OČESA, ZOBJE IN DRUGI UMETNI DELI TELESA

Ti izdelki popolnoma ali delno zamenjujejo okvarjene dele človeškega telesa in so jim po videzu običajno podobni.

Sem so vključeni:

(A) Izdelki za očesne proteze.

(1) **Umetne oči.** Običajno so izdelane iz plastičnih mas ali stekla, ki jima je dodana majhna količina kovinskih oksidov zaradi posnemanja videza in barve raznih delov človeškega očesa (beločnice, šarenice, zenice). Imajo lahko obliko navadne ali dvojne školjke.

(2) **Intraokularne leče.**

Umetna očesa za krojaške lutke, krzna itd. so iz te tarifne številke **izključena** (običajno se uvrščajo v **tarifni številki 39.26 ali 70.18**). Umetna očesa, ki jih je mogoče prepoznati kot dele lutk ali igrač v obliki živali, **so vključena v tarifni številki 95.02 ali 95.03** (odvisno od primera), ali pa v **tar. št. 70.18**, če so iz stekla.

(B) Umetni zobje in drugi izdelki zobne protetike.

Na primer:

(1) **Polni umetni zobje**, izdelani običajno iz porcelana ali plastičnih mas (še posebno iz akrilnih polimerov). Lahko so "**diatorični**" zobje z majhnim številom luknjic, skozi katere vnašajo utrjevalni material (običajno kočniki), lahko so opremljeni z dvema kovinskima kaveljčkoma za pritrdjevanje (sekalci in podočniki), ali pa imajo žleb za drsenje po kovinskem obroču, pritrjenem na umetne vilice (običajno sekalci in kočniki).

(2) **Votli umetni zobje**, ki so prav tako izdelani iz porcelana ali plastičnih mas, in to po zunanji obliki zoba (sekalca, podočnika ali kotnika). Po načinu pritrdjevanja obstajajo "**zobje z osjo**" (nameščeni so na majhnem kovinskem mačku ali vretenu, pritrjenem v pripravljeni zobni korenini) ali "**krone**" (pritrjene so z umetno smolo na predhodno oblikovani korenini).

(3) **Zobne proteze - delne ali kompletne.** Zobne proteze sestavljajo plošče iz gume, plastičnih mas ali kovine, na katere so pritrjeni umetni zobje.

(4) **Drugi izdelki, kot so:** izgotovljene kovinske **krone** (zlate, iz nerjavečega jekla itd.), ki se uporabljajo za zaščito pravih zob; **vlite palice iz kositra** ("**težke palice**") za obtežitev in boljšo stabilnost zobnih protez; palice iz nerjavnega jekla za ojačenje zobnih plošč iz gume; razni **drug zobozdravniški pribor**, ki ga je kot takega mogoče prepoznati in se uporablja za izdelovanje kovinskih kron ali zobnih protez (ležišča, obroči, kaveljčki, očesca itd.).

Poudariti je treba, da spada zobozdravniški cement in druga polnila v **tar. št. 30.06**, v **tarifno številko 34.07** pa se **uvrščajo** preparati, znani kot "**zobozdravniški vosek**" ali kot "**zmesi za zobne odtise**", ki so pripravljeni v kompletih, pakiranjih za prodajo na drobno, ali pa v **obliki ploščic, podkvic, palčk ali v podobnih oblikah**. V **tar. št. 34.07** **so vključeni tudi** drugi preparati za zobozdravniško uporabo na osnovi sadre (žgane sadre ali *kalcijevega sulfata*).

(C) **Drugi umetni deli človeškega telesa, na primer:** umetne roke, podlaktnice, dlani, noge, stopala, nosovi, umetni sklepi (**na primer:** za kolke, kolena) in cevi iz sintetičnih materialov, ki zamenjujejo krvne žile in srčne zaklopke.

Deli kosti ali kože za presajevanje, ki se hranijo v sterilnih posodah, so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 30.01)**, kot **tudi** cement za rekonstrukcijo kosti (**tar. št. 30.06**).

(IV) SLUŠNI PRIPOMOČKI

To so pretežno električni aparati s tokokrogom, ki imajo en ali več mikrofонов (z ojačevalcem ali brez njega), sprejemnik in baterijo. Sprejemnih se lahko nosi v ali za ušesom, ali pa je konstruiran tako, da se ga drži v roki in primakne k ušesu.

Ta tarifna številka **se omejuje na aparate** za premagovanje gluhosti - zaradi tega **izključuje** izdelke, **kot so** slušalke, ki se nameščajo na glavo, ojačevalce itd., ki se uporabljajo v konferenčnih dvoranah, ali tiste, ki jih uporabljajo telefonisti, da povečajo slišnost govora.

(V) DRUGI PRIPOMOČKI, KI SE NOSIJO NA TELESU ALI KI JIH VDELAJO V TELO, DA BI NADOMESTILI POMANJKLJIVOST ALI INVALIDNOST

V to skupino so vključeni:

- (1) **Pomagala za govor oseb**, ki ne morejo več uporabljati glasilk zaradi poškodbe ali kirurškega posega. Ta pomagala sestojijo predvsem iz generatorja električnih impulzov. Če se, **na primer:** pritisnejo na vrat, ustvarjajo v votlinah grla vibracije, ki jih modularni uporabnik pretvarja v slišni govor.
- (2) **Aparati za simulacijo dela srčce mišice ("pace maker")** za vzpodbujanje okvarjenih srčnih mišic. Po velikosti in masi so primerljivi z žepno uro in se vgrajujejo pod kožo na prsih bolnika. Vgrajeno imajo električno baterijo in so z elektrodami povezani s srcem, kateremu zagotavljajo potrebne impulze za njegovo delovanje. Druge vrste "**pace makerjev**" se uporabljajo za vzpodbujanje drugih organov (**na primer:** pljuč, debelega črevesa ali mehurja).
- (3) **Elektronska pomagala za slepe**. Ta pomagala sestojijo predvsem iz ultrazvočnega sprejemnika - oddajnika, ki ga napaja električna baterija. Spremembe frekvenc, ki nastanejo od časa, potrebnega za pot ultrazvočnega snopa do ovire in nazaj, omogočajo uporabniku, da preko ustrezne naprave (**na primer:** notranjega ušesa) zazna oviro in določi njeno oddaljenost.
- (4) **Pripomočki, ki se vsajajo v telo**, da pomagajo ali nadomestijo kemične funkcije nekaterih organov (**na primer:** izločanje insulina).

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), se **tudi** deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke uvrščajo v to tarifno številko.

90.22 - RENTGENSKI APARATI IN APARATI, Z ALFA, BETA ALI GAMA ŽARKI ZA MEDICINSKO, KIRURŠKO, ZOBOZDRAVNIŠKO, VETERINARSKO ALI DRUGO UPORABO, VKLJUČNO Z APARATI ZA RADIOGRAFIJO ALI RADITERAPIJO; RENTGENSKE CEVI IN DRUGI GENERATORJI RENTGENSKIH ŽARKOV, VISOKONAPETOSTNI GENERATORJI, KOMANDNE PLOŠČE IN KOMANDNE MIZE, ZASLONI, MIZE, STOLI IN PODOBNO ZA PREISKOVANJE IN ZDRAVLJENJE

- Rentgenski aparati za medicinsko, kirurško, zobozdravniško, veterinarsko ali drugo uporabo, vključno z aparati za radiografijo ali radioterapijo:

9022.12 - - aparati za računalniško tomografijo

9022.13 - - drugi, za zobozdravniško uporabo

9022.14 - - drugi aparati za medicinsko, kirurško ali veterinarsko uporabo

9022.19 - - za drugo uporabo

- Aparati z alfa, beta ali gama žarki za medicinsko, kirurško, zobozdravniško, veterinarsko ali drugo uporabo, vključno z aparati za radiografijo ali radioterapijo:

9022.21 - - za medicinsko, kirurško, zobozdravniško ali veterinarsko uporabo

9022.29 - - za drugo uporabo

9022.30 - Rentgenske cevi

9022.90 - Drugo, vključno z deli in priborom

(I) APARATI, KI UPORABLJAJO X-ŽARKE (RENTGENSKI APARATI)

Osnovni sestavni del teh aparatov je del, v katerem je cev ali več cevi za produkcijo rentgenskih žarkov. Ta del je običajno obešen ali montiran na podstavku ali kakšnem drugem nosilcu, ki je opremljen z mehanizmom za upravljanje ali dviganje. Napaja se z ustrezno napetostjo iz posebne naprave, ki sestoji iz celote transformatorja, usmernika itd.. Glede drugih značilnosti se ti aparati razlikujejo predvsem po uporabi, za katero so konstruirani.

Na primer:

- (A) **Rentgenski aparati, ki se uporabljajo za diagnostiko.** Ti aparati so zasnovani na pojavu, da rentgenski žarki prehajajo skozi telesa, ki so za navadno svetlobo neprepustna in, da je njihova absorpcijska sposobnost večja, čim večja je gostota telesa, skozi katerega prehajajo. Med te aparate so vključeni:
- (1) **Radioskopski (fluoroskopski) aparati.** Pri teh aparatih mečejo rentgenski žarki potem, ko gredo skozi pregledovani organ, senco na zaslon. Razlike v gostoti slike prikazujejo stanje organa.
 - (2) **Radiografski aparati.** Ko rentgenski žarki zapustijo telo, padajo na fotografsko ploščo ali film in na se njem zabeležijo. Za radioskopijo in radiografijo se uporabljajo isti aparati.
 - (3) **Aparati, ki sestojijo iz rentgenskega aparata, kombiniranega s posebej konstruiranim fotografskim aparatom.** Ti aparati fotografirajo sliko, ki se pojavi na rentgenskem zaslonu, ki je vgrajen v samo kamero. Aparat in posebni fotografski aparat se skupaj uvrščata v to tarifno številko, če sta (iz transportnih razlogov) pakirana vsak posebej. Če pa se **fotografski aparati dobavljajo ločeno, se uvrščajo v tar. št. 90.06.**
- (B) **Aparati za radioterapijo.** Prodorna mogoče rentgenskih žarkov in njihov rušilni učinek na nekatera živa tkiva se izkoriščata za zdravljenje številnih bolezni, na primer: pri zdravljenju nekaterih kožnih obolenj in nekaterih tumorjev. To zdravljenje je znano kot "**površinsko**" ali "**globinsko**", kar je odvisno od tega, kako globoko prodrejo rentgenski žarki.
- (C) **Rentgenski aparati za industrijsko uporabo.** V industriji se rentgenski žarki uporabljajo za več namenov. Uporabljajo se na primer: v metalurgiji za odkrivanje pozicije mehurčkov ali za preverjanje homogenosti zlitin; v tehniki za preverjanje natančnosti spojev; v elektroindustriji za preskušanje težkih kablov in žarnic z matiranim steklom; v gumarski industriji za kontrolo reakcij notranjih platen v gumah (na primer: raztezanje platna), v različnih industrijah za preverjanje in

meritve debeline materialov itd.. Aparati, ki se uporabljajo za te namene, so običajno podobni aparatom, ki se uporabljajo za prej navedene diagnostične namene **razen**, da so lahko opremljeni še z dodatno in pomožno opremo za posebne namene.

V to tarifno številko se uvrščajo še:

- (1) **Posebni aparati** (*difrakcijski rentgenski aparati in rentgenska spektrometrijska oprema*), ki se uporabljajo za **raziskovanje kristalne strukture** - rentgenski žarki se s pomočjo kristalov lomijo in nato padajo na fotografski film ali elektronski števec.
- (2) **Aparati za radioskopsko preverjanje bankovcev in drugih dokumentov.**

(II) APARATI, KI UPORABLJAJO ALFA, BETA ALI GAMA RADIACIJSKO SEVANJE

Alfa, beta in gama sevanje prihaja iz radioaktivne substance, ki ima sposobnost sevanja zaradi spontane preobrazbe njenih atomov. Ta radioaktivna snov je nameščena v kontejnerju, ki je običajno iz jekla in je obložen s *svincem* (znan pod imenom "**bomba**"). Na kontejnerju je odprtina, ki prepušča žarke **samo** v eni smeri. **Gama žarki** se lahko uporabljajo za iste namene kot **rentgenski žarki**.

Glede na uporabljene vire sevanja in namembnost aparatov, se le-ti delijo na:

- (1) **Terapevtske aparate** - radioaktivni vir v njih je naboj iz radija, radij-kobalta ali iz nekaterih drugih radioaktivnih izotopov.
- (2) **Aparate za radiološke preiskave**, ki se uporabljajo predvsem v industriji za kontrolo kovinskih delov itd., ne da bi poškodovali njihovo strukturo.
- (3) **Aparate z merilnimi instrumenti, kot so merilniki debeline s pomočjo beta in gama žarkov.** Ti aparati se uporabljajo za merjenje debeline materialov (listov, prevlek in podobnega); aparati za pregled vsebine paketov, v katerih se nahajajo različni izdelki (farmacevtski, prehrambeni, metki za lovske puške, parfumi itd.); ionizacijski anemometri. Pri teh aparatih se dobi željena informacija pretežno z merjenjem spremembe količine radiacije, usmerjene na predmet preiskave oziroma pregleda.
- (4) **Alarmne naprave v primeru požara**, ki sestojijo iz detektorja dima, ki vsebuje radioaktivno substanco.

Ta tarifna številka **ne vključuje** instrumentov in aparatov, ki niso konstruirani tako, da je v njih vgrajen radioaktivni vir in **samo** merijo ali odkrivajo radiacijo - **četudi** so ti instrumenti kalibrirani v istih merilih (**tar. št. 90.30**).

(III) RENTGENSKE CEVI IN DRUGI GENERATORJI RENTGENSKIH ŽARKOV, VISOKONAPETOSTNI GENERATORJI, KOMANDNE PLOŠČE IN KOMANDNE MIZE, ZASLONI, MIZE, STOLI IN PODOBNI PREDMETI ZA PREISKAVE IN ZDRAVLJENJE

V to skupino so vključeni:

(A) Rentgenske cevi.

To so naprave, v katerih se električna energija spreminja v rentgenske žarke (*X-žarke*).

Značilnosti takšnih cevi so različne in so odvisne od namena, za katerega so konstruirane. Cev sestoji iz katode, ki oddaja elektrone, in cilja (**antikatode** ali **anode**), ob katerega elektroni udarjajo in tako povzročajo oddajanje rentgenskih žarkov. V nekaterih primerih je v ceveh **tudi** več vmesnih elektrod, ki pospešujejo elektronski snop. Elektrode so montirane v cevi ali posodi, ki je običajno steklena in ima ustrezne električne kontakte. Cev je pogosto montirana v kovinski, elek-

trično izolirani posodi, ki je napolnjena z oljem. Včasih je cev napolnjena s plinom, najpogosteje pa deluje v visokostopenjskem vakuumu.

Iz te tarifne številke so **izključeni** stekleni plašči za rentgenske cevi (**tar. št. 70.11**).

(B) **Drugi aparati za proizvodnjo rentgenskih žarkov.**

Na primer:

Aparati z vgrajenim betatronom, ki daje zelo velik pospešek elektronskemu snopu in tako proizvajajo žarke z zelo veliko prebojno močjo. **Betatroni in drugi elektronski pospeševalniki**, ki niso nastavljeni za proizvodnjo rentgenskih žarkov, in v katerih ni vgrajen rentgenski aparat, so iz te tarifne številke **izključeni** (**tar. št. 85.43**).

(C) **Zaslони za rentgenske žarke.**

Zaslони za radioskopske preiskave so fluoroscenčne površine, na katere padajo žarki. Aktivna površina sestoji običajno iz *barij-cianplatinata*, kadmijevega sulfida ali *kadmijevega volframata*. Površina je pogosto prekrita s prekrivalom iz svinčevega stekla. Nekateri zasloni, znani kot **ojačitveni zasloni**, proizvajajo sliko, ki sestoji iz sevajoče svetlobe, ki prispeva ojačitvi fotografske slike, dobljene z rentgenskimi žarki na zaslonu.

(D) **Generatorji za rentgenske žarke visoke napetosti.**

Ti generatorji imajo vgrajen transformator in usmerniške cevi, montirane na notranji strani izolirajočega zaslona. Imajo **tudi** kontakte visoke napetosti, ki se lahko odločijo zaradi povezovanja z rentgenskimi cevmi. Poudariti je treba, da se ta tarifna številka **omejuje na generatorje**, ki so posebej konstruirani za uporabo z rentgenskimi aparati.

(E) **Komandne plošče in mize za rentgenske žarke.**

Ti aparati imajo naprave za krmiljenje in kontrolo časa izpostavljanja sevanju ter naprave za kontrolo napetosti. Pogosto imajo **tudi** dozimeter, ki je integralni del aparata. Poudariti je treba, da se ta tarifna številka omejuje na posebne plošče in mize, ki se uporabljajo z rentgenskimi aparati.

(F) **Posebne mize, stoli in podobni predmeti za radiološke preiskave ali zdravljenje - konstruirani bodisi za vgradnjo v rentgenske aparate, bodisi kot samostojni predmeti.**

V to tarifno številko se uvrščajo tudi, če se dobavljajo ločeno, **če** so namenjeni **izključno** ali pretežno za uporabo z rentgenskimi aparati (**na primer:** mize, stoli itd.). **Vendar** pa so mize, stoli itd., ki **niso namenjeni** posebej za delo z rentgenskimi žarki, iz te tarifne številke **izključeni** (**tar. št. 94.02**).

*
* *

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi** radioaktivni strellovodi.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), se deli in pribor, ki jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot dele in pribor, ki so primerni **izključno** ali pretežno za uporabo z rentgenskimi aparati, uvrščajo v to tarifno številko.

Med takšne dele in pribor so vključeni:

- (1) **Aplikatorji**, običajno prevlečeni s svincem, ki služijo nameščanju na odprtine rentgenskih cevi ali radioaktivne "**bombe**". Včasih jih imenujejo "**lokalizatorji**".

- (2) **Naprave za centriranje elektronskega sevanja**, ki se uporabljajo predvsem v radioterapiji za kontrolo oziroma omejevanje zdravljenega predela z neposrednim opazovanjem kože. Kot predhodne priprave se **tudi** te naprave običajno montirajo na izhodni odprtini rentgenske cevi ali "bombe".
- (3) **Zaščitni plašči ali tulci** iz svinčevega stekla ali drugih snovi, katerih osnova je v nekaterih soleh, ki ne prepuščajo rentgenskih žarkov. Ti plašči ali tulci so postavljeni okoli rentgenskih cevi, da bi upravljalca zaščitili pred škodljivim sevanjem.
- (4) **Zaščitne pregrade ali ščiti, prekriti s svincem ali svinčevim steklom**, ki so nameščeni med upravljalcem in rentgenskimi cevmi.

Ta tarifna številka **ne vključuje** zaščitnih sredstev, ki jih mora upravljalca nositi na sebi, kot so **na primer:** zaščitna obleka ali rokavice iz gume, polnjene s svincem (**tar. št. 40.15**) ali zaščitna očala iz svinčevega stekla (**tar. št. 90.04**).

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) radijeve igle, cevi, igle in podobni predmeti, ki vsebujejo druge radioaktivne materiale (**28. poglavje**),
- (b) fotografske plošče in filmi (**37. poglavje**),
- (c) kenotroni ali druge cevi ali usmerne elektronke, ki se uporabljajo v napravah za oskrbo rentgenskih aparatov z električnim tokom (**tar. št. 85.40**),
- (d) aparati za gledanje radiofotografij (**vključno** projektorji slik) (**tar. št. 90.08 ali 90.10**) in aparati za razvijanje radiografskih ali radiofotografskih fotografij (**tar. št. 90.10**),
- (e) medicinski aparati za uporabo ultravijoličnih ali infrardečih žarkov (za aktinoterapijo - zdravljenje s sevanjem) (**tar. št. 90.18**) in
- (f) aparati za merjenje ali odkrivanje *alfa*, *beta*, *gamma* ali *X* - sevanja - uvrščajo se v **tar. št. 90.30 razen**, če niso vgrajeni v radiološke aparate.

°
° °

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 9022.12

Ta tarifna podštevilka **vključuje** t.i. komputerizirane aparate za **tomografijo** celotnega telesa. Različni odkloni rentgenskih žarkov merijo s pomočjo stotin detektorjev, nameščenih na obodu tunela, v katerem leži pacient na mizi. Sistem ima lasten stroj za avtomatsko obdelavo podatkov-AOP, ki prevede podatke senzorjev v sliko, ki se prikaže na sistemu monitorjev. **Tomografske slike** običajno posname posebna kamera, ki je del sistema - če je potrebno, sliko **tudi** elektromagnetsko shrani.

90.23 - INSTRUMENTI, APARATI IN MODELI, NAMENJENI ZA DEMONSTRIRANJE (**NA PRIMER: PRI POUKU ALI NA RAZSTAVAH**), KI NISO PRIMERNI ZA KAJ DRUGEGA; DELI IN PRIBOR

Ta tarifna številka **vključuje** vrsto instrumentov, aparatov in modelov, namenjenih za demonstracije (**na primer: v šolah, predavalnicah, na razstavah itd.**), ki niso primerni za drugo uporabo.

V skladu s tem določilom se v to tarifno številko **uvrščajo:**

- (1) **Posebni stroji, aparati in naprave za demonstracije, kot so** *Wimhurstov stroj* (za eksperimentiranje z elektriko), *Atwoodov stroj* (za demonstracijo gravitacijskega zakona), *Magdeburgove hemisfere* - polkrogle (za demonstracijo učinka atmosferskega pritiska), *Gravesandov obroč* (za prikaz toplotnega raztezanja), *Newtonov disk* (za prikaz barvne sestave bele svetlobe).
- (2) **Anatomski modeli človeka ali živali (ne glede** na to, ali so sestavljeni s sklepi ali opremljeni z električnimi napravami za osvetlitev, ali niso), modeli stereometričnih (prostorninskih) teles, kristalov itd.. Tovrstni modeli so običajno izdelani iz plastičnih mas ali mešanic na osnovi sadre.
- (3) **Lutke za pouk, ki se napihujejo**, predstavljajo pa človeško telo v naravni velikosti odraslega človeka in imajo umetne dihalne dele, kot pri človeku. Uporabljajo se pri vajah za enega med načini oživljanja "**usta na usta**" ("*kiss-of-life*").
- (4) **Modeli prečnega prereza ladij, lokomotiv, motorjev** itd., ki so prerezane, da bi prikazale njihove notranje operacije ali delovanje nekega pomembnega dela; reliefne plošče in instruktivne sheme, **na primer:** radijski aparat (za šole za radiotelegrafiste) ali kroženje olja v motorju itd., **ne glede** na to, ali so opremljeni z napravami za osvetlitev, ali niso.
- (5) **Razstavne vitrine in razstavni panoji** itd. z razstavljenimi vzorci surovin (tekstilnih vlaken, lesa itd.), ali pa za prikaz različnih izdelovalnih ali proizvodnih faz nekega proizvoda (za pouk v strokovnih šolah).
- (6) **Modeli** itd. za pouk topničarjev, ki se uporabljajo na tečajih v zaprtih prostorih - učilnicah.
- (7) **Pripravljeni mikroskopski preparati.**
- (8) **Makete mest, javnih spomenikov, stavb** itd. (iz sadre, lepenke, lesa itd.).
- (9) **Prikazne makete v zmanjšanem merilu** (makete letal, ladij, strojev itd.). Običajno so iz kovin ali lesa (**na primer:** reklamne makete itd.). **Vendar** je treba poudariti, da se makete, ki so primerne **samo** za okrasne namene, uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke.
- (10) **Reliefni zemljevidi** - reliefi pokrajin, gozdov, gorskih verig, reliefni načrti mest, reliefni globus Zemlje, globusi vesolja, **ne glede** na to, ali so tiskani, ali niso.
- (11) **Vojaški tankovski trenažerji (simulatorji)**, ki se uporabljajo za pouk voznikov tankov.

Ti trenažerji sestojijo predvsem iz:

- vozniške kabine, ki je montirana na premični ploščadi,
- opazovalnega sistema, ki sestoji iz makete reliefa terena in televizijske kamere na premičnem podstavku,
- konzole za inštruktorja,
- računalnika,
- hidravlične postaje in
- omare za napajanje z električno energijo.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila komentarja), se **tudi** deli in pribor aparatov in strojev iz te tarifne številke uvrščajo v to tarifno številko.

*
**

Iz te tarifne številke so **izključeni** še:

- (a) tiskani načrti, opne, ilustracije itd., **četudi** so namenjeni za pouk, reklamo itd. (**49. poglavje**),
- (b) zemeljski trenažerji letenja (**tar. št. 88.05**),
- (c) izdelki, namenjeni za rekreacijske in demonstracijske namene (~~na primer:~~ kompleti nekaterih modelov mehanskih delov, mehanske in električne lokomotive, parni kotli, dvigala, letala v obliki otroških igrač itd.) (**95. poglavje**),
- (d) avtomati itd. iz **tar. št. 96.18**,
- (e) predmeti za zbirke iz **tar. št. 97.05** in
- (f) antike - starine (~~na primer:~~ reliefni načrti in globusi), če so strani več **kot 100 let** (**tar. št. 97.06**).

90.24 - STROJI IN APARATI ZA PRESKUŠANJE TRDOTE, NATEZNE TLAČNE TRDNOSTI, ELASTIČNOSTI ALI DRUGIH MEHANSKIH LASTNOSTI MATERIALA (NPR. KOVIN, LESA, TEKSTILNEGA MATERIALA, PAPIRJA, PLASTIČNE MASE)

9024.10 - Stroji in aparati za preskušanje kovin

9024.80 - Drugi stroji in aparati

9024.90 - Deli in pribor

Ta tarifna številka **vkjučuje** vrsto strojev in aparatov za preskušanje trdote, prožnosti, raztegljivosti, odpornosti proti zbijanju in drugih podobnih lastnosti materialov (~~na primer:~~ kovin, lesa, betona, tekstilnih prej in materialov, papirja ali lepenke, gume, plastičnih mas, usnja itd.).

Zaradi tega so iz te tarifne številke **izključeni**:

- (a) instrumenti in aparati za mikroskopska raziskovanja strukture materialov (~~na primer:~~ metalografski ali drugi mikroskopi - **tar. št. 90.11** ali **90.12**), ali pa za analize materialov in meritve lastnosti materialov, **kot so** prozornost, raztezanje na toploti itd. (**tar. št. 90.27**),
- (b) instrumenti in aparati, namenjeni **samo** za navadne meritve in kontrolo širine, debeline itd. (~~na primer:~~ strojno obdelanih delov žice, kovinskega blaga itd.) (**tar. št. 90.17** ali **90.31**) in
- (c) instrumenti za odkrivanje napak, razpok, zlomov ali drugih napak v materialih (**tar. št. 90.31**).

Stroji in aparati, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, se **uporabljajo predvsem** v industrijskih in **raziskovalnih laboratorijih**, in sicer za preskušanje gotovih izdelkov, ki so običajno pazljivo izbrani, ali pa so to standardni vzorci. Ti stroji in aparati se **lahko uporabljajo tudi** v **proizvodnih procesih** in v gradbeništvu (v delavnicah, na gradbiščih itd.), ali pa za kontrolo blaga v skladiščih ob dobavi.

Lahko so precej težki (po več ton) - so na mehanski, električni ali hidravlični pogon. Lahko pa so **tudi** v obliki majhnih, prenosnih aparatov in strojev in celo v obliki instrumentov žepne velikosti. Nekateri med njimi so "**univerzalni**" (~~na primer:~~ tisti za preskušanje kovin) in se uporabljajo za preskušanje trdote, raztegljivosti, upogibnosti itd. in za preskušanje s pomočjo raznih posebnih dodatkov. Čeprav delujejo na principu "**start - stop**" (dela ne prekinjajo), pa so nekateri **tudi** avtomatski ali polavtomatski (~~na primer:~~ tisti za kontrolo velikoserijske proizvodnje).

Rezultati preizkusa se lahko ugotavljajo neposredno (všasih s pomočjo navadne optične naprave, kot je leča ali celo prek vgrajenega mikroskopa ali projektorja profila), lahko pa **tudi** s posebnim mikroskopskim raziskovanjem preskušane predmeta (~~na primer:~~ opazovanje odtisov na kovini pri preskusu s poizkusno kroglo). **Razen** tega imajo lahko nekateri stroji naprave za beleženje pritiska, udarcev itd., povzročenih s preskušanim predmetom.

(I) STROJI IN APARATI ZA PREIZKUŠANJE KOVIN

V to skupino so vključeni stroji in priprave za:

- (A) **Preizkušanje raztegljivosti** (*Tensile testing*) poskusnih kosov, palic, žic, kablov, vzmeti itd.. Namen tega preizkusa je ugotoviti prožnost, raztržno silo in številne druge pomembne lastnosti kovine. Stroji za preskušanje raztegljivosti so raznovrstni (na primer: pokončni in ležeči, tip neskončnega vijaka, ali pa s hidravlično vlečno napravo). **Vendar** pa ima vsak med temi stroji čeljusti ali vpenjala za držanje poskusnih vzorcev.
- (B) **Preizkušanje trdote poskusnih kosov**, palic, strojno obdelanih delov itd., pri čemer se trdota meri v enotah odpornosti določenega materiala proti vtiskovanju (penetracija).

Ti preizkusi vključujejo:

- (1) Preizkušanje **z vtiskovanjem jeklene kroglice** (kroglica iz utrjenega jekla ali kovinskega karbida) ali **Brinellov test**. Vtiskovanje poteka ob neprekinjenem pritisku (ne z udarcem ali zaporednimi udarci) jeklene kroglice s pomočjo vzvoda, vzmeti ali bata. Nato se premer odtisa meri z mikroskopom.
- (2) Preizkušanje **z vtiskovanjem diamantne piramide**. Ta preizkus lahko poteka po *Rockwellovi* metodi (globina odtisa se meri s komparatorjem s številčnico), ali pa po *Vickersovi* metodi (z mikroskopskim merjenjem ploščine odtisa). Druge oblike tovrstnega preskušanja so prav tako v uporabi (*Montronov*, *Shorejev*, *Knoopov* itd. preizkus), obstajajo pa **tudi** instrumenti za preskušanje nekaterih kovin s pomočjo jeklenih orodij za vtiskovanje (na primer: po *Rockwellovem* postopku).

Vse tri navedene preizkuse lahko izvaja isti stroj.

- (3) Preizkušanje **z odskakovanjem**, ki se izvaja s **skleroskopom** ali **sklerografom** (to sta pripravi za preizkušanje trdote). Majhno kladivo, na vrhu katerega je običajno diamantna piramida, se z določene višine spusti na površino preizkusnega predmeta. Čim trši je material, višje se kladivo odbije.
 - (4) **Preizkušanje trdote z nihalom**, pri katerem se opazujejo oscilacije nihala, ki naseda na opazovani vzorec. Nihalo je iz litega železa, oblikovanega v obrnjeno **črko "U"** in ima na sredi jekleno žogico.
- (C) **Preizkušanje upogljivosti** (*Bending tests*).
- (1) **Preizkušanje z udarjanjem** (*Impact tests*) se izvaja na palicah (narezanih ali nenarezanih). Vzorec leži na dveh podporah in je izpostavljen zaporednim udarcem kladiva, dokler se ne prelomi. Na ta način določijo njegovo mejno odpornost.
 - (2) **Preizkušanje s pritiskom** (predvsem pri palicah), **preizkušanje upogibnosti** (predvsem pri vzmeteh).
- (D) **Preizkušanje raztegljivosti** se uporablja pri preizkušanju kovinskih pločevin. Predhodno opisano orodje za vtiskovanje, ki ima običajno na koncu jekleno kroglico, polagoma pritiska na jekleno pločevino, dokler je ne prebije. Beleži se prvi dotik, nato pa pritisk in odklon.
- (E) **Preizkušanje pregibnosti** (*Ductility tests*) (pri pločevinah, palicah in žici), **zbijanja** (kompresije) in **rezanja** z zvijanjem (najpogosteje pri litem železu).
- (F) **Preizkušanje utrudljivosti** (*Fatigue tests*). Vzorci se ne izpostavljajo le predhodno opisanim navadnim obremenitvam, temveč **tudi** različnim zapletenejšim obremenitvam. Preizkusi potekajo v rotacijskih strojih za zvijanje (vzorci zelo hitro rotirajo) in torzijskih strojih s spreminjajočo se smerjo (v katerih se smer vrtenja izmenično spreminja), elektro-magnetnih napravah itd..

(II) STROJI IN APARATI ZA PREIZKUŠANJE TEKSTILA

Najpomembnejši preizkusi, ki jih opravljajo stroji iz te skupine, so:

- (1) **Preizkušanje raztegljivosti in odpornosti proti trganju, preizkus prožnosti, vlečne moči pri največjem naporu in drugi podobni preizkusi, pa tudi njihove kombinacije.** Preizkušani materiali so lahko surova vlakna ali preje, vrvi ali motvozi, navadne tkanine, pasovi itd..

Ti testi se izvajajo z **dinamometri raznih vrst**, ki jih ponavadi imenujejo po načinu delovanja (**na primer:** dinamometri s prostonihajočim drogom (nihalom) (pendulum), dinamometri z ravnotežnim drogom itd.), ali pa po materialu, za katerih preizkuse se najpogosteje uporabljajo (**na primer:** dinamometri za enonitne preje, vpredeno prejo ali vrv, za steklena vlakna, štrene ali povesme, za tkanine itd.). Ti testi se lahko izvajajo z uporabo **ekstenzimetrov** (priprav za raztegovanje). Nekateri dinamometri so opremljeni s krogličnim mehanizmom za preizkušanje odpornosti tkanin proti prebijanju.

- (2) **Preizkušanja zaradi odkrivanja sprememb mer tekstilnih vzorcev** (naprava za preizkušanje trakov). Raztegovanje ali krčenje vzorca tkanine se meri šele, ko se raztegne v suhem in mokrem stanju.

- (3) **Preizkušanje odpornosti proti obrabi in trganju.** Uporablja se pri tekstilnem blagu, ki je izpostavljeno trenju (odeje, obleke, prti itd.), včasih pa **tudi** na prejah samih.

Ti testi potekajo s pomočjo **abrazivnih žag ali žag za uporabo** itd.. Trak tkanine, primerno napet, progresivno obrablja z napravo oziroma instrumentov za trenje (z brusilnim diskom, rotacijskim valjem, opremljenim s kovinskimi oglavi, z jeklenim kolesom za jedkanje itd.). Odpornost proti obrabi in trganju se meri s številom gibov naprave za trenje, ki je potrebno, da se tkanina pretrga.

Ta tarifna številka **ne obsega** instrumentov, ki se uporabljajo za kontrolo tekstilnih tkanin (**na primer:** priprav za preizkušanje enovitosti preje, za preizkušanje napetosti tkanine na snovaljках, strojih za navijanje preje itd.). Prav tako so iz te tarifne številke **izključeni** tudi stroji za štetje ovojev preje ter torziografi za merjenje ovijanja preje (**tar. št. 90.31**).

(III) STROJI IN APARATI ZA PREIZKUŠANJE PAPIRJA, LEPENKE, LINOLEJA, ELASTIČNIH PLASTIČNIH MAS ALI ELASTIČNE GUME

Ti preizkusi se večinoma nanašajo na raztezno mogoče (meritve raztega in obremenitve, pri katerih pride do trganja, itd.) in odpornost proti prebijanju (perforacije). Preizkusi potekajo ob uporabi **dinamometrov**, ki so v osnovi podobni **dinamometrom** za preizkušanje tekstila.

V to skupino **so vključene** priprave za preizkušanje **jakosti razpoka** (*bursting strenght*), preizkušanje **prebijanja** (*fold testers*) itd.. (**na primer:** papirja), naprave za merjenje **prožnosti**, za merjenje **odbijanja** (*rebundimeters*), naprave za preizkušanje **raztegljivosti**, za preizkušanje **abrazije, plastimetri** (za gumo ali plastične mase) itd..

(IV) STROJI IN PRIPRAVE ZA PREIZKUŠANJE DRUGIH MATERIALOV

Večina teh materialov (**na primer:** les, beton, trdne plastične mase) se preizkuša glede njihove raztegljivosti, upogibnosti, trdote, zbijanja, odpornosti proti rezanju, proti obrabi itd., in to s stroji in aparati, ki so načeloma podobni tistim, ki se uporabljajo za preizkušanje kovin (z vtiskovanjem kroglice, z udarjanjem itd.).

V to tarifno številko **so vključeni tudi** številni instrumenti, ki so večinoma majhni in namenjeni za ugotavljanje raztezne moči, odpornosti proti upogibanju, zbijanju (kompresiji) itd. vzorcev, oblikovanih iz livarskega peska za kalupe. Ta tarifna številka **vključuje tudi** instrumente, ki so namenjeni za merjenje površinske trdote gotovih livarskih oblik in livarskih jeder.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju, se deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke uvrščajo prav tako v to tarifno številko.

90.25 - HIDROMETRI IN PODOBNI PLAVAJOČI INSTRUMENTI, TERMOMETRI, PIROMETRI, BAROMETRI, HIGROMETRI (VLAGOMERI) IN PSIROMETRI, TUDI KOMBINACIJE TEH INSTRUMENTOV, Z MOŽNOSTJO REGISTRIRANJA ALI BREZ NJE

- Termometri in pirometri, ki niso kombinirani z drugimi instrumenti:

8025.11 - - tekočinski, za direktno odčitavanje

9025.19 - - drugi

9025.80 - Drugi instrumenti

9025.90 - Deli in pribor

(A) HIDROMETRI (ZA TEKOČINE) IN PODOBNI PLAVAJOČI INSTRUMENTI

Ti instrumenti se uporabljajo za ugotavljanje (običajno z neposrednim odčitavanjem s cevi z vgrajenimi razdelki) **specifične teže trdnih teles ali tekočin**, ali pa nekaterih drugih vrednosti, ki se nanašajo na specifično **težo (na primer: jakosti alkoholnih pijač** itd.). Odčitane vrednosti se včasih pretvarjajo v druge vrednosti oziroma enote s pomočjo ustreznih tablic.

Ti instrumenti so običajno iz stekla, čeprav so lahko nekateri izdelani **tudi** iz kovine (**na primer: iz nikelj-srebra, srebra** itd.). Na enem koncu so obteženi z **živim srebrom** ali drobnimi **svinčenimi** šibrami. Ta obtežitev je običajno stalna, **vendar** pa so instrumenti za ugotavljanje gostote tekočin z različnimi specifičnimi težami včasih nastavljeni tako, da lahko te obtežitve spreminjajo, ali jim je mogoče dodati dodatne obtežitve. Nekateri **hidrometri (na primer: hidrometri, ki so namenjeni za ugotavljanje koncentracije kisline v akumulatorjih)** so vgrajeni v brizgalke. Nekatere vrste hidrometrov so **kombinirane** s termometrom.

Večina teh instrumentov je znana **po uporabi**, za katero so namenjeni, **na primer: alkoholmetri, saharometri** (ki se uporabljajo v pivovarnah in tovarnah sladkorja), **salinometri** (za ugotavljanje slanosti), **laktodensimetri** ali **laktometri, acidimetri** (za ugotavljanje specifične gostote akumulatorskih in drugih kislin), **urinometri** (za preiskavo urina) itd..

Drugi tovrstni instrumenti so poimenovani **po iznajditeljih (na primer: Baumov, Brixov, Ballingov, Batesov, Gay Lussacov, Richterjev, Trallov, Sikesov, Stoppanijev** itd.) **Nickolsonov** hidrometer se uporablja za **trdna telesa**.

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) instrumentov za ugotavljanje specifične teže po drugih metodah, kot je **na primer: piknomet** (steklenice za ugotavljanje specifične teže) (**tar. št. 70.17**), tehtnice za merjenje specifične teže ali hidrostatične tehtnice (**tar. št. 90.16**) in

- (b) nekaterih aparatov za analize, ki *niso* plavajoči instrumenti, **na primer: butirometri** (za ugotavljanje vsebnosti maščobe v maslu), **ureometri** (za preizkušanje vsebnosti ureje) itd.. Ti instrumenti se **uvrščajo v tar. št. 70.17.**

(B) TERMOMETRI, TERMOGRAFI IN PIROMETRI

V to skupino so vključeni:

- (1) **Tekočinski termometri iz stekla s stekleno cevjo.** Med te termometre **so vključeni** gospodinski termometri, sobni, okenski itd., plavajoči termometri (za kopalne kadi), klinični termometri, industrijski termometri (za bojlerje oziroma parne kotle, peči, avtoklave), laboratorijski termometri (ki se uporabljajo v kalorimetriji za ugotavljanje kalorične vrednosti itd.), posebni meteorološki termometri (**na primer:** za merjenje sončnega sevanja ali sevanja tal), termometri, ki se uporabljajo v hidrografiji (**na primer:** reverzibilni termometri, ki se uporabljajo pri raziskovanju morskih globin s pomočjo sondiranja). V to tarifno številko **so vključeni tudi** termometri iz stekla, ki jih imenujejo termometri "**minimum - maksimum**", saj kažejo najvišjo in najnižjo zabeleženo temperaturo.
- (2) **Kovinski termometri** (posebno bimetalni termometri, pri katerih se izkorišča razlika med razteznostnima koeficientoma dveh med seboj zvarjenih trakov). Uporabljajo se predvsem v meteorologiji, za uravnavanje zraka in druge znanstvene ali industrijske namene. Termometri, ki se uporabljajo v motornih vozilih za kontrolo temperature vode v hladilniku, so običajno te vrste.
- (3) **Razteznostni termometri** (na dilatacijo) ali tlačni termometri s kovinskimi sistemi. Razteznostno sredstvo pri tovrstnih termometrih (tekočine, pare, plini) razvija pritisk in poganja *Bourdonovo* cev ali podobno napravo za merjenje pritiska, ta pa nato poganja kazalec preko kazala na številčnici. Te termometre največ uporabljajo za industrijske namene.
- (4) **Termometri na osnovi tekočih kristalov.** V teh termometrih so *tekoči* kristali, ki spreminjajo svoje fizikalne lastnosti (**na primer:** barvo) ob spremembi temperature.
- (5) **Električni termometri in pirometri, kot so:**
 - (i) **Termometri z uporom in pirometri z referenčnim uporom**, ki delujejo s pomočjo sprememb v električni upornosti kovine (**na primer:** *platine*) ali polprevodnika.
 - (ii) **Termometri in pirometri s termoelementom** (termoelektrični). Ti instrumenti delujejo na principu, da pri ogrevanju dveh spojenih različnih elektroprevodnikov prihaja do nastanka elektrogibalne moči, ki je sorazmerna temperaturi. Kombinacije kovin so v rabi, so pretežno: platina in rodij-platina; baker in baker-nikelj; železo in baker-nikelj; nikelj-krom in nikelj-aluminij.
 - (iii) **Radiacijski (vključno optični) pirometri.** Ti pirometri so lahko **na primer:** naslednjih vrst:
 - (a) **Pirometri**, pri katerih konkavno ogledalo koncentrira radiacijo svetlobnega telesa in ga usmerja na **na primer** topli sklop termoelementov, nameščene v gorišču ogledala.
 - (b) **Pirometri z izginjajočo nitko.** Pri teh pirometrih se meri temperatura s spremembo svetlobe razžarjene žarnične nitke, in sicer s pomočjo reostatne naprave, dokler se ne pokrije s sliko vira, ki je predmet preizkusa.

Električni termometri in pirometri so **včasih kombinirani z avtomatskimi regulacijskimi napravami**, ki služijo kontroli delovanja peči, kotlovnih gorišč, posod za fermentacijo itd.. Takšne kombinacije **se uvrščajo v tar. št. 90.32.**

- (6) **Optični pirometri tipa fotometričnih kock.** Prizma zagotavlja območje opazovanja, v katerem je osrednji del osvetljen s standardno žarnico z nitko, okolica pa s svetlobo žarečega telesa. Krožni stekleni disk, ki je premazan z emulzijo drugačne gostote, se obrača tako, da se spreminja jakost svetlobe iz žarečega telesa. Število stopinj, za kolikor je bilo potrebno obrniti stekleni disk,

da so se jakosti svetlobe na notranjem in zunanjem delu polja izenačile, pokaže temperaturno enoto.

- (7) **Optični pirometri, ki delujejo na principu izginjanja niti.** Intenzivnost slike, ki odseva iz peči, se izenačuje z intenzivnostjo svetlobe standardne žarnice tako, da se vstavlja vrsta odimljenih steklenih ploščic, ali pa z obračanjem graduiranega klina absorpcijskega stekla, ki ustreza danim temperaturam.
- (8) **Pirometrični teleskopi, katerih delovanje temelji na rotirajoči polarizaciji.** Ti teleskopi sestojijo iz dveh *Nickolsonovih* prizem, med kateri je postavljen kalibrirani kremenov kristal. Temperaturo je mogoče izračunati iz velikosti kota, za katerega se mora ena izmed nickolsonovih prizem obrniti, da se dobi določena barva svetlobe.
- (9) **Pirometri, ki delujejo na principu trdnih snovi** (na primer: gline). Sestojijo iz nihajoče ročice, katere en krak se premika pred številčnico, drugi pa je povezan s palico za ugotavljanje temperature. Ta tarifna številka vključuje tudi "kontaktne" termometre, ki kažejo temperaturo in pa imajo vgrajeno tudi pomožno napravo za aktiviranje električne signalne lučke, alarmne naprave, releja ali stikala.

V to tarifno številko **so vključeni še kovinski termometri** ali termometri na parni tlak, ki jih včasih imenujejo "pirometri" in se lahko uporabljajo za merjenje temperatur, največ **med 500 in 600°C**.

Tudi termografi se uvrščajo v to tarifno številko. Sestojijo iz termometra, kombiniranega s pokazateljem za beleženje temperaturnih sprememb na bobnu. Delujejo s pomočjo mehanskega ali električnega urinega mehanizma ali s pomočjo sinhronnega motorja.

Iz te tarifne številke so **izključeni "piroskopi"** - instrumenti kalibrskega tipa, s katerimi se meri krčenje gline, določa potek žganja itd. na vzorcu, vzetem iz keramične peči med žganjem (**glej tar. št. 90.17 ali 90.31**).

(C) BAROMETRI IN BAROGRAFI

To so instrumenti, s katerimi se **ugotavlja atmosferski pritisk**. Podobni instrumenti (manometri) za merjenje pritiska tekočin in plinastih teles so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 90.26)**.

Obstajata dve vrsti barometrov za splošno uporabo: **živosrebrni barometer in aneroidni barometer**.

Navadni **živosrebrni barometer** sestoji iz steklene cevi, napolnjene z živimsrebrom. Cev je na zgornjem koncu zatopljena. Pri nekaterih vrstah stoji cev v posodi, napolnjeni z živimsrebrom, pri drugih vrstah pa je spodnji konec cevi zavrt v obliki sifona. Atmosferski pritisk deluje na krajši, odprt del cevi. V obeh primerih se stolp živegasrebra z dviganjem in spuščanjem izenačuje z atmosferskim pritiskom (to se pokaže na skali ali številčnici s kazalcem) in na ta način se meri oziroma odčitava atmosferski pritisk. Med živosrebrne barometre štejemo: *Fortinov* barometer (z nastavljivo posodo), *sifonski* barometer (z nastavljivo skalo), pomorski barometer (montiran na elastičnem podstavku) itd..

Pri **aneroidnih barometrih** deluje atmosferski pritisk na eno ali več istopajočih nabranih kovinskih kapsul oziroma plitvih posod, ali pa na zavito kovinsko cev s tankimi stenami. Deformiranje kapsule ali cevi se ojača in prenaša do kazalca, ki na skali kaže atmosferski pritisk, ali pa ga pretvarja v električni signal.

V to tarifno številko se uvrščajo tudi:

- (1) **Barometrski altimetri**, ki poleg atmosferskega pritiska kažejo **tudi** nadmorsko višino. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključeni altimetri (še posebno tisti za letalsko navigacijo)**, ki kažejo le višino (**tar. št. 90.14**).

- (2) **Simpiezometri**, pri katerih je namesto *živega srebra* v stolpu tekočina, kot je **na primer:** olje, ki zbija plin v cevi.

Barografi so instrumenti, ki beležijo atmosferski pritisk na podoben način kot termografi beležijo temperaturo (**glej** predhodni del **pod (B) zgoraj**).

(D) HIGROMETRI (VLAGOMERI) IN HIGROGRAFI

Ti instrumenti se uporabljajo za **ugotavljanje vsebnosti vlage v zraku, drugih plinih ali trdnih materialih**.

Najosnovnejše vrste so:

- (1) **Kemični higrometri**, katerih delovanje temelji na absorpciji vlage s pomočjo kemičnih snovi, ki jih se nato merijo.
- (2) **Kondenzacijski higrometri**, pri katerih je uporabljena metoda "**rosenja**" - temperature, pri kateri vodni hlapci pričnejo kondenzirati.
- (3) **Higrometri z dlako**, katerih delovanje temelji na spremembah dolžine ene ali več dlak ali trakcev iz plastične mase. Sprememba dolžine je različna in odvisna od tega, koliko suhe ali vlažne dlake ali trakci so. Dlake ali trakci so napeti na okvir, obtežene s protiutežjo in navite na škripec, ki je povezan s kazalcem na številčnici.
- (4) **Higrometri**, ki sestojijo iz steklene cevi z okroglo izboklino. Cev je delno napolnjena z živim srebrom in na enem koncu zaprta z opno. Ta je polprepustna za prehajanje atmosferskih vodnih hlapov.

Pritisk vodnih hlapov deluje na živo srebro in tako premika cev okoli gredi, ki je povezana s kazalcem na številčnici. Pri nekaterih napravah se premikanje cevi pretvarja v električni signal.
- (5) **Higrometri s spiralasto navitimi kovinskimi trakovi**, ki so premazani s substancami, občutljivimi na vlago. Zaradi higroskopske reakcije se spreminja dolžina kovinskih trakov. Ta gib se prenaša na os, pritrjeno na koncu kovinskih trakov, na kateri se nahaja igla, ki se premika nad številčnico. Pri nekaterih napravah se gib spreminja v električni impulz.
- (6) **Električni higrometri**. Delovanje električnih higrometrov temelji na spremembi prevodnosti posebnih absorbentnih soli (**na primer:** *litijevega klorida*), ali pa na spremembi **prepustnosti** električnega elementa glede na vlažnost. (Ti instrumenti so včasih graduirani tako, da kažejo kondenzacijsko točko merjenega predmeta).

Sem se uvrščajo **tudi okrasni higroskopi**, ki sestojijo predvsem iz bolj ali manj okrasnih predmetov (koča, utrdba oziroma trdnjava itd.), iz katerih prihajajo in v katere vstopajo podobice, ki povedo, **kakšno vreme se obeta**. Na drugi strani pa so iz te tarifne številke **izključeni** papirji, impregnirani s kemičnimi snovmi, katerih barva se spreminja v **odvisnosti od** vsebnosti vlage v ozračju (**tar. št. 38.22**).

Posebna vrsta **higrografov**, ki so prav tako **vključeni** v to tarifno številko, so higrografi, ki so podobni higrografom z dlako s tem, da ti higrografi beležijo spremembe relativne vlažnosti na podoben način, kot termografi beležijo temperaturo (**glej** predhodni del **pod (B) zgoraj**).

(E) PSIHHROMETRI

To je poseben tip higrografa. Psihrometer **ugotavlja vsebnost vlage na podlagi temperaturne razlike**, ki jo pokaže

- (a) **suhi termometer**, ki registrira temperaturo zraka in
- (b) **mokri termometer**, katerega stekleni del je trajno vlažen.

Njegovo **trajno vlažnost** vzdržuje posebna snov, namočena v vodo, ki s svojim izhlapevanjem absorbira toploto. Električni psihometri namesto termometrov za navadne psihometre običajno uporabljajo termometre z uporomo ali polprevodniške termometre.

*
* *

Higrometri in psihometri, se uporabljajo za različne namene, na primer: v meteorologiji (v observatorijih, gospodinjstvih), v laboratorijih, hladilnicah, v umetnih inkubatorjih, v klimatskih napravah (še **posebno** v tekstilnih predilnicah) itd..

KOMBINACIJE INSTRUMENTOV

V to tarifno številko se uvrščajo **tudi kombinacije** predhodno navedenih instrumentov (na primer: kombinacije hidrometrov, termometrov, barometrov, higrometrov, psihometrov), **razen če** s kombiniranjem ene ali več drugih naprav ne predstavljajo opreme ali aparatov, zajetih v posebnih tarifnih številkah (na primer: v **tar. št. 90.15** - kot meteorološki instrument).

V tej tarifni številki ostanejo uvrščeni:

- (a) **Termohigrografi in baro-termo-higrografi; aktinometri** (instrumenti - kombinacije dveh posebnih termometrov).
- (b) **Pagoskopi** - instrumenti, ki opozarjajo na prihod mraza in se zaradi tega uporabljajo predvsem v vrtnarstvu. **Tudi** ti instrumenti sestojijo iz dveh posebnih termometrov.

Na drugi strani pa so iz te tarifne številke **izključene** radijske sonde za sondiranje atmosfere (glej komentar k **tar. št. 90.15**).

Kombinacije instrumentov iz te tarifne številke in instrumentov **iz drugih tarifnih številk** (na primer: termometer, kombiniran z anemometrom, barometer ali higrometer v kombinaciji z uro), **se uvrščajo** v skladu s Temelnjimi pravili za uporabo Nomenklature.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), se deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke, ki se dobavljajo posebej, prav tako uvrščajo v to tarifno številko (na primer: številčnice, kazalci, ohišja, skale z razdelki itd.).

90.26 - INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI KONTROLO PRETOKA, NIVOJA, TLAKA ALI DRUGIH SPREMENLJIVIH VELIČIN PRI TEKOČINAH ALI PLINIH (NPR. MERILNIKI PRETOKA, KAZALNIKI NIVOJA, MANOMETRI, MERILNIKI KOLIČINE TOPLOTE), RAZEN INSTRUMENTOV IN APARATOV IZ TAR. ŠT. 90.14, 90.15, 90.28 ALI 90.32

9026.10 - Za merjenje ali kontrolo pretoka ali nivoja tekočine

9026.20 - Za merjenje ali kontrolo tlaka

9026.80 - Drugi instrumenti in aparati

9026.90 - Deli in pribor

Ta tarifna številka **vkjučuje** instrumente in aparate za merjenje, kontrolo pretoka, ravni gladine, pritiska, kinetične energije in drugih spremenljivih veličin tekočin in plinov. V to tarifno številko se **ne uvrščajo instrumenti ali aparati, ki so posebej zajeti v drugih** tarifna številkah Nomenklature, **kot so:**

- (a) ventili za redukcijo pritiska in termostatično krmiljeni ventili (**tar. št. 84.81**),
- (b) anemometri (merilci vetra) in hidrološki merilci ravni gladine (**tar. št. 90.15**),
- (c) termometri, pirometri, barometri, higrometri in psihrometri (**tar. št. 90.25**) in
- (d) instrumenti in aparati za fizikalne in kemične analize itd.. (**tar. št. 90.27**).

Instrumenti in aparati, ki se uvrščajo v to tarifno številko, so lahko opremljeni z napravami za beleženje, s signalnimi napravami ali optičnimi pripravami za odčitavanje skal, ali pa s pretvorniki mer-skih podatkov v električne, pnevmatske ali hidravlične signale.

Aparati za merjenje in kontrolo imajo običajno vgrajen element, ki je občutljiv na spremembe vrednosti, ki jih meri instrument (**na primer:** Bourdonova cev, opna, mehovi, polprevodniki). Ta element premika iglo ali kazalnik. Pri nekaterih napravah se spremembe pretvarjajo v električne signale.

Merilni in **kontrolni instrumenti** ali aparati iz te tarifne številke, ki so **kombinirani** s pipami, ventili itd., **se uvrščajo tako, kot je opisano v komentarju k tar. št. 84.81.**

(I) APARATI ZA MERJENJE ALI KONTROLO PRETOKA IN HITROSTI TEKOČINSKEGA ALI PLINSKEGA TOKA

- (A) **Merilci pretoka.** Ti instrumenti kažejo hitrost pretoka (v prostornini ali masi na časovno enoto) in se uporabljajo za merjenje pretoka skozi odprte struge (reke, vodne poti itd.) in skozi zaprte struge (cegovodi itd.). Nekateri merilci pretoka **izkoriščajo princip** merilca fluidov iz **tar. št. 90.28** (turbinski tip, batni tip itd.), **vendar** večina temelji na principu diferencialnega pritiska.

Mednje so vključeni:

- (1) **Merilci pretoka s stalno odprtino**, ki sestojijo iz:
 - (i) **primarne naprave** (**na primer:** Pitotove ali Venturijeve cevi, navadne opne, plošče z odprtinami, profilirane šobe itd.), ki vzpostavlja diferencialni pritisk, in
 - (ii) **merilca diferencialnega pritiska** (tipa s plovcem, opno, tehtnico z nihajočim obročem, z diferencialnim pritiskom, s prenosnikom pretoka itd.).
- (2) **Merilci pretoka s spremenljivo odprtino.** Ti merilci običajno sestojijo iz graduirane cevi stožčaste oblike z težkim plovcem, ki se giblje vzdolž cevi s pomočjo tekočinskega toka, vse dokler tekočina med plovcem iz steno ni v ravnotežju. Za tekočine pod visokim pritiskom se uporablja magnetni merilec pretoka (položaj železnega plovca v nemagnetni cevi se kaže z zunanje strani s pomočjo magneta), ali pa ventilski merilec pretoka (iris oziroma opna je nameščena v cevi in vzporedno povezana z majhnim merilcem pretoka).
- (3) **Merilci pretoka, ki delujejo na principu magnetnega polja, ultrazvoka ali toplote.**

Iz te tarifne številke **so izključeni:**

- (a) hidrometrična kolesa z lopaticami za merjenje pretočne hitrosti rek, kanalov itd., ki **se uvrščajo v tar. št. 90.15** kot hidrološki instrumenti in
- (b) aparati, ki kažejo **samo** skupno pretočno količino tekočine v nekem obdobju in **se uvrščajo** kot merilci v **tar. št. 90.28**.

- (B) **Anemometri** posebne vrste, ki se uporabljajo za beleženje pretočne brzine zračnih tokov v rudnikih, predorih, dimnikih, pečeh in vodih nasploh. Ti instrumenti sestojijo iz ventilatorja z lopaticami in kalibrirane številčnice. Pri nekaterih tovrstnih instrumentih se merjene vrednosti pretvarjajo v električne signale.

(II) INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE IN KONTROLO NIVOJA TEKOČIN ALI PLINOV

Med kazalnike nivoja tekočine in indikatorje vsebnosti plinov so vključeni:

- (1) **Tip merilnika s plovcem.** Ti kazalniki omogočajo neposredno odčitavanje na graduiranem stolpu, ki je montiran na plovec, ali pa je ta učinek mogoče prenesti na kazalec številčnice s pomočjo kabla ali bobna. Lahko pa se učinek pretvori **tudi** v električni signal.
- (2) **Pnevmatski in hidrostatični kazalniki.** Uporabljajo se za merjenje ravni gladine v rezervoarjih, ki so pod pritiskom, in sicer s pomočjo diferencialnega merilca pritiska.
- (3) **Kazalniki z dvobarvnim steklom za kotle.** Ti kazalniki temeljijo na razliki med refrakcijskimi indeksi vode in pare. Sestojijo iz kompleta žarnic, barvnega zaslona, optičnega sistema in kazalnika ravni, ki v različnih barvah kaže ustrezne višine vode ali pare.
- (4) **Električni kazalniki, katerih delovanje temelji na primer: na principu spremembe upornosti, kapacitivnosti, na ultrazvoku itd..**

Razen kazalnikov nivoja tekočin za zaprte rezervoarje ali tanke, **vključuje** ta tarifna številka **tudi** kazalnike za odprte bazene in struge (hidroelektrarne, irigacijski sistemi itd.).

Za ugotavljanje stopnje napolnjenosti plinomera se meri raven "**zvona**" - neposredno ali preko kazalca številčnice, s katerim je zvon povezan preko kabla ali bobna.

Instrumenti za merjenje in kontrolo nivoja trdnih materialov so iz te tarifne številke **izključeni** (tar. št. 90.22 ali 90.31).

(III) INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI KONTROLO PRITISKA TEKOČIN ALI PLINOV

Merilci pritiska (manometri) so aparati za merjenje pritiska tekočin ali plinov. Od barometrov se razlikujejo po tem, da slednji merijo atmosferski pritisk, medtem ko manometri merijo pritisk tekočin ali plinov v zaprtem prostoru.

Osnovni tipi manometrov so:

- (1) **Tekočinski merilec pritiska** (z živim srebrom, vodo ali drugimi tekočinami, ali pa z dvema tekočinama, ki se med seboj ne mešata). Tekočina je v stekleni ali kovinski cevi. Merilci imajo lahko en stolp, stolp v obliki črke "U", poševne cevi, več cevi, ali pa so lahko v obliki nihajne tehtnice z nihajočim obročem.
- (2) **Kovinski merilci pritiska.** Podobno, kot aneroidni barometri, imajo lahko eno ali več open, kapsulo, *Bourdonovo* cev, ali pa spiralno kovinsko cev ali kakšen drug predmet, občutljiv na pritisk, ki neposredno premika kazalec ali povzroča spremembo električnega signala.
- (3) **Batni merilci pritiska.** Pri teh merilcih pritiska deluje pritisk neposredno ali preko opne na bat, ki je obtežen, ali pa visi na vzmeti.
- (4) **Električni merilci pritiska,** katerih delovanje temelji na spremembi kakšnega električnega pojava (**na primer:** upornosti, kapacitivnosti itd.), ali pa izkoriščajo ultrazvok.

Vakuumski merilci pritiska za merjenje zelo majhnega pritiska (**vkjučno** ionizacijski merilci, ki uporabljajo termoionske vakuumske cevi - triode) delujejo tako, da pozitivne ione, ki nastanejo ob trku elektronov z molekulami plina, privlači negativna plošča. Termoionske cevi, ki se dobavljajo posebej, so iz te tarifne številke **izključene (tar. št. 85.40)**.

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi merilci minimalnega in maksimalnega pritiska. Diferencialni merilci** pritiska se uporabljajo za merjenje razlike v pritisku. Mednje **so vključene** naslednje vrste: z dvema tekočinama, plovcem, tehtnico z nihajočim obročem, opno, kapsulo, kroglico (brez tekočine) itd..

(IV) MERILCI TOPLOTE

Merilci toplote merijo porabljeno toploto v napeljavi (**na primer:** v toplovodnem grelnem sistemu). Sestojijo iz klasičnega merilca tekočine, dveh termometrov, nameščenih na vstopni in izstopni strani cevovoda, in iz števnega mehanizma za štetje in prikaz skupne porabe. Sem **so vključeni tudi** merilci toplote s termoelementi.

Majhni merilci toplote, ki se montirajo na radiatorje v stanovanjskih blokkih, da se stroški ogrevanja zlahka razdelijo med stanovalce, so podobni termometrom in vsebujejo tekočino, ki pod vplivom toplote izhlapeva.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila komentarja), ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki deli in pribor instrumentov in aparatov iz tega poglavja, ki se dobavljajo posebej. **Takšni primeri so:** posebne priprave za grafično snemanje (**vkjučno** naprave, ki beležijo kazalnike, dobljene s pomočjo več instrumentov za merjenje ali kontrolo). Te naprave so lahko (ne)opremljene z napravami za signalizacijo, vnaprejšnje izbiranje ali kontrolo.

90.27 - INSTRUMENTI IN APARATI ZA FIZIKALNE ALI KEMIČNE ANALIZE (NA PRIMER: POLARIMETRI, REFRAKTOMETRI, SPEKTROMETRI, APARATI ZA ANALIZO PLINA ALI DIMA); INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI KONTROLO VIZKOZNOSTI, POROZNOSTI, RAZTEZANJA, POVRŠINSKE NAPESTOSTI IN PODOBNO; INSTRUMENTI IN APARATI ZA KALORIMETRIJSKA, AKUSTIČNA ALI FOTOMETRIJSKA MERJENJA ALI KONTROLO (VKLJUČNO Z EKSPOZIMETRI); MIKROTOMI

9027.10 - Aparati za analizo plina ali dima

9027.20 - Kromatografi in instrumenti z elektroforezo

9027.30 - Spektrometri, spektrofotometri in spektrografi na podlagi optičnega sevanja (ultravijoličnega, vidnega, infrardečega)

9027.40 - Ekspozimetri

9027.50 - Drugi instrumenti in aparati na podlagi optičnega sevanja (ultravijoličnega, vidnega, infrardečega)

9027.80 - Drugi instrumenti in aparati

9027.90 - Mikrotomi; deli in pribor

V to tarifno številko so **vključeni**:

- (1) **Polarimetri**. To so instrumenti za **merjenje kota**, pod katerim se svetlobni žarek ukloni pri prehodu skozi optično aktivno snov.

Ti instrumenti sestojijo iz:

- svetlobnega vira (običajno natrijeva svetilka),
- optične naprave s polarizirajočimi in analizirajočimi prizmami,
- cevastega nosilca, v katerega se namesti material za analizo,
- okularja za opazovanje in merilne skale.

Elektronski polarimetri se od konvencionalnih **razlikujejo** po tem, da imajo **razen** osnovnih optičnih elementov **tudi** fotoelektrično celico.

- (2) **Pol senčni polarimetri** za analizo svetlobe, ki se polarizira v ravnini ali eliptično.
- (3) **Saharimetri**. To so **posebni polarimetri** za ugotavljanje vsebnosti sladkorja (*saharoze*) sladkor-nih raztopin.
- (4) **Refraktometri** - instrumenti za ugotavljanje refrakcijskega indeksa (**lomnega količnika**) tekočin ali trdnih teles (ta indeks pomeni **eno od najpomembnejših konstant ugotavljanja čistoče materiala**).

Ti instrumenti sestojijo lahko iz:

- sistema prizem,
- okularja za opazovanje in odčitavanje in
- naprave za kontrolo temperature (saj temperatura občutno vpliva na refrakcijski indeks).

Uporabljajo jih za številne namene, še posebno v prehrambeni industriji (za preizkušanje olja, masla in drugih maščobnih snovi, za analizo marmelad, sadnih sokov itd.), industriji stekla, naft-nih rafinerijah in biologiji (za merjenje vsebnosti beljakovin v krvni plazmi in gnoju itd.).

Večina refraktometrov je montirana na podstavkih ali stojalih. Nekateri refraktometri so ročni, drugi pa se montirajo na stene posod, v katerih poteka izdelava.

- (5) **Spektrometri**. Spektrometri se uporabljajo za merjenje valovne dolžine absorbirane svetlobe. Sestojijo iz kolimatorja z nastavljivo odprtino (skozi to odprtino potuje svetlobni žarek, ki je pred-met analize), iz ene ali več nastavljivih prizem, teleskopa in ploščadi za prizme. Nekateri spek-trometri (še posebno tisti na podlagi infrardečih-IR ali ultravijoličnih-UV žarkov) so opremljeni s prizmami ali difrakcijsko mrežo. V to skupino so vključeni: spektroskopi za opazovanje spektra, spektrografi za beleženje spektra na fotografsko ploščo ali film (spektrogrami), mono-kromatorji (enobarvni spektrometri), t.j. instrumenti za izolacijo posamezne linije v spektralni liniji ali za izolacijo (osamitev) nekaterih delov nepretrganega spektra.

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni**:

- spektroheliografi in spektrohelijskopi, ki se uporabljajo za opazovanje sonca (**tar. št. 90.05**),
- spektralni projektorji za opazovanje povečanega spektraogama, ki se projicira na zaslon (**tar. št. 90.08**),
- mikrometrski mikroskopi in spektrokomparatorji z vgrajenimi mikroskopi (za vzporedno preučevanje spektrograma z optičnim opazovanjem - **tar. št. 90.11**) in
- analizatorji spektra za merjenje in preverjanje električnih količin (**tar. št. 90.30**).

- (6) **Masni spektrografi** in podobni aparati za **analizo izotopne sestave** materialov itd.. **Vendar** so iz te tarifne številke **izključeni kalutroni** za separacijo (ločevanje) izotopov (**tar. št. 84.01**).
- (7) **Kolorimetri**. Ime "**kolorimeter**" se uporablja za **dve različni vrsti** instrumentov:

Prva vrsta se uporablja za **ugotavljanje barve snovi** (tekoče ali trdne) s primerjanjem njene barve z barvo, nastalo iz treh osnovnih barv (rdeče, zelene in modre), pomešanih med seboj v raznih, **vendar** merljivih razmerjih.

Druga vrsta kolorimetrov se uporablja v kemičnih in biokemičnih analizah za **ugotavljanje koncentracije snovi**, ki se nahaja v raztopini, s primerjavo njene barve (ali barve snovi po obdelavi z reagensom) z barvo standardne plošče ali standardne tekočine. Pri enem izmed tipov kolorimetrov te **druge vrste**, se raztopina snovi, ki je predmet preizkusa, in standardna raztopina nahajata v dveh steklenih ceveh, ki se s pomočjo okularja opazujeta skozi dve prizmi. Delovanje nekaterih med temi instrumenti temelji na podlagi fotoelektrične celice. Pri nekaterih tovrstnih instrumentih se uporablja papirnat trak z reagentom, čigar barva se po reakciji s plinom spremeni. Ti instrumenti imajo dve fotoelektrični celici - za merjenje barve pred in po reakciji s plinom.

V to skupino **so vključeni tudi drugi** aparati za optične analize, kot so:

- **nefelometri** in **turbidimetri** (za ugotavljanje motnosti raztopine),
 - **absorbcimetri** in **fluorimetri** (za ugotavljanje fluorescenčnosti - ti instrumenti se pogosto uporabljajo za analize vitaminov, vsebnosti alkohola itd.),
 - **blankometri** in **opasimetri** (ki se uporabljajo posebej za merjenje **stopnje beline**, neprozornosti ali odsevnosti papirne mase, papirja itd.).
- (8) **Aparati za analizo plinov in dima**. Ti aparati služijo za analizo vnetljivih plinov ali analizo zgorevanja vzporednih izdelkov (zgorelih plinov) v koksarniških pečeh, v proizvodnji plinov, v visokih pečeh itd., še posebno pa za ugotavljanje vsebnosti ogljikovega dioksida, ogljikovega monoksida, kisika, vodika, dušika ali ogljikovodikov. Električni aparati za analizo plinov ali dima se uporabljajo predvsem za ugotavljanje in merjenje vsebnosti naslednjih plinov: ogljikovega dioksida, ogljikovega monoksida in vodika, kisika, vodika, žveplovega dioksida, amonijaka itd..

Nekateri med temi aparati ali instrumenti ugotavljajo prostorninsko **po metodi** absorpcije v ustreznih kemičnih snoveh, ali pa z zgorevanjem.

Med te aparate **so vključeni**:

- (i) **Orsatov aparat**, ki sestoji iz sesalne steklenice, ene ali več absorpcijskih posod in steklene birete za merjenje.
- (ii) **Aparat za izgorevanje ali eksplozije**. Ta aparat ima *med drugim* pipeto za izgorevanje ali eksplozijo (*platinska kapilarna cev*, cevasta žica iz *platine* ali *paladija* z indukcijskim vžigom itd.).

Razne druge vrste aparatov, se lahko uporabljajo **tudi** v medsebojnih kombinacijah.

Drugi modeli delujejo na principu gostote ali frakcijske kondenzacije in destilacije (**cracking**), ali pa na naslednjih principih:

- (i) Na podlagi toplotne prevodnosti plinov.
- (ii) Na principu grelnega učinka gorljivih plinov na elektrodi (**na primer**: *ogljikovega monoksida* in *vodika* pri izhodnih plinih).
- (iii) Na podlagi selektivne absorpcije ultravijoličnih, vidnih, infrardečih in mikrovalovnih žarkov plinov.

- (iv) Na osnovi razlike v magnetni prepustnosti (permeabilnosti) plinov.
- (v) Na podlagi *kemoluminiscenčne* reakcije plina z ustrezno pomožno plinsko komponento.
- (vi) Na principu plamenske ionizacije *ogljikovodikov* v *vodikovem* plamenu.
- (vii) Na podlagi razlike v prevodnosti ustreznega tekočega reagensa po reakciji s plinom.
- (viii) Na podlagi elektro-kemične reakcije v celicah s trdnimi (še posebno s *cirkonijevim oksidom* za analizo *kisika*) ali tekočimi elektroliti.

Poudariti je treba, da **se uvrščajo** v to tarifno številko **tudi** aparati za analize plinov ali dima, ki se uporabljajo v proizvodnih postopkih, kjer so neposredno povezani s pečmi, plinskimi generatorji itd.. **Vendar** pa se aparati, ki sestojijo **samo** iz laboratorijskega stekla, uvrščajo v **tar. št. 70.17**.

- (9) **Elektronski detektorji dima**, ki se uporabljajo v pečeh, kuriščih itd.. V njih je snop svetlobnih ali infrardečih žarkov usmerjen na fotoelektrično celico. Različno gost dim povzroči v snopu različne spremembe v napetosti in v fotoelektrični celici tokokroga in tako vpliva na graduirani pokazatelj ali sistem beleženja, v nekaterih primerih pa **tudi** na regulacijski ventil. Ti aparati so **lahko povezani z alarmnimi napravami**.

Elektronski detektorji dima, ki so opremljeni **samo** z alarmom, **se uvrščajo** v **tar. št. 85.31**.

- (10) **Detektorji eksplozivnih plinov v rudnikih in drugi detektorji** (**na primer:** detektorji *ogljikovega dioksida*). Med te detektorje **so vključeni** prenosni aparati za odkrivanje plinov v rudnikih ali predorih, za odkrivanje razpok v plinovodih itd..
- (11) **Aparati za analizo prahu v plinih**. Ti aparati delujejo na osnovi prepuščanja določene količine plina skozi diskaste filtre in merjenja mase filtra pred in po poizkusu. V to skupino **so vključeni tinalometri**, ki se uporabljajo za merjenje količine prahu v zraku in za preizkušanje mask in filtrov za prah itd.. Sestojijo iz komore s prizmatsko merilno napravo in okrogle skale z razdelki za merjenje uklonskih kotov.
- (12) **Merilci kisika** za ugotavljanje količine raztopljenega v tekočinah. Delujejo na principu polarometrične celice ali na osnovi kemične reakcije talija in raztopljenega kisika (pri tem se merijo spremembe elektrolitske prevodnosti).
- (13) **Polarografski analizatorji** za ugotavljanje vsebnosti komponent v tekočinah (**na primer:** za merjenje sledi kovin v vodi) z merjenjem in vrednotenjem razmerja med električnim tokom in upornostjo elektrod, ki so potopljene v raztopino.
- (14) **Mokri kemični analizatorji** za ugotavljanje neorganskih ali organskih komponent v tekočinah (**na primer:** sledi *kovin, fosfatov, nitratov, kloridov* ali za ugotavljanje integralnih parametrov, kot je **na primer:** "**kemična potreba po kisiku**" (COD-Chemical Oxygen Demand)) in "**skupni organski ogljik**" (TOC-Total Organic Carbon)). Ta aparat sestoji iz naprave za pripravo vzorca, iz enote za analizo z **na primer** elektrodami, občutljivimi na ione, s fotometri ali s polarografijo, in iz kontrolne enote, če gre za avtomatski analizator.
- (15) **Aparati za merjenje viskoznosti** (viskozimetri) in podobni aparati, ki se uporabljajo za ugotavljanje viskoznosti (notranjega trenja tekočine).

Delovanje teh aparatov **lahko temelji na:**

- (i) principu kapilarne cevi - na merjenju časa, ki je potreben, da tekočina pri konstantnem pritisku priteče skozi cev (**na primer:** *Oswaldovi, Aenglerjevi* in drugi dozimetri),
- (ii) na učinku trenja med trdno snovjo in tekočino ter
- (iii) na času, ki je potreben, da žoga (krogla) pade skozi tekočino.

- (16) **Polariskopi (naprave na kontrolo napetosti).** Te naprave merijo notranjo napetost stekla (**na primer:** pritisk, ki izvira iz kaljenja, emajliranja, varjenja itd., ki lahko povzroči pokanje stekla). Sestojijo iz komore z električno žarnico, naprave za razprševanje svetlobe in polarizatorja polarizacijskega teleskopa. Napetosti v steklu se kažejo kot tekoče prelivanje mavričnih barv.
- (17) **Dilatometri (Expansiometri).** Te naprave merijo raztezanje in krčenje jekla, kovinskih zlitin, koksa itd. pri temperaturnih spremembah. Večina teh instrumentov rezultate beleži (mehansko, v obliki diagrama ali fotografije).
- (18) **Aparat za ugotavljanje poroznosti ali prepustnosti** (vode, zraka ali drugih plinov itd.), ki so znani kot porozometri ali permeametri (ne sme se jih enačiti s permeametri za merjenje magnetne prepustnosti snovi). Uporabljajo se za papir, tekstilna vlakna, tkanine, plastične mase, usnje, pesek itd..
- (19) **Instrumenti za merjenje površinske napetosti** ali napetosti med površinami (na primer: torzijske tehtnice). Površinsko napetost tekočin ali napetost med površinami tekočin običajno določa eden izmed naslednjih treh dejavnikov:
- masa kaplje, ki pade z določene kapilarne cevi (ali število kapelj z znano prostornino - metoda mase kapelj),
 - višina prostega dviga tekočine v kapilarni cevi znanega premera (metoda kapilarnega dviga), ali
 - sila, ki je potrebna za dvig obroča z gladine neke tekočine.
- (20) **Aparati za merjenje osmotskega pritiska (osmometri)** - za merjenje pritiska, ki nastane, ko se dve tekočini, ki se med seboj ne moreta mešati, ločita z opno, ki je delno, **vendar** neenako prepustna za obe tekočini.
- (21) **Aparati za preizkušanje mineralnih olj in njihovih derivatov** (**na primer:** katrana, bitumna, asfalta). Med tovrstne aparate **so vključeni** aparati za ugotavljanje vnetišča, točke zgoščevanja, točke utekočinjanja, točke spreminjanja v kapljice itd. mineralnih olj, za ugotavljanje tališča parafinskega voska, vsebnosti vode, umazanije, žvepla, za ugotavljanje konsistence maščob in katrana, za ugotavljanje točke zameglitve, zmrzovališča itd..
- (22) **pH-metri in rH-metri.** pH-Metri se uporabljajo za merjenje stopnje **kislosti** (**pH = 1 - 7**) ali **alkalnosti** (**pH = 7 -14**) raztopin ali zmesi (pri čemer je čista voda **nevtralni standard** in ima vrednost **pH= 7**), **rH-metri** pa se uporabljajo za merjenje **oksidacijske** ali **redukcijske** moči raztopine. Ti instrumenti delujejo na raznih principih. Najbolj navaden tip deluje na podlagi elektrometričnega sistema, pri katerem služijo elektrode za vzpodbujanje potencialne razlike, ki je sorazmerna **pH** ali **rH** raztopini. **Razen** za meritve se lahko ti instrumenti uporabljajo **tudi** za avtomatsko krmiljenje.
- (23) **Instrumenti, ki se uporabljajo za elektroforezo.** Delovanje teh instrumentov temelji na spremembi koncentracije do katere pride, če skozi raztopino spustijo enosmerni električni tok. Električno nabiti delci se premikajo z različnimi hitrostmi, ki so odvisna od narave proizvoda.
- Ti instrumenti imajo običajno **tudi** fotometrično napravo, ki sestoji iz fotoelektrične celice in miliampermetra z razdelki v enotah optične gostote. Uporabljajo se za analizo raznih raztopin (beljakovin, amino kislin itd.), za raziskavo raznih snovi, **kot so na primer** plazma, hormoni, encimi, virusi itd., pa **tudi** za preučevanje polimerizacijskih pojavov.
- (24) **Kromatografi** (plinski, tekočinski, ionski ali tankoplastni kromatografi) za ugotavljanje komponent plinov ali tekočin. Plin ali tekočina, ki je predmet analize, se spusti skozi kolone ali skozi tanke plasti adsorbentov, nakar nastopi merjenje s pomočjo detektorja. Značilnosti analiziranih plinov ali tekočin se ugotavljajo na osnovi časa, ki je potreben, da plin ali tekočina pride skozi

kolone ali tanke plasti adsorbentov (*retencijski čas R_f*) medtem, ko se količina različnih substanc, ki so predmet analize, ugotavlja na osnovi jakosti izhodnega signala iz detektorja.

- (25) **Elektronski instrumenti za titriranje**, ki delujejo na podlagi merilnih elektrod za titriranje vode, srebrovih soli, halogenov itd..
- (26) **Analitični instrumenti, katerih delovanje temelji na dielektrični konstanti snovi.**
- (27) **Merilci prevodnosti**, s katerimi se ugotavlja električna prevodnost ali koncentracija soli, kislin ali baz, raztopljenih v tekočini.
- (28) **Densiometri in mikrodensiometri s fotoelektrično celico**, ki se uporabljajo za merjenje gostote spektrografskih fotografij, kot **tudi** za analizo kakršnega koli pojava, zabeleženega na fotografski emulziji.
- (29) **Fotometri.** To so instrumenti za merjenje intenzivnosti (jakosti) svetlobe. Merjena svetloba in svetloba standardiziranega svetlobnega vira sta usmerjeni tako, da dano površino osvetlujeta z veliko intenzivnostjo. Če se namesto primerjave intenzivnosti dveh svetlob izvede primerjava njunih spektrov, se to opravlja z instrumentom, znanim pod imenom "**spektro- fotometer**".

Fotometri se pogosto uporabljajo v raznih optičnih postopkih in analizah (**na primer:** za ugotavljanje stopnje koncentracije, stopnje odsevnosti ali prevodnosti čistih snovi), stopnje odpiranja ekspozicije fotografskih plošč in filmov (densitometri), obarvanosti prozornih ali neprozornih trdnih snovi ali raztopin.

Nekateri fotometri, ki se uporabljajo v fotografiji in kinematografiji, so znani pod imenom "**ekspozimetri**" (**svetlomeri**) in se uporabljajo za merjenje časa ekspozicije ali za določanje odprtine zaslonke (**diafragme**).

- (30) **Luksometri** (uporabljajo se za ugotavljanje intenzivnosti nekega svetlobnega vira v luxih - enotah za intenzivnost svetlobe).
- (31) **Kalorimetri.** S pomočjo teh instrumentov se meri **količina toplote**, ki jo vpijajo ali oddajajo trdna telesa, tekočine ali plini.

Najpomembnejše skupine teh instrumentov so:

- (A) **Ledeni kalorimeter (Bunsenov kalorimeter)**, ki deluje na principu spremembe prostornine, ki nastopi pri topljenju ledu. Sestoji iz poizkusne cevi, ki je obložena z ledom in potopljena v rezervoar z vodo, in iz kalibrirane cevi, napolnjene z živim srebrom.
- (B) **Toplotni kalorimetri (Berthelotov kalorimeter)**, katerih delovanje temelji na principu prenosa količine toplote. Sestojijo iz kalorimetrične posode, ki je napolnjena z vodo in se nahaja v koritu, v katerem je prav tako voda. Ti aparati so opremljeni z mešalniki in termometri.

Na enakem principu delujeta dve vrsti kalorimetrov:

- (i) **Kalorimetri za ugotavljanje specifične toplote plinov ali tekočih goriv.** Pri teh aparatih kroži voda skozi komore, v katerih zgoreva določena količina plina ali tekočine. Razlika v temperaturi vode se meri pri izhodu in pri vstopu vode v komore.
- (ii) **Kalorimetri z bombo.** Ti aparati se uporabljajo za ugotavljanje toplote pri zgorevanju materialov. Sestojijo iz jeklene posode (bombe), v kateri je znana količina trdne ali tekoče snovi, ki je predmet preizkusa, in pa stisnjeni kisik. S pomočjo primerne naprave se vzorec v kisiku vname, količina proizvedene toplote pa se ugotavlja, ko bombo namestijo v vodni kalorimeter.

V to tarifno številko **so vključeni tudi kalorimetri za industrijsko uporabo**. To so instrumenti, ki so montirani v generatorje, ki proizvajajo plin dane kalorične vrednosti. Če pa so ti aparati povezani z aparatom za regulacijo zaradi vzdrževanja kalorične vrednosti pomešanih plinov na isti ravni, **so iz te tarifne številke izključeni (tar. št. 90.32)**.

(32) **Krioskopi in ebulioskopi, razen tistih, ki imajo značilnost laboratorijskega stekla (tar.št. 70.17).**

*
* *

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi mikrotomi**. Mikrotomi so instrumenti, ki se uporabljajo za mikroskopiranje tako, da **z materiala**, ki je predmet preizkusa, **odrežejo zelo tanko plast** določene debeline. Mikrotomi so lahko raznih vrst, **na primer:** ročni (neka vrsta ravne britvice), vrtilni in takšni z drsnimi vodili, z vodoravno ali navpično rezilno ravnino itd..

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), spadajo v to tarifno številko **tudi deli in pribor**, ki jih je mogoče prepoznati kot dele in pribor, namenjene **izključno** ali pretežno za uporabo s predhodno navedenimi instrumenti in aparati.

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) laboratorijska oprema iz ognjevarnih materialov (retorte, kozarci, lonci, kapsule, kadi in podobno) (**tar. št. 69.03**) in podobni izdelki iz drugih keramičnih materialov (**tar. št. 69.09**),
- (b) laboratorijsko stekleno blago (**tar. št. 70.17**) (glej podrobnejša pojasnila v nadaljevanju),
- (c) mikroskopi iz **tar. št. 90.11 ali 90.12**,
- (d) precizne tehtnice (**tar. št. 90.16**),
- (e) rentgenski itd. aparati (**tar. št. 90.22**),
- (f) aparati za demonstracije iz **tar. št. 90.23**,
- (g) stroji in aparati za preizkušanje nekaterih materialov (**tar. št. 90.24**),
- (h) hidrometri, termometri, higrometri in podobni instrumenti iz **tar. št. 90.25 ne glede** na to, ali gre za instrumente za laboratorijsko ali kakšno drugo uporabo, in
- (ij) aparati iz **tar. št. 90.26**.

*
* *

UVRŠČANJE BLAGA, KI BI LAHKO USTREZALO POIMENOVANJU TE TARIFNE ŠTEVILKE IN TARIFNE ŠTEVILKE 70.17 (laboratorijska steklovina).

V vseh primerih poteka uvrščanje po naslednjih načelih:

- (1) Če ima nek izdelek **bistveno lastnost steklenega blaga** (ne glede na morebitno graduiranost, opremljenost s pomožnimi zamaški, povezavami itd. iz gume itd.), se v to tarifno številko **ne more uvrstiti**, četudi je znan kot določen instrument ali aparat.
- (2) V splošnem instrumenti praviloma **izgubijo bistvene lastnosti steklenega blaga**, če sestojijo deloma iz stekla, **pretežno pa iz drugih materialov**, pa tudi takrat, ko sestojijo iz steklenih delov z vgrajenimi ali trajno pričvrščenimi okvirji, podstavki, ohišji itd..
- (3) **Kombinacija steklenih delov z merilnimi instrumenti** (**na primer:** manometri, termometri) je lahko v praksi zadosten razlog za uvrstitev teh instrumentov v to tarifno številko.

Glede na to se v tarifno številko **70.17** uvrščajo **naslednji instrumenti v obliki navadnega kalibriranega laboratorijskega stekla:**

Butiometri, laktobutiometri in podobni instrumenti za preizkušanje mlečnih izdelkov; albuminometri in ureometri; eudiometri; voluminometri; nitrometri; *Kips ali Kjeldalovi* aparati in podobno; kalcimetri, krioskopi in ebulioskopi za ugotavljanje molekulske mase itd..

*
* *

Iz te tarifne številke so **izključeni** tudi stroji in aparati (električni ali neelektrični), ki **se uvrščajo v Oddelek XVI**, če se (sled njihove majhne proizvodnje, majhnih mer in splošne strukture) nedvoumno namenjeni za laboratorijsko uporabo (**na primer:** za prepariranje ali obdelavo vzorcev), ali pa za kakšno drugačno uporabo. Glede na to so iz te tarifne številke **izključeni:** peči, avtoklavi, sušilnice, desikatorji, drobilniki in mešalniki, centrifuge, destilatorji, stiskalnice, filtri in filtrirne stiskalnice, mešalci itd..

Podobno, se v ustrezne tarifne številke (v **Oddelek XV**, v **94. ali 96. poglavje**) uvrščajo tudi grelni aparati (*Bunsenovi* gorilniki, kadi za ogrevanje s paro itd.), orodje, laboratorijsko pohištvo (**na primer:** laboratorijske klopi, mize za mikroskopi-ranje, dimne komore itd.) in krtače.

90.28 - MERILNIKI PORABE ALI PROIZVODNJE PLINOV, TEKOČIN ALI ELEKTRIČNE ENERGIJE, VKLJUČNO Z MERILNIKI ZA NJIHOVO UMERJANJE

9028.10 - Plinomeri

9028.20 - Merilniki tekočin

9028.30 - Električni števc

9028.90 - Deli in pribor

Ti merilniki so običajno opremljeni s premično napravo, katere gibalna hitrost je sorazmerna hitrosti pretoka tekočine ali elektrike, ki je predmet meritve. Pogosto so opremljeni z mrežno premostitvijo ali merilnim transformatorjem tako, da **skozi instrument gre le del pretoka**. Vendar so umerjeni tako, da kažejo skupno količino, ki se pretaka skozi razdelilne vode ali skozi glavni vod.

Merilniki porabe ali proizvodnje plinov, tekočin in elektrike **se v to tarifno številko uvrščajo opremljeni ali neopremljeni z urinim mehanizmom za beleženje**, ali pa s preprostimi mehanskimi ali električnimi napravami za sprožanje kontrolnih, signalnih in drugih aparatov.

(I) MERILNIKI PORABE ALI PROIZVODNJE PLINOV ALI TEKOČIN

Ti merilniki se uporabljajo za prostorninsko merjenje tekočine, ki se pretaka skozi cev. Merilniki pretoka, **ki merijo pretočno hitrost**, so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 90.26)**.

V to tarifno številko **se uvrščajo** merilniki za merjenje porabe v gospodinjstvu, kontrolni merilniki proizvodnje in oskrbe naprav oziroma napeljav in standardni merilniki (za kontrolo tekočin navadnih merilnikov). **Razen** preprostih merilnikov **so vključeni** v to tarifno številko **tudi** posebni merilniki, **kot so na primer** merilniki za merjenje maksimuma, merilniki na žeton, merilniki za izračunavanje vrednosti itd..

Merilniki za merjenje porabe ali proizvodnje sestojijo iz merilne naprave (turbinska, batna naprava, naprava z opno itd.), mehanizma za regulacijo prepuščanja *fluida* (pretežno drsni ventil), prenosa (neskončni vijak, kolenasta gred, zobniki in drugi sistemi) in naprave za beleženje ali indikatorja (na principu kazalca ali bobna), ali pa obeh.

(A) **Merilniki proizvodnje in porabe plinov.**

(1) **Mokri merilniki.**

Ta merilna naprava običajno sestoji iz bobna ali kolesa, razdeljenega v pregrade. Kolo se obrača v cilindričnem ohišju, ki je malo več kot do polovice napolnjeno s tekočino (z vodo, oljem itd.). Boben se obrača s pomočjo plina, ki po vstopu v merilnik polni potopljene pregrade in jih tako dviguje nad vodno gladino. Obračanje bobna se kaže na številčnem mehanizmu.

Druga vrsta merilnikov (**vključno** zvonasti merilniki) sestoji iz zvona. Plin teče skozenj v eno in drugo smer skozi zaporedje komor. Zvon se nahaja v osrednjem položaju in je izdelan tako, da niha okoli osnega nagiba, ki ga poganja kolenasta ročica, pritrjena na pogonsko gred merilnega mehanizma.

(2) **Suhi merilniki.**

Obstaja več vrst suhih merilnikov. Te merilne naprave lahko sestojijo iz batov, open, ali pa kolesa z lopaticami, ki ga poganja pritisk plina in je povezan z merilnim mehanizmom. Navadni merilniki sestojijo iz škatle, razdeljene s pregrado na dva dela. Vsaka komora posebej je predeljena z osrednjo opno. Plin teče zaporedoma v obeh smereh skozi vse štiri oddelke (komore). Izmenično gibanje opne poganja merilni mehanizem.

(B) **Merilniki proizvodnje in porabe tekočin** (hladne ali tople vode, alkohola, piva, vina, mleka itd.), **vendar so izvzete črpalke za tekočine, četudi so opremljene z merilnimi napravami (tar. št. 84.13).**

Med te merilnike so vključeni:

(1) **Turbinski merilniki.**

Imenujejo jih **tudi hitrostni merilniki**, saj je prostornina tekočine odvisna od njene hitrosti. Ta merilna naprava sestoji iz ventilatorskega kolesa ali propelerja, ki se vrti s hitrostjo, sorazmerno tekočinskemu pretoku. Vrtenje poganja merilni mehanizem.

(2) **Merilniki z opno (pozitivni merilniki).**

Ti merilniki so podobni predhodno opisanim suhim merilnikom. Valj je iz litega železa in je z upogibno opno razdeljen na dva dela. Opna se širi in krči, ko se oddelka izmenoma polnita in praznita. Gib opne sproži merilni mehanizem.

(3) **Merilniki z izmeničnim batom (pozitivni merilniki).**

Ti merilniki lahko sestojijo iz enega ali več batov, ki se izmenjaje gibljejo v valjih. Kot pri parnih strojih, **tudi** tukaj sistem drsnih ventilov izmenjaje usmerja tekočino, ki se premika proti vrhu in vznožju valjev in odpira ali zapira čepne pipe. Gib batov se prenaša v merilni mehanizem.

(4) **Merilniki s kolutnim batom (*Disc-piston*) (polpozitivni).**

Ti merilniki imajo namesto bata gibljivi kolut, ki deli sistem komor na dva enaka oddelka, ki se izmenoma polnita in praznita. Rezultati teh nihajnih gibov se prenašajo v merilni mehanizem.

(5) **Rotacijsko - batni polpozitivni merilniki.**

Ena vrsta teh merilnikov sestoji iz cilindrične delovne komore z radialno pregrado, ki se delno razteza čez komoro. Merilna naprava je v obliki cilindričnega bata, čigar stena je nad pregrado predeljena in opasana. Polnjenje in praznjenje oddelka omogoča nihajno (polrotacijsko) gibanje valja, kar se prenaša v merilni mehanizem.

Pri drugi vrsti merilnikov v delovni komori ni nobene pregrade. Na ta način pride do dejanskega rotacijskega gibanja preko elipsastega nihala v pregrajeni sferični komori.

(II) MERILNIKI PORABE ALI PROIZVODNJE ELEKTRIKE

S pomočjo teh merilnih naprav se meri količina porabljene energije (v **amperskih urah-Ah** ali njihovih mnogokratnikih) (količinski merilniki) ali količina porabljene energije (v **vatnih urah-Wh** ali njihovih mnogokratnikih) (merilci energije). Pri stalni napetosti so lahko ti merilniki umerjeni v **vatnih urah-Wh** (ali **večjih enotah**: *kilo-, mega- giga-* **vatnih urah (KWh, MWh, GWh)**). Nekateri merilniki so konstruirani za merjenje enosmernega, drugi pa za merjenje izmeničnega električnega toka.

Iz te tarifne številke so **izključeni** aparati, kot so voltmetri, ampermetri, vatmetri itd., ki zgolj merijo električne vrednosti, niso pa konstruirani za beleženje skupno porabljene količine električnega toka ali energije (**tar. št. 90.30**).

Ta tarifna številka **vkjučuje** številne električne merilce:

(A) **Motorni števeci.**

Ti števeci sestojijo iz enega ali več induktorjev, iz vrtilnega elementa (kotve), čigar hitrost je sorazmerna količini porabljenega električnega toka ali energije, iz mehanizma za štetje in iz induktorja, ki deluje na principu kazalca ali bobna (ali kombinacije obeh).

Motorni števeci so običajno opremljeni z zavoro na vrtničasto električno polje s kovinsko kolutno zavoro, v kateri pri obračanju med poli enega ali več trajnih magnetov nastaja vrtničasto električno polje.

(B) **Statični števeci.**

Ti števeci sestojijo iz elektronskih statičnih podsestavov, **kot so** multiplikatorji ali količinski merilniki, ki so opremljeni s kazalnim mehanizmom. Proizvajajo električni tok ali upornost, ki je neposredno sorazmerna količini porabljene energije. Pokazalnik je lahko mehanski (s kazalcem ali valjem) ali elektronski.

Med te števecce **so vključeni**:

- (1) **Števci na kovanec ali žeton.**
- (2) **Večtarifni števeci** (električni tok, ki se porablja, se računa po dveh ali več tarifah).
- (3) **Števci za maksimum**, ki kažejo največjo vrednost ali povprečno obremenitev v danem časovnem obdobju.
- (4) **Števci za merjene konice (špic)**, ki beležijo porabo nad določeno konico.
- (5) **Števci prekomerno porabljene energije**, ki so podobna koničnim števcem s tem, da beležijo **tudi** skupno porabljeno energijo.

- (6) **Impulzni števeci**, ki so opremljeni s števcem impulzov.
- (7) **Števci reaktivne energije**.
- (8) **Števci za demonstracije** (poučne prikaze).
- (9) **Števci enosmernega električnega toka** (števci **voltnih ur (Vh)**, **amperskih ur (Ah)**, **vatnih ur (Wh)**).
- (10) **Merilniki z vhodnim impulzom** za povezavo več impulznih števcov. Ti merilniki so opremljeni z napravo za beleženje porabe in napravo za seštevanje in prikaz in beleženje maksimuma ali za ugotavljanje prekoračitev porabe.
- (11) **Standardni števeci** za kontrolo in umerjanje drugih števcov.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila komentarja), se deli in pribor instrumentov iz te tarifne številke, ki se dobavljajo posebej, uvrščajo v to tarifno številko.

90.29 - ŠTEVCI VRTLJAJEV, ŠTEVCI PROIZVODNJE, TAKSIMETRI, KILOMETRSKI ŠTEVCI, ŠTEVCI KORAKOV IN PODOBNO; KAZALNIKI HITROSTI IN TAHOMETRI, RAZEN TISTI, KI SE UVRŠČAJO V TAR. ŠT. 90.14 ALI 90.15; STROBOSKOPI

9029.10 - Števci vrtljajev, števci proizvodnje, taksimetri, kilometrski števeci, števci korakov in podobno

9029.20 - Kazalniki hitrosti in tahometri; stroboskopi

9029.90 - Deli in pribor

V to tarifno številko se uvrščajo:

- (A) **Števci, ki kažejo skupno število** katerih koli enot (vrtljajev, kosov, dolžine itd.) ali pa vsoto za plačilo. **Vendar** so iz te tarifne številke **izključene** naprave za seštevanje - tiste, ki **se uvrščajo v tar. št. 84.73**. Prav tako so **izključeni** merilniki proizvodnje plinov, tekočin **ali** elektrike **iz tar. št. 90.28** in krivuljniki ter planimetri **iz tar. št. 90.17 ali 90.31**.
- (B) **Aparati, ki kažejo hitrost vrtenja ali linearno hitrost v razmerju do časovnega faktorja** (tahometri in kazalniki hitrosti), ne pa **tudi** kazalniki hitrosti za ladje in letala **iz tar. št. 90.14 ali 90.15**.
- (C) **Stroboskopi vseh vrst**.

Takšni aparati in instrumenti **se uvrščajo** v to tarifno številko **ne glede na morebitne vgrajene urine registrske mehanizme**, ki delujejo na principu urinega mehanizma ali na kakšnem drugem principu, in **ne glede** na morebitno opremo v obliki preprostih mehanskih ali električnih naprav za sprožanje signalnih aparatov, komandnih naprav in zavor itd..

(A) NAPRAVE ZA ŠTETJE

- (1) **Števci vrtljajev**.

Ti instrumenti štejejo vrtljaje nekega mehanskega dela (**na primer:** strojne gredi). Sestojijo iz pogonske gredi, ki je z zobci ukleščeno v pokazalnik na kazalcu ali bobnu. Običajno imajo napravo za vnovično nastavitev števca na ničlo. Števci so lahko povezani z gibljivim delom bodisi neposredno (v nekaterih primerih ta del poganja zobnike same), bodisi z daljinskim krmiljenjem. Pogonska gred se lahko požene z rotacijskimi, izmeničnimi ali pulzirajočimi gibi gibljivega dela (**na primer:** naprava za šifriranje).

Vendar je treba poudariti, da so iz te tarifne številke **izključena** motovila za numeracijo preje, torzijski merilniki in podobni aparati za preizkušanje ali kontrolo, ki imajo **tudi** števec vrtljajev (**tar. št. 90.31**).

(2) **Števci proizvodnje.**

Ti instrumenti so po svoji konstrukciji podobni števcem vrtljajev. Uporabljajo se predvsem za merjenje dolžine (pri predilnih in tkalnih strojih); za štetje gibov nekega stroja (avtomatskih tehtnic, črpalk, udarcev statev itd.), ali pa za štetje števila kosov (natisnjenih listov, ki se proizvajajo na rotacijski stiskalnici, izdelkov, ki jih prenaša transportni trak, bankovcev itd.). Aparati, ki se ponavadi uporabljajo za te namene, so običajno števci vrtljajev, ki so prilagojeni za prikaz dolžine ali števila kosov v smislu obratov pogonske gredi.

Elektronski števci proizvodnje. Predmeti, ki so predmet štetja, prekinjajo snop žarkov, ki pada na fotoelektrično celico. Na ta način registrirni aparat računa število kosov, ki so šli skozi snop žarkov.

V to skupino **so vključeni tudi** multiplikacijski števci (**na primer:** števci, ki se uporabljajo za nadzor nad produktivnostjo dela učencev ali delavcev, ki delajo na istem strojih).

V to skupino **so vključeni tudi** elektromagnetni števci, ki se uporabljajo v avtomatskih telefonskih centralah za štetje telefonskih pogovorov naročnika. Ti števci imajo običajno vgrajen elektromagnet, ki ob vsakem prehodu električnega toka skozi njihovo navitje sproži registrirni mehanizem (valje tipa števca vrtljajev itd.) in ga premakne za eno mesto.

(3) **Števci delovnih ur strojev, motorjev itd. (števci ur ali časa).**

V praksi gre pri teh števcih za števce vrtljajev, umerjene v delovnih urah.

(4) **Števci prestopov (vstopov).**

Te števce premika vrtilni križ ali druga naprava, ki se nahaja na vhodu v muzeje, parke, športna igrišča itd. Služijo preštevanju obiskovalcev ali gledalcev.

(5) **Števci za bilijard.**

To so mehanski števci valjastega ali podobnega tipa, ki so običajno ročni in služijo za beleženje rezultatov.

Iz te tarifne številke so **izključeni števci**, ki delujejo na principu urinega mehanizma za prikaz časa igre ali kakšnega drugega zneska za plačilo, ki temelji na tem času (**tar. št. 91.06**). Biljardski kroglični ali drsni označevalniki (markerji) **so vključeni v tar. št. 95.04**.

(6) **Instrumenti in aparati za merjenje kratkih časovnih intervalov s pomočjo štetja, ki se ne uvrščajo v 91. poglavje, saj nimajo urinega (vključno sinhronnega) mehanizma. V to tarifno številko so vključeni tudi elektronski števci impulzov - na primer: števci potnikov v avtobusu ali na vlaku itd..**

(7) **Taksimetri.**

Taksimetri imajo običajno urin mehanizem. Taksimetri kažejo tarifo za plačilo v razmerju do časa in prevožene razdalje.

(8) **Števci kilometrov.**

To so števeci vrtljajev za vozila in so najpogostejše graduirani v enotah dolžine (miljah, kilometrih itd.). Večina števecv kilometrov je kombiniranih s kazalniki hitrosti.

(9) **Števci korakov** (*pedometri*).

To so instrumenti z urinim mehanizmom, ki se uporabljajo za približna merjenja razdalj. Sestojijo iz nihala, ki pri vsakem koraku premakne kolesni prenos za eno enoto. Prehojena razdalja se računa iz števila storjenih korakov in njihove dolžine.

(10) **Ročni števeci.**

Ti števeci kažejo največ štiri številke v ugotovljenih kategorijah. Uporabnik pritisne na gumb preštevane kategorije in s tem sproži števec.

(B) KAZALNIKI HITROSTI IN TAHOMETRI

Ti instrumenti se od števecv vrtljajev in proizvodnje iz predhodnega **dela (A)** razlikujejo po tem, da kažejo število vrtljajev, hitrost, proizvodnjo itd. **na časovno enoto** (**na primer:** število vrtljajev v minuti, milj v eni uri, kilometrov v eni uri, metrov v minuti). Običajno so montirani v vozilih (avtomobilih, motornih kolesih, kolesih na nožni pogon, lokomotivah itd.) ali v strojih (motorjih, turbinah, strojih za izdelovanje papirja, tiskarskih strojih, tekstilnih strojih itd.).

Kazalniki hitrosti in tahometri, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, delujejo pretežno na enem izmed naslednjih principov:

(1) **Kronometrski sistemi .**

Merilni mehanizem je kombiniran z urinim mehanizmom. Včasih se čas meri s pomočjo posebnega kronografa. V tem primeru se ta dva instrumenta uvrščata v svoji ustrezni tarifni številki.

(2) **Centrifugalni sistemi .**

Vertikalna regulacijska ročica, ki jo drži vzmet, se vrti s prenosno gredjo. Dve uteži, ki sta na regulacijski ročici, se zaradi vrtenja oddaljita od ročice tako, da je oddaljenost regulacijske ročice sorazmerna od hitrosti vrtenja. To oddaljevanje se prenaša na skalo instrumenta.

(3) **Vibracijski sistemi .**

Ta princip se uporablja za stroje z velikimi hitrostmi, **kot so** parne turbine, črpalke, kompresorji, elektromotorji itd.. Mehanska resonanca vibracije, okvirja ali ležaja stroja povzroča nihanje graduirane skale, ki je sorazmerno številu vrtljajev stroja.

(4) **Magnetni (indukcijski) sistemi.**

Sistem trajnih magnetov se vrti na pogonski gredi in proizvaja vrtinčasto električno polje v bakrenem ali aluminijastem kolutu, ki se nahaja v magnetnem polju. Ta električni tok je sorazmerno vrtilni hitrosti magnetov. Tako se kolut "**vleče**" oziroma vrti, njegovo vrtenje pa zadržuje vzmet. Ta kolut je povezan s pokazalnikom hitrosti.

(5) **Električni sistemi.**

Aparati, ki delujejo na tem principu, delujejo s pomočjo fotoelektrične celice, ali pa s pomočjo impulznega generatorja, ki je vgrajen v stroj.

Kazalniki hitrosti in tahometri, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, so lahko **fiksni** (**na primer:** maksimum in minimum), **diferencialni** (v tem primeru kažejo procentualno razliko med dvema hitrostima), lahko so **kombinirani s seštevničnim števcem**, s števcem časa ali z grafično registrirno napravo itd..

Ta tarifna številka **vključuje tudi** nekatere instrumente, **ki istočasno beležijo**:

- hitrost,
- število prevoženih kilometrov,
- čas delovanja in mirovanja stroja itd..

(C) STROBOSKOPI

Stroboskopi omogočajo opazovanje strojev med njihovim delovanjem, pa **tudi** med njihovim počasnim gibanjem ali mirovanjem. Lahko se uporabljajo **tudi** za merjenje hitrosti vrtilnih ali izmeničnih gibov. V zadnjem primeru so **bolj znani kot stroboskopski tahometri**. Stroboskopi delujejo na principu *navidezne imobilnosti* (negibnosti) ali zmanjšane hitrosti v mehanizmu, ki je predmet opazovanja s pomočjo zaporednih odsevov v fiksnih intervalih. Opazovani mehanizem je trajno osvetljen zaradi preučevanja s pomočjo optičnega instrumenta (kolut z enim ali več radialnih razpok ali "**oken**"), ki prekinja linijo vidnosti; lahko pa je mehanizem **tudi** v temi in se v zelo kratkih časovnih intervalih osvetljuje. Hitrost vrtilnega ali izmeničnega opazovanega mehanizma se lahko preverja s prilagoditvijo hitrosti koluta ali pogostosti bliskov, dokler se ne dobi vtis negibnosti (imobilnosti).

Stroboskopi, katerih delovanje temelji **na principu trajnega osvetljevanja**, sestojijo iz koluta z eno ali več razpok, ki ga obrača urin mehanizem, iz regulatorja hitrosti, okularja in iz graduiranega bobna (običajno graduiranega v vrtljajih na minuto).

Stroboskopi, ki delujejo **na principu periodičnega osvetljevanja** se od naprave, ki proizvaja svetlobne bliske, precej razlikujejo. Najpreprostejše vrste sestojijo iz navadne žarnice, iz motorja z regulatorjem hitrosti, ki uravnava pogostnost bliskov in iz graduirane skale ali številčnice. Bliske lahko proizvaja **tudi** žarnica na plinsko praznjenje. Plinski stroboskopi so po strukturi mnogo bolj zapleteni in se lahko uporabljajo za fotografiranje za izdelovanje filmov. Včasih so montirani na drsnikih ali valjih. Bliske, potrebne za opazovanje rotacijskih ali izmeničnih mehanizmov, je mogoče kontrolirati z mehanizmom samim. Sinhronizacija je rezultat vzmetnega stikala, fotoelektrične celice, elektromagnetnega releja itd..

Fotografski ali kinematografski aparati **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke, **razen** če so trajno vgrajeni v stroboskop.

Stroboskopi se uporabljajo predvsem za opazovanje ali merjenje hitrosti motorjev, prenosniških zobnikov, tekstilnih strojev (delov, **kot so** vretena, previjalniki, karde, čolniči itd.), strojev za proizvodnjo papirja, tiskarskih strojev in obdelovalnih strojev. Uporabljajo jih **tudi** v medicini za preučevanje vibracij glasilk.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila komentarja), se posebej dobavljeni deli in pribor aparatov ali naprav iz te tarifne številke prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

90.30 - OSCILOSKOPI, SPEKTRALNI ANALIZATORJI IN DRUGI INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE IN KONTROLO ELEKTRIČNIH VELIČIN, RAZEN MERILNIKOV IZ TAR. ŠT. 90.28; INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI ODKRIVANJE ALFA, BETA, GAMA, RENTGENSKIH, KOZMIČNIH ALI DRUGIH IONIZIRAJOČIH SEVANJ

9030.10 - Instrumenti in aparati za merjenje ali odkrivanje ionizirajočih sevanj

9030.20 - Osciloskopi in oscilografi s katodno cevjo

- Drugi instrumenti in aparati za merjenje in kontrolo napetosti, jakosti toka, upornosti ali moči, brez naprav za registriranje:

9030.31 - - multimetri

9030.39 - - drugi

9030.40 - Drugi instrumenti in aparati, posebej namenjeni za telekomunikacije (npr: instrumenti za merjenje presluha, instrumenti za merjenje ojačenja, instrumenti za merjenje popačenja, psfometri)

- Drugi instrumenti in aparati:

9030.82 - - naprave za merjenje ali testiranje polprevodniških rezin ali naprav

9030.83 - - drugi, z napravo za registriranje

9030.89 - - drugi

9030.90 - Deli in pribor

(A) INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI ODKRIVANJE ALFA, BETA, GAMA, RENTGENSKIH, KOZMIČNIH ALI DRUGIH IONIZIRAJOČIH SEVANJ

Ti instrumenti in aparati se uporabljajo pri znanstvenih raziskavah, za industrijske namene (v metalurgiji, za iskanje nafte itd.), pa **tudi** za biološke in medicinske namene (v zvezi z odkrivanjem radioaktivnih sledi).

Sem so vključeni:

- (1) **Detekcijski instrumenti z vgrajeno ionizacijsko komoro.** Med dvema elektrodama, ki se nahajata v ionizacijski komori, je vzpostavljena potencialna razlika. Ioni, ki nastanejo, ko radiacija pride v komoro, privlačijo elektrode - spremembe, ki rezultirajo v potencialni razliki, so lahko ojačene in merjene.
- (2) **Geigerjevi števci.** Med elektrodama števca obstaja velika potencialna razlika. Ioni, ki so posledica radiacije, so zelo pospešeni in ionizirajo plin se nahaja v cevi. Izzovejo impulze, ki jih je mogoče prešteti.

Ionizacijska komora in Geigerjev števec, ki se **uvrščata** v to tarifno številko, praviloma sestojita iz več naprav, kot so: komora in številčnica, ojačevalec, enota za zagotavljanje napetosti za komoro ali številčnico in vezje za šestevanje ali pokazalni instrument. Vse te enote so pogosto vgrajene v eno ohišje. Včasih so vse enote, **razen** komore številčnice, v istem ohišju. **Tudi** takšni aparati, ki jim je potrebno dodati še komoro ali številčnico, da bi bili kompletni, ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki (kot instrument, ki je v svojem bistvu kompleten). Če se posamezne naprave dobavljajo posebej, se uvrščajo po splošnih določilih komentarja k temu poglavju.

Nekatere ionizacijske komore, ki se uporabljajo za merjenje skupne količine radiacije po izbranem času (**na primer:** po 24. urah), ne potrebujejo nobenega pomožnega ojačevalca itd.. Takšni aparati imajo vgrajene zelo lahke gibljive pokazalnike, ki služijo za mikroskopsko odčitavanje, in kažejo skupno količino radiacije, ki je šla skozi komoro. Te komore so pogosto podobne nalivniku in so kompletni merilni instrumenti, ki se kot taki uvrščajo v to tarifno številko.

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi scintilacijske (svetlikave) števec**. Ti števci sestojijo iz naprave (foto-pomnoževalka), ki je izdelana iz fotoelektrične celice in množilnika elektronov. Delujejo na principu, da je mogoče radiacijo meriti in odkrivati na podlagi njenega učinka, da vzbuja fluoroscenčnost nekaterih kristalov (*cinkovega sulfida, talija, aktiviranega z natrijevim jodidom*, plastične mase, impregnirane s *tetrafenil butadienom* itd.). Kristali so nameščeni med vir sevanja in elektrodo števca.

V to skupino so vključeni še:

- (1) **Dozimetri in podobni aparati, ki se uporabljajo v radiologiji** za merjenje in kontrolo intenzivnosti in prodorne moči rentgenskih žarkov.
- (2) **Aparati za merjenje kozmičnih in podobnih sevanj.**
- (3) **Detektorji nevtronov (imenovani "Thermopile"), pa tudi instrumenti za merjenje ali odkrivanje**, ki imajo cev za detekcijo nevtronov, v kateri je uporabljen bor, borov trifluorid, vodik ali kak drug fizijski, radioaktivni element.
- (4) **Instrumenti za merjenje in odkrivanje radiacije** z vgrajenimi tekočimi ali trdnimi scintilatorji.

Iz te tarifne številke **so izključeni:**

- (a) aparati z vgrajenim scintilacijskim števcem, čigar podatki se spreminjajo v analogne signale zaradi ugotavljanja medicinskih diagnoz (**na primer:** gama-kamera, scintilacijsko iskalo - *scanner* - **tar. št. 90.18**) in
- (b) merilni ali kontrolni aparati, ki so konstruirani tako, da vsebujejo radioaktivni vir (posebno umetne izotope), in se uporabljajo **na primer:** za merjenje debeline materialov (pločevin, prevlek in podobnega), za kontrolo vsebine paketov, za merjenje počasnih zračnih tokov (ionizacijski anemometri) itd. (**tar. št. 90.22**).

(B) OSCILOSKOPI, SPEKTRALNI ANALIZATORJI IN DRUGI INSTRUMENTI IN APARATI ZA MERJENJE ALI KONTROLO ELEKTRIČNIH VELIČIN

Osciloskopi in oscilografi se uporabljajo za opazovanje ali snemanje hitrih sprememb neke električne velikosti (napetosti, moči itd.).

Ti instrumenti se delijo v tri skupine:

- (a) **Dudelovi oscilografi**, pri katerih se navitje, ki običajno sestoji iz tuljave tanke žice s pritrjenimi ogledali, vrti v elektromagnetnem polju. Periodični fenomen, ki je predmet opazovanja, je mogoče opazovati neposredno na plošči zmrznjenega stekla, ali pa posnetega na fotografski trak.
- (b) **Oscilografi s trakom iz mehkega železa in z gravurno (pisalno) iglo z navitjem**, ki deluje na trak iz mehkega železa, ki se nahaja v trajnem magnetnem polju. Lahka palica, ki je na enem koncu ošiljena (igla) je pritrjena na trak, ki beleži opazovani pojav (**na primer:** tako, da vrezuje v prevlečeni *celulozno - acetatni* plastični trak).
- (c) **Osciloskopi in oscilografi s katodnimi žarki**. Ti aparati delujejo tako, da posnamejo, kako katodni snop žarkov spreminja svojo smer zaradi elektrostatične ali elektromagnetne sile. Ti instrumenti so lahko iz enega ali več delov in sestojijo v glavnem iz katodne cevi, napajalne naprave in transformatorja, iz ojačevalca, sistema za preusmerjanje katodnih žarkov in drugih pomožnih naprav, včasih pa so opremljeni **tudi** z elektronskim stikalom. **Osciloskopi** s spominom, ki se uporabljajo za preučevanje hitrih, osamljenih in kratkotrajnih pojavov, so opremljeni s

spominsko katodno cevjo, ali pa s številčnim spominom, ki je povezan s katodno cevjo. Pri prvem tipu aparata se slika signala ulovi in hrani v katodni cevi. Pri drugem tipu se signal zabeleži v spomin in se lahko po želji prikliče in prikaže na ekranu.

*
**

Spektralni analizatorji so instrumenti, ki prepoznavajo različne komponente frekvenc vhodnega električnega signala. Uporabljajo se predvsem pri analizah električnih **signalov**. Z njimi je mogoče izvajati **tudi** analizo ionizacijskega sevanja, zvočnih valov in drugih neelektričnih signalov, če se uporabijo skupaj z detektorji radiacije ali skupaj z drugimi napravami, ki odkrivajo neelektrične **vrednosti**, ki jih spreminjajo v električne signale.

*
**

V to tarifno številko **se uvrščajo** aparati za snemanje kratkotrajnih pojavov, ki so konstruirani tako, da ujamejo določeni signal in ga zapišejo v ustrezni obliki, da ga pozneje prenesejo na aparat za prikazovanje (na televizijski zaslon itd.). "**Logični analizatorji**" (aparati, ki se uporabljajo za **preučevanje električnih vezij** in sestojijo predvsem iz polprevodniških naprav) se prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

*
**

Instrumenti in aparati za merjenje in kontrolo električnih vrednosti so lahko prikazovalnega ali registrirnega tipa.

Glede na način delovanja se lahko razdelijo v več skupin:

- (1) **Instrumenti z gibljivim navitjem** (*Moving-coil*), pri katerih teče električni tok skozi prosto gibljivo navitje v magnetnem polju, ki ustvarja trajni magnet. Kazalec je pritrjen na gibljivo navitje.
- (2) **Instrumenti z gibljivim železom** (*Moving-iron*), katerih kazalec se premika zaradi selenoidnega učinkovanja na kos mehkega železa, pritrjenega na podlago kazalca.
- (3) **Elektrodinamični instrumenti**. Pri njih gre električni tok, ki se meri, skozi fiksna ali gibljiva navitja, pri čemer gibljiva navitja delujejo v magnetnem polju fiksnih navitij. Kazalec je pritrjen na gibljiva navitja.
- (4) **Indukcijski instrumenti**, ki sestojijo iz kazalca z ročico, na katero je pritrjen raven kolut ali valj, ki deluje v zračni razpoki elektromagneta z enim ali več navitji.
- (5) **Instrumenti s termoelementi**, pri katerih gre električni tok, ki se meri, skozi električni grelec, povezan z vročim sestavom **bimetalnega** termoelementa, katerega elektrogibalna sila se tedaj meri.
- (6) **Elektronski instrumenti**, ki delujejo na principu tehnologije polprevodnikov s kazalcem ali *opto-elektronskim* pokazalnikom za **analogno** ali **digitalno** odčitavanje.

Razen predhodno navedenih vrst instrumentov ali aparatov, ki v splošnem izvajajo neposredne meritve, se v to tarifno številko uvrščajo **tudi** instrumenti ali aparati, s pomočjo katerih pride operater do nekaterih podatkov, na podlagi katerih je mogoče izračunati količino, ki jo je treba izmeriti (primerjalna metoda). V to skupino so **še posebej vključeni merilni mostovi in potenciometri**. Ti aparati so običajno montirani v škatlah ali zabojih, v katerih je en ali več galvanometrov, standardnih uporov, standardnih kondenzatorjev, standardnih induktorjev, standardnih celic, transformatorjev, pretvornikov,

stokal itd.. Merilne mostove pogosto **imenujejo po svojih izumiteljih** (*Weatstone, Thompson, Anderson, Maxwell, Sauty, Schering, Kohlarausch, Wien* itd.), drugi pa nosijo **ime skupinskega primerjalnega sistema** (*dekadni most, double-most, mostovi tipa "T"* itd.), ali pa gre za mostove **za posebne namene** (*impedančni, upornostni, kondenzatorski* ali *priklopni* mostovi, univerzalni mostovi itd.).

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** naslednji instrumenti ali aparati, če se dobavljajo posebej (**85. poglavje**): transformatorji, standardni upori, standardni kondenzatorji, standardni induktorji, standardne celice itd., prav tako pa **tudi** slušalke (naglavne slušalke), ki se uporabljajo namesto vizualnih indikatorjev ničle pri nekaterih merilnih mostovih.

*
* *

Osnovne vrste električnih meritev so naslednje:

- (I) **Merjenje jakosti električnega toka-(A)**. Te meritve se izvajajo predvsem z galvanometri ali ampermetri.
- (II) **Merjenje napetosti z voltmetri-(V)**, potenciometri, elektrometri itd.. Elektrometri, ki se uporabljajo za merjenje zelo visokih napetosti, so elektrostatični. Od običajnih vrst voltmetrov se razlikujejo po tem, da so opremljeni s krogli ali krožniki, pritrjenimi na izoliran stolp.
- (III) **Merjenje upornosti in prevodnosti-(Ohm)**, predvsem z ohmmetri ali merilnimi mostovi.
- (IV) **Merjenje moči z vatmetri-(W)**.
- (V) **Merjenje kapacitete-(F) in induktivnosti-(H)** z merilnimi mostovi - izraža se v *faradih* ali *henrijih* (*Farraday, Henry*).
- (VI) **Merjenje frekvenc s frekvenčnimi metri-(Hz)**, kalibriranimi v hercih (v nihajih na sekundo) (*Hertz*).
- (VII) **Merjenje valovnih dolžin ali radijskih frekvenc** z merilniki valov ali instrumenti, katerih delovanje temelji na valovniških vodnikih s prerezi.
- (VIII) **Merjenje faznih kotov in koeficientov uporabnega učinka** - faktorja moči, ki se izvaja s faznimi merilniki in izraža v koeficientu uporabnega učinka ($\cos \phi$ (*phi*)).
- (IX) **Merjenje razmerja med dvema električnima velikostima-(dB)** z logometri.
- (X) **Merjenje električnih in magnetnih lastnosti** materialov s preizkuševalnikom histereze, permeometri in podobnimi instrumenti.
- (XII) **Preizkušanje sinhronosti s pomočjo sinhronoskopov** - instrumentov za prikaz razmerja faz in frekvenčnih razlik med dvema periodičnima pojavoma. Te instrumente je mogoče prepoznati po tem, da je na njihovih skalah vgravirano "**Hiter**" in "**Počasen**" (z ustreznimi puščicami).
- (XIII) **Merjenje in snemanje hitrih sprememb električnih velikosti** s pomočjo predhodno opisanih osciloskopov in oscilografov.

Nekateri električni merilni instrumenti se lahko uporabljajo za številne namene, kot **na primer**: elektronski merilni instrumenti, znani kot "**univerzalni preizkusni instrumenti**" (*multimetri*), ki se uporabljajo za hitre meritve napetosti in jakosti električnega toka, moči enosmernega ali izmeničnega električnega toka, uporov in kapacitete.

V to tarifno številko **se uvršča tudi** vrsta električnih in **elektronskih** instrumentov, ki se uporabljajo v radijski komunikaciji ali v telekomunikacijah. **Razen** *voltmetrov, potenciometrov, merilnih mostov, ampermetrov, vatmetrov, faznih merilnikov in frekvenčnih merilnikov*, že omenjenih v komentarju k tej tarifni številki, **so vključeni v to skupino še**:

- (i) **Impendančni kontrolni instrumenti in impendančni mostovi** za ugotavljanje impedance tokokroga, pa **tudi** za merjenje kapacitete in induktivnosti.
- (ii) **Indukcijski mostovi in podobni instrumenti** za merjenje induktivnosti na podlagi *Witstonovega* mostu.
- (iii) **Neparni in decibelni merilniki.** Te naprave se uporabljajo za merjenje upada moči telefonskih električnih tokokrogov pri prenosih na velikih razdaljah. Instrumenti za merjenje zvoka (za akustične meritve) **se uvrščajo v tar. št. 90.27.**
- (iv) **Indikatorji fadinga.** Za razliko od neparnih merilnikov, ki izvajajo meritve na podlagi kompenzacijskega sistema), dajejo ti instrumenti neposredno indikacijo fadinga.
- (v) **Instrumenti za merjenje motenj** (*Cross-talk*)(*diafonije*), ki se uporabljajo za merjenje raznih velikosti v telefonskih tokokrogih.
- (vi) **Aparati za merjenje praga (ravni) prenosa.**
- (vii) **Merilniki šumov**, ki se uporabljajo pri visokofrekvenčnih linijah.
- (viii) **Merilni instrumenti za merjenje dodatnega ojačitvenega koeficienta** preko repetitorja relejnih električnih tokokrogov pri velikih telefonskih razdaljah (*kardometri*).
- (ix) **Instrumenti za merjenje interference - na primer:** za merjenje napetosti šuma v dolгих telefonskih napeljavah in za merjenje motenj zaradi visokonapetostnih linij.
- (x) **Psofometri** - instrumenti za izračunavanje šumov na linijah, t.j. za izračun elektromotorne moči (EMM) vira električnega toka, ki bi povzročil iste motnje, če zamenja napetost, induciran v telefonskem električnem tokokrogu.
- (xi) **Amplitudni indikatorji za beleženje kratkotrajnih napetostnih nihanj** (*Peak indicators*), ki nastajajo v prenosniških sistemih (**na primer:** v daljinskih telefonskih kablji, v radio-oddajnem električnem vezju, na kratkovalovnih zvezah itd.).
- (xii) **Echometri (merilniki odmeva)**, ki se uporabljajo za vzpostavljanje linijskega ravnotežja z neposrednim odčitavanjem odmeva, izraženega v nepersih ali decibelnih enotah.
- (xiii) **Distorziometri** za merjenje harmonične distorzije, ki se pojavlja v kompleksnih napetostih.

Nekateri med predhodno navedenimi instrumenti (posebej tisti, ki se uporabljajo za elektroakustične meritve), **so kalibrirani v nepersih ali decibelih-(Db).**

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi** druge instrumente in aparate, ki izvajajo operacije, opisane v tej tarifni številki, **vključno instrumente za preizkušanje in merjenje elektronk, še posebej tiste za preizkušanje radijskih cevi.** Vsi ti instrumente za preizkušanje in merjenje so včasih konstruirani tako, da proizvedejo značilno krivuljo na zaslonu osciloskopa.

*
* *

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), se posebej dobavljeni deli in pribor instrumentov in aparatov iz te tarifne številke, prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

Nekaj primerov:

Koincidenčni aparati, ki se uporabljajo skupaj z *Geiger-Millerjevim* števcem ali s proporcionalnimi števci, **trdni scintilatorji** v obliki kristalov ali elementov iz plastičnih mas, ki so montirani v kovinskem plašču in so konstruirani **samo** za montiranje **detekcijskih instrumentov**, cevi za detektorje nevtronov, ki **uporabljajo bor, borov trifluorid, vodik** in nekatere druge fizijske elemente.

90.31 - INSTRUMENTI, APARATI IN STROJI ZA MERJENJE ALI KONTROLO, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU; PROJEKTORJI PROFILOV

9031.10 - Stroji za uravnoveženje mehanskih delov

9031.20 - Merilne mize

9031.30 - Projektorji profilov

- Drugi optični instrumenti in aparati:

9031.41 - - za nadzor polprevodniških rezin ali naprav ali za nadzor fotomask ali mrežic, ki se uporabljajo pri proizvodnji polprevodniških naprav

9031.49 - - drugi

9031.80 - Drugi instrumenti, aparati in stroji

9031.90 - Deli in pribor

Razen projektorjev profilov **vkjučuje** ta tarifna številka instrumente, aparate in stroje za merjenje ali kontrolo **ne glede na to, ali so optični ali niso optični**. **Vendar** je treba poudariti, da v to skupino **niso vključeni** kateri koli instrumenti, aparati itd., ki se uvrščajo v **tarifne številke 90.01 do 90.12** ali od **tar.št. 90.15 do 90.30**, še posebej pa so iz te tarifne številke **izključeni**:

(a) astronomski instrumenti iz **tar. št. 90.05**,

(b) mikroskopi (**tar. št. 90.11** ali **90.12**),

(c) geodetski instrumenti in aparati iz **tar. št. 90.15**,

(d) instrumenti za merjenje dolžine, ki se uporabljajo v roki (**tar. št. 90.17**),

(e) instrumenti in aparati za medicino, kirurgijo itd. (**tar. št. 90.18**),

(f) stroji in aparati za preizkušanje mehaničnih lastnosti materialov (**tar. št. 90.24**),

(g) merilniki pretoka itd. iz **tar. št. 90.26**,

(h) instrumenti in aparati za merjenje in kontrolo električnih velikosti in instrumenti in aparati za merjenje ali odkrivanje ionizacijskih sevanj iz **tar. št. 90.30** in

(ij) instrumenti in aparati za avtomatsko regulacijo ali krmiljenje (**tar. št. 90.32**).

(I) INSTRUMENTI, APARATI IN STROJI ZA MERJENJE ALI KONTROLO (A)

Med te izdelke so vključeni:

- (1) **Stroji za uravnoveženje in središčenje mehanskih vrtilnih delov (za dinamično, statično uravnovežanje, ali pa z elektronsko napravo za središčenje)** za uravnoveženje rotorjev, kolenastih gredi, spojnih palic, ventilov propelerjev, koles, zamašnjakov itd..

Pri dinamičnih strojih se deli vrtijo na dveh nosilcih blokov ali med središči, pri čemer se neuravnoteženost meri mehansko (trasiranje diagramov na registrirni plošči, na vzmetno-ravnotežnem principu).

Statični stroji za uravnoteženje delujejo na principu nagibanja, pri čemer se neuravnoteženost meri v razdelkih na skalah ali številčnicah. **Od dinamičnih strojev se razlikujejo** po tem, da se del, ki je predmet uravnotežanja, **ne vrti**.

Neuravnoteženost predmeta se nadomešča s protiutežjo ali z odvzemanjem materiala.

Pri strojih, opremljenih z elektronsko napravo za uravnoteženje (središčenje) se tresljaji, ki nastajajo zaradi neuravnoteženosti, odkrivajo s posebno občutljivim delom in se nato ojačijo.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** stroji za uravnotežanje, ki so opremljeni z obdelovalnim strojem (**na primer:** z vrtalnikom), in se uporabljajo **izključno** za dodelavo neuravnoteženih delov.

- (2) **Merilne (testne) mize (klopi, pulti itd.)** za testiranje strojev in motorjev, električnih generatorjev, črpalk, merilcev hitrosti ali tahometrov itd.. Sestojijo iz okvirja z merilnimi in umerilnimi instrumenti.
- (3) **Laboratorijski aparati**, ki se uporabljajo **za preizkušanje goriv**, predvsem pa za merjenje oktanskega števila bencina ali cetanskega števila dieselskega goriva. Ti aparati običajno sestojijo iz motorja z notranjim zgorevanjem, dinamo-stroja, generatorja za vžig, grelnih uporov, merilnih instrumentov (*termometrov, manometrov, voltmetrov, ampermetrov*) itd..
- (4) **Aparati za preizkušanje in nastavev avtomobilskih motorjev**, ki se uporabljajo za kontrolo vseh delov za vžig (tuljav, svečk, kondenzatorjev, akumulatorjev itd.). Njihova naloga je ugotoviti najboljšo nastavev vplinjača (z analizo izpušnih plinov), ali pa merjenje navora (kompresije) v valjih.
- (5) **Planimetri** za merjenje ravnih ploskev (**na primer:** na načrtih, diagramih, usnju ali krznu). Konica (ost) za trasiranje, ki je kombinirana z merilno napravo, sledi konturam merjene površine.

Integratorji, harmonični analizatorji in drugi instrumenti temeljijo na planimetričnem principu in lahko merijo **tudi** druge velikosti (**na primer:** prostornino, inercijske momente itd.).

- (6) **Merilniki konture glave**, ki jih uporabljajo klobučarji. Delujejo s pomočjo perforiranega lista papirja.
- (7) **Komparatorji** s številčnico, mikrometrške naprave, elektronski, opto-elektronski in pnevmatski senzorji (avtomatski ali neavtomatski), pa **tudi** vsi instrumenti ali naprave za merjenje dolžin, kotov ali drugih geometrijskih količin uporabljajo takšne senzorje. V to tarifno številko se **uvrščajo tudi registrirni komparatorji in komparatorji**, ki so opremljeni z mehansko napravo, ki popelje dele in serijske proizvodnje h komparatorju in izloča pomanjkljivo izdelane dele.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** komparatorji tipa številčnice, ki se držijo v roki in so opisani v točki (4) **pod (D)** komentarja k tarifni številki 90.17 (glej predhodno izključitev **pod (d)**).

- (8) **Stolpni kalibrirniki** za kontrolo natančnosti kvadratov, kontrolo višine ali drugo kontrolo med proizvodnim procesom.
- (9) **Sinusne palice in nastavljive mize s sinusnimi palicami** za kontrolo kotov.
- (10) **Vodne tehtnice z mehurčkom**, ki se uporabljajo v številnih obrtih, **vključno** mikrometrške **vodne tehtnice** za dodelavo (vodne tehtnice z mehurčkom s vgrajenim mikrometrom), **vodne tehtnice v bloku** (kovinsko ohišje z dvema vodnima tehtnicama), ki se uporabljajo v strojogradnji in **vodne tehtnice s tekočino na podlagi veznih posod**.

Poudariti je treba, da so iz te tarifne številke **izključeni** posebni nivelirji za geodetsko uporabo (**tar. št. 90.15**).

- (11) **Naklonska merila (klinometri)** (s kazalci ali mrežasta naklonska merila, ravnilna naklonska merila, naklonska merila - kotomeri) za kontrolo naklona v primerjavi z vodoravno ravnino, ali pa za merjenje naklona površin.

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** instrumenti, ki jih prav tako imenujejo naklonska merila (klinometri), ki pa se uporabljajo za preverjanje nadmorske višine (**tar. št. 90.15**).

- (12) **Svinčnice.**

- (13) **Sferometri** za merjenje ukrivljenosti sferičnih površin leč, ogledal, očalnih leč itd.. Ti instrumenti sestojijo iz podstavka s tremi iglami (v kotih enakostraničnega trikotnika), sorazmernika in mikrometrskega vijaka s tipalom. Druge vrste (**optični merilniki leč**) so lahko opremljene s številčnico za neposredni prikaz ukrivljenosti.

- (14) **Etaloni, kalibrirniki za kontrolo standardov.**

- (15) **Oprema za večdimenzionalne meritve, vključno stroji za merjenje koordinat**, ki se uporabljajo za ročno in mehansko kontrolo mer raznih komponent ali delov strojev.

- (16) **Stroji za središčenje**, ki jih uporabljajo optiki in služijo za določanje in označevanje osi ali središča leč.

- (17) **Mikrometrski stroji za standardne meritve**, ki temeljijo na mikrometrskem principu. Sestojijo iz pričvrščenega zadnjega dela s kontaktnim pokazalnikom in nastavljivega sprednjega dela z mikrometrskim vijakom.

- (18) **Aparati za merjenje ali odkrivanje tresljajev raztezanja, udarcev ali potresov**, ki se uporabljajo na strojih, mostovih, jezovih itd..

- (19) **Aparati za kontrolo tekstilnih materialov, na primer: navojna vretena za gradacijo preje (vretena osnove)** za pridobivanje določene dolžine preje ali predpreje (z regulatorjem napetosti, s števcem in zvonci, ali pa brez njih), **torziometri in torziografi** za ugotavljanje vtkanosti preje, **tensiometri** za merjenje napetosti preje na tekstilnih strojih pri navijanju, navijanju na vretena, pri snovanju itd.), instrumenti za **preizkušanje enovitosti preje tako, da prejo navijejo na boben** ali desko (običajno imajo napravo za preverjanje razmikov med posameznimi navoji).

- (20) **Instrumenti in stroji za preizkušanje površinske obdelave** in merjenje stanja površine. Pri tovrstnih strojih na mehanski ali pnevmatski pogon poteka merjenje s pomočjo trdne kontaktne osti ali zračnih curkov.

Pri električnih tipih se ost iz *safirja* ali *diamanta* premika po površini, ki je predmet preizkusa, in sleherno neravnino te površine spreminja v električni potencial. Vertikalni gibi te osti se spreminjajo v električni potencial s pomočjo *piezo-električnega* kristala, ali pa posredno tako, da ustvarjajo različne vrednosti kondenzatorja ali induktorja. Električni potencial se nato ojači in meri. S primerjavo meritev z odčitavanjem rezultatov meritve izbranih standardnih površin (majhne kovinske plošče, namenjene posebej za te namene) se dobi stanje površine, ki se preizkuša.

- (21) **Stroji za preizkušanje zobnikov - na primer:** stroji na podlagi ojačenega ročičnega sistema za preizkušanje profilnih oblik, premera oddaljenosti, razmika zobcev in kontaktov valjanja itd. (pri navadnih in poševnih zobnikih), vodil itd. (pri helikoidalnih in polžastih zobnikih).

- (22) **Instrumenti za merjenje kontrakcije gline itd. vzorčnih kosov**, ki se jemljejo iz keramičnih peči med žganjem zaradi ugotovitve poteka žganja (*piroskopi*). Ti instrumenti so podobni kalibrnim šestilom s tem, da so kalibrirani glede na ustrezne enote.

- (23) **Instrumenti za merjenje nepravilnih površin** (kot sta usnje in krzno) po fotoelektričnem postopku. (Razlika električnega toka iz fotoelektrične celice je odvisna od tega, koliko je izenačena osvetlitev steklene plošče, prekrite z neprozorno površino, ki se meri.).

- (24) **Instrumenti za merjenje premera preje** po fotoelektričnem postopku, opisanem v prejšnji točki pod (23).
- (25) **Instrumenti za kontinuirano merjenje in kontrolo debeline pločevin ali trakov** v valjarnah itd..
- (26) **Instrumenti za ultrazvočno merjenje debeline**, ki omogočajo preverjanje debeline z enostranskim opazovanjem materialov.
- (27) **Instrumenti za odkrivanje napak, prask, razpok ali drugih pomanjkljivosti v materialih** (v palicah, ceveh, profilih itd., v strojno izdelanih izdelkih, **kot so** vijaki, igle itd.). Odkrivanje poteka z opazovanjem diagrama katodnih žarkov, povzročenega z magnetnimi variacijami, ali pa z neposrednim odčitavanjem variacij magnetne prodornosti, ki se beleži na graduirani skali. Odkrivanje lahko poteka **tudi** s pomočjo ultrazvočnih valov. To opravljajo **ultrazvočni instrumenti za kontrolo zvarov**. Ti instrumenti delujejo na principu odkrivanja diskontinuitet na zvarih, ali pa tako, da se ultrazvočni valovi ob stiku s takšnim mestom uklonijo oziroma spremenijo smer. Pomanjkljivosti se lahko merijo bodisi z opazovanjem uklanja žarkov, bodisi s pomočjo metode echa (odmeva). Opazovanje lahko poteka na zaslonu katodne cevi.
- (28) **Posebni instrumenti za kontrolo ur ali njihovih delov.**

Med te instrumente so vključeni:

- (i) **Instrumenti za kontrolo urinih vzmeti.**
- (ii) **Merilniki amplitude** za kontrolo amplitude pri nihanju kolesa za uravnoteženje. Svetlobni snop, ki ga prekinja gibanje kolesca za uravnotežanje, se projicira na fotoelektrično celico in se tako izmeri amplituda.
- (iii) **Oscilometri** za preizkušanje in kontrolo kompletnih urinih mehanizmov. Urin mehanizem se namesti na mikrofonsko tako, da vsak udarec ure proizvede potencial, ki se ojači in prenese na dve elektrodi. Ena izmed njiju je opremljena z ostmi, ki nato izvajajo snemanje tako, da perforirajo papirnati trak.
- (iv) **Instrumenti za končno kontrolo ur.** Ti instrumenti delujejo na istem principu kot oscilometri (snemanje bitja ure, nameščene na mikrofonsko), lahko pa so **tudi** opremljeni s katodnim osciloskopom.
- (29) **Posebni električni instrumenti za merjenje napetosti in deformacij.**

Ti instrumenti **temeljijo** na naslednjih principih:

- (i) Na spremembi upornosti žice, če je izpostavljena napetosti (napetostni manometri). **Vendar** pa se električni upori, znani kot "**merilniki napetosti**", **uvrščajo v tar. št. 85.33.**
- (ii) Na spremembi kapacitete med posebno konstruiranimi elektrodama.
- (iii) Na električnem potencialu, proizvedenem s pomočjo kremenca ali podobnih kristalov, če so izpostavljeni pritisku.

V to skupino **so vključeni** tudi **dinamometri**, ki se uporabljajo za merjenje navora (kompresije) ali vlečne moči hidravličnih stiskalnic, valjarn, strojev za preizkušanje materialov itd., pa **tudi** za merjenje letalskega tovora. Običajno sestojijo iz kovinskega telesa (valja, obročka), ki je izpostavljen pritisku, in iz merilnega aparata, graduiranega v enotah sile, ki beleži sleherno spremembo oblike kovinskega dela dinamometra.

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** dinamometri za preizkušanje lastnosti materialov (**tar. št. 90.24**).

- (30) **Merilne celice** (*load cells*), ki spremembe uporabljene sile (**vkjučno tudi** maso) spreminjajo v proporcionalne spremembe napetosti. Te spremembe napetosti se pretežno ugotavljajo z merilnimi instrumenti, z instrumenti za kontrolo, tehtanje itd. in se izražajo v želenih enotah.
- (31) **Elektronski kronografi in kronoskopi** za merjenje trajnosti nekega električnega kontakta. Sestojijo iz kondenzatorja, ki se napaja s pomočjo visokega upora ves čas trajanja kontakta. Merjenje poteka s pomočjo voltmetra z elektronsko cevjo, kalibrirano v časovnih enotah.

(B)

V to tarifno številko **so vključene** tudi optične vrste aparatov in instrumentov za merjenje in kontrolo, **kot so**:

- (1) **Komparatorji (optični ali z graduirano skalo)** za kontrolo mer dela, ki naj bi se proizvajal v skladu s standardnim kosom; gibanje tipala se povečuje s pomočjo optične naprave (na principu obračajočega se ogledala).
- (2) **Mize za primerjanje** zaradi kontrole raztegovanja, dolžin, površin itd. Ti instrumenti sestojijo iz mize in okvirja, drsnega vozička in dveh montiranih mikrometrskih mikroskopov.
- (3) **Merilne mize za velike dele**, merilniki navojev, rezil za zobnike, vijačna vretena za stružnice, prečne gredi itd.. Sestojijo iz okvirja, mize, mikroskopa za opazovanje, dveh mikrometrskih mikroskopov in projekcijskega aparata.
- (4) **Interferometri**, namenjeni za kontrolo ravnih površin. Temelje na principu svetlobne interference in sestojijo iz standardne optične ravnine in leč z mikrometrskimi prekržanimi žicami za merjenje interferenčnih žarkov. **Vendar** so iz te tarifne številke **izključene** standardne optične ravnine (**etaloni**) (**tar. št. 90.01**) in interferometri za merjenje refrakcijskih indeksov-**LOMNEGA KOLIČNKA** (**tar. št. 90.27**).
- (5) **Optični preizkuševalniki površin** za merjenje stanja površin s kombinacijo prizme in leč.
- (6) **Aparati, opremljeni z diferencialnim tipalom s hitrim impulzom in optičnim vizorjem**, ki se uporabljajo za fotografsko beleženje in merjenje profilov ter stanja površin.
- (7) **Teleskopi za ugaševanje (centriranje)** za kontrolo ravnosti miz in strojnih vodil in za merjenje kovinskih konstrukcij. Delujejo na principu kolimacije (prekrivanja linije z optično osjo) ali na principu avtokolimacije in imajo teleskop ter kolimator ali ogledalo.
- (8) **Optična ravnila za merjenje odklonov od ravnine** - *med drugim* so sestavljeni iz votlega ravnila s prizmo in lečo na obeh koncih in iz mikrometrskega okularja z vgrajenim tipalom.
- (9) **Aparat za mikrometrsko odčitavanje** za kontrolo premikov miz obdelovalnih strojev - sestojijo iz mikrometrske priprave za odčitavanje milimetrskih razdelkov na posameznih skalah.
- (10) **Optični goniometri (kotomeri) za kontrolo kotov** zob ali rezil (sprednji poševni del) med ostrenjem. Sestojijo iz optične naprave z lečo in ogledalom in številčnico za odčitavanje vpadnega kota, ali pa iz sistema čepov, ki tvorijo ogledali, in nastavljivega objektiva.
- (11) **Fokometri** (instrumenti za merjenje goriščnih razdalj), ki se uporabljajo pri izbiri primernih očalnih leč.

Navedeni aparati in instrumenti **ostanejo uvrščeni** v tej tarifni številki **ne glede** na to, ali so primerni za montažo na stroje, ali pa za te namene niso primerni.

Vendar je treba omeniti, da tarifna številka **84.66 vključuje** naprave za nastavitve delovanja obdelovalnih strojev ali orodij na njih, **vključno** optične naprave, ki se uporabljajo za ta namen (**na primer:** "optične" razdelilne glave in "optične" krožne plošče), ki imajo **optične** elemente za odčitavanje s skal pri nastavljanju itd.

(II) PROJEKTORJI PROFILOV

Projektorji profilov se uporabljajo za kontrolo oblik in mer številnih predmetov (kosov, narezanih na oblike, zobnikov, pogonskih zobnikov za majhne mehanizme, vijakov, narezovalnikov in vrezovalnikov navojev, rezalnikov itd.), ali pa za preizkušanje površine. Pri večini teh projektorjev se svetloba žarnice koncentrira v snop s pomočjo zbiralne leče, preden se svetloba usmeri na vzorec (vzorec se namesti na podstavek). Svetlobni snop zariše obris vzorca, ki se (po večkratnih odbojih) končno projicira na zaslon s pomočjo kompleta prizem. Zaslon je običajno vgrajen v projektor. Nekateri med temi projekcijskimi aparati imajo **tudi** vmesni podstavek - to je podstavek, na katerega se postavi standardni del.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (glej splošna določila komentarja), **vključuje** ta tarifna številka **tudi** dele in pribor, ki so namenjeni za uporabo s predhodno opisanimi stroji, aparati in instrumenti, **na primer:** planimetrične ročice, vznožja podstavkov in kontrolne mize za komparatorje.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 9031.49

Ta tarifna podštevilka ne vključuje samo instrumentov in aparatov, ki omogočajo direktno pomoč ali lajšajo človeško gledanje, **ampak tudi** druge instrumente in aparate ki delujejo skozi optične elemente ali procese.

90.32 - INSTRUMENTI IN APARATI ZA AVTOMATSKO REGULACIJO ALI KRMILJENJE

9032.10 - Termostati

9032.20 - Manostati (regulatorji pritiska)

- Drugi instrumenti in aparati:

9032.81 - - hidravlični ali pnevmatski

9032.89 - - drugi

9032.90 - Deli in pribor

V skladu z **Opombo 6** k temu poglavju, se v to tarifno številko uvrščajo:

- (A) **Instrumenti in aparati za avtomatsko regulacijo pretoka, gladine, pritiska ali drugih** spremenljivih količin tekočin ali plinov, ali pa za avtomatsko regulacijo temperature - **ne glede** na morebitno odvisnost njihovega delovanja od električnega fenomena, ki se spreminja v odvisnosti od dejavnika, predvidenega za avtomatsko regulacijo in so oblikovani tako, da ta dejavnik privedejo in vzdržujejo na določeni ravni, stabilni ne glede na motnje, s pomočjo stalnega ali občasnega merjenja njegove dejanske vrednosti; in
- (B) **Avtomatski regulatorji električnih velikosti ter instrumenti ali aparati za avtomatsko regulacijo neelektričnih velikosti**, katerih delovanje je odvisno od električnega fenomena, ki se

spreminja glede na faktor, predviden za regulacijo in so oblikovani tako, da ta dejavnik privedejo in vzdržujejo na določeni ravni, stabilni ne glede na motnje, s pomočjo stalnega ali občasnega merjenja njegove dejanske vrednosti.

(I) INSTRUMENTI IN APARATI ZA AVTOMATSKO REGULACIJO PRETOKA, GLADINE, PRITISKA ALI DRUGIH SPREMENLJIVIH VELIKOSTI TEKOČIN ALI PLINOV, ALI PA ZA AVTOMATSKO REGULACIJO TEMPERATURE

Aparati za avtomatsko regulacijo tekočin ali plinov in aparati za avtomatsko regulacijo temperature predstavljajo del sistema za avtomatsko regulacijo in sestojijo iz naslednjih naprav:

- (A) **Naprave za merjenje spremenljive velikosti**, ki jo je potrebno kontrolirati (pritisk ali gladina v rezervoarju, temperatura prostora itd.). V nekaterih primerih je lahko namesto merilne naprave uporabljena preprosta naprava, ki je občutljiva na spremembo značilnosti (kovinska ali bimetalna palica, komora in mehovi s tekočino, ki se širi, plovec itd.).
- (B) **Kontrolne naprave**, ki primerja merjeno vrednost z željeno in poganja napravo, opisano v naslednji **točki (C)**.
- (C) **Naprave za poganjanje, ustavljanje ali delovanje**.

Nekateri med instrumenti in aparati nimajo vgrajenih naprav, ki primerjajo merjeno vrednost z željeno vrednostjo. Te naprave se sprožajo neposredno s stikalom potem, ko je dosežena predhodno določena vrednost.

Aparat za avtomatsko regulacijo tekočin, plinov ali temperature, sestoji (v smislu **Opombe 6 (a)** k temu poglavju) iz vseh treh naprav, ki tvorijo eno celoto, **vendar** predstavljajo (V skladu z **Opombo 3** k temu poglavju) funkcionalno celoto.

Instrumenti in aparati **za avtomatsko regulacijo pretoka, gladine, pritiska in drugih spremenljivih velikosti** ali aparati za avtomatsko regulacijo temperature so povezani z aparatom, ki izpolnjuje ukaze (s črpalkami, kompresorji, ventili, gorilcem v peči itd.) in spravi spremenljivo vrednost (**na primer**: tekočino, merjeno v rezervoarjih, ali temperaturo, merjeno v prostoru) na predpisano vrednost, ali pa (kot je primer pri varnostnih sistemih) ustavlja delovanje kontroliranega stroja ali aparata. Ta naprava, s katero se pravzaprav preko mehanskega, hidravličnega, pnevmatskega ali električnega ukaza krmili na daljavo, **se uvršča** v ustrezno tarifno številko (črpalka ali kompresor v **tar. št. 84.13** ali **84.14**, ventil v **tar. št. 84.81** itd.).

Če so aparati za avtomatsko regulacijo **kombinirani** z napravo, ki izpolnjuje ukaze, se celota uvršča v skladu s Temeljnim pravilom 1, ali Temeljnim pravilom 3(b) (glej del (III) splošnih določil komentarja k Oddelku XVI in komentar k tar. št. 84.81).

V to skupino so vključeni:

- (A) **Kontrolorji in regulatorji pritiska**, imenovani **tudi manostati**. Sestojijo iz naprave, občutljive na pritisk, iz kontrolne naprave, ki primerja pritisk (**na primer**: s pomočjo nastavljive vzmeti) z želenim pritiskom in jo je potrebno kontrolirati in iz električnega kontakta ali majhnega ventila, ki poganja **servo- vezje**.

Ti aparati se lahko uporabljajo **na primer**: za kontrolo motorne črpalke ali kompresorja, ki napaja rezervoar pod pritiskom ali poganja pnevmatske pozicionirne ventile, ali pa za kontrolo ventilov za regulacijo pretoka, pritiska itd. tekočin ali plinov.

Ti regulatorji pritiska se **razlikujejo** od reducirnih ventilov (ki jih včasih imenujejo "**regulatorji pritiska**") iz **tar. št. 84.81**.

(B) **Regulatorji in kontrolorji gladine** za avtomatsko kontrolo gladine

Pri kontrolorjih gladine s plovcem deluje plovec na opno ali magnetno ali drugo napravo, ki poganja električno stikalo. Slednje vklaplja ali izklaplja črpalko, ventil itd..

Pri sistemu z elektrodo se tekočina stika z zemljo in tvori del električnega tokokroga. En pol transformatorja je prav tako ozemljen. Ko gladina tekočine pride v stik z elektrodo, se tokokrog sklone in rele prične delovati.

(C) **Regulatorji vlažnosti**, imenovani včasih **tudi vlagostati (*humidostati*)**, so instrumenti za avtomatsko regulacijo ali kontrolo vlažnosti v parnih komorah, pečeh, delavnicah, skladiščih itd..

Njihovo delovanje je **odvisno od dolžine svežnja dlake** ali kakšnega drugega elementa, občutljivega na vlago. Takšni elementi običajno poganjajo signalno napravo, ali pa krmilijo aparat, ki lahko ugotovljeno stopnjo vlažnosti spremeni (**na primer:** ventil za dovod pare, vlažilna naprava ali naprava za odstranjevanje vlage, ventilator itd.).

(D) **Termostati** se uporabljajo za avtomatsko kontrolo temperature.

Osnovne komponente termostatov so:

(1) Element, občutljiv na temperaturne spremembe. Njegovo delovanje je lahko odvisno:

- (a) od spremembe oblike bimetalnega traku (ravna oblika, oblika črke "U" ali oblika spirale itd.),
- (b) od pritiska pare ali tekočine,
- (c) od raztezanja tekočine ali kovinske palice in
- (d) od električnega upora ali termoelementa.

Pri termostatih z **bimetalnim trakom** je trak pritrjen znotraj potopne cevi ali v ohišju, pri termostatih s kovinsko palico pa je v potopni cevi pritrjena palica. Pri vrstah termostatov na parni pritisk ali na pritisk tekočine lahko občutljivi element sestoji iz nabrane opne s tekočino, ali pa iz sistema z diafragmo, kapilarno cevjo in hruškastim plaščem ali cevastim kolenom.

(2) Boben, kolut ali druga naprava za vzpostavljanje želene temperature.

(3) Naprava za vklapljanje ali ukazovanje, ki sestoji (odvisno od tipa uporabljenega prenosa - mehanski, *servofluidni*, električni prenos) iz skupine ročic, vzmeti itd., iz ventila ali iz električnega stikala. Ta naprava sproži signal ali napravo (s pomočjo daljinskega krmiljenja) kot je **na primer** ventil za vsesavanje pare ali vroče vode, kotlovni gorilec, klimatska naprava, ventilator itd., ki uravnava temperaturo.

Termostati se uporabljajo predvsem za kontrolo temperature v hišah ali drugih stavbah, v pečeh, kotlih, vodnih grelcih, hladilniških instalacijah, dimnikih ali vodih za gorivo, v parnih aparatih in v drugi industrijski in laboratorijski opremi.

(E) **Regulatorji temperature** za nastavitev in vzdrževanje vnaprej nastavljenih temperatur pri električnih grelnih napravah (pri štedilnikih, bojlerjih, roštiljih, avtomatih za kavo itd.). Sestojijo iz bimetalnega traku, ki se pod vplivom toplote iz upora zvije in v tokokrogu aktivira stikalo, ki prekinja in vzpostavlja električni tokokrog.

Časovna obdobja "**VKLJUČENO**" in "**IZKLJUČENO**", V skladu s tem pa **tudi** temperatura naprave, ki se ogreva, **se določajo z ročno nastavitvijo** kontrolne številčnice. Položaj "**FULL**" (**MAKSIMUM**) pomeni, da bimetalni sklop miruje, kar omogoča, da (vsaj v začetni fazi ogrevanja) grelni element neprekinjeno deluje.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) "termostatične" ali "termostatske" posode, omare itd., v katerih se vzdržuje stalna temperatura s pomočjo termostata. Te posode **se uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke**, in
 - (b) termostatsko kontrolirani ventili (**tar. št. 84.81**).
- (F) **Regulatorji zračnega toka** v pečeh, ki se uporabljajo **na primer** pri napravah za centralno ogrevanje, za avtomatsko kontrolo vstopa zraka s pomočjo temperature, pritiska itd..

(II) AVTOMATSKI REGULATORJI ELEKTRIČNIH VELIČIN IN INSTRUMENTI ALI APARATI ZA AVTOMATSKO REGULACIJO NEELEKTRIČNIH VELIČIN, KATERIH DELOVANJE JE ODVISNO OD ELEKTRIČNEGA FENOMENA, KI SE SPREMINJA GLEDE NA FAKTOR, PREDVIDEN ZA KONTROLO

Avtomatski regulatorji iz te tarifne številke so namenjeni za uporabo v sistemih za popoln avtomatski nadzor. Konstruirani so tako, da neko električno ali neelektrično veličino spravijo na določeno vrednost in jo na njej **tudi** vzdržujejo kot vrednost, ki je stabilna proti kakršnim koli motnjam. To dosejajo tako, da nepretrgoma merijo njeno dejansko vrednost.

Ti sistemi sestojijo iz naslednjih naprav:

- (A) **Merilne naprave** (naprava za "senzibilnost" (občutljivost), pretvornik, upor - sonda, termoelement itd.), ki ugotavlja dejansko vrednost spremenljivega pojava, ki jo je potrebno kontrolirati, in jo pretvarja v proporcionalni električni signal.
- (B) **Električne kontrolne naprave**, ki primerja merjeno vrednost z željeno in daje signal (običajno v obliki moduliranega električnega toka toka).
- (C) **Električne naprave za pogon**, ustavitev ali ukazovanje (običajno so to kontakti, stikala ali tokokrogovna stikala, preusmerniška stikala, včasih pa **tudi** relejna stikala), ki električni tok spravi v "akcijsko" (delovno) napravo, V skladu signalom, prejetim od kontrolne naprave.

Avtomatski regulator sestoji (glede na smisel **Opombe 6(b)** k temu poglavju) iz naprav, opisanih v predhodnih **točkah (A), (B) in (C) ne glede** na to, ali so sestavljene v eno celoto, ali pa izdelane v smislu funkcionalne celote (V skladu z **Opombo 3** k temu poglavju).

Če avtomatski regulatorji ne izpolnjujejo pravkar podane opredelitve, se uvrščajo takole:

- (1) Električne merilne naprave **se uvrščajo v tarifne številke 90.25, 90.26 ali 90.30.**
- (2) Električne kontrolne naprave je treba uvrstiti v **to tarifno številko kot nekompletne instrumente** in aparate za avtomatsko kontrolo.
- (3) Naprave za vklop, ustavitev ali ukazovanje se v splošnem uvrščajo v **tarifno številko 85.36 (stikala, releji itd.).**

Avtomatski regulatorji so povezani z električno, pnevmatsko ali hidravlično "**akcijsko**" napravo, ki kontrolirano spremenljivo vrednost spravi spet na željeno vrednost. Ta naprava za akcijo (*akutator*) je lahko v obliki vpenjal, ki nastavljajo razdaljo med elektrodami obločne peči, motornega ventila, ki kontrolira dotok vode ali pare v kotel, peč, stroj za pulpiranje itd..

Naprave za "**akcijo**" **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke (nastavljiva dvigala v **tar. št. 84.25**, motorni ali magnetni (*selenoidni*) ventili v **tar.št. 84.81**, elektromagnetni pozicioner v **tar. št. 85.05** itd.). Če so avtomatski regulatorji in "**akcijske**" naprave sestavljeni v celoto, poteka uvrščanje po **Temeljnem pravilu 1**, ali **Temeljnem pravilu 3 (b)**, (glej **del (III)** splošnih določil komentarja k **Oddelku XVI** in komentarja k **tar. št. 84.81**).

Elektronski regulatorji delujejo **izključno** na električnem principu in ne na elektromehanskem. Njihove karakteristične značilnosti so polprevodniki ali integrirana vezja.

Ti regulatorji niso uporabljeni samo za električne veličine kot so napetost, tok, frekvenca in moč, ampak tudi za ostale kot so vrtiljaji, navor, sila, nivo, tlak, pretok ali temperatura.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) avtomatske varovalke, ki so v istem ohišju kombinirane z regulatorjem napetosti ali tokovnim regulatorjem in se uporabljajo **v motorjih z notranjim zgorevanjem (tar.št. 85.11)**, in
- (b) "**nastavljivi kontrolerji**" iz tar. št. 85.37.

DELI IN PRIBOR

V skladu z določili **Opomb 1 in 2** k temu poglavju (**glej** splošna določila komentarja), se deli in pribor aparatov in naprav iz te tarifne številke prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

90.33 - DELI IN PRIBOR (KI SO UPORABNI Z RAZLIČNIMI APARATI IZ RAZLIČNIH TAR. ŠT. IZ 90. POGLAVJA IN KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU) ZA STROJE, NAPRAVE, INSTRUMENTE ALI APARATE IZ 90. POGLAVJA

Ta tarifna številka **vključuje** vse dele in pribor strojev, naprav, instrumentov in aparatov iz tega poglavja, **razen**:

- (1) Delov in pribora, navedenih v **Opombi 1** k temu poglavju, **na primer**:
 - (a) optično neobdelani optični elementi iz stekla (**70. poglavje**),
 - (b) izdelki, ki se uporabljajo v strojih, napravah, instrumentih ali aparatih in so iz gume, **razen** iz trde gume (**na primer**: gumijasti čepi, podstavki in podobno) (**tar. št. 40.16**), iz usnja ali umetnega usnja (**na primer**: usnjene opne plinskega števca) (**tar. št. 42.04**) ali iz tekstilnega materiala (**tar. št. 59.11**) in
 - (c) kovinski deli za splošno uporabo, opredeljeni v **Opombi 2** k Oddelku XV (**Oddelek XV**) in podobno blago iz plastičnih mas (**39. poglavje**),
- (2) Delov in pribora, zajetih v **Opombi 2(a)** k temu poglavju, ki kot taki **predstavljajo** stroje, naprave, instrumente ali aparate iz katere koli posamezne tarifne številke **90. poglavja** ali iz **84., 85. ali 91. poglavja** (**razen** tistih, navedenih v tarifnih številkah 84.85, 85.48 ali 90.33 pod "**drugo**"). Glede na to se morajo posebej dobavljeni tovrstni izdelki uvrstiti v svoje ustrezne tarifne številke.

Primeri takšnih izdelkov so naslednji:

- (a) vakuumske črpalke (**tar. št. 84.14**),
 - pipe ali ventili (**tar. št. 84.81**),
 - zobniki (**tar. št. 84.83**),
- (b) električni motorji (**tar. št. 85.01**),
 - transformatorji (**tar. št. 85.04**),
 - trajni magneti in elektromagneti (**tar. št. 85.05**),
 - primarne celice (**tar. št. 85.06**),
 - audiofrekvenčni električni ojačevalci (**tar. št. 85.18**),
 - kondenzatorji iz **tar. št. 85.32**,
 - upori (**tar. št. 85.33**),

- releji (**tar. št. 85.36**),
 - elektronke (**tar. št. 85.40**),
 - fotocelice iz **tar. št. 85.41**,
 - visokofrekvenčni in srednjefrekvenčni ojačevalci (**tar. št. 85.43**),
 - (c) optični elementi iz **tar. št. 90.01** ali **90.02**,
 - (d) fotografski aparati (**tar. št. 90.06**), termometri in higrometri (**tar. št. 90.25**) in
 - (e) mehanizmi za ure (**tar. št. 91.08** ali **91.09**).
- (3) **Delov in pribora**, ki se uporabljajo **izključno ali pretežno z določeno vrsto strojev**, naprav, aparatov ali instrumentov, ali pa z določenim številom strojev, naprav, instrumentov ali aparatov iz iste tarifne številke tega poglavja. Upoštevajoč **Opombo 2(b)** se uvrščajo v isto tarifno številko kot ustrezni stroji, naprave, instrumenti ali aparati.
-

URE IN NJIHOVI DELI

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) stekla in uteži za ure (uvrščajo se glede na material);
 - (b) verižice za ure (**tar. št. 71.13 in 71.17**);
 - (c) deli z možnostjo splošne rabe, definirani v opombi 2 k XV. oddelku, iz navadnih **kovin (XV. oddelek)**, ali podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**) ali iz plemenitih kovin ali iz kovine, platirane s plemenito kovino (v glavnem **tar. št. 71.15**); vzmeti za ure pa se uvrščajo kot deli ur (**tar. št. 91.14**);
 - (d) kroglice za ležaje (**tar. št. 73.26 ali 84.82**);
 - (e) izdelki iz **tar. št. 84.12**, izdelani tako, da delujejo brez zapornega mehanizma;
 - (f) kroglični ležaji (**tar. št. 84.82**);
 - (g) izdelki iz **85. poglavja**, ki še niso sestavljeni med seboj ali z drugimi komponentami v urne mehanizme ali druge izdelke, ki so izključno ali v glavnem primerni za dele takih mehanizmov (**85. poglavje**).
2. **Tar. št. 91.01** obsega samo osebne ure z ohišjem, ki je v celoti iz plemenite kovine ali iz kovine, platirane s plemenito kovino, ali iz teh materialov, kombiniranih z naravnimi ali kultiviranimi biseri ali dragimi ali poldragimi kamni (naravnimi, sintetičnimi ali rekonstruiranimi), iz **tar. št. 71.01 do 71.04**. Osebne ure v ohišju, ki je delno iz navadne kovine, delno pa iz plemenite kovine (npr. vrhnji del iz zlata, dno ali pokrov pa iz nerjavečega jekla), se uvrščajo v **tar. št. 91.02**.
3. V tem poglavju so z izrazom "**mehanizmi za osebne ure**" mišljene naprave, ki se regulirajo z nihajočim kolesčkom in spiralno vzmetjo, kremenovim kristalom ali kakršnim koli drugim sistemom, ki lahko določa časovne intervale, s kazalnikom ali mehničnim sistemom, v katerega se lahko vgradi mehanični kazalnik. Taki mehanizmi ne smejo biti debelejši od 12 mm, njihova širina, dolžina ali premer pa ne smejo biti večji od 50 mm.
4. Mehanizmi in drugi deli, primerni za uporabo v urah in drugih proizvodih (npr. preciznih instrumentih), se uvrščajo v to poglavje, razen proizvodov, izključenih z opombo 1 k temu poglavju.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vklučuje** nekatere aparate, ki so konstruirani pretežno za merjenje časa, ali pa za opravljanje kakšne operacije v določenem času. To so naprave za merjenje časa, primerne za nošenje (**ročne ure in štoparice**) in drugi aparati za merjenje časa (navadne ure, ure z mehanizmom za **navadne ure**, budilke, **ladijski kronometri**, **ure za motorna vozila** itd.), kot **tudi** aparati za beleženje časa, merilni instrumenti časovnih intervalov in časovna stikala - praviloma to poglavje **vklučuje tudi** dele teh izdelkov.

Izdelki iz tega poglavja **so lahko iz kakršnega koli materiala (tudi iz plemenitih kovin)** in so lahko dekorirani ali okrašeni z naravnimi ali kultiviranimi biseri, ali pa z naravnim, sintetičnim ali rekonstruiranim dragim ali poldragim kamenjem (**glej komentar k tarifna številka 91.11 in 91.12**).

Uvrščanje ur, **kombiniranih s kakšnim drugim izdelkom (na primer:** kot del pohištva, svetilk, črnilnika s podstavkom, obtežilnika za papir, pisalnih blokov, namizne tobačnice, cigaretnega

vžigalnika ali vžigalnika za cigare, ročne torbice, pudernice, tobačnice, patentnega svinčnika, palice itd.) določajo **Temeljna pravila za uporabo Nomenklature**.

Ure z **vgrajeno razsvetljavo** ostanejo uvrščene v tem poglavju.

Razen izključitev, navedenih v komentarjih k posameznim tarifnim številkam, so iz tega poglavja **izključeni še**:

- (a) **sončne in peščene ure** (uvrščajo se **po materialu**, iz katerega so izdelane),
- (b) glasbeni avtomati (mehanske ptice pevke in podobno) in glasbene skrinje brez številčnice (**tar. št. 92.08**),
- (c) ure - otroške igranje, pa **tudi** pribor za božične ali novoletne jelke v obliki ure brez urinega mehanizma (**tar. št. 95.03 ali 95.05**),
- (d) avtomati in drugi premični predmeti, ki se uporabljajo za okraševanje in aranžiranje izložbenih oken (**tar. št. 96.18**) in
- (e) umetnostni, zbirateljski predmeti in starine (**97. poglavje**).

Ure so narejene iz dveh glavnih delov: mehanizma in ohišja.

Mehanski mehanizmi za osebne ure sestojijo iz naslednjih delov:

- (1) **Ohišja ali okvirja**, ki običajno sestoji iz plošče in mostov. Plošča, na kateri so mostovi pritrjeni z vijaki in zagozdami, tvori nosilec mehanizma. Nekatera ohišja ali okvirja imajo poleg mostov in plošče še eno ali več dodatnih plošč (imenovanih **na primer** plošče številčnice, pokrov zadnje plošče), ki držijo določene dele mehanizma (menjalniški sklop, alarmni sistem itd.) na pravem mestu.
- (2) **Napravo za pogon urinega mehanizma**, ki običajno sestoji iz uteži ali vzmeti. Vir energije je lahko **tudi** električni tok ali spremembe temperature ali atmosferskega pritiska.
- (3) **Zobniški prenosnik** - sistem zobnikov, ki povezujejo pogonsko napravo z zaporo in tako omogočajo merjenje časa.
- (4) **Menjalniški sklop** - zaporedje delov, ki prenašajo premikanje minutnega kazalca na urin kazalec. Pri urinih mehanizmih s številčnico se ta sistem praviloma nahaja med številčnico in ploščo.
- (5) **Zapora** (zaviralni mehanizme). Ta oskrbuje nihalo ali uravnotežno kolo in spiralno vzmet s potrebno energijo in zagotavlja kontrolo delovanja zobniškega prenosnika. Najbolj običajne vrste zapore so: zapora s kotvo ali ročico, zapora z osnikom, zapora valjčnega ali zapornega tipa.
- (6) **Naprava za reguliranje**, ki uravnava gibanje, ki ga proizvaja pogonski mehanizem. Sestoji iz nihala, uravnotežnega kolesca s spiralno vzmetjo, glasbenih vilic, piezoelektričnega kristala ali kakršnega koli drugega sistema, ki lahko določa časovne intervale.
- (7) **Mehanizem za navijanje in nastavitev kazalcev** (deluje na pritisk na ključ, z izvlekanjem ključa, ali pa s pomočjo dvokrake ročice).

Sestavljen urin mehanizem se skupaj s številčnico in kazalci namesti v ohišje.

Uravnotežni kolesček, deli zapore in deli zobniškega prenosnika so natančno nameščeni v ležiščih. Pri bolj cenjenih vrstah ur so nameščeni neposredno v kovinske plošče in mostove, pri boljših instrumentih pa so ležišča opremljena z ležiščnimi kamni (zaradi manjšega trenja).

Ure so lahko opremljene z napravami za tipkanje, alarmnimi mehanizmi ali melodičnimi napravami. Vsaka od teh naprav zahteva svoj pogon.

Mehanske ure se lahko navijajo z roko, pomočjo elektrike, ali pa avtomatsko.

Aparati iz tega poglavja so lahko **električni (vključno elektronski)**.

Na primer:

- (A) **Ure na suho baterijo ali akumulator z majhno delovno rezervo** (običajno le nekaj minut). Te ure imajo klasičen uravnotežni kolesček, ki je kombiniran s spiralno vzmetjo ali nihalom, elektromagnet pa občasno navije pogonsko vzmet.
- (B) **Ure, povezane v električni tokokrog, z veliko delovno rezervo** (nekaj ur). **Tudi** te ure so opremljene z običajnim uravnotežnim kolesščkom s spiralno vzmetjo ali nihalom, električni motor (sinhroni, indukcijski itd.) pa občasno navije pogonsko vzmet ali dvigne utež.
- (C) **Ure z nihalom, ki delujejo s pomočjo suhe baterije, akumulatorja ali električnega omrežja.** Gibanje nihala vzdržuje elektromagnetna naprava.
- (D) **Ure, ki jih poganja suha baterija ali akumulator z napravo za regulacijo** (glasbena vilica, *piezo-električni kremenov kristal* itd.), katere nihanje vzdržuje **elektronsko vezje**.
- (E) **Ure s sinhronim motorjem.** Te ure so povezane z električnim tokom nadzorovane frekvence in zaradi tega sestojijo **samo** iz motorja in zobniškega prenosa (nimajo kontrolne naprave).

Naprave električnih ur so podrobneje obdelane v komentarju k tarifni številki 91.05.

Nekatere električne ure so opremljene z napravami, ki jih nastavijo na točen čas s pomočjo radijskega signala.

*
* *

Merjenje mer mehanizmov za ročne ure, ki so opredeljeni v **Opombi 3** k temu poglavju, poteka na naslednji način:

(a) **Merjenje debeline.**

Debelina urinega mehanizma je **razdalja** med zunanjo ravnino nosilca številčnice (ali vidne površine prikazovalnika - *displeja*, če je le-ta vgrajen v urin mehanizem) in skrajno nasprotno zunanjo ravnino, pri čemer ne štejejo vijaki, matice in drugi pritrjeni deli, ki štrlijo iz te ravnine.

(b) **Merjenje širine, dolžine ali premera.**

Praviloma se mora širino, dolžino ali premer (ki se merijo s pomočjo simetričnih osi) meriti **neupoštevaje** osovince in kronice za navijanje.

91.01 - ROČNE, ŽEPNE IN DRUGE OSEBNE URE, VKLJUČNO ŠTOPARICE, Z OHIŠJEM IZ PLEMENITE KOVINE ALI KOVINE, PLATIRANE S PLEMENITO KOVINO

- Ročne električne ure, s štoparico ali brez nje:

9101.11 - - samo z mehaničnim kazalnikom

9101.12 - - samo z optično-elektronskim kazalnikom

9101.19 - - druge

- Druge ročne ure, s štoparico ali brez nje:

9101.21 - - z avtomatskim navijanjem

9101.29 - - druge

- Druge:

9101.91 - - **električne**

9101.99 - - **druge**

Komentar k **tarifni številki 91.02** se uporablja *mutatis mutandis* **tudi** za to tarifno številko. V skladu z **Opombo 2** k temu poglavju, morajo imeti ure iz te tarifne številke ohišje, ki je v celoti iz plemenite kovine ali kovine, platirane s plemenito kovino. Lahko so okrašene z dragim ali **poldragim** kamenjem, ali pa z **naravnimi** ali **umetnimi biseri**. Imajo lahko **tudi** pokrov ali zapestnico iz plemenite kovine (z dragim ali poldragim kamenjem ali brez njega).

V skladu z **Opombo 7 k 71. poglavju**, izraz "**kovina, platirana s plemenito kovino**" pomeni material, izdelan na kovinski podlagi, na katero je z ene ali več strani pritrjena plast plemenite kovine s spajkanjem ali trdim spajkanjem, varjenjem, vročim valjanjem ali podobnim mehanskim postopkom.

Vendar pa se ure z ohišjem iz plemenite kovine ali iz kovine, platirane s plemenito kovino, ki imajo jekleno dno, uvrščajo v **tarifno številko 91.02** kot ure z ohišjem iz navadne kovine z vstavljenim plemenito kovino.

91.02 - ROČNE, ŽEPNE IN DRUGE OSEBNE URE, VKLJUČNO ŠTOPARICE, RAZEN TISTI, KI SE UVRŠČAJO V TAR. ŠT. 91.01

- Ročne električne ure, s štoparico ali brez nje:

9102.11 - - **samo z mehaničnim kazalnikom**

9102.12 - - **samo z optično-elektronskim kazalnikom**

9102.19 - - **druge**

- Druge ročne ure, s štoparico ali brez nje:

9102.21 - - **z avtomatskim navijanjem**

9102.29 - - **druge**

- Druge:

9102.91 - - **električne**

9102.99 - - **druge**

Ta tarifna številka **vkjučuje mehanske in električne** (večinoma elektronske) naprave za merjenje časa, skupaj z ohišjem in mehanizmom, ki so primerne, za nošenje na roki ali v žepu. Konstruirane so tako, da delujejo v vseh položajih in kažejo čas ali časovne intervale. V to tarifno številko se uvrščajo **ne glede** na debelino urinega mehanizma. Med te ure **so vključene** ročne ure, žepne ure, ure, ki se nosijo v torbici, ure, ki so vgrajene v broške, prstane itd..

Vendar pa za ure ne morejo šteti drugi aparati za merjenje časa z vgrajenim podstavkom, pa naj bodo še tako enostavne.

V to tarifno številko **se ne uvrščajo le ure s preprostim urinim mehanizmom**, temveč **tudi** zapleteni sistemi, ki imajo poleg elementov, ki kažejo ure, minute in sekunde, vgrajene še dodatne elemente, kot so **na primer:** kronografske ure, žepne in ročne ure z budilko, ure z napravo za bitje (polnih ure, polovic ur, četrtin ur), avtomatske ure, ure s koledarjem in ure, ki kažejo **tudi** pogonsko rezervo.

V to tarifno številko **so vključene tudi luksuzne ure in ure v posebni izvedbi, kot so:** vodotesne ure, ure, odporne proti udarcem, antimagnetne ure; osemndnevne ure (ki se navijajo vsakih osem dni); ure, ki se navijajo same, ure s svetlečimi številčnicami in kazalci; ure z velikim sekundnikom ali

posebno številčnico; ure brez kazalcev; športne ure (**na primer:** potapljaške ure z vgrajenim globinomerom), ure za slepe (Braillove ure).

Kronometrske ure so zelo natančne ure, ki so preizkušene v različnih položajih in pri različnih temperaturah. V to skupino **so vključene tudi** mornarske - žepne kronometrske ure, **ne pa tudi ladijski** kronometri in podobno (**tar. št. 91.05**).

Kronografske ure ne kažejo le dnevnega časa, temveč se lahko uporabijo **tudi** za merjenje razmema kratkih časovnih obdobij. Kronometrske ure s kazalci imajo poleg običajnih treh kazalcev (za ure, minute in sekunde) še dva dodatna kazalca - osrednji sekundnik, ki v eni minuti napravi cel krog in se lahko s pritiskom na gumb sproži, ustavi ali vrne na ničlo, drugi dodatni kazalec pa je kazalec, ki registrira delovanje sekundnika v minutah. Nekatere kronografske ure imajo **tudi** druge sekundnike.

Ta tarifna številka **vključuje tudi štoparice**. Štoparice s kazalci se od kronografskih ur razlikujejo po tem, da nimajo običajnih urnih, minutnih in sekundnih kazalcev, temveč **samo** osrednji sekundnik (z nadaljnjimi dodatnimi sekundniki ali brez njih) in minutni kazalec. **Vendar** pa imajo elektronske štoparice pogosto **tudi** dodatno napravo za prikaz dnevnega časa.

Kronografske ure in štoparice lahko kažejo petine, desetine, stotinke in tisočinke sekund. Včasih so opremljene s posebno napravo, ki omogoča, da se lahko hitrost tekača, motornih vozil, zvoka itd., bitje bolnikovega srca, učinek strojev itd. ugotovijo brez računanja. Imajo lahko **tudi** naprave za beleženje časa.

Pasovi in zapestnice za ročne ure, ki se dobavljajo skupaj z urami (povezani ali nepovezani), se **uvrščajo v to tarifno številko**.

Iz te tarifne številke **so izključeni** naslednji izdelki, **če se dobavljajo posebej:**

- ohišja za ročne ure in njihovi deli (**tar. št. 91.11**),
- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** ali **91.10**),
- pasovi in zapestnice za ročne ure (**tar. št. 91.13**) in
- deli urinih mehanizmov (**pretežno tar. št. 91.10** ali **91.14**).

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) pedometrov (števcu korakov) (**tar. št. 90.29**),
- (b) ur z mehanizmom za osebne ure (**tar. št. 91.03**) in
- (c) ur za instrumentne plošče in ur podobne vrste za vozila, letala, vesoljske ladje ali plovila (**tar. št. 91.04**).

91.03 - URE Z MEHANIZMOM ZA OSEBNE URE, RAZEN UR IZ TAR.ŠT. 91.04

9103.10 - **Električne**

9103.90 - **Druge**

Ta tarifna številka **vključuje** ure (**vključno** budilke, vendar **izključuje** ure **iz tar. št. 91.04**), če so opremljene z mehanizmi za osebne ure in so konstruirane za prikaz dnevnega časa. V skladu z **Opombo 3** k temu poglavju, izraz "**mehanizmi za osebne ure**" pomeni v tej tarifni številki naprave, regulirane s kolescem, kremenovim kristalom ali katerim koli drugim sistemom, ki lahko določa časovne intervale, s pokazateljem ali sistemom, na katerega je možno vgraditi pokazalnik.

Takšni urini mehanizmi:

- **ne smejo** biti debelejši **od 12 mm**,
- njihova širina, dolžina in premer pa **ne smejo presegati 50 mm**.

Vendar je treba poudariti, da so iz te tarifne številke **izključeni**:

- (a) ure in instrumentne plošče ter ure podobnih vrst za vozila, letala, vesoljske ladje ali plovila (**tar. št. 91.04**), **ne glede** na vrsto in debelino urinega mehanizma, in
- (b) ure (**vkjučno** budilke), ki ne ustrezajo pogojem, naštetim v prvem odstavku, **na primer:** ure z nihalom, ure z drugimi regulacijskimi sistemi, ki lahko določajo časovne intervale, debele **več kot 12 mm** in katerih širina, dolžina in premer **presegajo 50 mm**, ter ure z urinim mehanizmom brez regulacijskega sistema (**na primer:** ure, ki delujejo s pomočjo sinhronnega motorja). Te ure **se uvrščajo** v **tar. št. 91.05**.

Budilke so opremljene z udarnim mehanizmom (kot gong običajno služi ohišje ure), ki se nastavi na določen dnevni čas, ki se vnaprej določi s pomočjo posebnega kazalca. **Včasih** je namesto udarnega mehanizma **glasbeni mehanizem**.

Če imajo mehanizme za osebne ure, se v to tarifno številko **med drugim uvrščajo** naslednje vrste ur:

- (i) Ure za gospodinjstva in pisarne (**vkjučno** budilke) na nogicah, podstavku itd..
- (ii) Potovalne ure s škatlo.
- (iii) Ure s koledarjem.
- (iv) Osemdnevne ure.
- (v) Ure, ki bijejo ure.
- (vi) Ure s svetlečimi številkami in kazalci.

Iz te tarifne številke **so izključeni** naslednji izdelki, če se dobavljajo posebej:

- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** ali **91.10**),
- ohišja za ure (**tar. št. 91.12**) in
- deli urinih mehanizmov (pretežno **tar. št. 91.10** ali **91.14**).

91.04 - URE ZA INSTRUMENTNE PLOŠČE IN URE PODOBNEGA TIPRA ZA VOZILA, ZRAKOPLOVE, VESOLJSKA VOZILA ALI PLOVILA

Ta tarifna številka **vkjučuje** ure, kompletne z ohišjem in urinim mehanizmom, ki so konstruirane posebej za vgradnjo v instrumentne plošče, krmilne sisteme (volane), v vzvratna ogledala itd., v vozila, letala, vesoljska vozila ali plovila - **ne glede na vrsto in debelino urinega mehanizma**. Običajno so električne (večinoma elektronske) ure, ure, ki se navijajo same, ali pa mehanske ure.

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi kronografi** za vozila, ki imajo **razen** običajnih kazalcev še kronografski kazalec, kazalec za beleženje minut in števec, ki šteje čas delovanja vozila.

Iz te tarifne številke **so izključeni** naslednji izdelki, če se dobavljajo posebej:

- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** ali **91.10**),
- ohišja za ure (**tar. št. 91.12**) in
- deli urinih mehanizmov (pretežno **tar. št. 91.10** ali **91.14**).

91.05 - DRUGE URE

- Budilke:

9105.11 - - električne

9105.19 - - druge

- Stenske ure:

9105.21 - - električne

9105.29 - - druge

- Druge:

9105.91 - - električne

9105.99 - - druge

Ta tarifna številka **vključuje** naprave za prikaz časa, **ki niso** uvrščene drugam v temu poglavju in so konstruirane za prikaz dnevnega časa. Zaradi tega morajo **imeti drugačne urine mehanizme od urinih mehanizmov za osebne ure** . Ure in budilke z urinim mehanizmom za osebne ure (kot je opredeljen v **Opombi 3** k temu poglavju) so iz te tarifne številke **izključene (tar. št. 91.03)** .

Ure , ki so uvrščene v to tarifno številko, **lahko delujejo** s pomočjo uteži, vzmeti, lahko so električne ali elektronske. Pretežno se regulirajo s pomočjo nihala, uravnovežnega kolesčka, glasbenih vilic ali piezoelektzičnega kremenovega kristala. Pogosto so opremljene z mehanizmom za bitje ur, polovic ur, četrtin ur, ki delujejo z zvoncem, gongom ali tonskim mehanizmom, sestavljenim iz več gongov.

V skladu z navedenimi pogoji, se v to tarifno številko uvrščajo: javne ure, ure za delavnice, gospodinjstva itd.; periodične ure, posebne luksuzne ure (*Neuchatelske ure*, *Pariške ure*, ure s *kukavico*, ure z *Westministrsko* melodijo itd.); ure - "*marionete*", ure na kovanec, astronomske in observatorijske ure; ure, ki se navijajo same (**na primer:** zaradi spremembe temperature ali zračnega pritiska); budilke; ure z osrednjim sekundnikom; elektronske ure; ure s piezo-električnim kremenovim kristalom itd..

Ta tarifna številka **vključuje tudi** ure za električne urne sisteme, ki se uporabljajo v mestih, v tovarnah, telefonskih centralah, na postajah, letališčih, v bankah, hotelih, šolah, bolnicah itd.. Ti sistemi sestojijo iz precizno regulirane primarne ure in iz sekundarnih ur, ki jih na daljavo krmili primarna ura.

Primarna ura (*Master clock*) ima običajno mehanski ali električni urin mehanizem, pa **tudi** kontaktno napravo za pošiljanje pogonskih impulzov v sekundarne ure.

Sekundarne ure , ki kažejo ure in minute, sprejemajo pogonske impulze od primarne ure na koncu vsake minute ali pa vsake pol minute. Imajo elektromagnet z vrtilno ali nihajno kotvo, ki poganja zobniški prenosnik in menjalniški sklop. Vsak impulz primarne ure premakne minutni kazalec za eno ali pol minute. Zobniški prenosnik lahko **tudi** poganja vzmet, ki se navija električno ali neposredno preko elektromotorja. **Sekundarne ure** , ki kažejo sekunde, so (**razen** z minutnim kazalcem) opremljene še z osrednjim sekundnikom. V tem primeru mora primarna ura imeti (poleg kontakta za minute) še posebno napravo, ki oddaja impulze vsako sekundo. **Vendar je treba poudariti** , da so iz te tarifne številke **izključene** sekundarne ure, ki imajo **samo minutne in sekundne kazalce** , ali pa **samo** sekundni kazalec (za regulacijo ure itd.). Takšne ure se uvrščajo v **tar. št. 91.06** .

Sekundarne ure se lahko uporabljajo za notranjo ali zunanjo montažo, imajo lahko eno ali več številčnic, lahko so konstruirane **tudi** za nameščanje na ravno površino (**na primer:** na mizo).

Primarne ure včasih kontrolirajo **tudi** druge električne aparate, **kot so:** aparati za beleženje časa, kontrolne ure (stražarske), stikalni aparati, signalni aparati (zvonci, sirene, svetilke), svetilniki ali svetlobni smerokazi.

Ta tarifna številka **vključuje** prav tako skupine **sinhronih ur, ki se napajajo iz električnega omrežja,** kot **tudi** pnevmatske napeljave, ki delujejo s pomočjo stisnjenega zraka in se uporabljajo za relejne prenose in sinhronizacijo časa.

V to tarifno številko **so vključeni tudi** ladijski in podobni kronometri - **na primer:** zelo stabilne ure, ki so konstruirane pretežno za določanje časa na ladjah, čeprav nekatere uporabljajo **tudi** za znanstvene namene. Ti instrumenti so običajno večji od kronometra in so vgrajeni v škatle. Lahko so (ni pa nujno) vgrajeni v *gimbale* (*gimbal* = naprava za vzdrževanje kronometra v navpični legi **ne glede** na nagibanje ladje). Ti kronometri običajno delujejo z enim navijanjem dva ali osem dni in imajo zaporo s sprožilcem, varovalko in napravo za spreminjanje sile glavne vzmeti v konstantni pritisk, pa **tudi** indikacijski pokazalnik delovne rezerve.

Iz te tarifne številke so **izključeni** naslednji izdelki, če se dobavljajo posebej:

- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** do **91.10**),
- ohišja za ure (**tar. št. 91.12**) in
- deli urinih mehanizmov (pretežno **tar. št. 91.10** ali **91.14**).

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) mornarske žepne kronometrskure ure (**tar. št. 91.01** ali **91.02**) in
- (b) ure za instrumentne plošče in ure podobnih vrst za vozila, letala, vesoljske ladje ali plovila (**tar. št. 91.04**).

91.06 - APARATI ZA KONTROLO IN MERJENJE ČASA Z URNIM MEHANIZMOM ALI SINHRONSKIM MOTORJEM (KI NA PRIMER. REGISTRIRAJO SAMO ČAS ALI ČAS IN DATUM)

9106.10 - Aparati, ki registrirajo samo čas; aparati, ki registrirajo čas in datum

9106.20 - Parkirne ure

9106.90 - Drugi

Če delujejo s pomočjo urinega mehanizma (**vključno** sekundarni ali sinhroni motorni urni mehanizmi) ali s pomočjo sinhronnega motorja z reduktorjem ali brez njega, se v to tarifno številko uvrščajo:

- (i) Številni aparati za beleženje dnevnega časa, ko je bilo neko opravilo izvršeno; **ali**
- (ii) Aparati za merjenje, beleženje ali prikaz časovnega intervala **kako drugače** , ki drugje v Nomenklaturi niso navedeni.

Takšni aparati imajo lahko številčnice, ki kažejo ure, minute ali sekunde. **Vendar** pa so nekateri instrumenti, ki se uvrščajo v to tarifno številko (**na primer:** aparati za beleženje časa, kontrolne (stražarske) ure in ure za golobarje) **včasih konstruirani brez številčnice.**

V to tarifno številko **se uvrščajo:**

- (1) **Aparati za beleženje časa,** ki beležijo prihode in odhode oseb, zaposlenih v tovarnah, delavnicah itd.. Sestojijo iz ohišja z uro in datirko, ki delujeta s pomočjo urinega mehanizma, kladiva in črnilnega traku. Zaposlena oseba (delavec) vstavi svojo kartico in sproži kladivo (na električni ali mehanski pogon) in tako označi svojo kartico s točnim datumom, uro in minuto. Čas njegove prisotnosti je mogoče nato izračunati s kartice. Najpogosteje so v uporabi mehanske osemndnevne ure in električne ure. Te so lahko samostojne, povezane s primarno uro, ali pa same služijo kot primarne ure. V zadnjem primeru včasih **tudi** same sprožajo mehanizem za odbijanje ali sireno (**glej** komentar k **tar. št. 91.05**).

- (2) **Aparati za beleženje časa in datuma so podobni aparatom za beleženje časa**, opisani v predhodni **točki (1)** in označujejo **tudi** mesec, leto, število ali druge podatke. Nekateri med temi instrumenti so opremljeni z napravami za prikaz skupne vsote opravljenih delovnih ur (**na primer:** v enem dnevu ali tednu). Lahko se uporabljajo **tudi** za žigosanje pisem na poštah ali žigosanje knjigovodskih dokumentov, datiranje kartic, cen itd..
- (3) **Kontrolne ure (stražarske)**, ki so običajno prenosne. Imajo urin mehanizem, ki sproži napravo s papirnato številčnico in datirko (datumskim žigom). Stražar s pomočjo posebnega ključa beleži svoje občasne obhode oziroma obiske kontrolnih točk (ure, minute, številko mesta) s perforacijo ali žigosanjem vrteče se številčnice, ali pa z odtiskovanjem na papirnati trak preko črnilnega traku.
- (4) **Ure za golobarje** za beleženje vrnitve golobov na koncu tekme. To so prenosne škatle z urami, bobnom za obročke in z napravo za označevanje dneva, časa, minut in sekund prihoda (z odtipkavanjem na trak ali s perforacijo koluta ali traku iz papirja).
- (5) **Primarni instrumenti za kontrolo frekvence** z urinim mehanizmom - uporabljajo se s sistemom ur s sinhronim motorjem, s časovnimi stikali itd.. Ti instrumenti imajo številčnico, ki kaže standardni čas, čas ure s sinhronim motorjem in časovno razliko med obema. Sestoji iz mehanizma za prikaz časovne razlike, iz mehanizma sekundarne ure, ki se kontrolira glede na primarno uro in kaže standardni čas, iz urinega mehanizma s sinhronim motorjem in iz raznih kontaktov, signalnih in regulacijskih naprav.
- (6) **Znanstveni kronometri (timerji)** za merjenje dolžine kratkotrajnih pojavov. Ti kronometri so omejeni z vzpostavljanjem in prekinjanjem električnih kontaktov. Uporabljajo se za kontrolo električnih števcov, za merjenje hitrosti človeških reakcij itd.. Njihovi osnovni deli so: sinhroni motor, elektromagnetna sklopka in števec s številčnico, ki kaže sekunde in stotine sekunde. Celotna naprava je nameščena v ohišje. Ko instrument deluje, se sinhroni motor nepretrgoma vrti in je priključen na števec ves čas trajanja pojava.
- Električni ali elektronski *timerji* brez mehanizma za ure ali brez sinhronnega motorja so iz te tarifne številke **izključeni** (tar. št. 90.31).
- (7) **Namizni in stadionski merilniki časa (timerji) za športne dogodke**, ki kažejo čas prihoda ali čas trajanja športne igre v minutah ali sekundah.
- Vendar so iz te tarifne številke **izključene** stadionske ure z urino številčnico (tar. št. 91.05).
- (8) **Števci sekund - štoparice in drugi timerji, ki se uporabljajo za merjenje trajanja nekega procesa**. Imajo sekundni števec, števec za skupno število minut in ročico za sprožanje in ustavljanje.
- (9) **Naprave za časovno beleženje trajanja telefonskega pogovora**. Delujejo kot štoparice, lahko pa imajo **tudi** mehanizem za odbijanje.
- (10) **Časovni registratorji za športne prireditve** s sinhronim motorjem, ki jih običajno kontrolira oscilator s kremenovim kristalom. Ti registratorji lahko beležijo čas do sekunde natančno (**na primer:** zaporedje prihodov ali odhodov). Delujejo bodisi fotografsko, bodisi s tiskanjem ali perforiranjem papirnatega traku, ki se premika s stalno hitrostjo.
- Deli pomožnih športnih časovnih merilnikov (podstavki, držala za timerje, startne ovire, naprave s fotoelektričnimi celicami, električni in radiografski prenosniški instrumenti itd.) se **uvrščajo** v ustrezne tarifne številke.
- (11) **Timerji (signalne ure)** za merjenje kratkih časovnih intervalov. Timerji sprožijo zvonec po določenem številu minut (**običajno do 60 minut**). Opremljeni so z alarmnim mehanizmom in številčnico, na kateri so **največkrat številke 0-10, 0-30 ali 0-60**. Uporabljajo se povsod tam, kjer je potrebno nadzorovati kakšen proces.

Vendar so iz te tarifne številke **izključena** časovna stikala, ki se od timerjev za merjenje kratkih časovnih intervalov razlikujejo po tem, da namesto sprožanja sistema za odbijanje po določenem času (namesto alarmnega sistema) "**vzpostavljajo**" ali "**prekinjajo**" električni tokokrog (**91.07**).

- (12) **Sekundarne ure** (ki delujejo preko primarnih ur), ki imajo **samo** minutne in sekundne, ali pa **samo** sekundne kazalce (za regulacijo ure itd.).
- (13) **Biljardske ure**, ki delujejo z mehanizmom za ure, ki kaže čas igre ali znesek za plačilo za ta čas.
- (14) **Šahovske ure** sestojijo iz dveh urinih mehanizmov za osebne ali druge ure s številčnicama, ki kažejo ure in minute, in z dvema gumboma ali ročicama, s pomočjo katerih je te mehanizme mogoče sprožiti ali ustaviti (izklopiti).

Iz te tarifne številke **so izključeni** naslednji izdelki, če se dobavljajo posebej:

- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** do **91.10**),
- ohišja za ure (**tar. št. 91.12**) in
- deli urinih mehanizmov (pretežno **tar. št. 91.10** ali **91.14**).

Iz te tarifne številke **so izključeni še**:

- (a) instrumenti in aparati iz **90. poglavja, ne glede** na to ali imajo urine mehanizme ali jih nimajo, **ne pa** tisti instrumenti, ki **niso** opremljeni s časovno številčnico, **kot so**:
 - registrirni merilniki plime in seizmografi (**tar. št. 90.15**),
 - barografi in termografi (**tar. št. 90.25**),
 - manometri (**tar. št. 90.26**),
 - merilniki porabe ali proizvodnje tekočin, plinov ali elektrike (**tar. št. 90.28**),
 - merilniki vrtljajev, števci proizvodnje, brzinomeri, tahometri, taksimetri, pedometri (števci korakov), pa **tudi** instrumenti in aparati za merjenje krajših časovnih intervalov s štetjem (**tar. št. 90.29**) in
 - merilniki ovinkov (**tar. št. 90.31**),
- (b) kronometriške ure, kronografske ure in štoparice (**tar. št. 91.01** ali **91.02**) in
- (c) metronomi (**tar. št. 92.09**).

91.07 - ČASOVNA PREKINJALA Z URNIM MEHANIZMOM ALI SINHRONSKIM MOTORJEM

Ta tarifna številka **vkjučuje** naprave, ki **nimajo lastnosti ur iz tarifne številke 91.05**, so pa konstruirani pretežno za avtomatsko vzpostavljajanje ali prekinjanje električnega tokokroga ob določenem času - običajno ob času, ki je določen z vnaprej določenim dnevnim ali tedenskim programom. Za uvrstitev v to tarifno številko **morajo imeti urin mehanizem (vključno sekundarne urine mehanizme ali mehanizme s sinhronim motorjem)**, ali pa sinhroni motor z reduktorjem ali brez njega.

Časovna stikala se uporabljajo za kontrolo svetilnih naprav (na javnih mestih, v izložbah, na stopniščih, v osvetljenih znakih itd.), grelnih vezij (grelcev za vodo itd.), hladilnih instalacij, črpalk, dvotarifnih električnih števcov itd..

Sestavljena so iz :

- mehanskega ali električnega urinega mehanizma ali sinhronnega motorja (običajno s številčnico s kazalci ali brez njih),
- naprave za regulacijo časa (ročice in osi), skupaj s sistemom pogonskega releja,
- stikala in

- komutatorja.

Celotna naprava je vgrajena v ohišje s priključki. Na številčnici so običajno označene ure, včasih **tudi** v dnevni ali meseci. Ročice in osi okoli številčnice sprožajo kontaktne naprave ob želenem času.

Časovna stikala se lahko vklaplajo s termostati, regulatorji pritiska, regulatorji vodne gladine itd..

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi stikala** za vzpostavljanje in prekinjanje električnega tokokroga za napajanje električnih aparatov (televizijskih sprejemnikov, likalnikov, pralnih strojev, biljardnih namiznih svetilk itd.), ki se vklopijo, ko se vanje vrže kovanec, in izklopijo po koncu delovanja sinhronnega motorja, pri čemer je časovni interval odvisen od števila kovancev, vrženih v aparat.

Iz te tarifne številke **so izključeni** naslednji izdelki, če se dobavljajo posebej:

- urini mehanizmi (**tar. št. 91.08** do **91.10**),
- ohišja za ure (**tar. št. 91.12**) in
- deli urinih mehanizmov (pretežno **tar. št. 91.10** ali **91.14**).

91.08 - MEHANIZMI ZA OSEBNE URE, KOMPLETNI IN SESTAVLJENI

- Električni:

9108.11 - - **samo z mehničnim kazalnikom ali z napravo, v katero se lahko vgradi mehnični kazalnik**

9108.12 - - **samo z optično-elektronskim kazalnikom**

9108.19 - - **drugi**

9108.20 - **Z avtomatičnim navijanjem**

9108.90 - **Drugi**

Ta tarifna številka se nanaša na sestavljene urine mehanizme za osebne ure, t.j. na kompletne in pripravljene za uporabo.

Razlikujemo **pet vrst** teh mehanizmov:

- (1) mehanski urini mehanizmi,
- (2) elektronski urini mehanizmi s kolesom,
- (3) elektronski urini mehanizmi z glasbeno vilico,
- (4) kvarčni urini mehanizmi z analognim časovnim pokazalnikom (s kazalci) in
- (5) kvarčni urini mehanizmi z elektronskim digitalnim časovnim pokazalnikom (pokazalnik s svetlečimi diodami (LED) ali s tekočimi kristali (LCD)).

Mehanski ali elektronski mehanizmi z analognim časovnim pokazalnikom se **lahko** dobavljajo **brez številčnice ali kazalcev**. V elektronskih (polprevodniških) mehanizmih z digitalnim časovnim pokazalnikom predstavlja pokazalnik integralni del mehanizma. Brez njega mehanizem ne more delovati in zaradi tega se ne more šteti za kompletnega in sestavljenega v smislu te tarifne številke, če nima digitalnega časovnega pokazalnika.

V skladu z **Opombo 3** k temu poglavju, pojem "**mehanizmi za osebne ure**" v tej tarifni številki pomeni naprave, regulirane s kolescem, kremenovim kristalom ali katerim koli drugim sistemom, ki lahko določa časovne intervale, s pokazateljem ali s sistemom, na katerega je možno vgraditi pokazalnik.

Takšni urini mehanizmi:

- ne smejo biti **debelejši od 12 mm**,
- njihova **širina, dolžina in premer pa ne smejo presegati 50 mm**.

Zaradi tega so ti mehanizmi **pretežno** namenjeni za ure iz **tarifnih števil 91.01 do 91.03**, vendar ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki, **tudi če** niso namenjeni za vgradnjo v druge izdelke iz tega poglavja ali v instrumente in aparate iz drugih poglavij (v merilne in precizne instrumente, v števec korakov (pedometre), v eksplozivne aparate itd.).

Iz te tarifne številke so **izključeni** mehanizmi, ki **ne izpolnjujejo** predhodno navedenih pogojev (**tar. št. 91.09 ali 91.10**) in motorji, ki delujejo na vzmet (**tar. št. 84.12**).

Mehanizmi, ki **so vključeni** v to tarifno številko, so lahko nepolirani, polirani, nikljani, prevlečeni z rodijem, posrebrani, pozlačeni, lakirani itd..

Urini mehanizmi za osebne ure z napajanjem iz baterije ali akumulatorja **se uvrščajo** v to tarifno številko **ne glede na to, ali vsebujejo baterijo ali akumulator**, ali jih ne vsebujejo.

91.09 - DRUGI URNI MEHANIZMI, KOMPLETNI IN SESTAVLJENI

- Električni:

9109.11 - - za budilke

9109.19 - - drugi

9109.90 - Drugi

Ta tarifna številka **vključuje vse** sestavljene urine mehanizme za druge ure, t.j. kompletne in pripravljene za uporabo. Urini mehanizmi za analogni prikaz časa (s kazalci) so lahko s številčnicami in kazalci ali brez njih.

Urini mehanizmi iz te tarifne številke so **pretežno** namenjeni za izdelke iz **tarifnih števil 91.04 do 91.07**, vendar ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki, **tudi če** so namenjeni za vgradnjo v instrumente iz drugih poglavij (v merilne ali precizne instrumente, v merilne naprave, v eksplozivne naprave itd.).

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) motorji na vzmet ali uteži itd., ki niso opremljeni niti prilagojeni temu, da bi bili opremljeni z zaporami iz **tar. št. 84.12 (na primer: motorji, ki poganjajo glasbene skrinje)** in
- (b) urini mehanizmi za osebne ure, opredeljeni v **Opombi 3** k temu poglavju (**glej komentar k tar. št. 91.08**).

Med drugim so vključeni v to tarifno številko:

Urini mehanizmi, regulirani z ravnotežnim kolescem, s spiralno vzmetjo ali s kakšnim drugim sistemom, ki lahko določa časovne intervale, in **so debelejši od 12 mm** ali **njihova širina, dolžina ali premer presega 50 mm**. V to tarifno številko **so vključeni** še mehanizmi z nihalom, mehanizmi za električne ure z regulatorjem ali brez njega (mehanizmi sekundarnih ur, mehanizmi sinhronih ur itd.).

Za uvrstitev v to tarifno številko **morajo imeti urini mehanizmi (razen sinhronnega motorja ali elektromagneta) še vgrajen zobnik - prenosnik z naslednjimi deli**: prvi, drugi, tretji in četrti zobnik, zobnik za minute, pa **tudi** zobniki za ure. Posebej dobavljeni elektromagneti in sinhroni motorji **se uvrščajo** v ustrezne tarifne številke **ne glede** na njihovo morebitno opremljenost z reduktorjem, ki uravnava hitrost osi.

Ti mehanizmi za ure so lahko polirani, nepolirani, *nikljani*, prevlečeni z *rodijem*, *posrebrani*, *pozlačeni*, lakirani itd..

91.10 - KOMPLETNI URNI MEHANIZMI (ZA OSEBNE ALI DRUGE URE), NESESTAVLJENI ALI DELNO SESTAVLJENI (MEHANIZMI V KOMPLETIIH); NEKOMPLETNI URNI MEHANIZMI (ZA OSEBNE ALI DRUGE URE), SESTAVLJENI, GROBI URNI MEHANIZMI ZA OSEBNE ALI DRUGE URE

- Za osebne ure:

9110.11 - - **kompletni mehanizmi, nesestavljeni ali delno sestavljeni (mehanizmi v kompletih)**

9110.12 - - **nekompletni mehanizmi, sestavljeni**

9110.19 - - **grobi mehanizmi**

9110.90 - **Drugi**

Urin mehanizem v kompletu (šablona) **pomeni komplet komponent mehanizma** za osebne ali druge ure, nesestavljene ali delno sestavljene (ki se kot take prodajajo). V primeru urinega mehanizma z mehanskim pokazateljem, so lahko (ni pa nujno) številčnica in kazalci vključeni.

Nekompletni mehanski mehanizem za osebne in druge ure pomeni mehanizem, ki je montiran, **vendar** mu (**razen** številčnice in kazalcev ali pogonske osi) manjkajo **tudi** nekateri drugi deli (**na primer:** zapora ali most ohišja vzmeti).

Nekompletni popolnoma elektronski mehanizem za osebne in druge ure pomeni urni mehanizem, ki je montiran, **vendar** mu (**razen** baterije) manjkajo nekateri drugi deli (**na primer:** pokazalnik, del elektronskega vezja ali njegove komponente).

Nekompletni elektronski mehanizem za osebne in druge ure z mehanskim pokazalnikom pomeni urin mehanizem, ki je montiran, **vendar** mu (**razen** številčnice, kazalcev, regulacijske vzmeti ali baterije) manjka kak drug del (**na primer:** elektronsko vezje in njegovi deli, motor).

Grobo kompletirani mehanizmi za osebne in druge ure pomenijo nesestavljene dele mehanizmov za osebne ali druge ure, ki sestojijo iz plošče (in drugih dodatnih plošč), mostov, zobniškega prenosnika, menjalniškega sklopa, mehanizma za navijanje in nastavitev ter iz dodatnih mehanizmov **kot so** naprave za avtomatsko navijanje, mehanizmi za nastavitev datuma, kronografi, alarmi in drugi, **vendar** brez zapore, uravnotežnih koles s spiralno vzmetjo ali brez drugih naprav za regulacijo osnovnih vzmeti, številčnice ali kazalcev. Lahko so dobavljeni **tudi** brez ohišja vzmeti.

91.11 - OHIŠJA ZA OSEBNE URE IN DELI OHIŠIJ

9111.10 - **Ohišja iz plemenitih kovin ali iz kovin, platirana s plemenito kovino**

9111.20 - **Ohišja iz navadnih kovin, vključno pozlačena ali posrebrena ohišja**

9111.80 - **Druga ohišja**

9111.90 - **Deli**

Ta tarifna številka **vključuje:**

(A) **Ohišja za ure iz tar. števil 91.01 ali 91.02** (za žepne ure, za ročne ure, za kronografe itd.) s steklom ali brez njega, dobavljene brez urinega mehanizma.

(B) Dele teh ohišij, **vključno:**

(1) **Telo ohišja, t.j. ohišja.** Lahko **ima vreze** za dno, okostje ohišja za žepne ure pa ima **tudi** vreze za pokrov in okvir.

- (2) **Zanko**, privarjeno na ohišje **z obročkom** (za žepne ure) in tulcem.
- (3) **Pokrov**, notranji pokrov za zaščito mehanizma (ki pri navadnih urah ne obstaja).
- (4) **Okvir**, s katerim se pritrdi steklo. Rob, ki drži steklo, se natančneje imenuje "**žleb**".
- (5) **Dno**, ki zapira uro na nasprotni strani stekla. Običajne ure imajo **samo** eno dno, medtem ko imajo žepne ure s pokrovom še drug podoben del (**pokrov**), ki ščiti steklo.

Ohišja za ročne ure **nimajo** prave zanke ali obroča, **temveč pa** ušesa za pritrdjevanje paščkov. Ušesa sestojijo iz več delov, *med drugim tudi* iz osi, ki je lahko pritrjena, ali pa **na vzmet**. Nekatere ženske ročne ure nimajo ušes, temveč sponke za pritrdjevanja paščkov (**kord**).

Ohišja ročnih ur pogosto sestojijo iz **samo** dveh delov, saj sta telo ohišja in dno povezana. Včasih nosita dno in okvir vsak po en del pokrova, ali pa sta telo in okvir ohišja iz enega kosa. Pri boljših vrstah ročnih ur je urin mehanizem najprej zaprt z zaščitnim pokrovom.

Ohišja za ure in njihovi deli so lahko iz kakršnega koli materiala. V glavnem so izdelani iz navadnih kovin (iz jekla, niklja itd., polirani, kromirani, posrebreni ali pozlačeni), *plemenitih kovin* ali kovin, *platiranih s plemenitimi kovinami*. Včasih so **tudi** iz plastične mase, slonove kosti, ahata, biserovine ali roževine. **Lahko so okrašene** (strojno, gravirane, izrezljane, okrašene z naravnimi ali kultiviranimi biseri, z naravnim sintetičnim ali rekonstruiranim dragim ali poldragim kamenjem itd.).

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) navadni zaščitni pokrovi in stekla za ure, ki **se uvrščajo** v druge tarifne številke,
- (b) deli za splošno uporabo, opredeljeni v **Opombi 2 k Oddelku XV** (med katerimi so vzmeti za ohišja ur), ki so iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) in podobno blago iz plastičnih mas (**39. poglavje**) in
- (c) ohišja za ure in ohišja podobnih vrst za drugo blago iz tega poglavja ter njihovi deli (**tar. št. 91.12**).

91.12 - OHIŠJA ZA HIŠNE, PISARNIŠKE IN PODOBNE URE IN OHIŠJA PODOBNE VRSTE ZA DRUGE IZDELKE IZ TEGA POGLAVJA, DELI OHIŠIJ

9112.20 - **Ohišja**

9112.90 - **Deli**

Ta tarifna številka **vključuje** ohišja za ure in ohišja, **podobne** vrstam ohišij za ure, za druge izdelke iz tega poglavja.

V okviru te omejitve **so vključeni** v to tarifno številko:

ohišja za budilke, pomorske kronometre, ure za vozila, aparate za beleženje časa, aparate za beleženje časa in datuma, stoparice, merilnike časovnih intervalov (minutni sekundni merilniki itd.) in ohišja za druge ure, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko. Takšna ohišja (zgotovljena ali nezgotovljena) ostanejo uvrščena v tej tarifni številki **tudi**, če so brez stekla. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključena ohišja**, ki **niso za ure**, temveč se pogosto uporabljajo za znanstvene aparate, za električne števec itd. (ohišja za aparate za beleženje časa, za aparate za registriranje časa in datuma, ki so včasih te vrste) - ta ohišja **se uvrščajo** v ustrezne tarifne številke.

Ohišja, ki se uvrščajo v to tarifno številko, so različnih oblik in so običajno iz kovine (**vkjučno** plemenitih kovin), lesa, plastičnih mas, usnja, roževine, biserovine, marmorja, alabasterja, keramike, oniksa, ahata ali slonove kosti. **Lahko so** dekorirane, okrašene z naravnimi ali kultiviranimi biseri ali z naravnimi, sintetičnimi ali rekonstruiranimi dragimi ali poldragimi kamni, ali pa kombinirane z motivi, podobnicami, kipci, živalskimi figurami itd..

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi deli ohišij za ure**, kot so: okvirji, podstavki, stojala in nogice.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) ločeno dobavljeni zaščitni pokrovi, ki so običajno iz stekla (**tar. št. 70.20**),
- (b) deli za splošno uporabo, ki so opredeljeni v **Opombi 2 k Oddelku XV** (med katerimi so vzmeti za ohišja za ure) iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) ali iz plastičnih mas (**39. poglavje**) in
- (c) ohišja za osebne ure (**tar. št. 91.11**).

91.13 - JERMENČKI IN ZAPESTNICE ZA ROČNE URE IN DELI ZA JERMENČKE IN ZAPESTNICE

9113.10 - Iz plemenitih kovin ali iz kovine, platirane s plemenito kovino

9113.20 - Iz navadne kovine, vključno pozlačene ali posrebrene

9113.90 - Drugi

Ta tarifna številka **vkjučuje vse vrste pasov** in zapestnic za ročne ure oziroma vsa sredstva **za pritrjevanje** ure okoli zapestja.

Pasovi in zapestnice za ročne ure so lahko **iz kakršnega koli materiala, na primer:** iz navadnih kovin, plemenitih kovin, usnja, plastične mase ali tekstila. Lahko so dekorirani, kar pa ne vpliva na njihovo uvrščanje.

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi deli pasov** in zapestnic za ročne ure, ki jih je mogoče **prepoznati** kot dele pasov ali zapestnic za ročne ure in so lahko iz kakršnega koli materiala.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) druga sredstva za pritrjevanje (**verižice za nošnjo ure okoli vratu, trakovi za obeske, verižice za ure, prstani, broške** itd.), ki **se uvrščajo** v ustrezne tarifne številke,
- (b) zaponke in zaklopi z zaponkami iz plemenite kovine ali kovine, platirane s plemenito kovino (**tar. št. 71.15**) ali iz navadnih kovin (**tar. št. 83.08**) in
- (c) pasovi in zapestnice za ročne ure, ki se sicer dobavljajo skupaj z ročnimi urami, **vendar** niso nanje pritrjeni (**tar. št. 91.01** ali **91.02**).

91.14 - DRUGI DELI UR

9114.10 - Vzmeti, vključno lasne vzmeti

9114.20 - Ležajni kamni

9114.30 - Številčnice

9114.40 - Plošče in mostički

9114.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vkjučuje vse dele** za osebne in druge ure, **razen:**

- (a) Delov, **izključenih** z **Opombo 1** k temu poglavju:

- (1) uteži, stekla za ure, verige za žepne ure, kroglični ležaji za ležišča (**na primer:** za ure z avtomatskim navijanjem) in
- (2) deli za splošno uporabo, opredeljeni v **Opombi 2 k Oddelku XV, na primer:** vijaki (za most, za kronico, za kolo z zaporo, za zaporo, za ležiščno ploščico, za spono, za nastavitvene ročice itd.), zagozda spiralne vzmeti, verige za ure, številke za številčnice iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) in podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**) ali iz plemenitih kovin ali iz navadnih kovin, platiranih s plemenito kovino (**pretežno tar. št. 71.15**).

Ti deli **se uvrščajo** v ustrezne tarifne številke. **Vendar** pa v tej tarifni številki **ostanejo** uvrščene vzmeti za osebne in druge ure (glavne vzmeti, spiralne vzmeti itd.).

(b) Deli, ki so posebej zajeti v drugih tarifnih številkah tega poglavja.

Na primer:

- kompletni in sestavljeni mehanizmi za osebne ure iz **tar. št. 91.08** ali **91.09**,
- urini mehanizmi v kompletih, nekompletni sestavljeni mehanizmi za osebne in druge ure, grobo kompletirani mehanizmi za osebne in druge ure iz **tar. št. 91.10**,
- ohišja iz **tar. št. 91.11** ali **91.12** ter
- pasovi in zapestnice za ročne ure iz **tar. št. 91.13**).

Razen delov, izvzetih v predhodnih **točkah (a) in (b)**, se v to tarifno številko uvrščajo (**glej Opombo 4** k temu poglavju) deli, primerni tako za ure kot za druge izdelke, **na primer:** za igrače, števec ali za merilne in precizne instrumente (vzmeti, zobniški prenosniki, ležiščni kamni, kazalci itd.). **Vendar** pa ta tarifna številka **ne vključuje delov**, za katere **je jasno, da ne predstavljajo** delov osebnih ali drugih ur (**na primer:** instrumentov za tiskanje ali računanje za aparate za registriranje časa in nekatere drugi deli, ki se uporabljajo za izdelke iz **tar. št. 91.06** ali **91.07**).

Ta tarifna številka **vključuje** grobo oblikovanje dele za osebne in druge ure (blanks), ki jih je kot take mogoče prepoznati, **vendar** pa **izključuje** kovinske dele, ki jih še ni mogoče prepoznati kot dele za osebne in druge ure (**na primer:** plošče, mostove itd., ki so dobavljeni takoj po struženju ali ki so grobo izrezani v oblike brez vrtanja, dolbljenja itd.). Takšni deli **se uvrščajo** po materialu, iz katerega so izdelani.

Deli za osebne in druge ure, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, so lahko polirani, nepolirani, nikljani, prevlečeni z rodijem, posrebreni, pozlačeni, lakirani itd., ali pa imajo vgrajene kamne.

V skladu s predhodnimi določili, so najpomembnejši deli, ki **se uvrščajo** v to tarifno številko, naslednji:

(A) DELI MEHANIZMOV ZA OSEBNE URE
(ne glede na zapletenost sistema)

Med te dele so vključeni:

- (1) **Okvir: plošča** (in katere koli dodatne plošče), **mostovi** (ohišje pogonske vzmeti, osrednji (minutni) zobnik, tretji zobnik, četrti zobnik, uravnotežno kolo, zapora, regulator točnosti delovanja itd.).
- (2) **Pogonski mehanizem:** glavna vzmet, ohišje vzmeti, pokrov ohišja vzmeti, pogonska os in zaporno kolo, zaletnik in vzmet zaletnika.
- (3) **Zobniški prenosnik:** osrednji (minutni) zobnik z gonilom, tretji zobnik (vmesni zobnik) z gonilom, četrti (sekundni) zobnik z gonilom.
- (4) **Menjalniški sklop:** četrti zobnik, menjalniški zobnik z gonilom, urni zobnik.
- (5) **Zapora** (zaporni mehanizem) s kotvo ali ročico, z zagozdami, valjčna, kronometrsko itd., zapora z gonilom, zaporna ročica, os zaporne ročice, okrogle ploščice, dvizni kamni, zagozda nihala in valj.
- (6) **Regulacijska naprava:** nihalo, os nihala, spiralna vzmet (ravna, *Breguetova*, valjčna), glasbena vilica, držalo spiralne vzmeti, tulec spiralne vzmeti, regulator, zagozda regulatorja; ležiščna

ploščica, vzmet regulatorja, spodnja ležiščna ploščica, **vkjučno** posebni deli za protiudarni sistem.

- (7) **Naprava za navijanje in nastavitvev:** kronica osi za navijanje s prenosniškim zobnikom, zobnik sklopke, zobnik za nastavitvev kazalcev, zaporno kolo, jedro osrednjega zobnika za navijanje, dvokraka ročica, ročica za nastavitvev, vzmet ročice za nastavitvev, vzmet dvokrake ročice.
- (8) **Deli elektronskega urinega mehanizma;** elektronska vezja za ure, ki imajo **na primer** osnove iz izolirnega materiala s tiskanimi vezji, pa **tudi** druge diskretne komponente, ki niso oblikovanje s tiskanjem (**na primer:** navitja, kondenzatorji, upori, diode in tranzistorji) in so včasih skupaj v integralnem vezju.
- (9) **Sklop zapore,** ki sestoji iz plošče, mostov, zapore, uravnotežnega kolesa s spiralno vzmetjo in iz naprave za regulacijo urinega mehanizma za osebne in druge ure (z zobniškim prenosnikom ali brez njega). Ti deli ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki **ne glede** na to, ali že imajo montirano in nastavljeno zaporo, ali pa zapora še ni montirana in nastavljena.

Sestavljeni sestav zapore je lahko namenjen za vgradnjo v številne aparate, v katerih se uporabljajo mehanizmi za osebne ali druge ure (**na primer:** za vgradnjo v aparate za beleženje časa, v časovna stikala itd.), včasih pa **tudi** za vgradnjo v majhne ure ali budilke.

(B) DELI MEHANIZMOV ZA DRUGE URE IN BUDILKE (ALARMNE URE)

Številni deli teh mehanizmov so načeloma podobni delom mehanizmov za osebne ure, vendar so od njih večji.

Deli, ki so značilni za ure, **vključujejo** bobne za uteži, **vkjučno** kompenzacijska nihala (z živo invarsko palico, *invar* = **zlitina železa in niklja**), vilice, kronska zaporna kolesa, zapore s povratnim udarcem, umirjene zapore (*Grahamove*) itd., neodvisne ključe za navijanje itd.. Med dele mehanizmov za budilke **so vkjučeni** pričvrščeni ključi za navijanje in gumbi za nastavitvev.

(C) DELI MEHANIZMOV ZA ZVONENJE IN ODBIJANJE

- (1) **Mehanizem za zvonjenje pri budilkah;** izklopnik, razdelilna plošča, razdelilni zobnik, zaporni zobnik zvonca, os kazalca za bujenje, zaporna ročica kladiivca, kladiivce itd..
- (2) **Mehanizem za bitje (odbijanje) pri drugih urah** (z nažlebljenim kolutom, z nazobčano ročico itd.); boben ali ohišje pogona, pogonski zobnik, nažlebljen kolut, veliki zobnik, dvižni zobnik, tretji zobnik, zobnik z zagozdo, metulj, zaporni element, ročice ali odpiralne ročice, nazobčana ročica za ponavljanje, polž, kladiivo, dvižnik, ročica, zamašek, ustavljalne zagozde, nazobčana ročica, zvon, gong in sistem zvonov.

(D) LEŽIŠČNI KAMNI

V to skupino **so vkjučeni samo obdelani ležiščni kamni**, t.j. kamni, ki so obdelani, izrezani, polirani, brušeni, izdolbljeni itd. ali montirani v okvir ali vijak. Nezgotovljeni ali grobo izrezani ležiščni kamni so iz te tarifne številke **izkjučeni (71. poglavje)**. Urarski ležiščni kamni so običajno zelo majhni - njihov **premer** ali **debelina redko** presegata **2 mm oziroma 0,5 mm**.

Najpomembnejši ležiščni kamni, ki se uporabljajo pri izdelovanju osebnih in drugih ur, so naravni ali sintetični **rubini, safirji ali granati, včasih tudi diamanti**. V cenenih izdelkih je včasih uporabljeno **steklo**, ali pa so namesto ležiščnih kamnov kovinske kapice.

Ležiščni kamni za osebne in druge ure so poimenovani po delu, ki ga držijo, **na primer:** ležiščni kamni osrednjega zobnika, tretjega zobnika, četrtega zobnika, zapornega zobnika in uravnatežnega kolesa. Ležišča cilindričnega rokavčka sestojijo iz izvrtanega ležiščnega kamna, ali pa iz izvrtanega in neizvrtanega ležiščnega kamna. Obstajajo **tudi** ležišča, ki sestojijo iz ležiščnega kamna stožičastega rokavčka.

Razen okroglih ležiščnih kamnov, ki služijo kot ležišča, so v osebnih ali drugih urah z zaporo običajno trije posebni ležiščni kamni, dva dvižna kamna in zagozda nihala (ta je običajno polkrogel, ali pa ima trikotni prerez). Postopek vsajevanja ležiščnih kamnov lahko poteka ročno, z nameščanjem že montiranih kamnov, ali pa (najpogosteje) z vtiskovanjem.

(E) ŠTEVILČNICE

Na številčnicah so običajno razdelki ali številke, ki kažejo ure, minute ali sekunde. Lahko so ravni ali izbočeni. Običajno so iz posrebrene, pozlačene, pobarvane, oksidirane ali kako drugače prevlečene medenine, iz emajliranega *bakra, zlata ali srebra*, včasih pa **tudi** iz papirja, stekla, plastične mase ali iz keramike.

Številke in znaki so izdelani po različnih postopkih (s transferno tehniko, z barvanjem, tiskanjem itd.). Številčnice imajo lahko svetlikajoče se številke ali znake.

Številčnice so pritrjene na ploščo (ali na dodatno ploščo, imenovano "**plošča številčnice**") z vijaki, osi ali zunanega kovinskega obroča.

(F) KAZALCI

Kazalci kažejo ure, minute in sekunde. V to tarifno številko **se uvrščajo tudi posebni kazalci za kronografske ure** in kazalci za budilke. Kazalci za osebne in druge ure so lahko ravni ali izbočeni, izdelani so lahko iz jekla, medenine ali bakra. V glavnem so polirani, *oksidirani, nikljani, kromirani, posrebreni, pozlačeni* ali lakirani. Včasih so iz zlata ali celo iz kosti. Svetlikajoči se kazalci imajo "**okenčka**", zapolnjena z zmesmi na podlagi radioaktivnih soli (radiotorij, mezzotorij itd.). Obstaja nešteto vrst kazalcev za raznovrstne številčnice.

92. POGLAVJE

GLASBILA, NJIHOVI DELI IN PRIBOR

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) deli z možnostjo splošne rabe, definirani v opombi 2 k XV. oddelku te Nomenklature, iz navadnih kovin (XV. oddelek), ali podobni proizvodi iz plastičnih mas (**39. poglavje**);
 - (b) mikrofoni, ojačevalniki, zvočniki, slušalke, stikala, stroboskopi ter drugi pomožni instrumenti, aparati in oprema iz **85. in 90. poglavja**, ki se uporabljajo s proizvodi iz tega poglavja, toda niso vanje vdelani in tudi niso skupaj z njimi v isti omari;
 - (c) glasbila in glasbeni aparati v obliki igrač (**tar. št. 95.03**);
 - (d) ščetke za čiščenje glasbil (**tar. št. 96.03**);
 - (e) predmeti, ki imajo pomen zbirke ali starine (**tar. št. 97.05 in 97.06**).
2. Loki, palice in podobne priprave za glasbila iz tar. št. 92.02 in 92.06, ki se carinijo v potrebnem številu skupaj z glasbilom in so očitno namenjeni za uporabo z njim, se uvrščajo v tarifno številko, v katero se uvršča ustrezno glasbilo.

Kartice, plošče, valji iz tar. št. 92.09 se uvrščajo v to tarifno številko tudi, če so dobavljeni skupaj z glasbili, za katera so namenjeni.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vkjučuje**:

- (A) **Glasbila (tar. št. od 92.01 do 92.08).**
- (B) **Dele in pribor teh glasbil (tar. št. 92.09).**

Nekatera glasbila (kitare, klavirji) so **lahko opremljeni z električnimi napravami za snemanje** ali ojačenje tona. Ta glasbila se vseeno uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke, **če se brez električne opreme lahko uporabljajo kot podobni klasični instrumenti**. Sama električna oprema pa je v vsakem primeru **izključena** iz tega poglavja **razen, če ne predstavlja** integralnega dela glasbila in ni nameščena v istem ohišju ali omari skupaj z glasbilom (**tar. št. 85.18**).

Električna in elektronska glasbila (**razen** avtomatskih klavirjev iz tar. št. 92.01), ki niso primerna za igranje brez električne ali elektronske opreme, **se uvrščajo v tarifno številko 92.07** (glej ustrezen komentar). Zaradi tega **vkjučuje** ta, zadnja tarifna številka, **na primer:** elektrostatične, elektronske ali podobne kitare, orgle, klavirje, harmonike, kariljone itd..

Glasbila in aparati iz tega poglavja so lahko iz kakršnega koli materiala, **vključno** iz plemenitih kovin ali kovin, platiranih s plemenitimi kovinami, lahko pa imajo vgrajeno **tudi** drage ali poldrage kamne (naravne, sintetične ali rekonstruirane).

V skladu z Opombo 2 k temu poglavju, se (**če se dobavljajo skupaj z glasbili v običajno potrebnem številu in so očitno namenjeni za uporabo s temi glasbili**) naslednja oprema glasbil uvršča v ustrezne tarifne številke **skupaj s temi glasbili, in ne v tarifno številko 92.09**:

- loki in cimbale, ki se uporabljajo pri igranju na glasbila s strunami iz **tar. št. 92.02**,
- palice (**vključno** palice z mehko glavo) in **kladiva za tolkala** iz **tar. št. 92.06**.

Vendar pa se kartice, koluti in valji iz **tarifne številke 92.09**, ki se dobavljajo skupaj s kakšnim glasbilom, uvrščajo v to tarifno številko **celo**, če se dobavljajo skupaj z glasbili, za katera so namenjeni.

Razen izključitev, posebej navedenih v nadaljevanju komentarja, so iz tega poglavja **izključeni še**:

- (a) elektronski glasbeni moduli (**tar. št. 85.43**),
- (b) glasbila, ki jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot otroške igrače - zaradi materiala, iz katerega so izdelani, zaradi bolj grobe dodelave, zaradi pomanjkanja glasbenih kvalitiet ali zaradi katerih koli drugih lastnosti (**95. poglavje**). **Takšni primeri so**: ustne harmonike, violine, harmonike, trobente, bobni, glasbene skrinje itd. in
- (c) predmeti zbirk (**tar. št. 97.05**) (**na primer**: instrumenti zgodovinskega ali etničnega pomena) ali starine, **stare več kot 100 let** (**tar. št. 97.06**).

92.01 - KLAVIRJI, VKLJUČNO Z AVTOMATSKIMI KLAVIRJI; ČEMBALA IN DRUGA GLASBILA S KLAVIATURO IN STRUNAMI

9201.10 - **Pianina** (pokončni klavirji)

9201.20 - **Koncertni klavirji**

9201.90 - **Drugo**

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (1) **Klavirji** s klaviaturo in strunami, na katere udarjajo kladivca, z vgrajenimi napravami za snemanje in ojačenje zvoka ali brez njih:
 - (a) **Pianini**, ki imajo zvočno ploščo (*resonančno ploščo*), na kateri so strune nameščene **navpično**, pri pianinih z navzkrižnimi strunami pa so basovske strune prekrizane z drugimi.
 - (b) **Koncertni klavirji, vključno** otroški koncertni klavirji, ki imajo strune nameščene vodoravno v podolgovatem ohišju.

V to skupino **so vključeni tudi avtomatski klavirji** z vgrajeno klaviaturo ali brez nje, ki igrajo s pomočjo perforiranih valjev iz papirja ali lepenke - lahko so mehanski, pnevmatski ali električni.

Vendar pa se "**elektronski klavirji**" in elektronska glasbila, ki se lahko priklopijo na klavir zaradi ustvarjanja zvočnih efektov (oziroma **imitacije**) drugih glasbil med igranjem klavirja, uvrščajo v **tarifno številko 92.07** (glej splošna določila komentarja k temu poglavju).

- (2) **Čembala in drugi instrumenti s klaviaturo in strunami, kot so špineti in klavikordi.**

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 9201.10 in 9201.20

Ti tarifni podštevilki **vključujeta tudi avtomatske pianine in avtomatske koncertne klavirje.**

92.02 - DRUGA GLASBILA S STRUNAMI (NPR. KITARE, VIOLINE, HARFE)

9202.10 - **Godala**

9202.90 - **Druga**

V to tarifno številko so **vkjučeni**:

(A) **Godala, pri katerih nastaja zvočna vibracija z godenjem (s prehajanjem loka preko strun).**

Najpomembnejši tovrstni primeri so **violine, viole in čela** (slednja so nekaj večja od navadnih violin), **violončela in kontrabasi**.

(B) **Druga strunska glasbila.**

V to skupino so vključeni:

- (1) **Strunska glasbila z brenkalico**, pri katerih nastajajo zvočne vibracije zaradi hipnega premika strune iz svojega položaja - bodisi s prsti, bodisi z nekoliko priostrenim kosom (brenkalico) iz lesa, slonove kosti, roževine, plastične mase itd..

Takšni primeri so:

- (a) **Mandoline** (neapeljske mandoline z zelo zvitim hrbtom, ravne mandoline, mandole).
 - (b) **Kitare**.
 - (c) **Nemške lutnje** (vrsta mandoline).
 - (d) **Banjo** (instrument z dolgim vratom in z ravnim, usnjenim hrbtom, prekritim z usnjem za bobne).
 - (e) **Havajske kitare** (majhne kitare z debelim vratom).
 - (f) **Citre**. Citre imajo resonančni trup približno trapezaste oblike in veliko število strun, ki so običajno kovinske.
 - (g) **Balalajke**.
 - (h) **Harfe** - instrumenti s strunami, ki se brenkajo s prsti. Imajo trikotni okvir in različno dolge strune.
- (2) **Drugi instrumenti**, kot so:
- (a) **Eolove harfe**, ki se uporabljajo na vrtovih itd.. Sestojijo iz določenega števila strun, nameščenih na resonančnem trupu (zvočni škatli). Če se postavijo v smer vetra, proizvajajo naravno trepetanje.
 - (b) **Cimbale** - imajo okvir z jeklenimi strunami. Nanje se igra s kladivci z mehko glavo in se uporabljajo v romskih ansamblih.

Pri nekaterih glasbilih, posebno pri kitarah, **je mogoče zvok elektronsko ojačiti**, kar pa **ne pomeni**, da bi bila ta glasbila sled tega **izključena** iz te tarifne številke. **Vendar** pa se elektronski instrumenti, **kot so na primer:** kitare brez resonančnega trupa, uvrščajo v **tarifno številko 92.07** (glej splošna določila komentarja k temu poglavju).

92.03 - ORGLE S TIPKAMI; HARMONIJI IN PODOBNA GLASBILA S KLAVIATURO IN PROSTIMI KOVINSKIMI PIŠČALMI

V to tarifno številko so **vključeni**:

- (A) **Orgle s klaviaturo** (s tipkami) (vrste cerkvenih orgel). To so pihalna glasbila s tipkami, pri katerih se premik tipke električno, elektro-pnevmatsko ali mehansko prenaša v cevi. Te orgle sestojijo iz naslednjih najpomembnejših delov:

- (1) **Skupine za proizvodnjo zvoka - iz cevi**, razporejenih bodisi po velikosti, bodisi po skupinah podobnih cevi, ki proizvajajo isti ton.

Obstajata dve vrsti cevi:

- (i) **Prepustne cevi** (z ustnicami), v katerih gre zrak od vznožja cevi do telesa cevi skozi ozko odprtino (ustnik).
- (ii) **Cevi s piščaljo**, v katerih nastaja zvok z občasnim spuščanjem zraka iz cevi skozi vibracijsko kovinsko piščal.

Cevi so lahko izdelane iz kovine (običajno iz zlitine *kositra* in *svince* ali iz *cinka*), lesa ali stisnjene lepenke.

- (2) **Pihalni sistem**, ki **vkjučujejo**: pihalke, regulatorje zračnega toka, pihalne kanale (ki prenašajo zrak iz mehov v pihalne škatle) in pihalne škatle (lesenih škatel, v katerih se stiska zrak).
- (3) **Igralni mehanizem, na primer**: klaviaturo, ki se sproža ročno, mehanizem na nožni pogon, razni registri, sistem, kombiniran iz registrov in kuplerjev, in razni pribor (**na primer**: tremolanti, zvonci itd.).

Ta tarifna številka **vkjučuje tudi** konzolo in ohišje orgel (t.j. leseni del, v katerega so orgle nameščene in je običajno okrašen), če se dobavljajo skupaj z orglami. Če se dobavljajo posebej, so iz te tarifne številke **izključeni** (tar. št. 92.09).

Ta tarifna številka **ne vkjučuje** orkestrinov, uličnih orgel in podobnih glasbil s cevmi, ki niso opremljena s klaviaturo in delujejo bodisi na ročni pogon (tar. št. 92.08), bodisi avtomatsko. **Elektronske** orgle se uvrščajo v tar. št. 92.07.

- (B) **Harmoniji in podobna glasbila s klaviaturo in prostimi kovinskimi piščalmi**, ki nimajo cevi in so namenjeni pretežno za spremljavo vokalne glasbe. Pri teh instrumentih nastaja zvok v kovinskih piščalih (**proste piščali**), ki pod pritiskom zraka iz mehov ali električno dovajalnega zraka vibrirajo. Mehovi delujejo s pomočjo pedal in vzvodov.

92.04 - HARMONIKE IN PODOBNA GLASBILA; ORGLICE

9204.10 - Harmonike in podobna glasbila

9204.20 - Orglice

Ta tarifna številka **vkjučuje**:

- (A) **Harmonike in podobne izdelke.**

Harmonika je prenosno pihalno glasbilo z ročnimi mehovi, s prostimi kovinskimi piščalmi in z dvema klaviaturama, opremljenima s tipkami in gumbi (melodičnimi in basovskimi). Ena od klaviatur lahko ima klavirske tipke (v tem primeru se glasbilo imenuje "**klavirska harmonika**"). Nekatere harmonike **imajo električne ojačevalce zvoka**, kar pa na njihovo uvrščanje v to tarifno številko **ne vpliva** (glej splošna določila komentarja k temu poglavju).

V to skupino **so vkjučene tudi** koncertne harmonike, bandonione in pedalne (nožne) harmonike. Te so podobne navadnim harmonikam - opremljene so z mehovi, prostimi kovinskimi piščalmi in s klaviaturo. Pedalne harmonike so montirane na vznožni podstavek, mehovi pa niso vidni, saj instrument deluje s pritiskanjem na nožne pedale, ali pa na pedale, ki jih poganja motor.

Iz te tarifne številke **so izključene** elektronske harmonike (glej komentar k tar. št. 92.07 in splošna določila komentarja k temu poglavju).

(B) **Ustne harmonike.**

Ta majhna glasbila imajo večinoma pravokotno obliko in so izdelana iz kovine ali lesa. Zvok proizvajajo s tresenjem piščali. Nekatere med njimi so lahko opremljene z majhno kovinsko trobljo za ojačenje zvoka.

92.05 - DRUGA PIHALA (NA PRIMER: KLARINETI, TROBENTE, DUDE)

9205.10 - **Kovinska pihala**

9205.90 - **Druga**

Ta tarifna številka **vključuje**: pihala, ki se ne uvrščajo v tar. št. 92.03 ali 92.04 in niso navedena v tarifni številki 92.08 (sejemske orgle, mehanske ulične lajne, zvočna signalna glasbila itd.), čeprav bi jih bilo v določenem smislu možno šteti za pihala.

V to tarifno številko se uvrščajo:

(A) **Pločevinasta pihala.**

Izraz "**pločevinasta**" (*bras*) se nanaša bolj na kvaliteto zvoka orkestrskega glasbila, kot pa na konstitucijo kovine, iz katerega je izdelano. V to skupino **so vključena glasbila, ki so običajno iz kovin** (iz medenine, novega srebra, srebra itd.) in so v obliki konične cevi z zaključkom v obliki zvona. Lahko so bolj ali manj spiralasto zavite. Imajo intonančne ustnike, običajno pa delujejo s pomočjo ventilov. Med ta glasbila so vključeni: rogovi, trobente (navadne in orkestrske), vojaške trobente, saksofoni, vojaški baritoni, bombardoni (basovske trobente), susafoni (tube), pozavne (z ventili ali drsne), orkestrske trobente (**na primer**: *francoske trobente*) in trobente brez ventilov, ki se uporabljajo v orkestrih (**na primer**: lovski rog).

(B) **Drugi pihalni glasbeni instrumenti.**

V to skupino so vključeni:

- (1) **Tako imenovana "lesena pihala"**. Ta glasbila sestojijo iz cevi (**iz lesa ali trsja, kovine, plastične mase, ebonita, stekla**) z luknjami, ki imajo običajno zaklopke in obročke. Zvok nastaja običajno s piščalmi. V to skupino so vključene: flavte, blok flavte, frulice, *flaggio-letti*, oboe, klarineti, angleški rogovi (vrsta klarineta), fagoti, saksofoni in sarusofoni.

Ta skupina **vključuje tudi** okarine (**majhna glasbila v obliki jajca**, ki so izdelana iz kovine ali gline in dajejo zvok, podoben zvoku flavte) in piščalke (iz kovine ali iz *ebonita*).

- (2) **Druga pihala na primer**: dude, bretonske dude ali mussette, ki sestojijo iz vetrovoda ali iz vreče iz usnja ali mehurja ter iz treh do petih cevi, med katerimi je ena melodična, druge pa *bordunske*.

92.06 - TOLKALA (NA PRIMER: BOBNI, KSILOFONI, CIMBALE, KASTANJETE, MARAKASI)

Glasbila - tolkala se udarjajo s palico ali s podobno napravo, ali pa z golimi rokami. Ta glasbila so bolj znana kot "**bobni**".

Najpomembnejša glasbila iz te tarifne številke so:

(A) **Glasbila z napeto kožo (membrano, opno).**

Na primer:

- (1) **Mali bobni in tamburini.**
 - (2) **Veliki bobni (plitvi bobni, basovski bobni ali veliki bobni** itd.). Sestojijo iz lesenega ali kovinskega valja, preko katerega je napet pergament ali velinska koža (preko obeh strani valja - dvojni bobni). Zvok proizvajajo z udarjanjem z eno ali dvema palicama z usnjenim koncem ali brez njega.
 - (3) **Pavke (timpani) in timbali.** Sestojijo iz pergamentne kože, ki je napeta preko votle bakrene polkrogle (so raznih velikosti in običajno stojijo na tleh). So intonančno nastavljiva glasbila, zvok se proizvaja s palicami.
 - (4) **Tamburini s kraguljčki.** Sestojijo iz obroča, prekrita s kožo in iz kraguljčkov ali bakrenih palčk, ki proizvajajo zvok s tresenjem instrumenta na različne načine, ali pa z udarci s pestjo ali prsti itd..
 - (5) **Tam tam** (indijski boben).
- (B) **Druga tolkalni instrumenti** , kot so:
- (1) **Činele.** To so krožne plošče, ki proizvajajo zvok z udarjanjem ene ob drugo, ali pa s podrsavanjem ene ob drugo. V nekaterih primerih nastaja zvok **samo** z udarjanjem po eni čineli s palico z mehko glavo.
 - (2) **Gongi (na primer: kitajski gong)** - kovinske plošče, na katere se običajno udarja s težko palico, ki ima na koncu usnje ali polst (*filc*).
 - (3) **Triangli (trikoti)** so jeklene palice, zvite v obliko enakostraničnega trikotnika. Zvok proizvajajo z udarjanjem s kovinsko palico.
 - (4) **Kraguljčki** (kitajski klobuki, turški kraguljčki) imajo ropotuljice ali majhne zvončke, ki s tresenjem predmeta, na katerem je glasbilo nameščeno, proizvajajo zvok.
 - (5) **Kastanjete** so majhna glasbila iz lesa, kosti ali iz slonove kosti, ki so konkavne, školjkaste oblike. Pritrdijo se na prste, ali pa so vgrajene na ročico in proizvajajo zvok z udarjanjem ene ob drugo.
 - (6) **Ksilofoni.** Sestojijo iz vrste lesenih deščic različnih dolžin so vgrajene na dva nosilca. Nanje se igra z udarjanjem s palicami.
 - (7) **Metalofoni** so podobni ksilofonom s tem, da imajo ozke kovinske ploščice (iz jekla ali duraluminija). Ksilofoni in metalofoni imajo pod ploščo pogosto kovinske zvočne piščali ali cevi. V to tarifno številko **so vključeni tudi** podobni instrumenti s steklenimi ploščicami.
 - (8) **Čeleste** in podobni instrumenti, ki se uporabljajo pri tolkalih kot zamenjava za navadne melodične zvonce. Na zunaj izgledajo kot majhen klavir s pedalom in dušilci. Zvok nastaja z udarjanjem na posebne dele jeklene plošče s kladivom, ki deluje preko klaviature.
 - (9) **Zvonovi, kompleti zvonov, ritmični zvonovi in cevasti zvonovi** (vrsta cevi, nameščenih v okviru, na katere se udarja z rokami ali s kladivom).
 - (10) **Marakasi** in podobni instrumenti, ki sestojijo iz votlih zvonov ali cevi in proizvajajo zvok s potresanjem.
 - (11) **"Clave"** sestojijo iz dveh lesenih palic.
 - (12) **Fleksatoni** - sestojijo iz kovinske plošče, montirane na ročici, in iz dveh lesenih krogel na kateri koli strani plošče. S potresanjem glasbila udarjajo krogle v ploščo, pri čemer povzročajo tresenje medtem, ko se intonacija uravnava z zvijanjem plošče s palcem.

Nekatera med navedenimi glasbili so **včasih kombinirana** tako, da lahko en izvajalec igra na več glasbil hkrati. Pri plesnem ali jazzovskem orkestru, se palica z mehko glavo, ki se uporablja za udarjanje

na veliki boben, sproža s pedalom, poleg tega pa je boben opremljen s činelami, gongi, lesenimi bloki (ena vrsta lesenih resonančnih škatel, opremljena z zvončki, ali pa v ksilofonskem razporedu) itd..

Kariljoni (glasbeni zvonci) za javne stavbe, ki proizvajajo melodijo, ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki.

Vendar pa se **elektronska glasbila** uvrščajo v **tarifno številko 92.07**.

Iz te tarifne številke so **izključeni še**:

- (a) zvonovi in gongi za vrata in mize, melodični zvonovi za vrata itd., ki **niso glasbila (tar. št. 83.06 ali 85.31)** in
- (b) melodični in drugi tolkalni mehanizmi za ure (**tar. št. 91.14**).

92.07 - GLASBILA, KATERIH ZVOK SE PROIZVAJA ELEKTRIČNO ALI SE MORA OJAČATI ELEKTRIČNO (NPR. ELEKTRIČNE ORGLE, KITARE, HARMONIKE)

9207.10 - Glasbila s klaviaturo, razen harmonik

9207.90 - Druga

Ta tarifna številka **vključuje** glasbila, pri katerih nastaja zvok, ali pa **se ojačuje, z elektronskimi ojačevalci** (gre za glasbila, ki jih **ni mogoče poslušati** brez njihovih električnih ali elektronskih komponent, čeprav lahko naprave za vibriranje, s katerimi so opremljeni, proizvajajo šibak zvok). Glede tega **se razlikujejo od nekaterih drugih glasbil (na primer:** od klavirja, harmonike, kitare), ki so sicer lahko opremljeni z električnim zvočnim sprejemnikom in ojačevalcem, **vendar** so kljub temu samostojna glasbila, primerna za igranje brez takšne naprave, podobno kot klasična glasbila. Iz te tarifne številke so **izključeni** avtomatski električni klavirji (**tar. št. 92.01**).

Instrumenti iz te tarifne številke temeljijo na uporabi:

(A) Elektro-magnetnetnih generatorjev .

Pri enem izmed sistemov, ki temeljijo na tem principu, ima generator pogonsko gred, z upogljivo sklopko povezano s sinhronim motorjem, ki se vrti s konstantno hitrostjo. Zobata kolesa različnih velikosti so nameščena v parih vzdolž gredi. Vsak izmed njih žene kolesa, ki se imenujejo **"tonska kolesa"**. Ko je glasbilo priklopljeno na električno omrežje, sinhroni motor poganja tonska kolesa, katerih hitrost se spreminja glede na premer zobatih koles. Trajni magnet, ki ima na enem koncu navitje, je nameščen vzporedno in blizu vsakega tonskega kolesa. Ko se kolesa vrtijo, prehajajo zobje, ki se nahajajo v enakih razdaljah na robovih, pod poli ustreznih magnetov, kar povzroči spremembe polj, ki pa na drugi strani proizvajajo šibke spremembe električnega toka v navitjih. Ti tokovi določenih frekvenc se ojačijo in prenašajo na zvočnike. Ta princip se uporablja **predvsem pri glasbilih vrste orgel**.

Pri drugem sistemu harmonijev se prosta piščal premika preko pola trajnega magneta, njegove vibracije povzročijo spremembe v magnetnem polju, ki so nastale v navitjih magneta. Dobljen električni tok se **električno ojači** in prenaša na zvočnik.

(B) Elektrostatičnih generatorjev, ki jih je več vrst:

- (1) **Generatorji z napeto žico.** Pri teh generatorjih vibracije nastanejo, ko se žica, ki prenaša električni tok, udarja s kladivom, kar povzroča spremembe kapacitet sosednjih žičnih in kovinskih delov (zagozda z okroglo glavo). Spremembe kapacitete popolnoma ustrezajo vibraciji žice tako, da dajejo natančno reprodukcijo **tudi**, ko so ojačene.
- (2) **Generatorji z vibracijskimi piščalmi**, pri katerih se električni tok prenaša s piščalmi (namesto z žico).

- (3) **Generatorji s spremenljivim kondenzatorjem**, pri katerih se kondenzatorji vrtijo s konstantno hitrostjo s pomočjo motorja.
- (C) **Generatorjev z oscilacijskimi elektronskimi cevmi** ali z oscilatorji na plinsko praznjenje.
- (D) **Fotoelektričnih generatorjev**, pri katerih svetlobni žarek prehaja skozi perforirano ploščo in pri tem pada na celico. S pazljivim preračunavanjem števila odprtin na diskastem zaslonu (plošči) se doseže ustrezno število sprememb električnega toka, ki (ojačene) proizvajajo zelene tone.

Nekatera med temi glasbili se imenujejo **elektromagnetna, elektrostatična, radioelektrična, fotoelektrična** (klavirji, orgle, harmonike, kariljoni itd.), **vendar** so skoraj vedno bolj znana po njihovih trgovskih poimenovanjih. Ta glasbila omogočajo zvesto reprodukcijo zvoka večine klasičnih glasbil, kar se doseže s preprosto menjavo registra. Te instrumente je mogoče opisno poimenovati kot "**monofone**", če dajejo samo zaporedje različnih tonov, ali pa kot "**polifone**", če proizvajajo nekaj tonov hkrati (na primer: "orgle").

Nekatera glasbila se lahko igrajo posebej, nekatera je mogoče prilagoditi navadnemu klavirju - glasbilo se igra z levo roko, klavirska spremljava pa z desno. Ta glasbila **se uvrščajo** v to tarifno številko **tudi**, če se dobavljajo skupaj s klavirjem.

Čeprav so za normalno delovanje glasbil iz te tarifne številke, električni ali elektronski aparati obvezni (posebno še **ojačevalec in zvočnik**) pa so iz te tarifne številke **izključeni** in se uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke (**85. poglavje**), **če niso vgrajeni** v samo glasbilo. **Vendar** pa se **uvrščajo skupaj z glasbilom**, če so vanj **vgrajeni v istem ohišju**, čeprav so lahko zaradi primernosti za transport pakirani ločeno.

Ta tarifna številka **ne vključuje** navadne vrste ur (s številčnico za prikaz časa), ki se uporabljajo v nekaterih elektronskih melodičnih zvonovih za avtomatsko odbijanje celih ur, polovic ur itd. (**91. poglavje**).

92.08 - GLASBENE SKRINJE, SEJEMSKÉ ORGLE, MEHANIČNE LAJNE, MEHANIČNE PTICE PEVKE, POJOČE ŽAGE IN DRUGA GLASBILA, KI SE NE UVRŠČAJO V NOBENO DRUGO TARIFNO ŠTEVILKO TEGA POGLAVJA; VSAKOVRSNI PREDMETI ZA VABLJENJE; PIŠČALKE, ROGOVI ZA KLICANJE IN DRUGI USTNI SIGNALNI INSTRUMENTI

9208.10 - Glasbene skrinje

9208.90 - Drugo

(A) GLASBILA, KI SE NE UVRŠČAJO V NOBENO DRUGO TARIFNO ŠTEVILKO TEGA POGLAVJA

Med ta glasbila so vključena:

(1) Glasbene skrinje.

Ta glasbila sestojijo iz majhnih mehanizmov, ki avtomatsko proizvajajo tone in so vgrajeni v škatle in razne druge kontejnerje. Osnovna njihova komponenta je valj, ki je opremljen z iglami (razporejenimi v skladu s toni melodije, ki jo igrajo). Pri vrtenju se igle dotikajo kovinskih jezičkov, ki so razporejeni kot zobje glavnika, in tako povzročijo njihovo tresenje in proizvajajo tone. Te komponente so **montirane na plošči**, valj pa se vrti bodisi s pomočjo vzmetnega pogonskega mehanizma (urinega mehanizma), ki se navija s ključem, bodisi z ročico. Pri nekaterih vrstah valjev je lahko kovinski kolut iz pločevine z vdolbinami in izboklinami.

Izdelki z vgrajenim glasbenim mehanizmom, ki imajo v **bistvu uporabno ali okrasno funkcijo** (**na primer:** ure, miniaturno leseno pohištvo, steklene vaze z umetnim cvetjem, keramične podobice), **ne štejejo za glasbene skrinje** v smislu te tarifne številke. Ti izdelki **se uvrščajo** v iste tarifne številke kot ustrezni izdelki brez vgrajenega glasbenega mehanizma.

Prav tako je treba poudariti, da izdelki, kot so ročne ure, pokali in čestitke, ki imajo **vgrajene elektronske glasbene module**, **ne štejejo za izdelke iz te tarifne številke**. Takšni izdelki **se uvrščajo** v iste tarifne številke kot izdelki brez vgrajenih tovrstnih modulov.

(2) **Sejemske orgle,**

na primer: orkestrioni in podobni instrumenti. Nekatere sejemske orgle so velika glasbila z dvema nemima klaviaturama, od katerih ena igra po kovinskih strunah s pomočjo klavijskih tipk, medtem ko druga krmili piščali. **Razen** tega obstajajo **tudi** strune iz katguta, ki igrajo s pomočjo mehanskih lokov. Ti instrumenti imajo lahko vgrajene bobne, činele, harmonike itd., s čemer ponazarjajo zvok orkestra. Uporabljajo se predvsem v zabaviščnih parkih, na sejmih itd.. Lahko so ročni ali motorni in igrajo na **perforirane trakove ali kartice**.

(3) **Mehanske ulične lajne.**

Sestojijo iz škatle z valjem z bakrenimi iglami, ki med premikanjem z ročico premikajo ventile na lesenih ali kovinskih piščalih.

(4) **Mehanske ptice pevke.**

To so majhni avtomati, ki so običajno vgrajeni v kletko. Vzmetni pogonski mehanizem (v smislu urinega mehanizma) na podstavku kletke poganja komplet batov in mehov in tako proizvaja modulirano petje ptice, pri čemer se gibljeta **tudi** glava in telo mehanske ptice.

(5) **Pojočne žage.**

Pojočne žage imajo list iz posebnega jekla. Vibracije lista nastanejo bodisi zaradi vlečenja z lokom, bodisi zaradi udarjanja s kladivom z glavo iz polsta (filca).

(6) **Druga nenavadna glasbila, kot so na primer: ropotulje in ustne sirene.**

Kartice, plošče in valji se **ne glede** na to, da se dobavljajo skupaj z glasbili iz te tarifne številke (**glej Opombo 2** k temu poglavju) vselej uvrščajo v **tar. št. 92.09**.

(B) VSAKOVRSNA GLASBILA ZA PRIVABLJANJE IN KLICANJE IN USTNA PIHALNA SIGNALNA GLASBILA

(1) **Vsakovrstna glasbila (predmeti) za privabljanje itd.** so majhna glasbila, ki **oponašajo ptice ali živali, da bi jih privabili**.

(2) **Ustna pihalna signalna glasbila, kot so:**

(i) **Rogovi in klicni rogovi**, ki so izdelani iz rogov, kosti, kovin itd.

(ii) **Piščalke (ustne) iz kovin, lesa** itd. za dajanje signalov.

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

(a) zvonci za vrata, namizni zvonci, zvonci za kolesa na nožni pogon (**tar. št. 83.06 ali 85.31**),

(b) **trobente z gumijasto hruško in signalne sirene** (**na primer:** za vozila), **ladijske sirene**, prenosne ali stacionarne sirene za preplah, ki se poganjajo z roko. **Uvrščajo se po materialu**, iz katerega so izdelane, ali pa v **Oddelka XVI ali XVII** in

(c) električna zvočna signalna oprema in aparati (**tar. št. 85.12 ali 85.31**).

92.09 - DELI (NA PRIMER: MEHANIZMI ZA GLASBENE SKRINJE) IN PRIBOR (NA PRIMER: KARTICE, PLOŠČE IN VALJI ZA MEHANIČNA GLASBILA) ZA GLASBILA; METRONOMI, GLASBENE VILICE IN PIŠČALKE (ZA DAJANJE TONA) VSEH VRST

9209.10 - Metronomi, glasbene vilice in piščalke (za dajanje tona)

9209.20 - Mehanizmi za glasbene skrinje

9209.30 - Strune za glasbila

- Drugo:

9209.91 - - deli in pribor za klavirje

9209.92 - - deli in pribor za glasbila iz tar. št. 92.02

9209.93 - - deli in pribor za glasbila iz tar. št. 92.03

9209.94 - - deli in pribor za glasbila iz tar. št. 92.07

9209.99 - - drugo

V to tarifno številko so vključeni:

(A) Metronomi, glasbene vilice in piščalke - igrala za intoniranje.

Ta skupina **vključuje** metronome, glasbene vilice in piščali - igrala za intoniranje, namenjene za glasbene ali druge potrebe.

Metronomi so majhne mehanske naprave, ki služijo ponazarjanju pravilnega tempa, v katerem je treba neko skladbo igrati. Večinoma so nameščeni v škatli piramidaste oblike in imajo lahko zvonec. Osnovni del metronoma je ročica za udarjanje z osjo na njenem vznožju. Gibanje ročice je lahko hitrejše ali počasnejše, pač glede na skalo v ozadju te ročice.

V to skupino **so vključeni tudi** metronomi, ki se uporabljajo za industrijske namene. Ti metronomi so opremljeni z električnimi kontakti.

Glasbene vilice so običajno majhne kovinske palice v obliki črke "U". Ko te vilice vibrirajo, dajejo določen ton. V to skupino **so vključene tudi** glasbene vilice za velike koncertne dvorane, ki sestojijo iz kovinske piščali, nameščene na resonančnem telesu, po katerem se udarja s kladivom.

Igrala za intoniranje (tonske cevi) so ustna glasbila, ki sestojijo iz ene ali več piščali ali cev. Običajno dajejo več različnih tonov (štiri ali šest).

Ta skupina **vključuje tudi glasbene vilice, ki se uporabljajo v medicini** (posebno za preizkušanje sluha - v tem primeru so naravnane tako, da oddajajo (dajejo) celo zaporedje vibracij, nameščene pa so v škatlah z več takšnimi glasbili) za stroboskopske preiskave. Nekatere so opremljene z električnimi napravami za vzdrževanje vibracij.

(B) Mehanizmi za glasbene skrinje.

Glej komentar k tarifni številki 92.08.

(C) Strune za glasbila.

V to skupino **so vključene strune za strunska glasbila** (za klavirje, harfe, violine, violončela, mandoline itd.).

Strune so običajno izdelane iz:

- (1) **Katguta (pretežno iz ovčjih črev).** Strune iz katguta se izdelujejo iz določenega števila niti (glede na željeno oziroma potrebno debelino strune); vsaka nit sestoji bodisi iz vzdolžno narezanega traku, bodisi iz celega črevesa.
- (2) **Svile.** Svilene strune se običajno **izdelujejo iz 140 svilenih niti** in so na zunaj podobne strunam iz katguta. Premazane so s tanko plastjo gumarabike in polirane z belim voskom.
- (3) **Monofila iz sintetičnih ali umetnih vlaknenih materialov** (običajno iz **najlona**).
- (4) **Jeklene žice (običajno nerjavne)**, iz aluminija, srebra, bakra itd. Kovinske strune so enojne niti, izdelane iz kovinskega jedra, prekritega s kovinsko žico (ovito okoli jedra). Tovrstne strune so znane kot "**strune na kovini**" ali "**metal wound**".
- (5) **Iz čreves, svile ali "najlona", prekrite s kovinsko žico** (*aluminijevo ali z žico iz kakšne druge navadne, posrebrene ali neposrebrene kovine, iz srebra itd.*). Kovinska žica je ovita okoli jedra. Tovrstne strune so znane kot "**ovite črevnate, svilene ali najlonske strune**".

Strune za glasbila je mogoče prepoznati po njihovi dodelavi (jeklene strune so izdelane iz polirane kovine, njihov premer je natančno kalibriran. Črevnate strune so popolnoma enovitega videza in stalnega prereza; nekatere črevnate strune so bele in prozorne medtem, ko so druge črevnate strune, **na primer:** tiste za harfe, včasih rdeče ali modro obarvane). Strune je mogoče prepoznati **tudi** po načinu pakiranja (v majhnih vrečkah, v papirnati pisemski ovojnici ipd., pogosto je na embalaži **tudi** natisnjeno navodilo za uporabo). **Razen** tega imajo nekatere strune, posebno kovinske, pogosto **tudi** zanke ali majhne kovinske kroglice, s pomočjo katerih se pritrdijo na določeno glasbilo.

Ta tarifna številka **ne vključuje strun**, čreves in monofilamentov iz sintetičnih tekstilnih materialov (narezanih ali nenarezanih na določene dolžine), ki jih **ni mogoče prepoznati** kot strune za glasbila (**uvrščajo se v ustrezne tarifne številke**).

(D) **Drugi deli in pribor.**

Ta skupina **vključuje** dele in pribor za glasbila, **razen** delov in pribora, navedenih v predhodnih **točkah (B) in (C)**, **razen** audiofrekvenčnih ojačevalcev (**tar. št. 85.18**) in električnih naprav nasplah (motorjev, fotoelektričnih celic itd.), ki niso opremljeni z deli ali priborom za glasbila.

V to skupino so vključeni:

- (1) **Deli klavirjev, orgel, harmonijev in podobni instrumentov**, kot so:

Kompletne klaviature (kompleti tipk, vgrajeni v okvir), mehanizmi klavirskih tipk z ustreznimi kladiivci in zvočnimi dušilci; ohišja za klavirje in harmonije; harmonične (resonančne) plošče in okvirji iz lesa ali litega železa; pedalni mehanizmi in pedala; napenjalni ključi (zagozde) za napenjanje strun; kovinske cevi s piščalkami (ali ploščice) za harmonije; posebne tipke za klaviature; kladiivca, dušilci, vzvodi in vilice za kladiivca itd.; cevi za orgle; vetrovodi, mehovi in drugi sestavni deli (**vključno** ohišja orgel iz **tar. št. 92.03**).

Tudi tipke, registri, mehovi in klaviature za harmonike **se uvrščajo** v to tarifno številko.

Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** majhni trakovi iz slonove kosti, iz kosti, ali pa iz plastične mase, ki so **samo** narezani v pravokotne oblike, ki jih je potrebno še polirati, oblikovati vogale in naprej obdelati, da postanejo primerni za prevleke tipk glasbil. Takšni trakovi **se uvrščajo** v svoje ustrezne tarifne številke (**tar. št. 96.01 ali 39. poglavje**).

- (2) **Deli in pribor za glasbila, ki se uvrščajo v tarifno številko 92.02 (strunska glasbila)**, kot so:

Resonančni trupi mandolintar ali podobnih glasbil; "**mehanizmi**" za kitare ali mandoline (t.j. leseni ključi (zagozde), vijaki in zobniki, ki se nahajajo na vrhu vratu in služijo temu, da je strune mogoče pravilno napeti); deli violin, violončel in podobnih glasbil, **na primer:**

hrbti (zadnji deli), sprednji deli, vratovi (obdelani ali neobdelani), vratne ploščice, ključi (zagozde) za navijanje oziroma ugaševanje, kobilice, spodnja pritrdjevala (na katera se pritrdi struna) in gumbi zanje, rebra (med sprednjim in zadnjim delom), ključi (zagozde - na vratu, za napenjanje strun), regulatorji za strune (Feinstimmer) itd., nasloni za violončela in kontrabase (za polaganje instrumentov na tla), loki in deli lokov (palice, zaključki palic, ključi za napenjanje žime itd.), **vključno** konjska žima za loke (konjska dlaka iz grive in repa) v svežnjih, brenkalice, dušilci (*sordino*), podbradki za violino itd..

(3) **Deli in pribor za glasbila iz tarifne številke 92.07**, kot so:

Ohišja (za elektronske klavirje, orgle in kariljone), pedalni mehanizmi in pedala, klaviature, tonska kolesa (posebno za orgle) itd..

Glej pojasnilo v **tar. št. 92.07** v zvezi z elektronskimi deli in priborom.

(4) **Deli in pribor za t.i. "lesenih-pihal" glasbila iz tarifne številke 92.05**, kot so:

Obdelani - rezkani predmeti iz lesa za "**lesena pihala**" (za klarinete, flavte in podobno); kovinska ohišja glasbil; nastavki; raznovrstni ustniki in pokrovi za ustnike; piščali, ventili, gumbi za kontrolne ventile; tipke, obroči, okvirji, zvonovi, dušilci; podstavki za tipke (za flavte, klarinete itd.).

(5) **Deli in pribor za tolkalne instrumente**, kot so:

Palice z mehko glavo ali brez nje; raznovrstna lesena kladiva; ščetke za bobne, pedala, ki se uporabljajo pri jazzovskih orkestrih (*Fuss*); konzole za činele; valji (telesi) bobnov in spojke itd.; ploščice ali plošče, mize in nosilci za ksilogone in za podobna glasbila; koža za bobne in podobno, narezana v kroge ali v približno okrogle oblike, ki pa **so nedvoumno prepoznavne**; strune, ki so običajno iz prave konoplje, jute ali sisala, ki so namenjene za napenjanje kože nekaterih tolkal, **kot so na primer**: bobni, katgut iz kovinske žice, ki se napenja križem preko čela bobna, če jih je kot take mogoče prepoznati.

*
**

V to tarifno številko se prav tako uvrščajo:

- (1) **Notna stojala**, ki se pritrujejo na glasbila. Podstavki (trinožniki itd.) za nameščanje glasbil (**na primer**: za bočne bobne ali saksofone).
- (2) **Naprave za igranje na mehanska glasbila**. To so pomožne naprave, ki omogočajo, da glasbila s klaviaturo lahko igrajo na kartice - kolute ali valje. Te naprave so lahko ročne, nožne - pedalne ali pa imajo mehove na električni ali mehanski pogon. Lahko so nameščene na notranji ali zunanji strani glasbila (običajno klavirja ali harmonija).
- (3) **Kartice, kolute in valji za avtomatska glasbila**. Ti predmeti **se uvrščajo** v to tarifno številko, bodisi, da se dobavljajo skupaj z glasbilom, za katerega so namenjeni, bodisi, da se dobavljajo posebej (**glej Opombo 2** k temu poglavju).

*
**

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) izdelki za splošno uporabo, opredeljeni v **Opombi 2** k **Oddelku XV**, **na primer**: žlebovi, ročice, okovje (**na primer**: za klavirje) iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) in podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**),
- (b) orodje za ugaševanje (**tar. št. 82.05**),

- (c) motorji na vzmet za glasbene skrinje in mehanske ptice pevke, ki niso opremljeni z drugimi deli (**tar. št. 84.12**),
 - (d) mehanizmi za ure, ki niso sestavljeni z deli ali priborom za glasbila (**tar. št. od 91.08 do 91.10**),
 - (e) klavirski stoli (**tar. št. 94.01**) in stojala in notna stojala (za partituro), ki so izdelana tako, da se postavijo na tla ali zemljo (**tar. št. 94.03**) in klavirski svečniki (**tar. št. 94.05**),
 - (f) kolofonija za loke v litih oblikah (**tar. št. 96.02**) in
 - (g) krtače za čiščenje flavt, oboj itd. (**tar. št. 96.03**).
-

ODDELEK XIX

OROŽJE IN STRELIVO; NJUNI DELI IN PRIBOR

93. POGLAVJE

OROŽJE IN STRELIVO; NJUNI DELI IN PRIBOR

OPOMBI

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) izdelki iz **36. poglavja** (npr. udarne kapice, detonatorji, signalne rakete);
 - (b) deli z možnostjo splošne rabe, definirani v opombi 2 k XV. oddelku, iz navadnih kovin (XV. oddelek) ali podobni proizvodi iz plastičnih mas (**39. poglavje**);
 - (c) oklepna bojna vozila (**tar. št. 87.10**);
 - (d) teleskopske namerilne priprave in druge optične naprave, ki so primerne za uporabo z orožjem, razen če so montirane na orožju ali dobavljene skupaj z orožjem, na katero bodo montirane (**90. poglavje**);
 - (e) loki, puščice in meči za sabljanje, ki se uporabljajo **izključno** za šport ali kot igrače in otroške igrače (**95. poglavje**);
 - (f) predmeti, ki imajo pomen zbirke ali starine (**tar. št. 97.05 ali 97.06**).
2. Z izrazom "**njihovi deli**" iz tar. št. 93.06 **niso mišljene** radijske naprave in radarji iz **tar. št. 85.26**.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vkjučuje**:

- (1) Orožje vseh vrst za kopno, pomorsko ali zračno bojevanje, ki ga uporabljajo vojaške oborožene enote, policije ali druge organizirane službe (carinske, obmejne straže itd.).
- (2) Orožje, ki ga uporabljajo privatne osebe za samoobrambo, lov, strelski šport (**na primer**: na miniaturnih poligonih, streliščih ali sejmskih stojnicah itd.).
- (3) Druge naprave, ki delujejo na vžig eksplozivnega naboja (**na primer**: metalci ladijskih vrvi in signalne pištole).
- (4) Strelivo in izstrelke (**razen predmetov iz 36. poglavja**).

Razen nekaj **izjem** (glej komentar k tarifnima številcama **93.05 in 93.06**), se v to poglavje uvrščajo **tudi** deli in pribor orožja in streliva.

Teleskopski daljnogledi in drugi **optični instrumenti**, primerni za uporabo z orožjem, ki so na orožju montirani, ali pa dobavljeni skupaj z ognjenim orožjem in so namenjeni za montažo nanj, se prav tako uvrščajo skupaj z orožjem.

Posebej dobavljeni tovrstni optični instrumenti so iz tega poglavja **izključeni** (**90. poglavje**).

Iz tega poglavja so **izključena vozila**, **četudi** so namenjena izključno za bojno uporabo (opremljena z orožjem ali neopremljena z orožjem).

Zaradi tega so iz tega poglavja **izključena**, **na primer**:

- oklepna železniška vozila (**86. poglavje**),
- tanki in bojni vagoni (**tar. št. 87.10**),
- bojna letala (**tar. št. 88.01** ali **88.02**) in
- vojaške ladje (**tar. št. 89.06**).

Vendar pa se v to poglavje uvrščajo posebej dobavljena orožja za ta vozila itd. (topovi, mitraljezi itd.) (**glej** komentar k tar. št. 93.01 glede nekaterih orožij, montiranih na železniških ali cestnih vozilih).

Iz tega poglavja so **izključeni** še naslednji izdelki:

- (a) jeklene čelade in druge vojaške kape (pokrivala) (**65. poglavje**),
- (b) **osebni zaščitni oklepi, na primer:** prsni oklepi, oklepne srajce (neprebojni jopič), oklepni plašči, plašči proti metkom itd. (uvrščajo se **po materialu, iz katerega so izdelani**),
- (c) samostrelji, loki in puščice za *ŠPORTNO* lokostrelstvo in orožja, ki imajo lastnost igrač (**95. Poglavje**) in
- (d) zbirateljske zbirke in starine (**tar. št. 97.05** ali **97.06**).

Orožje in deli orožja iz tega poglavja **lahko** vsebujejo plemenite kovine, kovine, *platinane* s plemenitimi kovinami, naravne ali kultivirane bisere, drage in poldrage kamne (naravne, sintetične, rekonstruirane), roževino, biserovino, slonovo kost in podobne materiale.

93.01 - VOJAŠKO OROŽJE, RAZEN REVOLVERJEV, PIŠTOL IN OROŽJA IZ TAR. ŠT. 93.07

- Artilerijsko orožje (npr. topovi, havbice in možnarji):

9301.11 - - **samohodno**

9301.19 - - **drugo**

9301.20 - **Rampe za rakete; metalci ognja; rampe za izstrelitev granat; cevi za torpeda in podobni nosilci**

9301.90 - **Drugo**

Ta tarifna številka **vkjučuje** vsa vojaška orožja, **razen** revolverjev in pištol iz **tar. št. 93.02** in hladnega orožja iz **tar. št. 93.07**. Tarifna številka **vkjučuje** posebej dobavljeno orožje, ki sestavlja oborožitev ladij, oklepnih vozil, letal, tankov ali oklepnih vagonov.

V to tarifno številko **se uvrščajo:**

- (1) **Topniška orožja za podporo pešadiji** - vse vrste topov in težkih topov (nepremičnih ali na kolesih, gosenicah itd.), kot je **na primer:** poljsko, srednje, težko in zelo težko topništvo, daljnometni topovi, protitankovski topovi, havbice in minometalci.

Daljnometni topovi, ki so montirani na železniške vagone, se prav tako uvrščajo v to tarifno številko (**ne pa v 86. poglavje**). Premični samovozni topovi, ki so drugačni od tankov in drugih oklepnih bojnih vozil iz **tar. št. 87.10**, so prav tako zajeti v tej tarifni številki.
- (2) **Orožja**, ki lahko streljajo neprekinjeno in zelo hitro. Z nekaterimi med njimi lahko upravlja en sam človek. V to skupino **so vključeni** mitraljezi, brzostrelke (avtomati) in druga orožja za neprekinjeni ogenj.
- (3) **Vojaška ognjena orožja, kot so puške in karabinke.**

- (4) **Drugi posebni vojaški metalci, na primer:** raketni metalci in izstrelilne rampe za rakete, **razen tistih iz tar. št. 93.03;** aparati za metanje globinskih bomb; cevi za izstreljevanje torpedov; metalci plamena (aparati za metanje vnetljive tekočine na sovražnika), **razen** metalcev plamena, ki se uporabljajo za uničevanje plevela (**tar. št. 84.24**).

93.02 - REVOLVERJI IN PIŠTOLE, RAZEN TISTI, KI SE UVRŠČAJO V TAR. ŠT. 93.03 ALI 93.04

Ta tarifna številka **vključuje** revolverje in pištole kakršnega koli kalibra, ki lahko izstreljujejo metke (**razen** signalnih raket) z vžigom eksplozivnega naboja, in so konstruirani tako, **da se držijo v roki**.

Revolverji so ognjeno orožje z eno cevjo in **vrtilnim bobnom**.

Pištole imajo eno ali več cevi, lahko pa imajo **tudi** zamenljive cevi. Polavtomatske pištole imajo **šaržer**, napolnjen z več metki, **vendar** je za vsak strel potrebno pritisniti sprožilec.

Ta tarifna številka **vključuje** tudi miniaturne pištole, revolverje, orožja v obliki drugih predmetov (**na primer:** svinčnika, žepnih nožev ali cigaretic), **pod pogojem**, da so dejansko ognjena orožja.

Iz te tarifne številke so **izključena** ognjena orožja za neprekinjen ogenj (**na primer:** takšna, ki uporabljajo strelivo za pištole in strelja potem, ko se enkrat pritisne na sprožilec, dokler šaržer ni **prazen** oziroma dokler se sprožilec ne sprost). Ta orožja **se uvrščajo v tar. št. 93.01** kot vrsta polmitraljeza (**brzostrelke**). Z njimi se lahko strelja z roke, običajno pa imajo podaljšana kopita.

Iz te tarifne številke **so izključeni:**

- (a) pištole s povezanim klinom za **humano ubijanje živali**, pištole za izstreljevanje signalnih raket, pištole in revolverji za manevrsko strelivo (s polnimi ali blokiranimi cevmi, ali pa s stožčastimi valji), za pričetek dirke (**startne pištole**), gledališče pištole in pištole na "**črni smodnik**", ki se polnijo skozi cev, niso pa konstruirane in **tudi** ne morejo izstreliti metka (**tar. št. 93.03**) in
- (b) vzmetne, zračne ali plinske pištole (**tar. št. 93.04**).

93.03 - DRUGO STRELNO OROŽJE IN PODOBNE PRIPRAVE, KI DELUJEJO Z VŽIGOM EKSPLOZIVNE POLNITVE (NPR. ŠPORTNE PUŠKE, ŠIBRENICE TER LOVSKE IN ŠPORTNE KARABINKE; STRELNO OROŽJE, KI SE POLNI OD SPREDAJ; SIGNALNE PIŠTOLE IN DRUGE PRIPRAVE, PREDVIDENE ZA IZSTRELJEVANJE SAMO SIGNALNIH RAKET; PIŠTOLE IN REVOLVERJI ZA IZSTRELJEVANJE MANEVERSKEGA STRELIVA; PIŠTOLE S PRIVEZANIM KLINOM ZA HUMANO UBIJANJE ŽIVALI; METALNICE LADIJSKIH VRVI)

9303.10 - Strelno orožje, ki se polni od spredaj

9303.20 - Druge športne in lovske puške šibernice, vključno kombinacije pušk šibrenic in karabink

9303.30 - Druge športne in lovske puške

9303.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje** vsa ognjena orožja, **ki niso zajeta v tarifnih številkah 93.01 in 93.02**, pa **tudi** nekatere naprave, ki niso ognjeno orožje in delujejo na vžig eksplozivnega naboja

V to tarifno številko **se uvrščajo:**

- (1) **Športne in lovske pištole, puške in karabinke vseh kalibrov**, z gladko in risano cevjo. Športne in lovske puške imajo pogosto več kot eno cev. Včasih imajo eno gladko in eno risano cev, lahko

pa imajo **tudi** zamenljive cevi (gladke in risane). Običajno so okrašene s progami na kovinskih delih in imajo gravure na kopitih. Strelske puške imajo skoraj vedno le eno cev.

Te puške so lahko **neavtomatske** (ustrelijo le en metek naenkrat in se morajo po vsakem strelu napolniti), ali pa so opremljene s šaržerji in repetirno napravo, ali pa z napravo za hitri **polavtomatski** ogenj.

Športne puške, ki so izdelane v obliki sprehajalnih palic, se **ne uvrščajo** v to tarifno številko.

- (2) **Puške za race (puške na čolnih)** so namenjene posebej za streljanje vodnih ptic. Običajno so montirane na podstavek ali nosilec, ki ga je mogoče pritrditi na čoln.
- (3) **Ognjeno orožje, ki se polni skozi cev (Muzzle-loading) (s "črnim smodnikom")**, ki pa ni konstruirano in **tudi** ne more izstreliti napolnjenega metka.
- (4) **Signalne pištole** in druge naprave, namenjene **samo** za izstreljevanje raket.
- (5) **Lažne pištole in revolverji**, ki lahko streljajo **samo manevrsko strelivo**. Imajo lahko polne ali blokirane cevi z odprtino za izpust plinov. Nekateri revolverji imajo boben z valjastimi komorami, medtem ko nekatere straterske ali gledališke pištole nimajo cevi. Če se uporabljajo za začetek tekem, imajo lahko te pištole električno napravo, ki sproži kronometer.
- (6) **Pištole s privezanim klinom za humano ubijanje živali**. Te pištole so podobne pištolam za manevrsko strelivo. Eksplozija potisne klin, ki drsi po cevi in ubije ali onesvesti žival. Klin ne gre iz pištole, ampak se vrne na svoje mesto, da se lahko pištola ponovno uporabi.

Ta tarifna številka **ne vključuje** pištol z metki (običajno velikega kalibra), ki se včasih uporabljajo za ubijanje živali (tar. št. 93.02).

- (7) **Metalciladijskih vrvi**, ki se uporabljajo predvsem na ladijskih krovih ali v reševalnih postajah za reševanje ljudi in vzpostavljanje veze.
- (8) **Harpunski topovi**, ki se uporabljajo za metanje kopij - harpun, privezanih z vrvjo, pri ribolovu, lovu na morske sesalce, želve itd..
- (9) **Alarmni (opozorilni) topovi, minometalci in podobna orožja** oziroma aparati za izstreljevanje manevrskega streliva, ki se uporabljajo kot znak za preplah (**na primer:** v reševalnih postajah), na proslavah, ali pa za dajanje znaka za preplah zaradi tatov itd..
- (10) **Topovi proti toči ("Hail cannon")** - vrsta topov, ki sestojijo iz kovinske čaše in služijo za razbijanje oblakov s točo, da bi povzročili dež.

Iz te tarifne številke so **izključena** orodja za kovičenje, zabijanje zagozd itd., ki delujejo s pomočjo eksplozivnega naboja (tar. št. 82.05).

93.04 - DRUGO OROŽJE (NA PRIMER: VZMETNE, ZRAČNE IN PLINSKE PUŠKE IN PIŠTOLE; SOLZILCI V OBLIKI PRŠIL, GUMIJEVKE), RAZEN OROŽJA IZ TAR. ŠT. 93.07

Ta tarifna številka **vključuje** vsa orožja, **razen** ognjenih orožij iz **tarifnih številk 93.01 do 93.03** in hladnih orožij iz **tarifne številke 93.07**.

V to tarifno številko se **uvrščajo**:

- (1) **Gumijevke, obrabne palice, težke palice in podobno**, ki jih uporablja policija in polnjene (obtežene) sprehajalne palice.
- (2) **Obroči - "bokserji" za udarjanje** - kovinski kosi oblik, prilagojenih pesti, s katerimi je mogoče zadati udarce.

- (3) **Frače, izdelane za ubijanje ptic in škodljivcev.** Lahko so **tudi** v obliki sprehajalnih palic.
Iz te tarifna številke so **izključene** frače-igrače (**tar. št. 95.03**).
- (4) **Zračne puške, karabinke in pištrole.** Te so **podobne** pravim karabinkam, pištolam itd., **vendar** imajo dele za stiskanje zraka, ki se v cevi sprosti, če se pritisne na sprožilec, in izstrelijo strelivo.
Puške, karabinke in pištrole, ki delujejo na istem principu, vendar z drugimi plini (**razen** z zrakom), so prav tako **vkjučene**.
(**Izključene** so podobne plinsko-zračne puške za športno streljanje s "**paint-ball**" plastičnimi obarvanimi kroglicami. Te puške se uporabljajo za zabavne simulacije bojevanja v naravnem okolju (**95. poglavje**)).
- (5) **Podobna orožja, ki delujejo s sproščanjem močnega vzmetnega mehanizma.**
(**Na primer:** *samostreli*, ki so namenjeni *lovu* (ubijanje živali) ali jih uporabljajo *posebne* vojaške enote. Narejeni so iz zelo kvalitetnega materiala, predvsem pa jih je zelo težko (ročno) napenjati, zato imajo običajno (ni pa nujno) baterijske napenjalce. Pogosto so dodatno opremljeni, **na primer:** z optičnimi napravami za streljanje na večje razdalje, z napravo za nočno streljanje ipd..
Puščice imajo konice z rezili (dvo-, tri- ali štiri-kraka rezila) ali pa s kljuko in vrvico (za ribolov).
- (6) **Puške in pištrole**, ki delujejo na stisnjen ogljikov dioksid in se uporabljajo za izstreljevanje avtomatskih brizgalk z anestetikom ali zdravilom (*antiserumom, vakcino* itd.) na daljavo. Uporabljajo se za živali, ki se prosto gibljejo.
- (7) **Aerosolne razpršilke s solzivcem.**
(*Te razpršilke se uporabljajo tako za osebno zaščito, kot v profesionalne namene (policija). V nepravih rokah pa postane napadalno sredstvo. V vsakem primeru, je tisti, ki je poškropljen začasno onespособljen* (zaradi močnega solzenja in pekočega občutka).
*Kot "solzilno sredstvo" se uporabljajo nekatere organske spojine, kot je **na primer:** klorbenziden-malonske kisline-dinitril ali pa rastlinski ekstrakti pekočih plodov, kot sta paprika ali poper. Običajno so v obliki mali ročnih razpršilk, ki imajo zaščitni pokrov za preprečevanje nekontroliranega sprožanja. Praviloma zdravju niso škodljiva*).

93.05 - DELI IN PRIBOR IZDELKOV IZ TAR. ŠT. 93.01 DO 93.04

9305.10 - Za revolverje ali pištrole

- Za puške šibrenice, lovske in športne karabinke iz tar. št. 93.03:

9305.21 - - cevi za puške šibrenice

9305.29 - - drugo

- Drugo:

9305.91 - - za vojaško orožje iz tar. št. 93.01

9305.99 - - drugo

Ta tarifna številka **vkjučuje**:

- (1) **Dele za vojaško orožje, na primer:** notranje cevi za puške, udarno-povratni mehanizmi in zaklopi za topove vseh vrst; vrtilni podstavki, nosilci, trinožniki in drugi posebni nosilci za topove, ko mitraljeze, brzostrelke itd., z mehanizmi za namerjanje in polnjenje ali brez njih.

- (2) **Kovinske odlitke, odtiske in odkovke za majhna ognjena orožja, za športna in strelska - tekmovalna orožja** itd., za revolverje in pištole, **na primer:** cevi, zaklopi, zapore, ščitniki sprožilcev, sprožilci, ročice udarne igle, ekstraktorji, izmetalniki, okvirji (pištol), plošče za kopita, varovalke, bobni (za revolverje), sprednji in zadnji namerilniki (muhe), šaržerji za strelivo.
- (3) **Zaščitne toke in škatle za kopita**, namerilnike, cevi in zaklope.
- (4) **Morris cevi** (majhne, izvrtane cevi za vstavljanje v puške večjega kalibra in v puške za vadbo na majhnih razdaljah).
- (5) **Kopita in druge lesene dele za pištole**, puške in karabinke ter kopita ali podkopita (iz lesa, kovine, *ebonita* itd.) za revolverje in pištole.
- (6) **Sponke, pasove, obročke za pritrjevanje pasov, zanke** itd. za vse vrste pušk in karabink.
- (7) **Dušilce (zvoka).**
- (8) **Ločljive blažilce (amortizerje)** sunkov za športne puške.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) deli z močnostjo splošne rabe, opredeljeni v **Opombi 2 k Oddelku XV (na primer:** vijaki, zagozde in vzmeti) iz navadnih kovin (**Oddelek XV**) in podobno blago iz plastičnih mas (**39. Poglavje**),
- (b) toki za pištole, puške, karabine ipd. (**tar. št. 42.02**),
- (c) fotomitraljezi za letala (**tar. št. 90.07**),
- (d) teleskopski in podobni namerilniki (muhe) za orožja (**tar. št. 90.13**) in
- (e) pribor, ki je bolj specifično zajet drugje v Nomenklaturi, **kot so na primer:** palice in drug pribor - orodje za čiščenje orožja (**tar. št. 82.05, 96.03** itd.).

93.06 - BOMBE, GRANATE, TORPEDI, MINE, RAKETE IN PODOBNO TER NJIHOVI DELI; NABOJI, DRUGO STRELIVO IN PROJEKTILI TER NJIHOVI DELI, VKLJUČNO S ŠIBRAMI IN ČEPI ZA NABOJE

9306.10 - Strelivo za orodje za kovičenje ali podobno orodje ali za pištole z vezanim klijem za humano ubijanje živali ter njegovi deli

- Strelivo za puške šibrenice in deli tega streliva; strelivo za zračne puške:

9306.21 - - naboji

9306.29 - - drugo

9306.30 - Drugo strelivo in njegovi deli

9306.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje**:

(A) Strelivo, na primer:

- (1) **Granate** (eksplozivne, razpršilne, prebojne, svetleče, bleščave, označevalne, vnetljive, dimne itd.) in vse druge vrste streliv za topove in minometalce.
- (2) **Metki vseh vrst, na primer:** manevrski (**vključno** metki za orodja za kovičenje ali vžig motorja z notranjim zgorevanjem), bojni, svetleči, vnetljivi, prebojni, kroglasti metki in šibre za športne puške, za zračne puške, (*r a z e n* za "*paint-ball*" puške, ki se uvrščajo v **95. poglavje** ^{*}), itd.

- (3) **Strelivo** (votle, sferične oblike itd. in *puščice z rezili ali kljukami za lov ali ribolov*) za zračne, plinske in vzmetne puške, za karabinke in pištole, **razen streliva za igrače iz tar. št. 95.03.**
- (B) **Balistične rakete**, katerih tir po vrnitvi na zemljo in po dosegu največje višine ustvarja pri obremenitvi **končno hitrost, ki ni večja od 7000 m/s.**
- (C) **Strelivo, ki ima lastna sredstva za gibanje po izstrelitvi, na primer:** torpedi, leteče bombe (izstrelki, podobni letalom), vodeni zračni izstrelki ali strelivo vrste rakete.
- (D) **Drugo vojaško strelivo, na primer:** kopenske in morske mine, globinske bombe, ročne granate in tromblonske mine, zračne bombe.
- (E) **Harpune** z eksplozivnimi glavami ali brez njih, za harpunske topove itd..
- (F) **Deli streliva, na primer:**
- (1) Telesa ročnih in drugih granat, min, bomb in torpedov.
 - (2) Srajčke za metke in drugi deli metkov, **na primer:** osnove oziroma dna metkov (iz *medenine*), notranje kapice in notranje osnove - dna in obloge (iz kovine ali lepenke) in čepi (iz polsta (*filca*), papirja ali plute itd.).
 - (3) Zrna in **svinčene šibre**, pripravljene za strelivo.
 - (4) Vžigalniki (za eksplozijo na dnu ali pri vrhu), bodisi časovni, prebojni ali bližinski (elektronski) - za granate, torpeda itd., deli vžigalnikov, **vključno** zaščitne kapice.
 - (5) Mehanski deli nekaterih vrst streliva (**na primer:** torpeda, posebni propelerji, posebni giroskopi za torpeda).
 - (6) Bojne glave in plavajoče komore za torpeda.
 - (7) Sprožilci, varovalke, ročice in drugi deli granat.
 - (8) Krila - plavuti za bombe.

Iz te tarifne številke **so izključeni:**

- (a) pripravljena razstreliva in smodniki, **četudi** so v obliki, pripravljene za strelivo (**tar. št. 36.01 in 36.02**), detonirne in počasi goreče vžigalne vrvice in eksplozivne kapice, vžigalniki in električni detonatorji, **vključno** vžigalniki za granate (**tar. št. 36.03**),
- (b) signalne rakete in rakete proti toči (**tar. št. 36.04**),
- (c) polnjenja za aparate za gašenje požarov in napolnjene granate za gašenje požarov (**tar. št. 38.13**),
- (d) motorji iz **tar. številk 84.11 ali 84.12** za rakete, torpeda in podobne izstrelke,
- (e) radijski in radarski aparati in **tar. št. 85.26** (glej **Opombo 2** k temu poglavju) in
- (f) urini mehanizmi in njihovi deli za strelivo in deli streliva (**na primer:** za vžigalnike) (**tar. št. 91.08 do 91.10 in 91.14**).

*. To so želatinaste krogle napolnjene z **vodotopnimi barvili**, ki se ob pristanku na trdo podlago razpočijo in na ta način **vidno označijo** mesto zadetka .

93.07 - MEČI, SABLJE, BAJONETI, SULICE IN PODOBNO OROŽJE IN NJIHOVI DELI TER NOŽNICE ZA TO OROŽJE

Ta tarifna številka **vkjučuje hladna orožja**, kot so: meči, sablje, bajoneti (**vključno** palice z ukrivljenimi meči), kopja (raznih vrst), helebarde, nože za komandose in bodala. Njihova rezila so običajno iz visokokvalitetnega jekla, nekateri med njimi imajo bolj ali manj okrašene nožnice ali ščitnike za roke.

Hladno orožje ostane uvrščeno v tej tarifni številki **tudi**, če se uporablja samo za **ceremonialne ali dekorativne namene**, ali pa kot **gledališki rekvizit**.

Večina teh orožij ima pritrjeno rezilo, nekatera bodala in stileti pa imajo lahko gibljivo rezilo, ki je običajno nameščeno v ročaju. Rezilo se odpira in zapira z roko, ali pa mehansko s pomočjo vzmeti.

Ta tarifna številka **vkjučuje** tudi dele hladnega orožja, na primer: rezila za meče (**vključno** nezgotovljena rezila, **četudi** so le skovana), ročaje sabelj, ščitnike, ročice, pa **tudi** nožnice in platnice za meče, sablje, bajonete, bodala itd..

Ta tarifna številka **ne vkjučuje:**

- (a) pasov in podobne opreme, izdelane za pritrjevanje mečev, sabelj, bajonetov itd. iz usnja (**tar. št. 42.03**) ali iz tekstilnih materialov (**tar. št. 62.17**), franž (pretežno **tar. št. 42.05** ali **63.07**),
 - (b) lovskih, taborniških in drugih nožev, ki sodijo med nožarske izdelke (**tar. št. 82.11**) ali platnic za takšne nože (pretežno **tar. št. 42.02**),
 - (c) nožnic in platnic iz plemenitih kovin ali iz kovin, platiniranih s plemenito kovino (**tar. št. 71.15**) in
 - (d) mečev za športo mečevanje (konice so zaobljene) - **tar. št. 95.06**.
-

ODDELEK XX

RAZNI IZDELKI

94. POGLAVJE

POHIŠTVO, POSTELJNINA, ŽIMNICE, NOSILCI ZA ŽIMNICE, BLAZINE IN PODOBNI POLNJENI IZDELKI; SVETILKE IN PRIBOR ZA NJIH, KI NISO NAVEDENI ALI ZAJETI NA DRUGEM MESTU; OSVETLJENI ZNAKI, OSVETLJENI ZNAKI Z IMENI IN PODOBNO; MONTAŽNE ZGRADBE

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) žimnice, prešite odeje in blazine, napolnjene z vodo ali napihljive, iz **39., 40. ali 63. poglavja**;
 - (b) ogledala za postavitve na pod ali tla (npr. velika ogledala, ki se nagibajo okoli horizontalne osi), iz **tar. št. 70.09**;
 - (c) izdelki iz **71. poglavja**;
 - (d) deli z možnostjo splošne rabe, ki so navedeni v opombi 2 k XV. oddelku, iz navadnih kovin (XV. oddelek), ali podobni proizvodi iz plastičnih mas (**39. poglavje**) ter blagajne in drugo iz **tar. št. 83.03**;
 - (e) pohištvo, ki je posebej konstruirano kot del opreme za hlajenje ali zamrzovanje iz **tar. št. 84.18**; pohištvo, posebej konstruirano za šivalne stroje (**tar. št. 84.52**);
 - (f) svetilke okovje iz **85. poglavja**;
 - (g) pohištvo, ki je posebej konstruirano kot del aparatov iz tar. št. 85.18 (**tar. št. 85.18**), iz tar. št. 85.19 do 85.21 (**tar. št. 85.22**) in iz tar. št. 85.25 do 85.28 (**tar. št. 85.29**);
 - (h) proizvodi iz **tar. št. 87.14**;
 - (ij) zobozdravniški stoli z vgrajenimi zobozdravniškimi napravami iz tar. št. 90.18 ali zobozdravniškimi pljuvalniki (**tar. št. 90.18**);
 - (k) izdelki iz **91. poglavja** (npr. ure in ohišja za ure);
 - (l) pohištvo v obliki igrač ter svetilke in svetila v obliki igrač (**tar. št. 95.03**), biljardne mize in drugo pohištvo, ki je posebej konstruirano za družabne igre (**tar. št. 95.04**), pohištvo za čarovniške trike ter okraši (razen električnih girland), kot so lampioni (**tar. št. 95.05**).
2. Proizvodi (**razen** delov) iz tar. št. 9401 do 9403 se uvrščajo v te tar. številke **samo**, če so konstruirani tako, da se lahko postavijo na pod ali tla.

Ta določba pa se **ne uporablja** za naslednje proizvode, ki so uvrščeni v navedene tarifne številke tudi, če so konstruirani tako, da se obesijo, pritrdijo na zid ali stojijo drug na drugem, in sicer:

 - (a) kuhinjske omare, omare in vitrine za knjige, drugo pohištvo s policami in pohištvo iz kompatibilnih elementov;
 - (b) sedeže in ležišča.

3. (a) V tar. št. 94.01 do 94.03 z deli proizvodov niso mišljeni listi - plošče (razrezani ali nerazrezani v oblike, vendar ne kombinirani z drugimi deli) iz stekla (tudi ne ogledala), marmorja, drugega kamna in iz kakršnega koli drugega materiala, navedenega v **68. ali 69. poglavju**.
- (b) Blago opisano v tar. št. 9404, kadar se carini ločeno, se ne sme uvrščati kot deli v **tar. št. 94.01, 94.02 in 94.03**.
4. V tar.št. 9406 so z izrazom "**montažne zgradbe**" mišljene zgradbe, ki so dokončane v tovarni ali se dobavljajo skupaj razstavljene, da bi jih sestavili na kraju samem (stanovanjske hiše, hiše na gradbiščih, pisarne, šole, prodajalne, hangarji, garaže in podobne zgradbe) in katerih elementi (npr. stene, stropi, streha, podi) so iz čvrstega (tosega) materiala.

Podobne izdelke iz upogljivega materiala (npr. tkanine, plastične folije ipd.) se uvrščajo kot "**šotori**" (**39. poglavje, 63. poglavje**).

SPLOŠNA DOLOČILA

Upoštevač izključitve, navedene v komentarju k temu poglavju, **so to poglavje vključeni**:

- (1) Vsakovrstno pohištvo in deli pohištva (**tar. št. 94.01 do 94.03**).
- (2) Nosilci žimnic, žimnice in drugi predmeti, ki drugje v Nomenklaturi niso navedeni in ne zajeti, s svojimi vzmetmi, **polnjeni** s katerim koli materialom, ali pa iz **celularne gume** ali iz **plastične mase**, preoblečeni ali nepreoblečeni (**tar. št. 94.04**).
- (3) Svetilke in pribor za svetila ter njihovi deli, ki drugje v Nomenklaturi **niso** navedeni in ne zajeti, iz kakršnega koli materiala (**razen** tistih iz materialov, opisanih v **Opombi 1** k 71. poglavju); osvetljeni znaki, osvetljene imenske ploščice in podobno, s stalnim virom svetlobe, in njihovi deli, ki drugje niso navedeni in ne zajeti (**tar.št. 94.05**).
- (4) Montažne zgradbe (**tar.št.94.06**).

Izraz "pohištvo" v smislu tega poglavja **pomeni**:

- (A) Katere koli "**premamljive**" predmete (ki **niso bolj specifično vključeni** v druge tarifne številke te Nomenklature), katerih **bistvena značilnost je**:
- da so izdelani za nameščanje na tla in
 - da se uporabljajo predvsem za uporabne namene za opremljanje zasebnih stanovanj.

Na primer:

Hotelov, gledališč, kinematografskih dvoran, pisarn, cerkva, šol, kavarn, restavracij, laboratorijev, bolnic, zobozdravniških ordinacij itd., ladij, letal, železniških vagonov, motornih vozil, prikolic ali podobnih prevoznih sredstev.

(Poudariti je treba, da v smislu tega poglavja štejejo za "**premamljivo**" pohištvo **tudi** predmeti, **četudi** niso namenjeni za pritrdjevanje na tla, **na primer:** stoli na ladjah). Podobni predmeti (sedala, stoli itd.), ki se uporabljajo na vrtu, trgih, sprehajališčih itd., so prav tako vključeni v to skupino.

- (B) **Potem:**

- (i) Kuhinjske omare, knjižne omare in vitrine, drugo pohištvo s policami in pohištvo iz kompatibilnih elementov, ki se obešajo, **pritrdijo na steno** ali postavljajo eden na drugega ali eden zraven drugega, in služijo za razne predmete ali izdelke (za knjige, glineno posodo, steklarijo, perilo, zdravila, toaletne predmete, radijske ali televizijske sprejemnike, okrase itd.) in **posebej dobavljeni izdelki** kompatibilnega pohištva.

(ii) Sedeži in ležišča, ki se obešajo ali pritrjujejo na steno.

Razen blaga, navedenega v predhodnem odstavku **pod (B)**, se izraz "**pohištvo**" ne nanaša na predmete, ki se uporabljajo kot pohištvo, ki pa so izdelani za:

- postavljanje na drugo pohištvo, police ali
- za obešanje na stene ali strop.

Iz tega izhaja, da to poglavje **ne vključuje** drugih izdelkov za pritrjevanje na steno, kot so na primer: obešalniki za plašče, klobuke in podobni drugi stenski obešalniki, plošče za ključke, obešalniki za krtače in obleke ter obešalniki za časopise, niti delov pohištva, **kot so** radiatorske maske (zasloni).

Prav tako, so iz tega poglavja **izključeni** predmeti, ki niso namenjeni za postavitev na tla (pod):

- mali izdelki za kabinetno delo in mali leseni pohištveni predmeti (**tar.št. 44.20**) in
- pisarniška oprema (na primer: škatle za sortiranje dokumentov, pladnji za papirje) iz plastičnih mas ali navadnih kovin (**tar.št. 39.26 ali 83.04**).

Vendar pa se v **tarifno številko 94.06** uvršča oprema, ki je vgrajena (kuhinjske omare, radiatorske maske), ali je namenjena za vgradnjo in je hkrati **dobavljena skupaj** z montažnimi zgradbami iz tar. št. 94.06 in predstavlja njihov sestavni del.

Tarifne številke 94.01 do 94.03 vključujejo pohištvene predmete **iz kakršnega koli materiala** (iz lesa, protja, bambusa, trsja, plastičnih mas, navadnih kovin, iz stekla, usnja, kamna, keramike itd.). Takšno pohištvo ostane uvrščeno v teh tarifnih številkah, če je polnjeno ali če ni polnjeno, prekrito ali neprekrto, z obdelanimi ali neobdelanimi površinami, z rezbarijami, vstavki, z barvno dekoracijo z ogledali ali z drugo stekleno opremo, s kolesi itd..

Vendar je treba poudariti, da je **izključeno** pohištvo, na ali v katerem so na primer: monogrami, trakovi, obročasto okovje itd.) iz plemenite kovine ali iz kovine, platirane s plemenito kovino, ki **predstavljajo več** kot zgolj majhne komponente (**71. poglavje**).

Pohištveni predmeti, ki se dobavljajo razstavljeni ali nesestavljeni, se obravnavajo kot sestavljeni pohištveni predmeti, **če** se ti deli dobavljajo skupaj. To velja tako za pohištvo z vgrajenimi ploščami in *fitingi*, kot za pohištvo z drugimi deli iz stekla, marmorja ali drugih materialov ali za pohištvo brez takšnih delov (na primer: lesena miza s stekleno ploščo, lesena garderobna omara z ogledalom, kuhinjska omara z marmorno ploščo).

DELI

V **tarifnih številkah 94.01 do 94.03** in v **tar. št. 94.05** se izraz "**deli**" nanaša na predmete (obdelane ali neobdelane), ki jih je po obliki ali drugih specifičnih lastnostih mogoče prepoznati kot dele, ki so namenjeni **izključno** ali predvsem za kakšen predmet iz teh tarifnih števil. V to poglavje **se uvrščajo**, če niso posebej zajeti v kakšno drugo tarifno številko Nomenklature.

Deli montažnih zgradb iz **tar. št. 94.06**, ki se dobavljajo posebej, se v vseh primerih uvrščajo v svoje ustrezne tarifne številke.

Razen izključitev, ki so navedene v komentarju k naslednjim tarifnim številkam, so iz tega poglavja **izključeni še:**

- (a) letve in drugo okrasje za pohištvo iz **tar. št. 44.09**,
- (b) nažlebljeni trakovi iveric, **prevlečeni (prekriti)** s plastiko ali drugimi materiali, namenjeni za razrez in nato za zgibanje okoli teh rezov v obliko črke "U", iz katerih se oblikujejo deli pohištva (na primer: predelniki predalov) (**tar. št. 44.10**),
- (c) steklene plošče (**vključno** ogledala), plošče iz marmorja ali drugega kamenja ali iz katerega koli drugega materiala iz **68. ali 69. poglavja, vključno vključno** takšne, ki so narezane v oblike, **razen**, če niso kombinirane z drugimi deli pohištva, ki jih **nedvoumno** opredeljujejo kot dele pohištva (na primer: kombinacije vrat in ogledal za garderobne omare),

- (d) vzmeti, ključavnice in drugi deli **za splošno** uporabo, opredeljeni v Opombi 2 k oddelku XV, iz navadnih kovin (**oddelek XV**) in podobno blago iz plastičnih mas (**39. poglavje**),
- (e) igrače v obliki pohištva, kot tudi v obliki svetilk ali svetil (**tar. št. 95.03**) in
- (f) zbirateljski izdelki ter starine (**97. poglavje**).

94.01 - SEDEŽI (RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 94.02), VKLJUČNO S TISTIMI, KI SE LAHKO SPREMENIJO V LEŽIŠČA, IN NJIHOVI DELI

- 9401.10 - Sedeži za zrakoplove
- 9401.20 - Sedeži za motorna vozila
- 9401.30 - Vrtljivi sedeži z nastavljanjem višine
- 9401.40 - Sedeži, ki se lahko spremenijo v ležišča, razen vrtnih stolov ali taborniške opreme
- 9401.50 - Sedeži iz trstike, protja, bambusa ali podobnega materiala
 - Drugi sedeži z lesenim ogrodjem:
- 9401.61 - - - tapecirani
- 9401.69 - - - drugi
 - Drugi sedeži, s kovinskim ogrodjem:
- 9401.71 - - - tapecirani
- 9401.79 - - - drugi
- 9401.80 - Drugi sedeži
- 9401.90 - - - Deli

V skladu s spodaj navedenimi izključitvami, **so vključeni** v to tarifno številko vsi sedeži (**vključno** tisti za vozila), **če** izpolnjujejo pogoje iz **Opombe 2** k temu poglavju.

Na primer:

Naslonjači, fotelji, zložljivi stoli, ležalni stoli, visoki stoli za otroke, ki se pripenjajo na naslonjala drugih sedežev (**vključno** tisti za v vozila), starčevski stoli, klopi, kavči (**vključno** tisti z električnim ogrevanjem), divani, zofe, otomani in podobno, stoli (kot **na primer:** klavirski, risalni, daktilografski, dvonamenski stoli itd.).

Fotelji, kavči, divani itd. ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki **tudi, če se lahko spremenijo v ležišča.**

Vendar pa ta tarifna številka **ne vključuje:**

- (a) stopnic (običajno **tar. št. 44.21 in 73.26**),
- (b) stolov - palic (**tar. št. 66.02**),
- (c) izdelkov iz **tarifne številke 87.14** (**na primer:** sedeži za motorna kolesa),
- (d) vrtljivih stolov z možnostjo uravnavanja hitrosti za preizkušanje refleksov (**tar. št. 90.19**),
- (e) stolov in sedežev iz **tar. št. 94.02** in
- (f) stolov brez naslonjala in pručk (tipa gugalnika ali drugačnega tipa), ki so izdelane za počivanje nog, ter zabojev za perilo in podobno, ki zamenjujejo sedeže (**tar. št. 94.03**).

DELI

V to tarifno številko **se uvrščajo tudi deli**, ki jih je mogoče prepoznati kot dele stolov in drugih sedežev, **kot so na primer:** naslonjala, sedala stolov, naslonjala za roke (napolnjena ali nenapolnjena s slamo, trsjem, z vzmetjo ali brez nje) in spiralne vzmeti, sestavljene za oblazinjevanje sedal.

Posebej dobavljeni vzglavniki in žimnice z vzmetmi, ki so polnjeni s katerim koli materialom, ali pa so iz celularne gume ali plastične mase (preoblečeni ali nepreoblečeni), so iz te tarifne številke **izključeni (tar. št. 94.04) tudi**, če so nedvoumno posebej konstruirani kot deli oblazinjenih sedežev (**na primer:** divanov, kavčev, zof itd.). Če pa so ti deli kombinirani z drugimi deli sedežev, ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki. Prav tako ostanejo uvrščeni v njej **tudi**, če so dobavljeni skupaj s sedeži, katerih deli so.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 9401.61 in 9401.71

"Oblazinjeni sedeži" so sedeži z mehko plastjo iz **na primer:** vate, tulja, živalske dlake, celularne plastične mase ali gume. Ta plast je oblikovana po sedežu (**ni nujno**, da je nanj pritrjena) in je preoblečena z materialom, kot je tkanina, usnje ali folija iz plastične mase. Kot oblazinjeni sedeži **se uvrščajo tudi** sedeži, katerih material za oblazinjenje ni preoblečen, in sedeži, ki imajo **samo** prekrivala iz belega platna, ki morajo biti prav tako preoblečeni (znani kot oblazinjeni sedeži v "**muslinu**").

V to tar. podštevilko **se uvrščajo tudi** sedeži, ki so dobavljeni **skupaj** s sedalom ali z mehkim naslonjalom, ki se lahko snamejo in brez njih sedežev ni mogoče uporabljati. Nadalje se sem uvrščajo sedeži s spiralnimi vzmetmi (za oblazinjevanje).

Na drugi strani pa vgrajene vodoravne vzmeti (ki držijo mrežo iz jeklene žice v okvirju sedeža), napeta tkanina itd. **ne zadoščajo** za uvrščanje sedežev **kot oblazinjenih sedežev**. Podobno, **tudi** za oblazinjene sedeže **ne štejejo** sedeži, ki so neposredno prekriti z materialom, **kot so:** tkanine, usnje, folija iz plastične mase itd., ki **nimajo vmesne plasti** iz oblazinjevalnega materiala ali vzmeti, pa **tudi** sedeži, ki so prekriti **samo** s tkanino, podloženo s tanko plastjo penaste plastične mase.

94.02 - MEDICINSKO, KIRURŠKO, ZOBOZDRAVNIŠKO IN VETERINARSKO POHIŠTVO (**NA PRIMER:** OPERACIJSKE MIZE, MIZE ZA PREGLEDE, BOLNIŠKE POSTELJE Z MEHANIČNIMI NAPRAVAMI, ZOBOZDRAVNIŠKI STOLI); FRIZER-SKI STOLI IN PODOBNI STOLI, KI SE LAHKO VRTIJO, NAGIBAJO IN DVIGAJO; DELI NAVEDENIH IZDELKOV

9402.10 - Zobozdraviški, frizerski in podobni stoli in njihovi deli

9402.90 - Drugo

(A) POHIŠTVO ZA VETERINARSKE, MEDICINSKE, KIRURŠKE ALI ZOBOZDRAVNIŠKE ORDINACIJE

V to skupino so **vključeni:**

- (1) **Operacijske mize za splošno in posebno kirurgijo**, konstruirane za nameščanje pacienta v položaj, primeren za razne operacije tako, da se miza prilagaja z nagibanjem, obračanjem ali dvigovanjem.
- (2) **Posebne ortopedske mize** za zapletene operacije (**na primer:** za operacije kolkov, ramen, hrbtenice itd.).
- (3) **Mize za operacije živali** in podobne mize, ki so pogosto opremljene s priborom za pritrdjevanje.
- (4) **Mize, mize-postelje in podobne mize za klinične preglede**, za medicinsko obravnavo, masažo itd., postelje in sedeži, **na primer:** za babske, ginekološke, urološke, citoskopske itd. preglede ali operacije, ali pa za uporabo pri zdravljenju ušes, nosu, grla ali oči.

Vendar pa ta tarifna številka **ne vključuje** miz itd., ki so specializirane za delo z *rentgenskimi* žarki itd. (**tar. št. 90.22**).

- (5) **Posebni sedeži in stoli, ki jih uporabljajo zdravniki in kirurgi pri svojem delu** (na njih sedijo).
- (6) **Porodniške postelje**, ki imajo običajno pri vzhodu labor, ki drsi proti vzglavju.
- (7) **Mehanske postelje za dvigovanje poškodovanih ali bolnih oseb brez pretresa** ali za nudenje higienske pomoči brez premikanja.
- (8) **Postelje s premičnimi žimnicami**, ki so izdelane posebej za terapevtska zdravljenja pljučne tuberkuloze ali drugih bolezni.
- (9) **Postelje, kombinirane z longetami ali drugimi napravami** za izpahe ali zlome itd.

Vendar pa se oprema, ki je zgolj priključek postelji in nanjo ni pritrjena, uvršča v **tarifno številko 90.21**. Postelje brez mehanizmov **se uvrščajo** v **tar. št. 94.03**.

- (10) **Nosila in nosila na kolesih (nosilni vozički)** za premeščanje bolnikov v bolnicah, na klinikah itd..

Invalidski vozički, ki se uporabljajo za prevažanje invalidov po ulicah, so iz te tarifne številke **izključeni** (**87. poglavje**).

- (11) **Majhni stoli, omare v obliki stola in podobno s kolesi ali brez njih, ki so namenjeni za instrumente ali povoje**, za medicinsko in kirurško oskrbo ali za anestetsko opremo, sterilizacijski vozički (za sterilizacijo instrumentov), posebne posode za izpiranje in razkuževanje, avtomatske sterilne škatle za povoje (v glavnem so na kolesih) in kante za odpadne povoje (na kolesih ali brez njih), držala za steklenice, irigatorji ali nosilci tušev in podobno (**tudi** takšni na obračanje), posebne omare in zaboji za instrumente in povoje.
- (12) **Zobozdravniški stoli (vključno ležalni stoli za anestezijo) brez vgrajenih zobozdravniških naprav iz tarifne številke 90.18**, z mehanizmom (običajno teleskopskim) za dvigovanje, nagibanje in obračanje na osrednjem stebru (opremljeni ali neopremljeni z opremo, **na primer:** svetila).

Zobozdravniški pljuvalniki (na podstavku ali nosilcu) in zobozdravniški stoli z vgrajenimi zobozdravniškimi napravami iz tar. št. 90.18 so iz te tarifne številke **izključeni** (**tar. št. 90.18**).

Poudariti je treba, da spada v to skupino **izključno pohištvo**, ki je **posebej izdelano za medicinsko, kirurško, zobozdravniško ali veterinarsko uporabo**. Glede na to je iz te tarifne številke **izključeno** pohištvo za splošno uporabo, ki nima tovrstnih lastnosti.

(B) BRIVSKI IN PODOBNI STOLI Z VRTLJIVIM MEHANIZMOM, KOT TUDI Z MEHANIZMOM ZA NAGIBANJE ALI DVIGOVANJE

V to skupino **so vključeni** brivski in podobni stoli z vrtljivim nagibnim in dvižnim mehanizmom.

Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** klavirski stoli, mehanski gugalniki, vrtljivi stoli itd. (**tar. št. 94.01**).

DELI

Deli opisanih izdelkov se v to tarifno številko uvrščajo, **če jih je mogoče prepoznati** kot take.

Deli **vključujejo**:

- (1) Predmete, ki so posebej izdelani za pritrdjevanje na operacijske mize, da se pacient ne premika (**na primer:** naprave za pritrdjevanje ramen, nog ali stegen, držala za noge, pritrdjevala za glavo, roke ali prsni koš itd.).
- (2) Nekateri dele, ki jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot dele za zobozdravniške stole (**na primer:** naslonjala za glavo, hrbet, podnožniki, naslonjala za roke itd.).

94.03 - DRUGO POHIŠTVO IN NJEGOVI DELI

9403.10 - **Kovinsko pisarniško pohištvo**

9403.20 - **Drugo kovinsko pohištvo**

9403.30 - **Leseno pisarniško pohištvo**

9403.40 - **Leseno kuhinjsko pohištvo**

9403.50 - **Leseno pohištvo za spalnice**

9403.60 - **Drugo leseno pohištvo**

9403.70 - **Pohištvo iz plastičnih mas**

9403.80 - **Pohištvo iz drugih materialov, vključno iz trstike, protja, bambusa in podobnih materialov**

9403.90 - **Deli**

Ta tarifna številka **vključuje** pohištvo in njegove dele, ki **niso zajeti** v predhodnih tarifnih številkah. To je pohištvo za splošno uporabo (**na primer:** omare, vitrine, mize, telefonske mizice, pisalne mize, tajniške mize, knjižne omare in drugo pohištvo s policami itd.), pa **tudi** pohištvo za posebno uporabo.

Ta tarifna številka **vključuje** pohištvo za:

- (1) **Zasebna stanovanja, hotele itd., kot so:** omarice, omare za perilo, zaboji za drva, predalniki, visoke omare; podstavki, podstavki za cvetje; toaletne mizice; mize - podstavki; garderobne omare; omare za perilo; obešalniki, podstavki za dežnike; kuhinjske omare, toaletne omarice, omare; omare za shranjevanje hrane; nočne omarice; postelje (**vključno** postelje v obliki omar, postelje za kampiranje (poljske postelje), zložljive postelje, lahke postelje, otroške postelje itd.); mize za ročna dela, pručke, zaslони za peči; zaslони pred prepihom; pepelniki s podstavki, glasbene omare, glasbeni podstavki (notna stojala) in mize; otroške staje, servirni vozički (s toplo ploščo ali brez nje).

- (2) **Pisarne, kot so:** omare za obleke, arhivske omare, premične arhivske omare, kartotečne (registrske) omare itd..
- (3) **Šole:** šolske klopi in mize, katedri, nasloni (za table itd.).
- (4) **Cerkve:** oltarji, spovednice, prižnice, molitvenice, nasloni za branje itd.
- (5) **Predavalnice, skladišča, delavnice:** prodajni pulti, obešalniki za obleke, police; omare s predali ali brez njih; omare za orodje; posebno pohištvo (z omarami ali predali) za tiskarne.
- (6) **Laboratorije ali tehnične prostore:** mikroskopične mize, laboratorijske mize (s steklenimi vitrinami, plinskimi šobami in pipami ali brez njih), *digestroji*, risalne mize brez opreme itd..

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) potovalni kovčki, zaboji in podobno, ki nimajo narave pohištva (**tar. št. 42.02**),
- (b) mizarski pulti, stopnice, stopnišča in podobno, ki nimajo narave pohištva - uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelani (**tar. št. 44.21, 73.26** itd.),
- (c) gradbeno pohištvo (**na primer:** okvirji, vrata, police) za vgradne omare itd. (**tar. št. 44.18**, če so iz lesa),
- (d) koši za smeti (iz plastične mase - **tar. št. 39.26**, iz pletarskega materiala ali iz vrbovega protja - **tar. št. 46.02**, iz navadnih kovin - **tar. št. 73.26, 74.19** itd.),
- (e) viseče mreže ali ležalne mreže (običajno **tar. št. 56.08 ali 63.06**),
- (f) ogledala, izdelana za postavljanje na tla, kot **na primer:** velika ogledala, ki se nagibajo okoli vodoravne osi, ogledala za prodajalne obutve, za krojaške delavnice itd. (**tar. št. 70.09**),
- (g) blindirane ali ojačene blagajne (**tar. št. 83.03**); na drugi strani pa se v **to tarifno številko uvrščajo** kontejnerji, ki so izdelani posebej kot ognjevarni, odporni proti udarcem in lomu, katerih stene pa niso odporne proti poskusom vloma z vrtnanjem ali rezanjem,
- (h) hladilniki, stroji za sladoled itd. (t.j. omare itd., ki imajo lastnosti pohištva, ki pa so opremljene **tudi** s hladilnimi napravami ali z evaporizerjem hladilne naprave, ali pa so konstruirane za vgradnjo takšnih naprav) (**tar. št. 84.18 - glej Opombo pod 1(e)** k temu poglavju). **Vendar pa ostanejo uvrščene v tej tarifni številki škatle za led**, omare za led in podobno, pa **tudi** izolirane omare, ki so opremljene in ne izdelane za sprejem hladilnega elementa, pač pa preprosto izolirane s stekleno volno, pluto itd.,
- (ij) pohištvo, izdelano posebej za nameščanje ali podstavek šivalnih strojev (**tudi** če služi za shranjevanje šivalnega stroja, ko se ne uporablja), zaščitni pokrovi, predali, podaljški in drugi deli takšnega pohištva (**tar. št. 84.52**),
- (k) pohištvo, izdelano posebej kot del aparatov iz tar. št. 85.15 (**tar. št. 85.15**), iz tarifnih števil 85.19 do 85.21 (**tar. št. 85.22**) ali iz tarifnih števil 85.25 do 85.28 (**tar. št. 85.29**),
- (l) risalne mize, opremljene z instrumenti, **kot so na primer:** pantografi (**tar. št. 90.17**),
- (m) zobozdravniški pljuvalniki (**tar. št. 90.18**),
- (n) nosilci žimnic (**tar. št. 94.04**),
- (o) standardne svetilke in druge svetilke in svetila (**tar. št. 94.05**) in
- (p) biljardne mize in drugo pohištvo, izdelano posebej za družabne igre (**tar. št. 95.04**) in mize za čarovnike iz **tar. št. 95.05**.

94.04 - NOSILCI ZA ŽIMNICE; POSTELJNINA IN PODOBNO BLAGO (NPR. ŽIMNICE, PREŠITE ODEJE, PERNICE, BLAZINE, BLAZINICE), KI IMAJO VZMETI ALI SO NAPOLNJENI S KAKRŠNIM KOLI MATERIALOM ALI IZ PENASTE GUME ALI PLASTIČNE MASE, VKLJUČNO PREVLEČENE

9404.10 - Nosilci za žimnice

- **Žimnice:**

9404.21 - - iz penaste gume ali plastične mase, prevlečene ali neprevlečene

9404.29 - - iz drugih materialov

9404.30 - Spalne vreče

9404.90 - Drugo

V to tarifno številko so vključeni:

- (A) **Nosilci žimnic** - deli postelje z vzmetmi, ki praviloma sestojijo iz lesenega ali kovinskega okvirja z vzmetmi, ali pa iz mreže iz jeklene žice (nosilci - vzmetni ali žični), ali iz lesenega okvirja z notranjimi vzmetmi in s polnjenjem, ki je preoblečeno v tkanino (to so oblazinjene žimnice).

Vendar so iz te tarifne številke **izključene spiralne vzmeti**, ki so sestavljene za stole ali druge sedeže (**tar. št. 94.01**) in tkana mreža iz železne ali jeklene žice, ki ni vgrajena (**tar. št. 73.14**).

- (B) **Predmeti posteljnine in podobno blago z vzmetmi, ki so:**

- **polnjeni s katerim koli materialom** (z bombažem, volno, konjsko dlako, puhom, sintetičnimi vlakni itd.) **ali**
- **iz dokončno oblikovanih plošč** iz celularne (**penaste**) gume ali plastične mase itd., ki so lahko ali pa ne **preoblečene** v tkanine, plastične mase itd.).

*(Plošče (kvadratne ali pravokotne oblike), ki še **nimajo** dokončne oblike ali velikosti, so **izključene** iz te tarifne številke (običajno **tar. št. 39.21 ali 40.08**))*

Na primer:

- (1) **Žimnice, vključno žimnice s kovinskim okvirjem.**
- (2) **Prešite odeje in posteljna pregrinjala (vključno prekrivala, pa tudi prešite odeje za otroške vozičke), puhovke (s puhom ali drugim polnjenjem), ščitniki za žimnice (tanka žimnica med žimnico in nosilcem žimnice), zvitki, vzglavniki, blazine, vzglavja itd..**
- (3) **Spalne vreče.**

Našteti izdelki se v to tarifno številko uvrščajo **tudi**, če imajo **vgrajene** grelnne elemente.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) **vodne žimnice** (običajno **tar. št. 39.26 ali 40.16**),
- (b) zračne žimnice ali vzglavniki (**tar. št. 39.26, 40.16 ali 63.06**) ali zračne sedalne blazine (**tar. št. 39.26, 40.14, 40.16, 63.06 ali 63.07**),
- (c) usnjene prevleke za vzglavja (**tar. št. 42.05**),
- (d) odeje (**tar. št. 63.01**),
- (e) prevleke za vzglavnike in puhovke (**tar. št. 63.02**) in
- (f) prevleke za blazine (**tar. št. 63.04**).

Glede blazin in žimnic **glej** komentarska pojasnila k **tar. št. 94.01**.

94.05 - SVETILKE IN PRIBOR ZA NJIH, VKLJUČNO Z REFLEKTORJI IN NJIHOVIMI DELI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU; OSVETLJENI ZNAKI, OSVETLJENE PLOŠČICE Z IMENI IN PODOBNO, S FIKSIRANIM SVETLOBNIM VIROM, IN NJIHOVI DELI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

9405.10 - Lestenci in druga električna stropna ali stenska svetila, razen za razsvetljavo javnih odprtih prostorov ali prometnih poti

9405.20 - Električne svetilke, ki se postavijo na mizo, ob posteljo ali na pod

9405.30 - Garniture za razsvetljavo novoletnih jelk

9405.40 - Druge električne svetilke in pribor za njih

9405.50 - Neelektrične svetilke in svetila

9405.60 - Osvetljeni znaki, osvetljene ploščice z imeni in podobno

- Deli:

9405.91 - - stekleni

9405.92 - - iz plastičnih mas

9405.99 - - drugi

(I) SVETILKE IN PRIBOR ZA SVETILKE, KI NI NA DRUGEM MESTU BOLJ PODROBNO VKLJUČEN ALI ZAJET

Svetilke in pribor za svetila iz te skupine so lahko sestavljeni iz kakršnega koli materiala (izvzeti so materiali, opisani v **Opombi 1 k 71. poglavju**) in lahko uporabljajo kateri koli svetlobni vir (sveče, olje, bencin, tekoči parafin ali kerozin, plin, acetilen, električni tok itd.). Električne svetilke in pribor za svetila iz te tarifne številke, so lahko opremljeni s stojali za svetilke, stikali, priključno električno žico, z vtikači, transformatorji itd., ali pa z zaganjačem (v primeru *fluoroscenčnih* svetilk) in balastom.

V to tarifno številko se še posebej uvrščajo:

- (1) **Svetilke in pribor za svetila, ki se praviloma uporabljajo za razsvetljavo prostorov, na primer:** viseče svetilke, kroglaste svetilke, stropne svetilke, lestenci, stenske svetilke, stoječe svetilke, namizne svetilke, svetilke za nočne omarice, svetilke za pisalne mize, svetilke, ki ne prepuščajo vode itd..
- (2) **Svetilke za zunanjo razsvetljavo (na primer:** ulične svetilke, svetilke za preddverja in vhode, posebne svetilke za osvetljevanje javnih stavb, spomenikov, parkov).
- (3) **Posebne svetilke, na primer:** svetilke za temnice, svetilke za stroje (dobavljene posebej), za fotografske studije, inšpekcijske svetilke (**razen tistih iz tar. št. 85.12**), neutripajoči svetlobni signali za letališča, izložbene svetilke, električne girlande (**vkjučno** tiste, ki so opremljene s pisanimi svetilkami za pustne in zabavne namene ali za okraševanje novoletnih jelk).
- (4) **Svetilke in svetila za vozila iz 86. poglavja, za letala, ladje in čolne, na primer:** sprednje luči za vlake, svetilke za lokomotive in druga tirna vozila, sprednje luči za letala, svetilke za ladje in čolne. **Vendar** je treba poudariti, da se zaprti žarometni vložki z vgrajenimi žarnicami uvrščajo v **tar. št. 85.39**.

- (5) **Prenosne (portabel) svetilke (razen tistih iz tar. št. 85.13), na primer:** laterne, hlevske svetilke, ročne svetilke, rudarske svetilke, svetilke za delavce v kamnolomih itd.
- (6) **Ulične svetilke, svečniki, klavirski svečniki.**

*(V to tarifno številko se uvrščajo tudi svetilke, ki "posnemajo voščene sveče". V bistvu pa so narejene iz valjastega rezervoarja (običajno iz plastične mase) in stenja. Kot "gorivo" uporabljajo PRI SOBNI TEMPERATURI tekoči parafin (**ne vosek**), ki je lahko ali ne obarvan, aromatiziran. Uporabljajo se lahko večkrat, ker se "gorivo" lahko **doliva**.)*

V to skupino so **vkjučena tudi svetila za iskanje in žarometi. Žarometi (reflektorji)** usmerjajo koncentriran svetlobni snop (ki ga je običajno mogoče uravnavati) v neko točko ali površino na določeni razdalji, in sicer s pomočjo odbojne površine in leč, ali pa **samo** s pomočjo odbojne površine. Te površine so običajno iz posrebrenega stekla, ali pa iz polirane, posrebrene ali kromirane kovine. Njihove leče so običajno plankonveksne ali stopničaste (*Fresnelove leče*).

Iskalni reflektorji se uporabljajo **na primer:** za protiletalske vojaške operacije ali na gledaliških odrih in v fotografskih ali filmskih studijih.

(II) OSVETLJENI ZNAKI, OSVETLJENE IMENSKE PLOŠČICE IN PODOBNO

V to skupino so **vkjučene reklamne svetilke, znaki, osvetljene imenske ploščice (vključno smerokazi)** in podobni izdelki, **kot so na primer:** reklamne plošče in naslovne ploščice iz kakršnega koli materiala, če imajo trajno vgrajen svetlobni vir.

*
* *

DELI

Ta tarifna številka **vključuje tudi prepoznavne dele** svetilk in svetil, osvetljenih znakov, osvetljenih imenskih ploščic in podobno, kar ni bolj specifično zajeto drugje v Nomenklaturi.

Na primer:

- (1) **Viseči sestavi (togi ali verižni, za viseče svetilke itd.).**
- (2) **Držala za krogle.**
- (3) **Podstavki, ročice in ohišja za ročne svetilke.**
- (4) **Gorilniki za svetilke; držala plinskih mrežic.**
- (5) **Okvirji latern.**
- (6) **Ogledala žarometov (reflektorjev).**
- (7) **Stekleni ali plastični valji svetilk (v obliki steklenice, sveče itd.).**
- (8) **Majhni valji iz debelega stekla za rudarske varnostne svetilke.**
- (9) **Difuzerji (vključno alabastrski difuzerji).**
- (10) **Čaše, senčila (vključno žična ogrodja za senčila svetilk), krogle in podobni izdelki.**

- (11) **Deli lestencev**, kot so: kroglice, kosi v obliki hruške, cvetja, viseči okrasni in podobni izdelki, ki jih je po njihovi velikosti in pripravi za pritrjevanje mogoče prepoznati kot dele, ki se uporabljajo za okraševanje lestencev.

Neelektrični izdelki iz te tarifne številke, ki so **kombinirani z električnimi deli**, se **uvrščajo** v to tarifno številko. Posebej dobavljen električni pribor (**na primer**: stikala, stojala za svetilke, priključne žice, vtikači, transformatorji, zaganjači, balasti) je iz te tarifne številke **izključen (85. poglavje)**.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) sveče (**tar. št. 34.06**),
- (b) smolnate bakle (**tar. št. 36.06**),
- (c) znaki, imenske ploščice in podobni predmeti, ki **niso trajno osvetljeni**, ali pa so osvetljeni s svetlobnim virom, ki vanje ni trajno vgrajen (**tar. št. 39.26, 70. Poglavje, tar. št. 83.10 itd.**),
- (d) tiskani globusi z notranjo svetilko iz **tar. št. 49.05**,
- (e) stenji za svetilke iz tkanega ali pletenega materiala, ki *niso povoščeni* (**tar. št. 59.08**); če *so povoščeni* se uvrščajo v **tar. št. 34.06**,
- (f) steklene kroglice in drobni galanterijski stekleni izdelki (**na primer**: rese), izdelani iz nanizanih steklenih kroglic ali biserov in so namenjeni za okraševanje senčil (**tar. št. 70.18**),
- (g) električna svetlobna in signalizacijska oprema za kolesa (*bicikle*) in motorna vozila (**tar. št. 85.12**),
- (h) električne žarnice z nitko in električne žarnice na praznjenje (**vključno** cevi v raznih zapletenih oblikah, **kot so** arabeske, črke, podobe, zvezde itd.) in obločne žarnice (**tar. št. 85.39**),
- (ij) fotografske bliskavice (**fleši**) (**vključno** bliskavične žarnice z električnim vžigom) (**tar. št. 90.06**),
- (k) optični aparati s svetlobnimi signali (**tar. št. 90.13**),
- (l) žarnice za medicinsko diagnostiko, preglede in obsevanje itd. (**tar. št. 90.18**) in
- (m) okrasni, **kot so** lampijoni itd. (**tar. št. 95.05**).

94.06 - MONTAŽNE ZGRADBE

V to tarifno številko se uvrščajo montažne zgradbe, znane **tudi** kot "**industrializirane zgradbe**", **iz kakršnih koli materialov**.

Te zgradbe lahko služijo raznim namenom, **na primer**: kot stanovanja, prebivališča na gradbiščih, šole, učilnice, ute, garaže itd..

Običajno se dobavljajo v naslednjih oblikah:

- v obliki **kompletnih, popolnoma sestavljenih** in za uporabo pripravljenih zgradb,
- v obliki **nesestavljenih kompletnih** zgradb in
- v obliki **nekompletnih (sestavljenih ali nesestavljenih)** zgradb, ki pa imajo bistveni naravo montažnih zgradb.

Če gre za zgradbe, dobavljene nesestavljene, so lahko potrebne komponente dobavljene kot delno sestavljeni elementi (**na primer**: stene, mreže), narezani na določene dolžine (tramovi, preklade), ali pa (v nekaterih primerih) v nedoločenih dolžinah za razrezovanje na gradbišču (pragovi, izolacija itd.).

Zgradbe iz te tarifne številke **so lahko opremljene, ni pa nujno. Vendar** pa se oprema, ki je **dobavljena vgrajena**, uvršča skupaj z zgradbo.

Ta oprema **vključuje**:

Električni pribor (kabli, vtičnice, stikala, preklopniki, zvonec itd.), grelna ali klimatizacijsko opremo (kotli, radiatorji, zračne klimatske naprave), sanitarno opremo (kadi, tuši, bojlerji itd.), kuhinjsko opremo (pomivalna korita, nape ali aspiratorji, naprave za kuho itd.) in dele pohištva, ki so vgrajeni, ali pa je predvideno, da se vgradijo (**na primer:** kuhinjske omarice itd.).

Material za sestavljanje ali dokončanje montažnih zgradb (**na primer:** žebli, lepilo, sadra, omet, električne žice in kabli, cevi, barve, stenske tapete, talne obloge) **se uvrščajo skupaj z zgradbami**, če je dobavljen skupaj z njimi in v ustrezni količini **tudi**.

Deli zgradbe in opreme, ki so dobavljeni posebej in **ne glede** na to, ali jih je mogoče prepoznati kot dele za to zgradbo, so iz te tarifne številke **izključeni** in se v vseh primerih uvrščajo **v svoje ustrezne tarifne številke**.

*(Prav tako so **izključeni** iz tarifne številke veliki šotori, ki se uporabljajo za začasno ali stalno pokrivanje športnih terenov (tenis igrišč), skladišč, zabavišč, raztavišč ipd. V osnovi so narejeni iz čvrste konstrukcije ali brez teh konstrukcij, ki so prekrite s plastificirano tkanino (običajno popolnoma vgrajena v plastično maso). Tisti, ki so brez trdne konstrukcije, so napihnjeni (imajo stalen nadpritisk). Uvrščajo se skupaj z vso dodatno opremo, kot "šotori" v tar. št. 39.26 ali 63. poglavje).*

IGRAČE, REKVIZITI ZA DRUŽABNE IGRE IN ŠPORT; NJIHOVI DELI IN PRIBOR**OPOMBE**

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) svečke za okraševanje jelk (**tar. št. 34.06**);
 - (b) izdelki za ognjemete in drugi pirotehnični izdelki iz **tar. št. 36.04**;
 - (c) preje, monofili, vrvi in podobno za ribolov, iz **39. poglavja, tar. št. 42.06** ali **XI. oddelka** te Nomenklature;
 - (d) športne torbe in drugi izdelki iz **tar. št. 42.02, 43.03 in 43.04**;
 - (e) športna oblačila ali oblačila za maskiranje iz tekstilnega materiala iz **61. in 62. poglavja**;
 - (f) zastave iz tekstilnega materiala in jadra za plovila ali jadrnice iz **63. poglavja**;
 - (g) športna obutev (**razen** drsalnih čevljev s pritrjenimi drsalkami ali kotalkami) iz **64. poglavja** ali športna pokrivala iz **65. poglavja**;
 - (h) palice, biči, korobači ipd. iz **tar. št. 66.02** in njihovi deli iz **tar. št. 66.03**;
 - (ij) nemontirana steklena očesa za punčke in druge igrače iz **tar. št. 70.18**;
 - (k) deli z možnostjo splošne rabe, ki so definirani v opombi k XV. oddelku, iz navadnih kovin (**XV. oddelek**), in podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**);
 - (l) neelektrični zvonci, gongi in podobno iz **tar. št. 83.06**;
 - (m) črpalke za tekočine (tudi za plavalne bazene) (**tar. št. 84.13**), filtrirne in čistilne naprave za tekočine ali pline (**tar. št. 84.21**), električni motorji (**tar. št. 85.01**), električni transformatorji (**tar. št. 85.04**) in aparati za daljinsko krmiljenje (**tar. št. 85.26**);
 - (n) športna vozila (razen bobov, sani ipd.) iz **XVII. oddelka**;
 - (o) otroška kolesa (**tar. št. 87.12**);
 - (p) športna plovila, kot so kanuji in skifi iz **89. poglavja**, in sredstva za njihovo poganjanje (**44. poglavje** za take izdelke iz lesa);
 - (q) očala, zaščitna očala ipd. za šport in igre na prostem (**tar. št. 90.04**);
 - (r) predmeti za privabljanje in klicanje in piščalke (**tar. št. 92.08**);
 - (s) orožje in drugi izdelki (npr. samostreli in puščice namenjene za lov) iz **93. poglavja**;
 - (t) električni okraski (girlande) vseh vrst (**tar. št. 94.05**);
 - (u) strune za loparje, šotori in druga taborniška oprema ter rokavice, rokavice z enim prstom in rokavice z odrezanimi prsti (ki se uvrščajo po materialu, iz katerega so izdelani).
2. Tarifne številke tega poglavja obsegajo tudi proizvode, v katerih tvorijo naravni ali kultivirani biseri, dragi ali poldragi kamni (naravni, sintetični in rekonstruirani), plemenite kovine ali kovina, platinirana s plemenito kovino, **samo manjši del proizvoda**.
3. **Deli in pribor**, ki so primerni za uporabo samo ali pretežno skupaj s proizvodi, ki se uvrščajo v to poglavje, se uvrščajo **skupaj s temi proizvodi**, razen delov in pribora za proizvode iz **1. opombe** k temu poglavju.

4. Tar. številka 95.03 **ne vključuje** blago, za katero je vidno da je, glede na zasnovo, obliko ali material iz katerega je izdelano, namenjeno izključno za živali, npr. "igrače za hišne ljubljence"(uvrščajo se v svojo odgovarjajočo tar. številko).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vključuje** igrače vseh vrst, ki so namenjene **za zabavo otrok ali odraslih**. V to poglavje spada tudi **oprema za:**

- igre v prostorih in na prostem,
- pribor in orodja za športe, telovadbo in atletiko,
- nekatere ribiške pripomočke in nekatere pripomočke za športni lov ali športno strelstvo (*razen pripomočkov, ki imajo naravo izdelkov iz 93. poglavja -orožje*),
- pa tudi vrtiljake in druge sejemske proizvode.

Vsaka izmed tarifnih številk tega poglavja **vključuje** tudi prepoznavne dele in pribor za izdelke iz tega poglavja, ki so primerni izključno ali predvsem za uporabo s temi izdelki, **če** ti izdelki **niso izključeni** z **Opombo 1** k temu poglavju.

Proizvodi, ki se uvrščajo v to poglavje, so lahko **izdelani iz** kakršnega koli materiala, **razen** iz naravnih ali kultiviranih biserov, dragih ali poldragih kamnov (naravnih, sintetičnih ali rekonstruiranih), iz plemenitih kovin ali iz kovin, *platiranih* s plemenitimi kovinami. **Vendar** pa imajo lahko ti proizvodi **le manjše sestavne dele iz teh materialov**.

Razen proizvodov, ki **niso izključeni** v komentarjih k naslednjim tarifnim številkam, so iz tega poglavja **izključeni**:

(a) *pirotehnični* proizvodi za ognjemete in drugi *pirotehnični* proizvodi iz **tar. št. 36.04**,

(b) gume za kolesa in drugi proizvodi, ki se uvrščajo v **tar. št. 40.11, 40.12 ali 40.13**,

(c) šotori in drugi proizvodi za kampiranje (v glavnem **tar. št. 63.06**),

(d) črpalke za tekočine (**tar. št. 84.13**),

- filtrirne in čistilne naprave za tekočine ali pline (**tar. št. 84.21**),

- elektromotorji (**tar. št. 85.01**),

- električni transformatorji (**tar. št. 85.04**) in

- naprave za radijsko daljinsko krmiljenje (**tar. št. 85.26**) in

(e) orožje in drugi izdelki iz **93. poglavja**.

(Iz tega poglavja so izključeni tudi kompleti (seti) igrač, ki poleg igrač iz tega poglavja vsebujejo v skupni vrečki ali škatli, še užitne prehrabene izdelke (slasčice, zvečilne gumije ipd in z omejenim rokom uporabnosti).Taki seti ali kompleti se vedno uvrščajo po prehrabnem izdelku. Običajno je na kompletu napisan tudi rok uporabnosti.)

95.01 - OTROŠKE IGRAČE S KOLESI, ZA JAHANJE ALI VOŽNJO (NPR. TRICIKLI, SKIROJI, AVTOMOBILI S PEDALI); VOZIČKI ZA LUTKE

V to tarifno številko **so vključeni**:

(A) Otroške igrače na kolesih za jahanje ali vožnjo.

Ti proizvodi so običajno konstruirani tako, da jih **lahko otroci poganjajo sami** s pomočjo pedal, ročnih vzvodov ali z drugimi preprostimi napravami, ki prenašajo moč na kolesa preko verige, palice ali vzvoda, ali pa z neposrednim pritiskom otroških nog na tla (pri nekaterih trotinetih).

Druge vrste igrač na kolesih, ki so konstruirane za otroško vožnjo, lahko **vlečejo** ali **potiskajo** drugi ljudje, **ali pa se premikajo s pomočjo motorja**.

Med te igrače so vključene:

- (1) **Otroški tricikli** in podobno, vendar so **izključena** dvokolesa iz **tar. št. 87.12.**,
- (2) **Trotineti** (*skuterji*).
- (3) **Igrače na kolesih v obliki živali**, ki se poganjajo s pedali ali ročno.
- (4) **Avtomobili na pedala**, ki so pogosto v obliki majhnih športnih avtomobilov, džipov, tovornjakov itd..
- (5) **Igrače na kolesih**, ki se premikajo s pomočjo ročnih vzvodov.
- (6) **Druge igrače na kolesih (brez mehanskega prenosnega sistema)**, ki so konstruirane tako, da se lahko **vlečejo** ali **potiskajo** in so dovolj velike, da se lahko otroci v njih vozijo.
- (7) **Otroški avtomobili na motorni pogon**.

(B) Vozički za lutke in zložljivi vozički.

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) zvonci za tricikle ali za druge igrače na kolesih iz te tarifne številke (**tar. št. 83.06**),
- (b) otroške igrače na kolesih, ki **niso** za jahanje ali vožnjo, pa tudi otroške igrače za jahanje ali vožnjo, ki **niso** montirane na kolesa - **na primer:** konji za zibanje (**tar. št. 95.03**) in
- (c) posteljina za vozičke za lutke (**tar. št. 95.03**). Posteljina je podobna posteljini, ki se uporablja za postelje za lutke.

95.02 - LUTKE V OBLIKI ČLOVEČKIH BITIJ (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

9502.10 - **Lutke, oblečene ali neoblečene**

- **Deli in pribor:**

9502.91 - - **oblačila in pribor za oblačila, obutev in pokrivala**

9502.99 - - **drugo**

Ta tarifna številka **ne vključuje le lutk, izdelanih za otroško zabavo**, temveč tudi lutke, ki služijo v *dekorativne* namene (**na primer:** okrasne lutke in *maskote*), za uporabo v lutkovnih in *marionetnih* gledališčih, pa tudi lutke kot *karikature* človeka.

Lutke so običajno izdelane iz: gume, plastične mase, tekstilnih materialov, voska, keramike, lesa, lepenke, papirne mase ali iz kombinacije teh materialov. **Lahko so sestavljene** iz več delov in opremljene z mehanizmi, ki **omogočajo gibanje** udov, glave, oči, pa tudi reprodukcijo človeškega glasu. Lahko so tudi oblečene.

Deli in pribor za lutke, ki se uvrščajo v to tarifno številko, **vključujejo:** glave, trupe, ude, oči (**razen** nevgrajenih steklenih očes iz **tar. št. 70.18**), mehanizme za obračanje oči, mehanizme za glas in druge mehanizme, lasulje, oblačila za lutke, obutev in klobuke.

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) glasbene skrinje z montiranimi podobami lutk (**tar. št. 92.08**),
- (b) "**svinčeni**" vojaki in podobno (**tar. št. 95.03**) in
- (c) lutke - manekeni in avtomati, ki se uporabljajo za **aranžiranje izložbenih oken** (**tar. št. 96.18**).

95.03 - DRUGE IGRAČE; ZMANJŠANI MODELI IN PODOBNI MODELI ZA IGRO, TUDI S POGONOM, SESTAVLJANKE, ZLOŽENKE (PUZZLES) VSEH VRST (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

- 9503.10 - Električni vlaki, vključno s tiri, signali in drugim priborom zanje
- 9503.20 - Kompleti zmanjšanih modelov za sestavljanje, tudi modeli s pogonom, razen tistih iz tar. podšt. 9503.10
- 9503.30 - Drugi kompleti konstrukcij in konstrukcijske igrače:
 - Igrače v obliki živali in drugih nečloveških bitij
- 9503.41 - - polnjene
- 9503.49 - - druge
- 9503.50 - Glasbila in glasbeni aparati v obliki igrač
- 9503.60 - Sestavljanke, zloženske
- 9503.70 - Druge igrače v kompletih ali na podlogah
- 9503.80 - Druge igrače in modeli z vdanim motorjem
- 9503.90 - Drugo

Ta tar. številka zajema igrače, namenjene predvsem za osebno zabavo (otrok ali odraslih). Vendar pa v to tar. številko **ne spadajo** igrače, ki jih je (zaradi njihove oblike ali sestavnih materialov) mogoče identificirati izključno kot igrače za živali, npr. za hišne ljubljence, uvrščajo se v svoje odgovarjajoče tarifne številke.

(A) **Vse igrače, ki niso vključene v tar. št. 95.01 in 95.02.** Številne med njimi so mehanske ali električne.

Sem se uvrščajo:

- (1) **Igrače v obliki živali ali nečloveških bitij**, **četudi** imajo pretežno človeške fizične lastnosti (na primer: *angeli, roboti, hudiči, pošasti*), **vključno** igrače v obliki živali in nečloveških bitij, ki se uporabljajo v *marionetnih gledališčih*.
- (2) **Pistolet - igrače in puške - igrače.**
- (3) **Konstrukcijske igrače** (kompleti *konstrukcij, gradbeni bloki* itd.).
- (4) **Vozila - igrače** (razen tistih iz tar. št. 95.01), vlaki (**vključno** električni), letala, ladje itd. in pribor zanje (na primer: *železniške proge, signali* itd.).
- (5) **Neelektrični motorji za igrače, parni stroji za igrače** itd..
- (6) **Igrače v obliki balonov, igrače - zmaji** itd..
- (7) **"Svinčeni" vojaki** in podobno, igrače v obliki **oborožitvenih predmetov**.
- (8) **Igrače v obliki športne opreme**, **vključno** opremo v kompletih (na primer: kompleti za *golf, tenis, strelstvo, biljard, palice za baseball, cricket, hokej*).
- (9) **Igrače v obliki orodja in pribora; otroški vozički z enim kolesom - samokolnica.**
- (10) **Igrače v obliki kinematografa, laterne magice** itd., **očala - igrače.**
- (11) **Igrače v obliki glasbenih instrumentov** (*klavirjev, trobent, bobnov, gramofonov, ustne harmonike, harmonike, ksilofona, glasbenih skrinj* itd.).
- (12) **Hiške in pohištvo, vključno posteljnino.**
- (13) **Servisi za čaj in kavo za lutke; igrače v obliki trgovin ipd., garniture kmetij** itd..

- (14) **Igrače - računala** (*abaki*).
- (15) **Šivalni stroji** - igrače.
- (17) **Vzgojne igrače** (**na primer:** garniture igrač za *kemijo, tiskanje, šivanje, pletenje*).
- (18) **Obroči, kolebnice, motki in palice za diablo, čigre in brenčalniki**, žoge (**razen** žog, ki se uvrščajo v **tar. št. 95.04 ali 95.06**).
- (19) **Knjige in listi, ki sestojijo pretežno iz slik**, igrač - iger in modelov **za izrezovanje in sestavljanje**, pa tudi knjige s pokončnimi in **gibljivimi podobami**, če imajo bistveno naravo igrač (**glej** komentarska pojasnila k **tar. št. 49.03**).
- (20) **Frnikole** (**na primer:** progaste steklenke kakršne koli oblike ali steklene krogle kakršne koli vrste, v paketih, za zabavo otrok).
- (21) **Majhne blagajne za denar** - igrače; ropotulje za dojenčke, lutke na vzmet ali pero, ki skočijo iz škatle, če se odpre, igrače - gledališki odri, s podobami ali brez njih itd..

Nekateri navedeni izdelki (igrače v obliki orožja, orodja, vrtnih orodij, "**svinčenih**" vojakov itd.) se pogosto pripravljajo v kompletih (setih).

Nekatere igrače (**na primer:** *električni likalniki, šivalni stroji, glasbeni instrumenti* itd.) **lahko** imajo omejeno "**uporabno**" vrednost, vendar se od pravih strojev skoraj vedno **razlikujejo** po velikosti in omejeni zmogljivosti.

Zbirke izdelkov, katerih posamezni predmeti bi se uvrščali v druge tarifne številke Nomenklature, **če bi se dobavljali ločeno**, se v to poglavje uvrščajo, če so pripravljeni v oblikah, ki nedvoumno nakazujejo njihovo uporabnost kot igrače (**na primer:** vzgojne igrače, **na primer:** kompleti za kemijo, šivalni kompleti itd.).

(B) Pomanjšani modeli in podobni modeli za igro.

Sem so vključeni modeli, ki se uporabljajo pretežno za igro ali zabavo, **na primer:** delovni in pomanjšani modeli ladij, letal, vlakov, cestnih vozil itd. in kompleti materialov in delov za izdelovanje takšnih modelov, **razen** tistih kompletov, ki imajo **naravo tekmovalnih iger** iz **tar. št. 95.04** (**na primer:** kompleti dirkalnih avtomobilov s svojimi stezami, ki se vklopijo tako, da je treba v aparat vreči kovanec ali žeton).

V to skupino **so vključene** tudi **reprodukcije izdelkov** v naravni velikosti ali povečane, **če** se uporabljajo za zabavo.

(C) Uganke (puzzles) vseh vrst.

Ta tarifna številka vključuje tudi prepoznavne dele in pribor za izdelke iz tega poglavja, ki so **pri-merni izključno ali pretežno** za uporabo s temi izdelki, in **če** niso izključeni z **Opombo 1** k temu poglavju.

Med te dele in pribor so vključeni:

- (1) **Mehanizmi za glasbene skrinje**, ki po svoji obliki, materialu, iz katerega so izdelani, in po preprostem vzorcu niso **primerljivi** z glasbenimi skrinjami iz **tar. št. 92.08**.
- (2) **Miniaturni batni motorji z notranjim zgorevanjem** in drugi motorji (**razen elektromotorjev iz tar. št. 85.01**), **na primer:** motorji za modele letal in ladij, za katere je med drugim značilna **majhna** delovna prostornina, **majhna** moč in **majhna** velikost.

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) barve, pripravljene za otroško uporabo (**tar. št. 32.13**),
- (b) modelirne paste, pripravljene za otroško zabavo (**tar. št. 34.07**),

- (c) otroške slikanice, **vključno** pobarvanke (**tar. št. 49.03**),
- (d) papir za preslikovanje (*dekalkomanija*) (**tar. št. 49.08**),
- (e) zvonci, gongi in podobni izdelki iz **tar. št. 83.06**,
- (f) igralne karte (**tar. št. 95.04**),
- (g) klobuki iz papirja, baloni, maske, umetni nosovi in podobno (**tar. št. 95.05**),
- (h) svinčniki in pastelke za otroško uporabo iz tarifne številke **96.09** in
- (ij) tablice in šolske table iz **tar. št. 96.10**

Komentar k tarifni podštevilki

Tarifna podštevilka 9503.70

Pri uvrščanju v **tarifno številko 95.03**, je treba upoštevati naslednje razlage:

- (i) "**Kompleti**"- **seti** sta **dva ali več različnih** tipov izdelkov (predvsem za zabavo), pripravljeni v istem pakiranju za prodajo na drobno brez prepakiranja. Preprost pribor ali **nepomembni** predmeti, ki omogočajo poenostavljeno uporabo artiklov, so prav tako lahko **vključeni**.
- (ii) "**Oprema**" sta **dva ali več izdelkov v istem pakiranju za prodajo na drobno brez prepakiranja**, ki so značilni za posamezen način rekreacije, dela, osebe ali poklica.

95.04 - IZDELKI ZA SEJEMSKES, NAMIZNE ALI DRUŽABNE IGRE VKLJUČNO S FLIPERJI, BILJARDI, POSEBNIMI MIZAMI ZA KAZINSKE IGRE IN OPREMO ZA AVTOMATSKA KEGLJIŠČA (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

9504.10 - Elektronske video igre za uporabo s TV sprejemnikom

9504.20 - Mize in pribor za biljard

9504.30 - Druge igre, ki se poženejo s kovancem, banknoto (papirni denar), žetonom ali podobnim predmetom, razen opreme za avtomatska kegljišča:

9504.40 - Igralne karte

9504.90 - Drugo

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (1) **Biljardne mize raznih vrst** (s podnožjem ali brez njega) in pribor zanje (**na primer**: biljardni kiji, stojala za kije, krogle, biljardna kreda, žogasti ali drsni označevalniki). Vendar pa so iz te tarifne številke **izključeni** mehanski števcji (v obliki valja in podobni) (**tar. št. 90.29**), merilniki z urinim mehanizmom za označevanje trajanja igre ali zneska za plačilo na podlagi tega časa (**tar. št. 91.06**) in police za odlaganje biljardnih kijev (uvrščajo se v **tar. št. 94.03** ali po materialu, iz katerega so izdelane).
- (2) **Video igre** (ki se **uporabljajo skupaj s televizijskim aparatom**, ali pa **ki imajo lasten zaslon**) in **druge** spretnostne igre in igre na srečo z *elektronskim pokazalnikom*.

(V to tarifno številko **so vključene** tudi video igre z elektronskimi igralnimi "**kartkami**" na katerih je fiksno vprogrmirana igra. "**Kartico**" se enostavno vstavi v posebno "**konzolo**", ki je

priključena preko vmesnika na televizijski sprejemnik ali računalniški monitor ali pa ima lasten prikazovalnik.)

- (3) **Mize in podobno pohištvo, ki je izdelano posebej za družabne igre** (**na primer:** mize s ploščo za igro dame).
- (4) **Posebne mize za igre v igralnicah** (**na primer:** za ruleto, za miniaturne konjske dirke itd.); *grebljice*, ki jih uporabljajo *krupjeji* za zbiranje žetonov itd..
- (5) **Namizni nogomet in podobne igre.**
- (6) **Avtomati, ki se vklapljujejo tako, da se vanje vrže kovanec ali žeton** in se uporabljajo v kioskih za zabavo, v *bifejih*, na sejnih itd., za spretnostne igre in za igre na srečo (**na primer:** stroji za vadbo streljanja s pištolo, mize za razne vrste kegljanja).
- (7) **Oprema za avtomatska kegljišča, vključno** oprema, ki je opremljena z motorji in *elektromehanskimi* napravami.

V smislu te tarifne številke izraz "**oprema za avtomatska kegljišča**" pomeni ne le opreme s keglji, razporejenimi v obliki **trikotnika**, temveč **tudi** druge vrste opreme (**na primer:** z razporeditvijo kegljev v obliki **kvadrata**).
- (8) **Rekviziti za igre s krogli in salonski cricket.**
- (9) **Kompleti dirkalnih avtomobilov z njihovimi stezami**, ki imajo naravo tekmovalnih iger.
- (10) **Table za ciljanje s puščicami** (*dartboards*) in **puščice za njih.**
- (11) **Igralne karte vseh vrst** (*bridge, tarok, "leksikon"* itd.).
- (12) **Šahovske plošče in figure, plošče in figure za damo, domino, mah-jong, halmo** (igra na plošči s 256 kvadratnimi polji), "*človek ne jezi se*", *mikado* itd..
- (13) **Določen pribor, ki je skupen določenemu številu iger iz te tarifne številke, na primer:** kocke, škatle za kocke, žetoni, označevalniki adutov, posebno izdelani prti za igre (**na primer:** za ruleto).

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) stroji in aparati, ki izpolnjujejo pogoje iz **Opombe 5 (A) k 84. poglavju**, vključno tisti, ki jih je **mogoče programirati** za *video igre* (**tar. št. 84.71**),
- (b) kvartopirske mize iz **94. poglavja** in
- (c) *zlo'enke-puzzels* (**tar. št. 95.03**).

95.05 - PRAZNIČNI, KARNEVALSKI ALI DRUGI IZDELKI ZA RAZVEDRILO, VKLJUČNO S ČAROVNIŠKIMI TRIKI IN PODOBNO (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

9505.10 - Izdelki za božične praznike

9505.90 - Drugo

V to tarifno številko so **vključeni:**

- (A) **Praznični, pustni in drugi izdelki za razvedrilo**, ki so glede na njihov namen izdelani pretežno iz manj vzdržljivih materialov.

Med te izdelke so **vključeni:**

- (1) **Okraski, na primer:** vsakovrstni venci, *kitajski lampijoni* itd., kot tudi razni dekorativni izdelki iz papirja, kovinske folije, steklenih vlaken itd., za božične in novoletne jelke (**na primer:** bleščice, zvezde, krogle in snežinke), umetni sneg v obliki razpršilnih doz, barvaste krogle, zvončkljajoči lampijoni itd.. **Okraski za pecivo** in podobni dekorativni izdelki (**na primer:** živali, zastavice), ki so **tradicionalno povezani** z določenimi festivali in prireditvami, se prav tako uvrščajo v to tarifno številko.
- (2) **Izdelki, ki se tradicionalno uporabljajo za božične in novoletne slovesnosti, na primer:** umetne božične jelke (**včasih** so zložljive), jaslice, božične nogavice in imitacije lesenih božičnih dreves.
- (3) **Izdelki za smešno ali zabavno maskiranje, na primer:** maske, umetna ušesa in nosovi, umetne brade in brki (**ki niso lasuljarski izdelki iz tarifne številke 67.04**) in klobuki iz papirja. Vendar so iz te tarifne številke **izključeni** izdelki za maskiranje iz tekstilnega materiala, ki se uvrščajo v **61. in 62. poglavje**.
- (4) **Žoge za metanje iz papirja ali vate, papirnate zastavice (pustni trakovi), lepenkaste trobente, baloni, konfeti, pustni dežniki, "umetni špageti", ki brizgajo iz pršilne doze itd..**

Iz te tarifne številke so **izključeni** kipci in kipi, ki se uporabljajo za dekoracijo svetišč (**uvrščajo se po materialu**).

- (B) **Pribor za čarovniške trike in norčije, na primer:** igralne karte, mize, paravani (zasloni) in kontejnerji, ki so izdelani posebej za **izvajanje čarovniških trikov**; izdelki za norčije, **na primer:** kihalni prašek, bonboni presenečenja, curki na gumbe in "japonsko cvetje".

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) naravne božične in novoletne jelke (**6. poglavje**),
- (b) sveče in svečke za okraševanje božičnih in novoletnih jelk (**tar. št. 34.06**)
- (c) embalaža iz plastične mase ali papirja, ki se uporablja ob prazničnih priložnostih, **se uvršča po materialu**, iz katerega je izdelana (**na primer:** v **39.** ali **48. poglavje**).
- (d) podstavki za božične in novoletne jelke (**uvrščajo se po materialu**, iz katerega so izdelani),
- (e) tekstilne zastave ali zastavice iz **tar. št. 63.07** in
- (f) električni okrasni v obliki vencev vseh vrst (**tar. št. 94.05**).

95.06 - IZDELKI IN OPREMA ZA SPLOŠNO FIZIČNO POČUTJE, TELOVADBO, ATLETIKO, DRUGE ŠPORTE (VKLJUČNO ZA NAMIZNI TENIS) IN IGRE NA PROSTEM, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU V TEM POGLAVJU; PLAVALNI BAZENI IN BAZENI ZA OTROKE (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

- Smuči za sneg in druga smučarska oprema za sneg:

9506.11 - - smuči

9506.12 - - smučarske vezi

9506.19 - - drugo

- Vodne smuči, jadralne deske in druga oprema za športe na vodi:

9506.21 - - jadralne deske

9506.29 - - drugo

- Palice za golf in druga oprema za golf:

- 9506.31 - - palice
- 9506.32 - - žogice
- 9506.39 - - drugo
- 9506.40 - Proizvodi in oprema za namizni tenis
 - Loparji za tenis, badminton in podobno, s strunami ali brez njih:
- 9506.51 - - loparji za tenis na travi, z mrežo ali brez nje
- 9506.59 - - drugo
 - Žoge, razen žogic za golf in žogic za namizni tenis:
- 9506.61 - - žogice za tenis na travi
- 9506.62 - - napihljive
- 9506.69 - - druge
- 9506.70 - Drsalke in kotalke, vključno s čevlji s pritrjenimi drsalkami ali kotalkami
 - Drugo:
- 9506.91 - - izdelki in oprema za telovadbo, fizične vaje in atletiko:
- 9506.99 - - drugo

V to tarifno številko so vključeni:

(A) **Izdelki in oprema za splošno fizično počutje, telovadbo ali atletiko.**

Na primer:

Palice in obroči za trapeze; gredi in bradlje; telovadne gredi; konji za preskakovanje, koze; odskočne deske; vrvi za plezanje; stenske lestve; stenske palice za plezanje (ripstoli); grmade; telovadne žoge; medicinske žoge; oprema za veslanje, za vožnjo koles in druga vadbena oprema; ročna raztezala (*ekspanderji*), startni bloki; ovire, podstavki in stojala za skakanje; drogovci za skakanje; telovadne blazine; kopja; diski; kladiva; kroglice za metanje; žoge in vreče za udarjanje, oprema za boksarske ali borilne ringe; stene za obvladovanje ovir.

(B) **Rekviziti za druge športe in igre na odprtem (razen igrač, dobavljenih posamezno ali v kompletih iz tar. št. 95.03).**

Na primer:

- (1) Smuči za sneg in druga smučarska oprema za sneg (**na primer:** vezi, zaviralniki, palice).
- (2) Vodne smuči, deske za vožnjo na valovih, jadrane deske in druga oprema za vodne športe, potapljaške ploščadi, plavuti za potapljače in maske, ki se uporabljajo brez jeklenk s kisikom ali s stisnjenim zrakom, ter navadne cevi za dihanje pod vodo (znane kot "*Snorkel*") za plavalce in potapljače.
- (3) Palice in druga oprema za golf, **na primer:** žogice in čaše za golf.
- (4) Izdelki za namizni tenis, **na primer:** mize (z nogami ali brez njih), palice, žogice in mreže.
- (5) Loparji za *tenis*, *badminton* in podobni loparji (loparji za "*squash*") s strunami ali brez njih.
- (6) Žoge, **razen** žogic za golf in za namizni tenis, **kot so:** žoge za tenis, nogomet, *rugby* in podobne žoge (vključno njihove zračnice in zunanji plašči), žoge za *vaterpolo*, košarko in podobne žoge za napihovanje, žoge za *cricket*.

- (7) Drsalka in kotalke, **vključno** čevlji s pritrjenimi drsalkami ali kotalkami.
- (8) Palice za hokej, za *cricket*, za "*lacrosse*") itd; lopatice za *peloto*; hokejski paki; diski za kegljanje na ledu.
- (9) Mreže za razne igre (za tenis, badminton, odbojko, nogomet, košarko itd.).
- (10) Oprema za mečevanje; *florete*, sablje, meči in njihovi deli (**na primer:** rezila, ščitniki, ročaji in zaščitne konice) itd..
- (11) Športna strelska oprema, **na primer:** loki, puščice, mete, "*paint-ball*" krogle itd. (**razen** takih izdelkov in opreme, ki ima naravno orožja iz **93. poglavja**).
- (12) Oprema, ki se uporablja na otroških igriščih (**na primer:** gugalnice, tobogani, zibelke itd.).
- (13) Varovalna oprema za športe in igre, **na primer:** maske in plastroni za mečevanje, ščitniki za komolce in kolena, zaščitne blazinice za *cricket*, ščitniki za goleni.
- (14) Drugi izdelki in oprema, **na primer:** rekviziti za krovni tenis, za metanje diska, za borbe, kotalke z desko za obe nogi, vpenjalne naprave za loparje, palice za *cricket* in polo, *bumerangi*, palice za led, glinasti golobi, naprave za izstreljevanje glinastih golobov, *bobi*, sani brez sanic (*nizke sani*) in podobna vozila **brez motorja** za drsenje po snegu ali ledu.

(C) Plavalni bazeni in bazeni za čofotanje za odrasle in otroke.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) strune za teniške in druge loparje (**39. poglavje, tar. št. 42.06 ali oddelek XI**),
- (b) športne torbe in drugi *kontejnerji* iz **tar. št. 42.02, 43.03 ali 43.04**,
- (c) športne rokavice (**pretežno tar. št. 42.03**),
- (d) mreže za ograjevanje in mreže za nošnjo nogometnih žog, žogic za tenis itd. (**pretežno tar. št. 56.08**)
- (e) športna oblačila iz tekstila (**61. in 62. poglavje**),
- (f) jadra za plovila, jadrnalne deske in kopenska vozila iz **tar. št. 63.06**,
- (g) športna obutev (**razen** čevljev za drsanje s pritrjenimi drsalkami ali kotalkami) iz **64. poglavja** in športna pokrivala za glavo iz **65. poglavja**,
- (h) palice, biči, korobači in podobni izdelki (**tar. št. 66.02**) in njihovi deli (**tar. št. 66.03**),
- (ij) športna plovila (kot sta **na primer:** *kanu* in *skif*) in športna vozila (**razen** bobov, sani, toboganov in podobnih izdelkov) iz **Oddelka XVII**,
- (k) potapljaška očala in druga zaščitna očala (**tar. št. 90.04**),
- (l) *elektromedicinski* aparati in drugi instrumenti in naprave iz **tar. št. 90.18**,
- (m) *mehanoterapevtski* aparati (**tar. št. 90.19**),
- (n) **dihalni aparati**, ki se uporabljajo skupaj z jeklenkami s kisikom ali stisnjenim zrakom (**tar. št. 90.20**),
- (o) časovne merilne naprave za športne namene iz **91. poglavja** in
- (p) rekviziti za kegljanje vseh vrst (**vključno** oprema za avtomatska kegljišča) in druga oprema za družabne, namizne in sejemske igre (**tar. št. 95.04**).

95.07 - PALICE, TRNKI IN DRUG PRIBOR ZA RIBOLOV; MREŽE ZA ZAJEMANJE ULOVLJENIH RIB; MREŽE ZA METULJE IN PODOBNE MREŽE; UMETNE PTICE ZA VABO (RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 92.08 IN 97.05) IN PODOBNI REKVIZITI ZA LOV IN STRELSTVO (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

6507.10 - Palice za ribolov

9507.20 - Trnki, tudi na vrvicah ali ne

9507.30 - Škripci za ribolov

9507.90 - Drugo

V to tarifno številko so vključeni:

- (1) **Ribiški trnki vseh vrst** (~~na primer:~~ z enim ali več kavli) in velikosti. Običajno so iz jekla, lahko pa so tudi iz *brona, kositrirani, posrebreni* ali *pozlačeni*.
- (2) **Ročne mreže za dvigovanje naloavljenih rib, mreže za metulje in podobne mreže.** Običajno sestojijo iz mrež žepastih oblik, ki so izdelane iz tekstilne preje ali motvoza v žičnem okvirju in pritrjene na ročaj v obliki palice.
- (3) **Ribiške palice in ribiški pribor.** Ribiške palice so lahko različno dolge in iz **različnih materialov** (iz bambusa, lesa, kovine, steklenih vlaken ali ogljikovih vlaken kombiniranih s plastičnimi masami itd.). **Lahko sestojijo** iz enega ali več sestavnih delov. Ribiški pribor sestoji iz škripca in iz *fitinga* za pritrjevanje škripca, umetne vabe (~~na primer:~~ imitacija ribe, muhe, insekta ali črva) in trnka s tanko vabo. V tem priboru so tudi **lažne** vabe, ribiški stroki (**nanizani trnki na vrvici**) s svincem, plovci iz plute, stekla, peresnih tulcev, puha itd., okvirji za navijanje strokov, avtomatski "**tolkači**", montirani ribiški obroči (**razen** montiranih obročov iz dragega ali poldragega kamna), svinec in zvonci za palice.
- (4) **Nekateri lovski in strelski rekviziti, na primer: "ptice" za privabljanje** (vendar so **izključeni** proizvodi za klicanje vseh vrst (**tar. št. 92.08**) ali nagačene ptice iz **tar. št. 97.05**) in ogledala za privabljanje ptic.

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) perje za izdelovanje umetnih kril (**tar. št. 05.05** ali **67.01**),
- (b) preje, monofilamenti, vrv, naravna in umetna čreva, narezani na določene dolžine, **vendar nekonfekcionirani** v ribiške stroke, ki imajo že montirane trnke ali vabe (**39. poglavje, tar. št. 42.06** ali **oddelek XI**),
- (c) športne torbe in drugi kontejnerji (~~na primer:~~ toki za ribiške palice in torbe za ulovljeno divjad) iz **tar. št. 42.02, 43.03** ali **43.04**,
- (d) nemontirani obroči (**uvrščajo se v ustrezne tarifne številke**),
- (e) pasti, zanke itd. (**uvrščajo se po materialu, iz katerega so izdelane**) in
- (f) glinasti golobi- za športna lovska tekmovanja (**tar. št. 95.06**).

95.08 - VRTILJAKI, GUGALNICE, STRELIŠČA IN DRUGI SEJEMSKI PREDMETI ZA RAZVEDRILO; POTUJOČI CIRKUSI IN POTUJOČI ZVERINJAKI; POTUJOČA GLEDALIŠČA (VKLJUČNO Z DELI IN PRIBOROM)

9508.10 - Potujoči cirkusi, potujoči zverinjaki

9508.90 - Drugo

Proizvodi za sejmsko razvedrilo, potujoči cirkusi, potujoče menažerije in potujoča gledališča se uvrščajo v to tarifno številko **če** vsebujejo vse osnovne naprave, ki so potrebne za njihovo normalno delovanje. V to tarifno številko se uvrščajo tudi blago ali sredstva, ki tvorijo **pomožno opremo**, vendar **če** se **dobavljajo skupaj** in kot komponente teh raznih sejmskih razvedril, čeprav bi se takšno blago (*če bi bilo dobavljeno posebej*), uvrščalo v **druge tarifne številke** Nomenklature (**na primer:** šotori, živali, glasbila, *elektroenergetske* naprave, motorji, osvetljevalna oprema, sedeži, orožje in strelivo itd.).

V skladu z določili **Opombe 1** k temu poglavju, se izdelki, ki jih je mogoče prepoznati kot izdelke, namenjene **izključno kot deli in pribor** blaga za sejmsko razvedrilo (**na primer:** gondole za vrtiljake, tobogani) prav tako uvrščajo v to tarifno številko.

Izdelki za sejmsko razvedrilo, ki se uvrščajo v to tarifno številko, so:

- (1) Vrtiljaki vseh vrst.
- (2) Avtodromi.
- (3) Vodni tobogani.
- (4) Sejmske miniaturne železnice.
- (5) Gugalnice z gondolami.
- (6) Strelišča in stojnice za ciljanje s koluti itd.
- (7) Labirinti.
- (8) Naprave za prikaz naravnih pojavov, prikazni, čudes, smešnih ljudi itd.
- (9) Naprave za igre **na srečo**.

(V to tarifno številko so **vključene** tudi **potujoče elektronske video-naprave za simulacije voženj** (**na primer:** z avionom, ladjo, terenske vožnje ipd). Narejene so kot **zaprte kabine** v katero gre lahko 5-10 ljudi (ali več), ki imajo, poleg velikega video-projekcijskega platna ali ekrana, "surround zvoka", vgrajene **hidravlične naprave** za sinhrono premikanje kabine tako, da gledalci dobijo vtis (občutek) premikanja skupaj s sliko na ekranu.)

Iz te tarifne številke so **izključeni:**

- (a) potujoče stojnice za prodajo blaga (slaščičarskih in drugih izdelkov itd.) za reklamo in za vzgojne in druge razstave,
 - (b) traktorji in druga vozila, **vključno** prikolice, **razen tistih**, ki so posebej izdelane za sejme in, ki predstavljajo del izdelkov za sejmsko razvedrilo (**na primer:** prikolice, ki služijo kot podstavki vrtiljakov),
 - (c) stroji za zabavo na kovanec ali žeton (**tar. št. 95.04**) in
 - (d) blaga, ki se podeljujejo, **kot nagrade** (uvrščajo v ustrezne tarifne številke Nomenklature).
-

RAZNI PROIZVODI

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) svinčniki za kozmetične in toaletne namene (**33. poglavje**);
 - (b) izdelki iz **66. poglavja** (npr. deli dežnikov in palic);
 - (c) imitacije nakita (**tar. št. 71.17**);
 - (d) deli z močnostjo splošne rabe, definirani v 2. opombi k XV. oddelku, iz navadnih kovin (XV. oddelek) ali podobni izdelki iz plastičnih mas (**39. poglavje**);
 - (e) noži in drugi izdelki iz **82. poglavja**, z držaji ali drugimi deli iz materiala za rezljanje ali oblikovanje; **tar. št. 96.01 ali 96.02** pa obsegata posebej dobavljene držaje ali druge dele takih proizvodov;
 - (f) proizvodi iz **90. poglavja** (npr. okviri za očala, **tar. št. 90.03**), peresa (z držalom) za vlečenje črt (**tar. št. 90.17**) ali specialne zobozdravniške ščetke ali ščetke za medicinske, kirurške ali veterinarske namene (**tar. št. 90.18**);
 - (g) proizvodi iz **91. poglavja** (npr. ohišja za ure);
 - (h) glasbila, njihovi deli in pribor (**92. poglavje**);
 - (ij) proizvodi iz **93. poglavja** (orožje in deli);
 - (k) proizvodi iz **94. poglavja** (npr. pohištvo, svetilke in svetila);
 - (l) proizvodi iz **95. poglavja** (igrače, rekviziti za igre in šport);
 - (m) umetniška dela, zbirateljski artikli ali starine (**97. poglavje**).
2. V tar. št. 96.02 so z izrazom "**material rastlinskega ali mineralnega izvora za rezljanje**" mišljeni:
 - (a) trdi sadeži, pečke, lupine in podoben material rastlinskega izvora za rezljanje (npr. vrste koroz in dum);
 - (b) jantar, morska pena, aglomerirani jantar in aglomerirana morska pena, gagat in mineralni nadomestki za gagat.
3. V tar. št. 96.03 so z izrazom "**pripravljeni šopi in snopi za metle in ščetke**" mišljeni samo nemontirani šopi in snopi iz živalske dlake, rastlinskih vlaken in drugega materiala, ki so pripravljeni tako, da se brez delitve iz njih napravi metla ali ščetka ali zahtevajo samo manjšo dodelavo, kot je prirezovanje vrhov, da bi bili pripravljeni za vdelavo.
4. Izdelki iz tega poglavja, razen iz tar. št. 96.01 do 96.06 ali 96.15, se uvrščajo v to poglavje ne glede na to, ali so ali niso popolnoma ali delno sestavljeni iz plemenitih kovin ali kovine, platinirane s plemenito kovino, iz naravnih ali kultiviranih biserov, dragih ali poldragih kamnov (naravnih, sintetičnih ali rekonstruiranih). Tar. št. 96.01 do 96.06 in 96.15 pa obsegajo izdelke, v katerih so naravni ali kultivirani biseri, dragi ali poldragi kamni (naravni, sintetični ali rekonstruirani), plemenita kovina ali kovina, platinirana s plemenito kovino, samo manjši sestavni del.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje **vključuje** materiale za rezbarjenje in oblikovanje proizvodov iz teh materialov, metle, krtače, sita, pozamanterijsko blago, pisalni pribor in pisarniško opremo, nekatere kadilske pripomočke, toaletne izdelke in razne druge izdelke, ki niso bolj natančno zajeti v drugih tarifnih številkah Nomenklature.

Izdelki, opisani v **tarifnih številkah 96.07 do 96.14 in 96.16 do 96.18** so lahko v celoti ali deloma izdelani iz naravnih ali kultiviranih biserov, iz dragega ali poldragega kamenja (naravnega, sintetičnega, rekonstruiranega) ali iz plemenite kovine ali iz navadne kovine, *platirane* s plemenito kovino. **Vendar** pa imajo lahko proizvodi iz **tarifnih števil 96.01 do 96.06 in iz tarifne številke 96.15** takšne materiale vgrajene le v obliki neznatnih sestavnih delov.

96.01 - SLONOVA KOST, KOST, ŽELVOVINA, ROGOVI, ROGOVI JELENOV, KORALE, BISEROVINA IN DRUGI MATERIALI ŽIVALSKEGA IZVORA ZA REZLJANJE, OBDELANI, IN IZDELKI IZ TEH MATERIALOV (VKLJUČNO Z IZDELKI, DOBLJENIMI Z OBLIKOVANJEM)

9601.10 - Obdelana slonova kost in izdelki iz slonove kosti

9601.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje** obdelane materiale živalskega porekla (**razen** materialov, naštetih v **tarifni številki 96.02**). Ti materiali so obdelani pretežno z *rezbarjenjem* ali *rezanjem* . Večina teh materialov je mogoče tudi oblikovati.

V smislu te tarifne številke izraz " **obdelani** " pomeni materiale, ki so izpostavljeni nadaljnji obdelavi po **preprostem** prepariranju, ki ga dovoljuje tarifna številka ustrezne surovine. (**glej** komentar k **tar. številkam 05.05 do 05.08**).

Glede na to ta tarifna številka vključuje:

Dele slonove kosti, kosti, želvovino, rogove, parogove, korale, biserovino itd. v obliki listov, plošč, palic itd., narezane v določene oblike (**vključno** kvadratne ali pravokotne), polirane ali kako drugače obdelane z vrtanjem, brušenjem, mletjem, struženjem, rezkanjem itd..

Vendar pa so deli , ki jih je mogoče prepoznati kot dele kakšnih izdelkov, iz te tarifne številke **izključeni** , če so bolj specifično zajeti v kakšni drugi tarifni številki Nomenklature. Glede na to se , plošče za klaviature in plošče za vstavljanje v **kopita** ognjenega orožja uvrščajo v **tarifno številko 92.09** in **93.05** .

Vendar pa se obdelani materiali, ki jih **ni mogoče** prepoznati kot dele izdelkov, uvrščajo v to tarifno številko (**na primer:** navadni koluti, vstavni trakovi ali plošče, ali pa trakovi in plošče za naknadno izdelavo klavirskih tipk).

Če so obdelani ali v obliki gotovih izdelkov, se v to tarifno številko uvrščajo:

- (I) **Slonovina** . V Nomenklaturi štejejo za " **slonovino** ": okli slona, povodnega konja, mroža, kita samoroga in divjega prašiča, rogovi nosoroga in zobje vseh živali (**glej opombo št. 3 k 5. poglavju**);
- (II) **Kosti, trdni deli telesa številnih živali** , ki so obdelani v glavnem **samo z rezanjem** .
- (III) **Želvovina** , ki se pridobiva skoraj **izključno iz želv** . Želvovina je rumenkaste, rjave ali črne barve in je primerna za plastično oblikovanje ter **pri segrevanju zelo raztegljiva** . Ko se ohladi, zadrži dobljeno obliko.

- (IV) **Rogovi in jelenovi rogovi, dobljeni s čel prežvekovalcev** (sredica rogov se ne uporablja kot material za rezbarjenje in oblikovanje, temveč pa skoraj izključno **le v proizvodnji želatine**).
- (V) **Naravne korale** (t.j. *apnenčasta* okostja morskih polipov) in *aglomerirane* korale.
- (VI) **Biserovina - svetleča**, prelivajoča se prevleka nekaterih školjk. Njena površina **daje videz** valovanja, čeprav je popolnoma gladka.
- (VII) **Kopita, nohti, kremplji in kljuni**.
- (VIII) **Kitova kost in podoben material, dobljen iz morskih sesalcev**.
- (IX) **Peresni tulci**.
- (X) **Oklepi rakov in mehkužcev**.

V to tarifno številko so vključeni:

(A) **Obdelani materiali živalskega izvora za rezbarjenje.**

Materiali za rezbarjenje, navedeni v tej tarifni številki, se vanjo uvrščajo, če so izpostavljeni nadaljnjim postopkom obdelave (**po čiščenju ali struženju, preprostem žaganju** zaradi odstranjevanja nepotrebnih delov, rezanju, ki mu sledi grobo rezkanje, in v nekaterih primerih tudi po beljenju, ravnanju, obrezovanju ali sekanju).

V skladu s tem je želvovina iz te tarifne številke **izključena**, če ni izpostavljena nobenim drugim obdelavnim postopkom, razen ravnanju in poravnavanju površine (slednji postopek je **izjema**, saj se neobdelana želvovina skoraj vedno uvaža v ploščah neenake debeline in z izbočeno površino) (**glej komentar k tar. št. 05.07, del pod (B)**). Podobno so iz te tarifne številke **izključene** tudi korale, s katerih je odstranjena le zunanja skorja (**tar. št. 05.08**).

Sem **so vključeni** tudi oblikovani izdelki **katere koli oblike**, ki so izdelani iz lupin, plošč ali krempljev iz želvovine, ali pa iz *rekonstruiranih* materialov, dobljenih iz prahu ali odpadkov kakršnega koli rezbarskega materiala iz te tarifne številke.

Ena izmed lastnosti želvovine je, da jo je s segrevanjem mogoče spojiti **brez uporabe** kakršnega koli posebnega veziva. Prednost te lastnosti je v tem, da je s spajanjem tankih luskin mogoče dobiti razmeroma debele plasti, pa tudi gotove izdelke. **Značilnost rogov je**, da postanejo s segrevanjem mehki, da se lahko ravnaajo in sploščijo in spremenijo v testasto stanje. Zaradi tega jih je mogoče obdelovati z oblikovanjem na enak način kot želvovino.

Polirane ali nepolirane krožne ploščice, ki nimajo lastnosti nedokončanih gumbov (**glej komentar k tar. št. 96.06**) in *Jeruzalemski biseri* (biseri nepravilnih oblik iz biserovine, ki so samo preluknjani, **vendar** nepolirani, nesortirani in naprej ne obdelani) se v to tarifno številko uvrščajo, **četudi so** začasno nanizani v nize.

(B) **Gotovi proizvodi iz materialov za rezbarjenje živalskega izvora.**

V to skupino so vključeni:

- (1) Škatle za cigarete, tobačnice, pudernice, sponke, spone, škatle za ličila.
- (2) Držala za telesa krtač, **dobavljena posebej**.
- (3) Raznovrstne škatle, bombonere, zaščitni pokrovi za ure.
- (4) **Ročaji za:** *orodja, nože, vilice, britve itd.* iz **82. poglavja, dobavljeni posebej**.
- (5) Noži za papir, noži za odpiranje pisem, označevalniki strani v knjigah.
- (6) Okvirji za slike, risbe itd..
- (7) Knjižne platnice.

- (8) Izdelki za religiozno uporabo.
- (9) Kvačke in pletilke.
- (10) Majhni okrasni predmeti (**na primer:** *bižuterija*, izrezbarjeni predmeti, **razen** tistih iz **tar. št. 97.03**).
- (11) Žlice za obuvanje čevljev.
- (12) Namizni pribor, **na primer:** stojala za nože, majhne žličke in obroči za *serviete*.
- (13) Rogovi in jelenovi rogovi (*parogovi*), montirani za okrasne namene (*lovske trofeje* itd.).
- (14) Kamni in predmeti z vrezbarjenim okrasom (*intarzije*), **razen** tistih, ki predstavljajo nakit.

V to tarifno številko se uvrščajo tudi proizvodi, izdelani **iz posebnih oklepov**, in proizvodi (**na primer:** zobotrebcu in posebne konice za cigare), izdelani iz peresnih tulcev. **Vendar** pa so iz te tarifne številke **izključeni** peresni tulci, ki so samo narezani na določene dolžine, naprej pa niso obdelani (**tar. št. 05.05**) in pa peresni tulci, **pripravljeni** za uporabo kot ribiški plovčki (**tar. št. 95.07**).

Izdelki, ki so **prevlečeni** z rezbarskimi materiali živalskega **porekla**, ali pa je tak material vanje vstavljen, se uvrščajo v to tarifno številko, **če** prevleka ali vstavek dajeta proizvodu **glavno lastnost**. **Tak primer** je lahko z lesenimi škatlami, skrinjicami itd., ki imajo prevleko ali vstavek iz slonove kosti, kosti, želvovine ali roževine.

Iz te tarifne številke so **izključeni** še:

- (a) izdelki iz **66. poglavja** (**na primer:** deli dežnikov, sončnikov, palic itd., **na primer:** ročaji, palice in konice),
- (b) uokvirjena steklena ogledala (**tar. št. 70.09**),
- (c) izdelki iz rezbarskega materiala živalskega **porekla**, ki so sestavljeni delno iz plemenitih kovin ali iz kovin, *platiranih* s plemenito kovino ali iz naravnih ali kultiviranih biserov, iz dragega ali poldragega kamenja (naravnega, sintetičnega, rekonstruiranega) (**71. poglavje**). **Vendar** pa so takšni izdelki **vključeni** v to tarifno številko, če predstavljajo naravne ali kultivirane bisere, drago ali poldrago kamenje (naravno, sintetično ali rekonstruirano) ali plemenite kovine ali kovine, prevlečene s plemenito kovino, **le neznatni** sestavni del tega izdelka (**na primer:** monogrami, inicialke, okovje, robovi itd.),
- (d) imitacije nakita (**tar. št. 71.17**),
- (e) nožarski in drugi izdelki iz **82. poglavja** z ročaji ali drugimi deli iz rezbarskega materiala ali iz materiala za oblikovanje; **vendar** pa **ostanejo** ti ročaji in deli, v tej tarifni številki, če so **dobavljeni posebej**.
- (f) izdelki iz **90. poglavja** (**na primer:** daljnogledi, okvirji in deli okvirjev za očala, ščipalnice, lornjoni in podobno),
- (g) izdelki iz **91. poglavja** (**na primer:** ohišja za ure). Zaščitni pokrovi za ure se uvrščajo v to tarifno številko,
- (h) izdelki iz **92. poglavja**, (**na primer:** glasbila in njihovi deli (lovski rogovi, klavirske tipke in tipke za harmoniko, vijaki, kobilice itd.),
- (i) izdelki iz **93. poglavja** (**na primer:** deli orožja),
- (k) izdelki iz **94. poglavja** (**na primer:** pohištvo, svetilke in svetila),
- (l) izdelki iz **95. poglavja** (igrače, rekviziti za igro in šport),
- (m) izdelki iz **tar. št. 96.03** (**na primer:** metle in krtače) in **96.04**. **Vendar** pa se v to tarifno številko uvrščajo **posebej dobavljeni** ročaji in telesa krtač,
- (n) izdelki iz **tar. št. 96.05, 96.06, 96.08, 96.11 ali 96.13 do 96.16** (na primer: gumbi in nedokončani gumbi, nalivniki, ročaji za peresa (peresniki), pipe za kajenje, glave pip, cevi pip, nastavki za cigare, cigarete in njihovi deli, glavniki) in
- (o) izdelki iz **97. poglavja** (**na primer:** izvirni kipi in skulpture; predmeti iz **zbirk** **zoološke vrednosti**).

96.02 - OBDELANI MATERIALI RASTLINSKEGA ALI MINERALNEGA IZVORA, ZA REZLJANJE, IN IZDELKI IZ TEH MATERIALOV; IZDELKI, OBLIKOVANI ALI IZREZLJANI IZ VOSKA, STEARINA, NARAVNE GUME ALI NARAVNE SMOLE ALI IZ MASE ZA MODELIRANJE, IN DRUGI OBLIKOVANI ALI REZLJANI IZDELKI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU; OBDELANA, NEUTRJENA ŽELATINA (RAZEN ŽELATINE, KI SE UVRŠČA V TAR.ŠT. 35.03) IN IZDELKI IZ NEUTRJENE ŽELATINE

Izraz "obdelani", ki je opredeljen v druge odstavku komentarja k **tarifni številki 96.01** se uporablja *mutatis mutandis* tudi na za tarifno številko (**glej** tudi komentarska pojasnila k **tarifnim številkam 14.04, 15.21, 25.30, 27.14, 34.04, 34.07, 35.03**).

(I) OBDELANI REZBARSKI MATERIALI RASTLINSKEGA ALI MINERALNEGA POREKLA IN IZDELKI IZ TEH MATERIALOV

(A) Obdelani rezbarski materiali rastlinskega porekla.

V to skupino so **vkjučeni** obdelani rezbarski materiali rastlinskega **porekla**, ki so navedeni v **Opombi 2 (a)** k temu poglavju.

Med te materiale so vkjučeni:

Korožo (znan tudi kot "rastlinska slonova kost"), orehi palme "dum" in podobni orehi drugih palm (*tahiti, palmira* itd.), kokosova lupina, semena trsja vrste "*Canna indica*" ("*Indian shot*"), semena "*bisernega drevesa*" (*Abrus precatorius*), datljeve koščice, koščice oliv, semena palme "*paissava*" in rožičev. Sem se uvrščajo **tudi izdelki**, dobljeni z oblikovanjem prahu rezbarskih materialov rastlinskega porekla.

(B) Obdelani rezbarski materiali mineralnega porekla.

V to skupino so **vkjučeni** obdelani rezbarski materiali mineralnega porekla, ki so navedeni v **Opombi 2 (b)** k temu poglavju.

Ta tarifna številka **ne vključuje** naslednjih izdelkov, ki se **uvrščajo v tar. št. 25.30**:

- (i) grobi bloki ali kosi morske pene ali jantarja in
- (ii) *aglomerirana* morska pena in *aglomeriran* jantar, dobljen iz odpadkov od naravne morske pene in iz odpadkov jantarja z *aglomeriranjem* ali oblikovanjem v plošče, palice, palčke in v podobne oblike, ki so po oblikovanju **neobdelane**.

(C) Izdelki iz rezbarskih materialov rastlinskega ali mineralnega porekla.

V skladu z **izključitvami**, podanimi v nadaljevanju, so **vkjučeni v to skupino** rezbarski izdelki rastlinskega ali živalskega **porekla**, **na primer:**

- (i) Majhni okrasni predmeti (**na primer:** kipci),
- (ii) Majhni predmeti, **na primer:** škatle in kovčki.
- (iii) Koluti, polirani ali nepolirani (**razen** nedokončanih gumbov - **glej** komentar k tarifni številki **96.06**).

(II) IZREZBARJENI ALI OBLIKOVANI IZDELKI IZ VOSKA, STEARINA, NARAVNE GUME ALI NARAVNE SMOLE ALI IZ MODELIRNE MASE TER DRUGI OBLIKOVANI ALI IZREZBARJENI IZDELKI, KI DRUGJE V NOMENKLATURI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI; OBDELANA IN NESTRJENA ŽELATINA IN IZDELKI IZ NESTRJENE ŽELATINE

V to skupino so **vkjučeni** na eni strani oblikovani in **izrezbarjeni** izdelki iz raznih materialov, če niso navedeni in ne zajeti v drugih tarifnih številkah te Nomenklature (**na primer:** izdelki iz trde plastične mase - **39. poglavje**, ali izdelki iz *ebonita* - **40. poglavje**). Na drugi strani pa se v to tarifno številko uvrščajo **obdelana nestrjena želatina in izdelki iz nje** (razen izdelkov, ki se uvrščajo v tarifno številko **35.03** ali v **49. poglavje**).

Izraz "**oblikovani izdelki**" pomeni izdelke, oblikovane v obliko, ki ustreza njihovem namenu. Na drugi strani pa se v to tarifno številko **ne uvrščajo** materiali, ki so oblikovani v bloke, kocke, plošče, palice itd., pa **tudi tisti** z vtisnjenimi oblikami, nastalimi med oblikovanjem ne.

V skladu z izključitvami v nadaljevanju, se v to tarifno številko uvrščajo:

- (1) Oblikovani ali izrezbarjeni **izdelki iz voska:**
 - (i) Umetno satovje.
 - (ii) Oblikovane oblike za galvanizacijo.
 - (iii) Umetno cvetje, listje in plodovi, **oblikovani v enem kosu**, ali pa sestavljeni po postopkih, ki so drugačni od tistih, zaradi katerih se nek izdelek uvršča v **tar. št. 67.02 (lepljenje, povezovanje in podobne metode)**.
 - (iv) Doprsja, glave, podobe ali kipci (**razen** izdelkov, ki se uporabljajo kot krojaške lutke - **glej komentar k tar. št. 96.18**, in izvirne skulpture in kipi - **glej tarifno številko 97.03**).
 - (v) Voskaste perle.
 - (vi) Cevi v obliki **črke "T"**, ki so izdelane iz **preparatov na osnovi voska** in se uporabljajo pri nekaterih **kirurških operacijah**.
 - (vii) **Imitacije slaščic, imitacije čokoladnih** tablic in **druge imitacije** izdelkov iz voska, ki se uporabljajo za dekoracijo izložbenih oken.
 - (viii) **Ušesni čepi** iz voska na bombažni podlagi.
 - (ix) **Voščeni tamponi**, obloženi s tekstilnim materialom, ki se uporabljajo za polnjenje votlin v lesenih livarskih kalupih.
- (2) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki **iz parafinskega voska** (posebno **posode** za *fluorovodikovo kislino-HF*).
- (3) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki **iz stearina** (*t.j. mešanica maščobnih kislin, v glavnem stearinske in palmitinske kisline, ki ima lastnost voskov*).
- (4) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki **iz kolo fonije, t.j. smolna kislina** (*v glavnem abeteinska k.*) (**na primer:** *kolo fonija* za mazanje lokov godalnih glasbil).
- (5) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki **iz kopala, t.j. smola tropskih dreves** (*imitacija izdelkov iz jantarja*).
- (6) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki iz voska za modeliranje (**na primer:** cvetje ali rastlinje, oblikovano v enem kosu, podobe, kipci in podobni okras).
- (7) Oblikovani in izrezbarjeni izdelki, izdelani na podlagi **moke ali škroba**, *aglomerirani* z gumo ali lakirani (*umetno* cvetje ali plodovi, **oblikovani v enem kosu**, kipci itd.).

- (8) Listi iz **neutrjene želatine**, narezane v **različne** nekvadratne ali nepravokotne oblike. Listi, narezani v oblike pravokotnikov (**vkjučno** kvadratov), z obdelanimi ali neobdelanimi površinami, so **izključeni**, uvrščajo v **tar. št. 35.03** ali v **49. poglavje** (**na primer:** za razglednice) (**glej** komentar k **tar. št. 35.03**).

Izdelki iz neutrjene želatine **vključujejo**:

- (i) **Majhne kolute za lepljenje na konice biljardnih kijev.**
- (ii) **Prazne kapsule za farmacevtske izdelke** (**na primer:** za polnjenje z farmacevtskimi učinkovinami - zdravili) in **za gorivo mehanskih vžigalnikov.**

Izdelki s **prevlečenim** ali **vstavljenim** rezbarskim materialom rastlinskega ali mineralnega **porekla**, ali pa z materiali za oblikovanje, se uvrščajo v to tarifno številko, **če** prevleka ali vstavek dajeta gotovemu izdelku **bistveno lastnost**. Tako je lahko v **primeru** lesenih škatel, kovčkov itd., ki imajo prevleko ali vstavek iz materialov, opisanih v tej tarifni številki.

*
* *

Določila komentarja k tarifni številki **96.01**, ki se nanašajo na izdelke, **izključene** iz te tarifne številke, se uporabljajo *mutatis mutandis* tudi za to tarifno številko.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) pečatni vosek, **vkjučno** vosek za pečenje steklenic (**tar. št. 32.14** ali **34.04**),
- (b) sveče, svečke in podobni izdelki iz **parafinskega voska** in iz **drugih voskov, stearina** itd. (**tar. št. 34.06**),
- (c) modelirne paste, **vkjučno** paste, ki so pripravljene za otroško zabavo, ter preparati, znani kot "**zobni vosek**" ali kot "**zmesi za zobne odtise**", pripravljene v kompletih, pakiranjih za prodajo na drobno ali v ploščah, v obliki podkev, palčk ali v podobnih oblikah (**tar. št. 34.07**),
- (d) paste za reprodukcijo v grafični industriji, ki so izdelane na osnovi želatine (**tar. št. 38.24**),
- (e) oblikovani izdelki iz **šote** (**tar. št. 68.15**) in
- (f) modeli za demonstracije (prikaze) (**tar. št. 90.23**).

96.03 - METLE, ŠČETKE (VKLJUČNO ŠČETKE, KI SO DELI STROJEV, APARATOV ALI VOZIL), MEHANIČNE PRIPRAVE ZA ČIŠČENJE PODOV, KI SE DRŽIJO V ROKI, BREZ MOTORJA; OMELA IN PERNATA OMELA; PRIPRAVLJENI ŠOPI IN SNOPI ZA IZDELAVO METEL ALI ŠČETK; SOBOSLIKARSKI VLOŽKI IN VALJI; BRISALNIKI ZA POD, OKNA IPD. (RAZEN BRISALNIKOV Z VALJEM)

9603.10 - Metle in ščetke, sestavljene iz protja ali drugega rastlinskega materiala, povezane skupaj z držajem ali brez njega

- **Zobne ščetke, čopiči za britje, ščetke za lase, ščetke za nohte, ščetke za trepalnice in druge toaletne ščetke za osebno nego, vključno ščetke, ki so deli aparatov:**

9603.21 - - **zobne ščetke**

9603.29 - - **drugo**

9603.30 - **Slikarski čopiči, čopiči za pisanje in podobni čopiči za nanašanje kozmetičnih sredstev**

9603.40 - Čopiči za barvanje, premazovanje ipd. (razen čopičev iz tar. podšt. 9603.30); soboslikarski vložki in valji

9603.50 - Druge ščetke, ki so deli strojev, aparatov ali vozil

9603.90 - Drugo

(A) METLE IN ŠČETKE, KI SESTOJILJO IZ ŠIBJA ALI DRUGEGA RASTLINSKEGA MATERIALA, ZVEZANEGA SKUPAJ, Z ROČAJEM ALI BREZ NJEGA

To so običajno **grobo** izdelani izdelki **z ročaji ali brez njih**, ki se uporabljajo predvsem za čiščenje tal (ulic, dvorišč, hlevov itd.) ali dna (**na primer:** dna vozila). Običajno sestojijo iz ene poveske rastlinskega materiala (šib, slame itd.), ki je **grobo povezana**, ali pa iz dveh ali več povesk debelejše slame ali trsk, ki tvori sredico, na katero se s tekstilnim sukancem pritrdi tanjša in daljša slama. Tekstilni sukanec lahko istočasno predstavlja tudi okrasne motive. Ti izdelki so običajno montirani na ročaju.

V to skupino **so vključene** tudi metlice za *odganjanje muh*, ki so izdelane na enak način, le da so iz lažjih materialov.

Metle in krtače izdelujejo iz: breze, leske, zelenike, vresja ali šibovja za ščetke, sirka, prosa, kamelina itd., iz slame (ali trave), vlaken *aloje*, kokosovega oreha ("**coir**"), palme (posebno iz palme "**paissava**") itd., ali pa ajdinih stebelc.

(B) DRUGE METLE IN ŠČETKE

V to skupino spada vrsta izdelkov, ki se **med seboj precej razlikujejo** po materialu in obliki, uporabljajo pa se za toaletne namene, čiščenje v gospodinjstvu, nanašanje premaznih sredstev, lepil in podobnih drugi tekočih izdelkov, pa tudi za nekatere industrijske namene (za čiščenje, poliranje itd.).

Metle in krtače iz te skupine sestojijo običajno iz majhnih **povesk** ali vozlov iz upogibnih ali prožnih vlaken ali filamentov, ki so montirani na ročaj ali telo metle ali krtače, ali pa (kot pri ščetkah za barvanje) iz snopičev dlak ali vlaken, ki so močno pritrjene na konec ročaja ali ročice (s kovinskim obročem za pritrjevanje ali brez njega).

V to skupino **so vključene** tudi krtače **iz enega kosa** gume ali plastične mase. Za izdelovanje navedenih izdelkov uporabljajo številne surovine.

Materiali za poveske so lahko:

- (A) **Živalskega izvora:** ščetine domačih in divjih svinj, žima konja, goveda, koz, ježa, kune, ameriškega *tura*, veverice, *tura* itd., vlakna rogov ali kitove kosti, peresni tulci.
- (B) **Rastlinskega izvora:** korenine plazeče vrtnice, vlakna konoplje "**tampiko**" ("**istle**"), kokosova vlakna ("**coir**"), ali pa vlakna palme "**piassava**", palme "**esparto**" - iz trave, sirka ali nacepljenega bambusovega trsja.
- (C) **Iz umetnih ali sintetičnih filamentov** (**na primer:** iz najlona, polivinil-klorida ali viskoznega rajona).
- (D) **Iz žice (jeklene, medeninaste, iz brona)** ali raznih drugih materialov, **na primer:** iz bombažne ali volnene preje ali vrvi, iz steklenih vlaken.

Materiali, ki se uporabljajo za izdelovanje ročajev metel in krtač, so: les, plastične mase, kost, rogovi, slonova kost, želvovina, ebonit, nekatere kovine (*jeklo, aluminij, medenina*) itd. **Pri nekaterih** krtačah (**na primer:** pri okroglih krtačah za stroje ali pri krtačah za posebne čistilne naprave) se upora-

blja tudi: usnje, lepenka, *polst* (filc) ali tkanine. Peresni tulci se uporabljajo za telesa nekaterih krtač za nanašanje premazov.

Ščetke, v katerih je naravni ali kultivirani biser, drago ali poldrago kamenje (naravno, sintetično ali rekonstruirano), ali pa plemenita kovina ali kovina, prevlečena s plemenito kovino, se uvrščajo v to tarifno številko, **če navedeni materiali** predstavljajo samo neznatni sestavni del (**na primer:** *monogrami* ali *okovja*).

Iz te tarifne številke so **izključene** krtače, v katerih naravni ali kultivirani biser, drago ali poldrago kamenje (naravno, sintetično ali rekonstruirano), ali pa plemenita kovina ali kovina, prevlečena s plemenito kovino, predstavljajo **več kot pa le neznaten sestavni del (71. poglavje)**.

V to skupino so vključeni:

- (1) Zobne krtačke, **vključno** krtačke za čiščenje zobnega kamna.
- (2) Krtače za britje.
- (3) Krtače za toaletno uporabo (**na primer:** za lase, brado, brke in trepalnice, krtačke za nohte, za barvanje las itd.), brivske krtačke, krtače za čiščenje ovratnikov in oblačil.
- (4) Krtače iz gume ali plastične mase, **lite v enem kosu**, krtače za toaletno uporabo (za pranje rok itd.), za čiščenje straniščnih školjk itd..
- (5) Krtače za obleke, klobuke in obutev, krtače za čiščenje glavnikov.
- (6) Krtače za gospodinjsko uporabo (**na primer:** krtače za ribanje, pranje posode, čiščenje pomivalnih korit, umivalnikov, krtače za pohištvo, radiatorje, pobiranje drobtin itd.).
- (7) Metle in krtače za čiščenje ulic, tal itd..
- (8) Posebne krtače iz tekstilnih materialov **za čiščenje avtomobilov**, **vključno** krtače, ki so *impregnirane* s čistilnimi izdelki.
- (9) Ščetke za **česanje** živali (psov, konjev).
- (10) Krtačke za podmazovanje orožja, biciklov itd..
- (11) Krtačke za gramofonske plošče, **vključno** krtačke, ki se montirajo na ročico gramofona in tako avtomatsko čistijo ploščo.
- (12) Krtače za čiščenje tiskarskih črk in tipk na pisalnih strojih.
- (13) Krtačke za čiščenje svečk, pil, delov pred varjenjem itd..
- (14) Krtačke za odstranjevanje mahovine ali starega lubja z dreves ali grmov.
- (15) Krtačke za **korekture matric**, z rezervoarjem za lak in napravo za regulacijo dotoka laka ali brez njiju.
- (16) Krtačke za barvanje in druge krtače (ravne ali okrogle) za zidarje, pleskarje, mizarje, umetnike itd..

Primeri:

Krtače za spiranje starih pleskarskih nanosov, krtače za barvanje, lepljenje tapet, lakiranje itd., krtače za oljne ali vodene barve, niansiranje, barvanje keramike, pozlačevanje itd., krtače za pisarniško uporabo.

V to skupino so vključene tudi:

- (I) **Krtače, montirane na žici (običajno vtakani stroki žice)**, **na primer:** dimnikarske krtače, krtače za pranje steklenic ali čiščenje valjastih stekel za svetilke, krtače za čiščenje cevi itd.,

krtače za čiščenje pip za kajenje, krtače za čiščenje pušk, pištol in revolverjev, krtače za čiščenje lijakov in cevi, glasbil itd..

- (II) **Krtače, ki so deli strojev, na primer:** strojev za čiščenje ulic in cest, predilnih in tkalskih strojev, obdelovalnih brusilnih in polirnih strojev ter drugih obdelovalnih strojev, strojev za mletje, strojev za izdelovanje papirja, urarskih in zlatarskih stružnic, strojev za industrijo usnja, krzna ali za izdelovanje obutve itd..
- (III) **Krtačke električnih gospodinjskih aparatov (na primer:** aparatov za poliranje ali nanašanje voskastih premazov, za sesalce itd.).

Iz te tarifne številke so **izključeni:**

- (a) telesa in ročaji krtač (uvrščajo se **po materialu, iz katerega so izdelani**),
- (b) tekstilni koloti in vložki za poliranje (**tar. št. 59.11**),
- (c) obloge za karde (**tar. št. 84.48**),
- (d) diskete **za čiščenje diskov** v strojih za avtomatsko obdelavo podatkov-AOP in seti za čiščenje itd. (**tar. št. 84.73**),
- (e) krtače posebnih vrst za uporabo z zobodravništvu, ali pa za medicinske, kirurške ali veterinarske namene (**na primer:** krtačke za grlo, krtačke, ki se montirajo na zobozdravniške vrtalne strojčke (**tar. št. 90.18**),
- (f) krtače - igrače (**tar. št. 95.03**) in
- (g) pudernice in blazinice za nanašanje kozmetičnih ali toaletnih preparatov (**tar. št. 96.16**).

(C) ROČNE MEHANSKE NAPRAVE BREZ MOTORJA, ZA ČIŠČENJE TAL

To so **preprosti izdelki**, ki običajno sestojijo iz ohišja na kolesih in z eno ali več valjastimi krtačami, ki jih poganja premikanje koles. **Premikajo se ročno** s pomočjo ročaja, uporabljajo pa se predvsem za čiščenje preprog.

Ta tarifna številka **ne vključuje** naprav za čiščenje tal z vrtečimi metlicami z motorjem (**tar. št. 84.79** ali **85.09**).

(D) OMELA IZ TEKSTILNIH MATERIALOV ALI PERJA

Omela iz tekstilnih materialov sestojijo iz povesk tekstilnih vrvi ali rastlinskih vlaken, ki so pritrjene na ročaj. Uporabljajo se za čiščenje tal, za pomivanje posode itd..

Omela iz perja sestojijo iz povesk perja, ki so pritrjene na ročaj, uporabljajo pa se za odstranjevanje prahu s pohištva, polic, izložb itd..

(E) PRIPRAVLJENI VOZLI IN POVESKE (SNOP) ZA IZDELOVANJE METEL IN KRTAČ

V skladu z Opombo 3 k temu poglavju, ta skupina vključuje **samo nemontirane** (nevgrajene) **vozele** in **poveske (snope) iz:** živalske dlake, rastlinskih vlaken, umetnih in sintetičnih filamentov itd., ki so nedvoumno **pripravljeni za vgradnjo** v metle ali krtače, ali ki zahtevajo le manjšo dodelavo, kot je obrzevanje vrhov, da bi bili primerni za vgradnjo.

Glede na to so iz te tarifne številke med drugim **izključeni snopi** (ali podobni trgovski izdelki) iz živalske dlake, rastlinskih vlaken ali iz drugih materialov, ki niso pripravljeni za vgradnjo v metle ali krtače. Iz te tarifne številke so **izključeni tudi snopi vlaken ali dlak**, ki niso pripravljeni za izdelavo metel ali krtač, saj jih je potrebno še porazdeliti v manjše poveske, preden jih je možno montirati v metle ali krtače itd..

Pripravljeni vozli in poveske, ki so **vkjučeni** v to skupino, se uporabljajo za brivske krtače, krtače za barvanje, pleskanje ali risanje črt.

Zaradi povezovanja v kompaktne poveske ali vozle, se **vlakna** običajno **namakajo** (približno do četrtine njihove dolžine) v lak ali kakšen drug material za prevlekanje. Včasih se temu dodajajo tudi lesni ostružki (zaradi večje trdnosti). Vozli in poveske, ki so vgrajeni v obroče (najpogosteje iz kovin) so iz te tarifne številke **izključeni** (predhodna skupina **pod (B)**).

Pripravljene poveske in vozli, ki morajo po pritrdjevanju na ročaj **biti še dodatno** obdelani (zaokroževanje koncev, brušenje koncev vlaken, da postanejo mehkejša), **ostanejo uvrščeni v tej skupini**.

(F) VLOŽKI IN VALJI ZA BARVANJE; BRISALNIKI ZA TLA, OKNA IN PODOBNO (RAZEN BRISALNIKOV Z VALJEM)

Valji za barvanje sestojijo iz valja, ki je prekrit s kožo jagnjeta ali z drugim materialom, ki je montiran na ročaju.

Vložki za barvanje sestojijo iz ravne površine (**na primer:** iz tkanine, pritrjene na trdo podlago, ki je običajno iz plastične mase). **Lahko** imajo ročaje.

Brisalniki za tla so običajno izdelani iz trakov iz plastičnih mas, gume ali *polsta (filca)*, ki so nameščeni med dve leseni ploščici ali ploščici iz kovin itd., ali pa so trakovi pritrjeni na leseni podlagi. Uporabljajo se kot sredstvo za brisanje mokrih površin.

Vendar so iz te skupine **izključene** valjčne brisače, ki sestojijo iz enega ali več valjev, montiranih na ročaju in se uporabljajo v *fotografskih laboratorijih* (**tar. št. 90.10**).

96.04 - ROČNA SITA IN ROČNA REŠETA

Izraz "**ročna sita in ročna rešeta**" pomeni izdelke, ki so izdelani iz močne gaze ali drugega mrežastega materiala (različnih velikosti zevi), **montirane na pravokotni ali okrogli okvir** (običajno iz lesa ali kovine). Uporabljajo se za **ločevanje** večjih delcev **trdnih** snovi od manjših.

Materiali, iz katerih je običajno izdelana mreža, so: *konjska žima, umetni ali sintetični monofilamenti, svilena preja, vpredena čreva, žica (jeklena, železna, medeninasta itd.)*.

V to tarifno številko **so vključeni**:

Ročna sita in ročna rešeta za: pepel, pesek, semena, vrtnarsko zemljo itd., sita iz tkanine za presejevanje (**na primer:** moke), gospodinjska sita (**na primer:** za moko), laboratorijska sita (za preizkušanje finosti cementa, livarskega peska, gnojila, lesne moke itd.), **vkjučno** sita, ki se lahko povezujejo v zaporedja sit itd., sortirna sita za sortiranje dragega ali poldragega kamenja (**na primer:** diamantov).

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) stabilna sita (**na primer:** sita, ki stojijo na tleh in se uporabljajo predvsem za sejanje zemlje ali gramoza - **tar. št. 73.26**),
- (b) navadna cedila (**na primer:** za sir), ki sestojijo iz posode s *perforiranim* dnom iz kovinske pločevine, lijaki s preprosto filtrirno napravo, cedila za mleko, za filtriranje barv, apnenega mleka, raztopin fungicidov itd. (**pretežno 73. poglavje**) in
- (c) sita in rešeta, konstruirana za montažo na stroje ali naprave (**na primer:** za mlinsko industrijo, v kmetijstvu, za sejanje kamnov, rud itd.). V skladu z **Opombo 2 k Oddelku XVI**, se takšni izdelki uvrščajo kot deli strojev itd., običajno v isto tarifno številko, v katero se uvršča stroj, za katerega je sito izključno ali pretežno namenjeno (**na primer:** v **tar. št. 84.37** ali **84.74**).

96.05 - POTOVALNI KOMPLETI ZA OSEBNA TOALETNA SREDSTVA, ŠIVANJE ALI ZA ČIŠČENJE OBUTVE ALI OBLEKE

Ta tarifna številka vključuje **nekatero potovalne komplete**, ki sestojijo iz izdelkov, ki se kot posamezni uvrščajo v različne tarifne številke Nomenklature, ali pa iz raznih izdelkov iz iste tarifne številke.

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (1) **Kompleti za osebno toaletno** v škatlah iz usnja, tkanine ali plastične mase, ki sestojijo **na primer**: iz škatle, stisnjene ali lite iz plastične mase, krtač, glavnika, škarij, pincete, pile za nohte, ogle-dala, neelektričnega aparata za britje in pribora za manikiranje.
- (2) **Šivalni kompleti** v škatlah iz usnja, tkanine ali plastične mase, v kateri so **na primer**: škarje, krojaško merilo, naprava za vdevanje sukanca v šivankino uho, šivanke in sukanec, varnostne zaponke, naprstnik, gumbi in gumbi - pritiskači.
- (3) **Kompleti za čiščenje obutve** v škatlah iz usnja, tkanine, plastične mase ali lepenke, prekrite s plastično maso, v katerih so **na primer**: ščetke, doze ali tube s kremo za čevlje in tekstilni mate-rial za čiščenje obutve.

Iz te tarifne številke **so izključeni** kompleti za *manikiranje* (tar. št. 82.14).

Iz te tarifne številke **so izključeni** tudi **kompleti**, ki jih letalske družbe razdeljujejo potnikom na letalih (med poletom ali na cilju, če njihova prtljaga še ni dosegljiva), ki sestojijo iz tkanih torbic, v katerih so predmeti, kot so naštetih v **točkah (1) do (3)** zgoraj, iz kozmetičnih, parfumerijskih ali toaletnih proizvodov, brisač iz celulozne vate, pa tudi iz tekstilnih proizvodov, kot so: spalne srajce (pižame), T-srajce, hlače, kratke hlače itd.. Taki kompleti se **uvrščajo v ustrezne svoje tarifne številke** posameznega izdelka v kompletu.

96.06 - GUMBI, GUMBI PRITISKAČI, ZAKLOPNI GUMBI, GUMBI ZA SRAJCE, GUMBI, KI SE ŠE OBLAČIJO (PREKRIJEJO) IN DRUGI DELI TEH IZDELKOV; NEDOKONČANI GUMBI

9606.10 - Pritiskači in njihovi deli

- Gumbi:

9606.21 - - iz plastične mase, ki niso preoblečeni s tekstilnim materialom

9606.22 - - iz navadnih kovin, ki niso preoblečeni s tekstilnim materialom

9606.29 - Drugi

9606.30 - Gumbi ki se še oblačijo (prekrijejo) in drugi deli gumbov; nedokončani gumbi

Ta tarifna številka **vključuje**: gumbe, gumbe - pritiskače in podobne izdelke za zapenjanje ali okras oblačil, gospodinjskega perila in podobnega. Ti izdelki so lahko **izdelani iz različnih materialov** in **imajo lahko naravne ali kultivirane bisere, drago ali poldrago kamenje** (naravno, sintetično ali rekonstruirano), plemenito kovino, ali pa kovino, prevlečeno s plemenito kovino, **vendar le** v obliki **manjših komponent**. V nasprotnem primeru se uvrščajo v **71. poglavje**.

Najpomembnejši materiali, iz katerih se izdelujejo gumbi, gumbi - pritiskači itd., so:

Navadne kovine, les, koroza, oreh "**dum**", kost, roževina, plastične mase, keramični materiali, steklo, *ebonit*, stisnjena lepenka, usnje, umetno usnje, slonova kost, želvovina ali biserovina. **Lahko so** tudi iz kombinacije teh materialov, prav tako so **lahko** tudi prevlečeni s tekstilom.

V to tarifno številko **so vključeni**:

- (A) **Luknjani gumbi ali gumbi z očesci**. Lahko so različnih velikosti in oblik, kar je odvisno od namena uporabe (**na primer**: za spodnje perilo, oblačila, obutev itd.).

Sferični gumbi se od *biserov* **ločijo** po tem, da luknja za sukanec ni narejena na sredi.

Nekateri gumbi z ušesci imajo ušesca v obliki vzmetne sponke, ki omogoča pritrdjevanje gumba na oblačilo brez šivanja. Druge vrste (na primer: "patentni gumbi" se na oblačila pritrdjujejo s pomočjo vzmetnega mehanizma.

- (B) **Gumbi - pritiskači, zaklopni gumbi in manšetni gumbi.** Sestojijo iz dveh ali več delov in *delujejo s pomočjo* vzmetnega mehanizma. Ti izdelki so lahko namenjeni za šivanje na oblačila itd., **lahko** pa so pritrjeni tudi s kovičenjem (na primer: gumbi - pritiskači za rokavice).

Gumbi - pritiskači in podobni izdelki se uvrščajo v to tarifno številko **tudi, če se** njihovi deli dobavljajo že pritrjeni na določena mesta na ozkih tekstilnih trakovih.

V to tarifno številko so vključeni še:

- (1) **Gumbi, ki se oblačijo.** Ti izdelki predstavljajo notranji del ali "**telo**" določene vrste gumbov in so namenjeni za oblačenje v tekstil, papir, usnje itd.. V to tarifno številko se uvrščajo samo, če jih je mogoče nedvoumno prepoznati kot izdelke za izdelovanje gumbov. Ti, nedokončani deli so lahko iz lesa, korenine peronike itd., vendar so najpogostejše iz dveh kovinskih delov, od katerih je en oblečen v tekstil itd., drugi pa se vstavlja v prvega in drži tekstil na pravem mestu.
- (2) **Drugi deli gumbov** itd., ki jih je kot take mogoče prepoznati (na primer: ušesa, glave, osnove itd.).
- (3) **Nedokončani gumbi (blanks).**

Sem so vključeni:

- (i) **Oblikovani gumbi**, kot se dobijo iz kalupov, ki pa še niso uporabni kot gumbi. Praviloma jih je potrebno še dodelati, prevrtati ali polirati, vendar jih je mogoče zlahka prepoznati kot izdelke za izdelovanje gumbov.
- (ii) **Stisnjeni nedokončani kovinski gumbi (blanks)**, ki sestojijo iz dveh delov (iz zgornjega in spodnjega), ki se vstavljata eden v drugega.
- (iii) **Nedokončani deli (blanks) iz biserovine, korozoja, lesa** itd., obdelani (na primer: zaokroženi ali prevrtani na eni ali obeh straneh, ali pa drugače oblikovani, obrobljeni, polirani ali preluknjani), tako da jih je mogoče **nedvoumno prepoznati** kot dele za izdelovanje gumbov. Na drugi strani pa koluti, ki so **samo nažagani ali izrezani kako drugače in polirani (brez nadaljnje obdelave)**, **n e** štejejo za nedokončane gumbe (*blanks*) in se uvrščajo **po materialu**, iz katerega so izdelani.

Iz te tarifne številke so **izključeni** manšetni gumbi (**tar. št. 71.13 ali 71.17**).

96.07 - ZADRGE IN NJIHOVI DELI

- Zadrge:

9607.11 - - z zobci iz navadnih kovin

9607.19 - - druge

9607.20 - Deli

V to tarifno številko **so vključeni:**

- (1) **Zadrge** kakršne koli velikosti in za kateri koli namen (za oblačila, obutev, potovalke itd.).

Večina zadrge sestoji iz dveh ozkih tekstilnih trakov, pri katerih je en rob vsakega traku opremljen z **zobci** (iz kovine, plastične mase itd.), ki se lahko **zpirajo s pomočjo čolniča**.

Druga vrsta zadrĝ sestoji iz dveh trakov iz plastiĉne mase, od katerih ima vsak oblikovan rob za zapiranje s pomoĉjo ĉolniĉa.

- (2) **Deli zadrĝ, na primer:** veriŝni zobci, ĉolniĉi, zakljuĉki ter ozki trakovi razliĉnih dolŝin, ki so opremljeni z veriŝnimi zobci.

96.08 - SVINĀNIKI S KROGLICO; FLOMASTRI IN OZNAĀEVALCI Z VRHOM IZ POLSTI ALI DRUGEĜA POROZNEĜA MATERIALA; NALIVNA PERESA IN PODOBNA PERESA; PERESA ZA KOPIRANJE; PATENTNI SVINĀNIKI; PERESNIKI, DRŹALA ZA SVINĀNIKE IN PODOBNA DRŹALA; DELI (VKLJUĀNO KAPICE IN ŖĀIPALKE) NAVEDENIH IZDELKOV, RAZEN TISTIĜ IZ TAR. ŖT. 96.09

9608.10 - Svinĉniki s kroglico

9608.20 - Flomastri in oznaĉevalci z vrhom iz polsti ali drugeĝa poroznega materiala

- Nalivna peresa in podobna peresa:

9608.31 - - peresa za tuŝiranje

9608.39 - - druga

9608.40 - Patentni svinĉniki

9608.50 - Kompleti proizvodov iz dveh ali veĉ zgornjih podŝtevilk

9608.60 - Vloŝki za kemiĉne svinĉnike

- Drugo:

9608.91 - - peresa in njihove konice

9608.99 - - drugo

V to tarifno ŝtevilko so vkljuĉeni:

- (1) **Svinĉniki s kroglico** (*kuliji, Ball point pens*). Obiĉajno sestojijo iz telesa s cevjo s ĉrnilom, na katere koncu je kroglica (*Kugelschreiber*).
- (2) **Flomastri** (*Felt tipped*) in **oznaĉevalniki** (*markerji*) s konico iz *polsta* (*filca*) ali drugih poroznih materialov, vkljuĉno v obliki nalivnikov.
- (3) **Nalivniki** (nalivna peresa), *stilografi* in **druga peresa** (s ĉrpalko, bombico, batom, vakuumom itd.), s peresi ali njihovimi konicami ali brez njih.
- (4) **Kopirna peresa.**
- (5) **Patentni svinĉniki z eno ali veĉ minami**, ki so obiĉajno shranjene v svinĉniku.
- (6) **Peresniki iz enega ali veĉ kosov**, s peresom in pokrovom ali brez njiju.
- (7) **Drŝala za svinĉnike in podobna drŝala** (na primer: za barvne svinĉnike, za risalno oglje itd.).

DELI

V to tarifno ŝtevilko se uvrŝĉajo **tudi deli**, ki jih je mogoĉe prepoznati kot take, niso pa bolj specifiĉno vkljuĉeni drugje v Nomenklaturi.

Na primer:

Peresa vseh oblik, **vkjučno nedokončana peresa**, ki so grobo narezana v določene oblike; zaponke; vložki za kemične svinčnike, ki sestojijo iz kroglice in rezervoarja s črnilom; držala za kroglaste konice ali konice iz *polsta (filca)* za označevalnike (*markerje*), *regulatorji* za črnilo; cevi za nalivnike ali za svinčnike iz te tarifne številke; mehanizmi za črpanje; rezervoarji za črnilo iz gume ali drugih materialov; ščitniki konic; zamenljive garniture za menjavo peres, ki vsebujejo peresa, dovajalnik in obroček; konice peres (**kroglice** iz zlitin *platine* in nekaterih *volframovih* zlitin, ki se uporabljajo kot konice peres proti prehitri obrabi).

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) bombice s črnilom za nalivnike (nalivna peresa) (**tar. št. 32.15**),
- (b) jeklene kroglice za nalivnike in kemične svinčnike (**tar. št. 73.26 ali 84.82**),
- (c) peresa za matematično risanje (**tar. št. 90.17**) in
- (d) mine za svinčnike (**tar. št. 96.09**).

96.09 - SVINČNIKI (RAZEN SVINČNIKOV IZ TARIFNE ŠTEVILKE 96.08), PISALA, MINE ZA SVINČNIKE, PASTELI, RISALNO OGLJE, PISALNA ALI RISALNA KREDA IN KROJAŠKA KREDA

9609.10 - Svinčniki in pisala z mino, zaprti v trdnem ohišju

9609.20 - Mine za svinčnike, črne ali barvne

9609.90 - Drugo

V to tarifno številko se uvrščata **dve vrsti izdelkov**:

- (A) **Izdelki brez plašča** ali samo preprosto prevlečeni z zaščitno plastjo papirja (**na primer**: krede, risalno oglje, mine za svinčnike, nekatera pisala, pastelke in pisala iz skriljavcev).
- (B) **Svinčniki, vkjučno barvni**, pri katerih je mina obdana z lesom, plastično maso, v nekaterih primerih pa s plaščem, ki ga sestavlja nekaj plasti papirja.

Sestava min za svinčnike vseh barv, krede in pastelke je **različna** in je odvisna od namena njihove uporabe.

V to tarifno številko so **vključeni**:

- (1) **Pisala iz naravnega ali aglomeriranega skriljavca.**
- (2) **Naravne krede v obliki palčk** (dobljenih z rezanjem, pa tudi nažaganih).
- (3) **Umetne krede**, ki so običajno izdelane na podlagi *kalcijevega sulfata* ali *kalcijevega sulfata* in *kalcijevega karbonata*, **včasih** zmešanih tudi z barvili.
- (4) **Risalno oglje**, običajno dobljeno s *kalciniranjem lesa trdoleske*.
- (5) **Barvni svinčniki in pastelke**, običajno izdelani iz **mešanice krede in gline, barvil, šelaka ali voska, špirita in terpentina**.
- (6) **Svinčniki**, tudi barvni svinčniki, z minami, obdanimi s trdnim plaščem.
- (7) **Mine za svinčnike** (**na primer**: črne, ki so iz **mešanice grafita** in gline, in barvne mine, ki so iz kovinskih oksidov ali drugih mineralnih pigmentov, kombiniranih z glino, kredo ali voskom in neizbrisne mine za kopiranje, ki sestojijo iz gline, obarvane z barvo, kot sta **na primer**: *anilin* ali *fuksin*).
- (8) **Litografski svinčniki** na osnovi saj, voska, mila in loja.

(9) **"Keramični"** svinčniki na podlagi prozornih barv, masti, kakavovega masla, voska itd..

V to tarifno številko se uvrščajo **tudi svinčniki z radirko ali drugim priborom za brisanje ali prekrivanje in krojaške krede**, ki so iz *steatita oziroma smukca (naravni hidratiziran magnezijev silikat.)*

Ta tar.številk **ne vključuje**:

- (a) krede v surovem stanju (**tar. št. 25.09**),
- (b) medicinskih svinčnikov (~~na primer: anti-migrenskih~~) (**tar. št. 30.04**),
- (c) svinčnikov za kozmetične ali toaletne namene (~~na primer: svinčnikov za obrvi, za ustavljanje krvavitve~~) (**tar. št. 33.04 ali 33.07**) in
- (d) biljardne krede (**tar. št. 95.04**).

96.10 - TABLICE IN TABLE, ZA PISANJE ALI RISANJE, Z OKVIRJI ALI BREZ OKVIRJEV

Ta tarifna številka **vključuje** tudi deščice in table, ki jih je mogoče nedvoumno prepoznati **kot tablice in table za pisanje ali risanje s pisalkami** iz *skriljavca*, s kredo ali z označevalniki (markerji) s konico iz *polsta (filca)* ali vlaken (~~na primer: otroške tablice, stenske table ali nekatere oglasne table~~).

Ti izdelki so lahko **uokvirjeni ali neuokvirjeni**, lahko so iz *skriljavcev*, **tudi iz aglomeriranega skriljavca**, ali pa iz kakršnega koli drugega materiala (lesa, lepenke, tekstilnega materiala, azbestnega cementa itd.), ki je z ene ali z obeh strani prevlečen z zmesjo skriljavca v prahu in kakršnega koli pre-maza, primerneza za pisanje, ali pa s plastično maso.

Pisalne in risalne tablice in table imajo **lahko** trajne oznake (črte, kvadrate, sezname izdelkov itd.), lahko pa tudi računalke.

Ta tarifna številka **ne vključuje** tablic za pisanje ali risanje iz skriljavcev, ki **niso** pripravljene za uporabo (**tar. št. 25.14 ali 68.03**).

96.11 - ROČNI DATUMSKI PEČATI, ŽIGI, NUMERATORJI IN PODOBNO (VKLJUČNO PRIPRAVE ZA TISKANJE ALI VTISKOVANJE NA NALEPKAH); ROČNI VRSTIČNIKI IN GARNITURE ZA TISKANJE, KI IMAJO TAKE VRSTIČNIKE

Ta tarifna številka **vključuje**: datumske žige, žige in podobne žige, **če** so izdelani **za ročno uporabo**. (Tovrstni izdelki **s podstavkom**, s katerim se ~~pritrjujejo na mizo~~ itd. ali, ki so izdelani za pritrdjevanje na podstavek, so iz te tarifne številke **izključeni** - glej komentarska pojasnila k **tarifni številki 84.72**).

V to tarifno številko **se uvrščajo**:

- (1) **Žigi, ki se uporabljajo s pečatnim voskom**, vključno takšni z *vgraviranim* znakom ali ročajem.
- (2) **Žigi vseh vrst**, s trakom za tiskanje in **avtomatskim napajanjem** s črnilom ali brez njiju, ~~na primer: datumski žigi, večkratni žigi (nastavljivi), žigi za tisk vstopnic in nalepk, numeratorji (tudi takšni z avtomatskim menjalnikom), žigi z valjem, žepni žigi (ki sestojijo običajno iz blazinice s črnilom v zaščitni škatli)~~ itd..
- (3) **Zapleteni žigi z nastavitvijo besedila**. Nekateri tovrstni žigi imajo lahko stalno besedilo ali skico (~~na primer: poštni žigi, pri katerih se spreminja samo datum~~).

- (4) **Majhne ročne garniture - kompleti za tiskanje** (ki niso igrače), ki sestojijo iz škatle z ročnim zlagalnikom, zamenljivimi črkami, pinceto in z blazinico za črnilo.
- (5) **Ročne priprave za tiskanje vstopnic** (vozovnic) z datumom in drugimi oznakami, **četudi** imajo vgrajen luknjač.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) klešč za plombiranje in klešč za označevanje (*markiranje*) živali (**tar. št. 82.03**),
- (b) železnih naprav za žigosanje živine (**tar. št. 82.05**),
- (c) nesestavljenih črk, števil in drugih znakov, ki se uporabljajo v tiskarskih strojih (**tar. št. 84.42**). Druge vrste nesestavljenih znakov **se uvrščajo po materialu**, iz katerega so izdelani,
- (d) ročnih pečatov z vgrajeno osnovno ploščo za **suhi reliefni tisk** (**tar. št. 84.72**) in
- (e) aparatov z urinim mehanizmom za beleženje časa, **na primer**: časa prejema pisma (**tar. št. 91.06**).

96.12 - TRAKOVI ZA PISALNE STROJE IN PODOBNI TRAKOVI, PREPOJENI S TISKARSKO BARVO ALI DRUGAČE PRIPRAVLJENI ZA ODTISKOVANJE, VKLJUČNO S TRAKOVI NA KOLESIH ALI V KASETAH; BLAZINICE ZA ŽIGE, PREPOJENE ALI NEPREPOJENE, S ŠKATLO ALI BREZ NJE

9612.10 - **Trakovi**

9612.20 - **Blazinice za žige**

V to tarifno številko **se uvrščajo**:

- (1) **Trakovi, vključno trakovi**, ki so ali niso na vretenih ali v tulcih, za pisalne stroje, računske stroje ali za katere koli druge stroje, ki imajo napravo za tiskanje s pomočjo takšnih trakov (avtomatske tehtnice, stroji s *tabulatorjem*, *printerji*, *teleprinterji* itd.).

V to tarifno številko **so vključeni** tudi trakovi, prepojeni s tiskarsko barvo, črnilom itd., ki imajo običajno kovinski nastavek (*fiting*) za pritrdjevanje. Uporabljajo se v *barografih*, *termografih* itd., kjer natisnejo in **posnamejo** gibanje igle registrirnega aparata.

Ti trakovi so **običajno** izdelani iz tekstilne tkanine, iz plastične mase ali papirja. Za uvrstitev v to tarifno številko **morajo biti prepojeni s tiskarsko barvo ali črnilom**, ali pa kako drugače pripravljeni za odtiskovanje (**na primer**: z *impregnacijo* tekstilnega traku ali s prevlekanjem traku iz plastične mase ali papirja z barvili, s tiskarsko barvo, črnilom itd.).

Iz te tarifne številke **so izključeni**:

- (a) trakovi v zvitkih iz *karbonskega* papirja in drugih kopirnih papirjev, **ki niso primerni** za uporabo kot trakovi za pisalne stroje, pač pa so namenjeni za izdelovanje kopij v računskih strojih, registrirnih blagajnah itd. Ti trakovi so od trakov za pisalne stroje mnogo širši (**običajno več kot 3 cm**) in se uvrščajo v **48. poglavje**,
- (b) **nedokončani trakovi** za odtiskovanje (*neprepojeni* s tiskarsko barvo, *neimpregnirani*, neprevlečeni, nenarezani na dimenzije, ki so uporabne itd.). Ti trakovi se uvrščajo v **39. poglavje, v oddelek XI** itd., po materialu, iz katerega so izdelani, in
- (c) prazna vretena (uvrščajo se **po materialu**, iz katerega so izdelana).
- (2) **Blazinice za žige, prepojene ali neprepojene s tiskarsko barvo ali črnilom, za datumske žige itd.. Običajno** so iz *polsta* (*filca*) ali drugega vpojnega materiala, na lesenem, kovinskem ali plastičnem nosilcu, ki je pogosto v obliki škatle.

Valji za tiskarske barve in črnila, ki delujejo ročno, so iz te tarifne številke **izključeni** in se uvrščajo **po materialu**, iz katerega so izdelani.

96.13 - VŽIGALNIKI ZA CIGARETE IN DRUGI VŽIGALNIKI, VKLJUČNO Z MEHANIČNIMI ALI ELEKTRIČNIMI, IN NJIHOVI DELI, RAZEN KREMENOV IN STENJEV

9613.10 - Žepni plinski vžigalniki, ki jih ni mogoče ponovno polniti

9613.20 - Žepni plinski vžigalniki, ki se lahko ponovno polnijo

9613.80 - Drugi vžigalniki

9613.90 - Deli

V to tarifno številko so vključeni:

(1) Mehanski vžigalniki.

Ti vžigalniki proizvajajo iskre, običajno s pomočjo kolesca z nazobčanim obodom, ki se v stiku s *kresilnim kamenčkom* vrta (običajno iz **zlitine železa in cerija**).

(2) Električni vžigalniki.

Električni tok iz **omrežja** ali baterije proizvaja iskro, pri nekaterih vrstah pa žarečo toploto v električnem uporu.

(V to skupino spadajo tudi **piezo-keramični vžigalniki**, ki proizvajajo iskro na osnovi lastnosti **piezo-keramike**, da pod vplivom sile sproščajo visoko električno napetost (**iskro**). Za svoje delovanje **ne potrebujejo** baterije ali drugačnega zunanega vira električne energije. Običajno se jih uporablja v gospodinjstvu (**kot ročni vžigalniki**) za prižiganje plina .)

(3) Kemični vžigalniki.

Pri teh vžigalnikih proizvaja plamen *katalizator* (**običajno gobasta platina**) z učinkom katalize v prisotnosti plina.

(4) Nemehanski vžigalniki.

Ena vrsta teh vžigalnikov sestoji iz škatle z **rezervoarjem za gorivo** in majhne, gibljive palice (*udarnika*) z jekleno konico. Ob udarcu jeklene konice ob **kresilni kamenček**, ki je pritrjen z zunanje strani ohišja, nastane iskra, ki vname vnetljivo snov blizu konice udarnika.

Vžigalniki, ki se uvrščajo v to tarifno številko, **so lahko** žepni ali namizni, **lahko** pa so namenjeni tudi za pritrjevanje na steno, montažo v plinske peči itd.. V to tarifno številko se uvrščajo **tudi vžigalniki** za avtomobile ali druga vozila.

Vžigalniki, ki so **kombinirani** z drugimi izdelki (**na primer:** s škatlami za cigarete, pudernicami, digitalnimi urami, elektronskimi računalniki), se uvrščajo **z uporabo Temeljnih pravilnih za uporabo Nomenklature**.

V to tarifno številko **so vključeni tudi deli** vžigalnikov, ki jih je kot take mogoče prepoznati (**na primer:** ohišja, nazobčana kolesca, prazni ali polni rezervoarji za gorivo itd.).

Ta tarifna številka **ne vključuje:**

- vžigalnikov iz **tar. št. 36.03**,
- kresilnih kamnov (**tar. št. 36.06**),
- *nepovoščenih* stenjev (**tar. št. 59.08 ali 70.19**),
- *povoščenih* stenjev (**tar.št. 34.06**) in
- majhnih rezervoarjev za gorivo, **ki niso deli** vžigalnikov (**tar. št. 36.06**).

96.14 - TOBAČNE PIPE (VKLJUČNO GLAVE ZA PIPE) IN USTNIKI ZA CIGARE ALI CIGARETE TER NJIHOVI DELI

9614.20 - Pipe in njihove glave

9614.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje**:

- (1) **Tobačne pipe vseh vrst** (vključno kalumete, čibuke (turške pipe), nargile (orientalske pipe) itd.).
- (2) **Glave pip.**
- (3) **Ustnike za cigare ali cigarete.**
- (4) **Kose lesa ali korenin *spomladanske rese*, ki so grobo oblikovani za pipe.**

Ti izdelki (pa tudi cevi, ustniki in drugi deli), se najpogosteje izdelujejo iz: *terakote*, keramike, lesa (zelenike, češnje itd.), iz korenine *spomladanske rese*, iz *jantarja*, morske pene, *kopala*, *biserovine*, slonove kosti, *ebonita*, *steatita* in gline.

V to tarifno številko se uvrščajo **tudi cevi** za pipe in ustniki zanje, pokrovi, vpojne glave za pipe, obloke, notranji deli (**vključno** filtrirni naboji) itd.

Ta tarifna številka **ne vključuje** pribora za pipe (**na primer**: čistilnikov in strgal za pipe). Pribor se uvršča v **ustrezne tarifne številke**.

96.15 - GLAVNIKI, SPONKE ZA LASE IN PODOBNO; LASNICE, IGLE ZA KODRE, SPONKE ZA KODRE, NAVIJALKE ZA LASE IN PODOBNO, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 85.16, IN NJIHOVI DELI

- Glavniki, sponke za lase in podobno:

9615.11 - - iz trde gume ali plastične mase

9615.19 - - drugo

9615.90 - Drugo

V to tarifno številko **se uvrščajo**:

- (1) **Toaletni glavniki vseh vrst, vključno** glavniki za živali.
- (2) **Glavniki - sponke vseh vrst** - za osebni okras ali pritrdjevanje las.
- (3) **Sponke (poveze) za lase** in podobni izdelki za pritrdjevanje las ali za okrasne namene. Ti izdelki so **običajno** izdelani iz plastičnih mas, slonove kosti, kosti, roževine, želvovine, kovine itd..
- (4) **Lasnice.**
- (5) **Igle za pramena, držala za pramena, navijalke za lase in podobni izdelki razen** tistih iz tar. št. 85.16, **vključno** takšni s prevleko ali opremo iz tekstila, gume ali iz drugega materiala.

Ti izdelki so **običajno** izdelani iz navadnih kovin ali plastične mase.

Ti izdelki se uvrščajo v **71. poglavje**, če v smislu neznatnih sestavnih delov vsebujejo plemenito kovino ali navadno kovino, *platirano* s plemenito kovino, naravne ali kultivirane bisere ali drago ali poldrago kamenje (naravno, sintetično ali rekonstruirano) v neznatnih količinah.

Ta tarifna številka **izključuje** tekstilne trakove za glavo (**Oddelek XI**).

96.16 - PRŠILA ZA DIŠAVE IN PODOBNA TOALETNA PRŠILA, NAPRAVE IN GLAVE ZANJE; BLAZINICE ZA PUDRANJE IN BLAZINICE ZA NANAŠANJE KOZMETIČNIH ALI TOALETNIH PREPARATOV

9616.10 - Pršila za dišave in podobna toaletna pršila, naprave in glave zanje

9616.20 - Blazinice za pudranje in blazinice za nanašanje kozmetičnih ali toaletnih preparatov

V to tarifno številko se uvrščajo:

- (1) **Razpršilke dišav, briljantine in podobne toaletne razpršilke** (namizne ali žepne) za osebno ali poklicno uporabo. **Sestojijo** iz rezervoarja, ki je v glavnem v **obliki steklenice** (steklene, iz plastične mase, kovine ali iz kakšnega drugega materiala), na katerega je **pritrjena naprava - čep**. Ta naprava ima **vgrajeno glavo** (z *razpršilnim mehanizmom*) in majhno **zračno črpalko**, ki je včasih ovita s tekstilno mrežo, in batno napravo.

(Pomembno je poudariti, da so v to tarifno številko vključene samo pršilke, ki se dejansko uporabljajo za toaletne namene. Če ta pogoj ni izpolnjen, se običajno uvrščajo v tar.št.84.24.)

- (2) **Naprave za toaletne razpršilke.**
- (3) **Glave za toaletne razpršilke.**
- (4) **Pudernice in blazinice** za nanašanje katere koli vrste kozmetičnih ali toaletnih izdelkov (pudra za obraz, ličila, smukca itd.). **Lahko so** izdelani iz kakršnega koli materiala (iz labodjega ali gosjega perja, usnja, živalske dlake, kosmatenih tkanin, penaste gume itd.) pa vseeno **ostanejo** v tej tarifni številki, **prav tako** če imajo ročaje ali okraske iz slonove kosti, želvovine, plastične mase, navadnih kovin, plemenitih kovin ali kovin, *platiranih* s plemenito kovino.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) rezervoarjev (steklenic) za razpršilke dišav, ki so **dobavljeni posebej** (uvrščajo se **po materialu**, iz katerega so izdelani),
- (b) zračnih črpalk iz gume (**tar. št. 40.14**),
- (c) razpršilnih naprav in pršilk vrst s poganjalnim plinom **ipd.** iz **tar. št. 84.24** in
- (d) strojev za razprševanje dišav iz **tar. št. 84.76**.

96.17 - TERMOVKE IN DRUGE POSODE Z VAKUUMSKO IZOLACIJO, KOMPLETNE; NJIHOVI DELI, RAZEN STEKLENIH VLOŽKOV

V to tarifno številko so vključeni:

- (1) **Termovke in druge podobne posode z vakuumsko izolacijo, če so kompletni.** V to skupino so **vključeni** termo - vrči, bokali itd., namenjeni za **vzdrževanje** približno enake temperature tekočine, hrane ali drugih izdelkov za določen čas.

Ti izdelki **sestojijo iz**:

- **notranje posode** z dvojnimi stenami (*vložek*), ki je običajno **iz stekla**,
- **zunanjega plašča**, ki je običajno **iz kovine, plastične mase ali drugega materiala**, ki je včasih prekrit s papirjem, usnjem itd..

Med notranjimi stenami steklenega **vložka** je **vakuum** (*brezzračni prostor*), ki je najboljši toplotni izolator. Prostor med vakuumsko posodo in zunanjim plaščem, **je lahko** zapolnjen z izolacijskim materialom (s steklenimi vlakni, pluto ali *polstom* (*filcom*)). Pri termovkah, se lahko zamašek pogosto uporablja kot kozarec ali čaša.

- (2) **Zunanji plašči, zamaški in kozarci ali čaše** iz kovine, plastične mase itd. za termovke in druge posode z **vakuumsko izolacijo**.

Iz te tarifne številke so **izključeni** posamezni stekleni vložki (**tar.št. 70.12**).

(Prav tako so **izključene** iz te tarifne številke termo-posode, ki **nimajo vakuumske izolacije**, kakor tudi posode, ki imajo samo izolirane stene z izolacijskimi materiali, kot so: poliuretanska pena, "stiropor", steklena vlakna ipd..Uvrščajo se v glavnem po materialu, na primer: 39. poglavje, tar.št. 42.02 itd.; dalje, prenosne "hladilne torbe" ali "toplotne torbe", ki imajo v pokrovu ali v stenah vgrajene električne naprave (Pilarovi elementi) (ne kompresorske nit absorpcijske vrste) za **hlajenje ali ogrevanje notranjosti** - 85. poglavje. Običajno imajo električne priključke (12 V) za priključitev na akumulator. Največkrat so namenjene tako za hlajenje kot ogrevanje, zato se pri uvrščanju takih torb uporabi Temeljno pravilo 3 (c)).

96.18 - KROJAŠKE LUTKE IN DRUGE FIGURE ZA RAZSTAVLJANJE; AVTOMATI IN DRUGE PREMIČNE (ANIMIRANE) FIGURE ZA ARANŽIRANJE IZLOŽB

V to tarifno številko se **uvrščajo**:

- (1) **Krojaške lutke.**

To so podobe v obliki človeškega telesa, ki se uporabljajo za **preizkušanje in dodelavo oblačil** med izdelovanjem. V glavnem gre **le za život človeškega telesa**. Običajno so oblikovane iz papirne mase, sadre, plastične mase itd., **nekater**e pa so izdelane iz pletarskega materiala, kot je trsje, šaš ali vrbovje. Oblikovane figure so običajno prevlečene s tekstilnim materialom in najpogosteje postavljene na podstavek, tako da je mogoče spreminjati višino modela.

- (2) **Druge podobe za razstavljanje in podobni izdelki.**

Te podobe predstavljajo **človeško telo in dele človeškega telesa** (na primer: glavo, život, nogo, roko itd.) in se uporabljajo za razstavljanje oblačil, pokrival za glavo, nogavic, rokavic itd. Te podobe se izdelujejo iz materialov, navedenih v prejšnjem odstavku **pod (1)**. Podobam, ki predstavljajo celotno človeško telo, je običajno **mogoče premikati** roke, noge in glavo v različne položaje. Te podobe uporabljajo **kot modele** umetniki in kiparji, študenti medicine pa kot modele za vadbo povezovanja ran itd..

V to skupino **niso vključene** *silhuete* ali *profilne* oblike podob, ki se sicer včasih uporabljajo prav tako za razstavljanje blaga, **vendar** pogostejše kot smerokazi. Ti predmeti so običajno izdelani iz lesa, lepenke ali kovine in se **uvrščajo po materialu, iz katerega so izdelani**.

- (3) **Avtomati in druge gibljive (animirane) podobe za aranžiranje izložb.**

Sem se uvrščajo gibljive (*animirane*) podobe, ki **predstavljajo človeška bitja ali živali**, pa tudi številne **druge avtomatske naprave**, ki se uporabljajo za razstavljanje blaga ali v reklamne namene. Lahko so iz kakršnega koli materiala in so **najpogostejše električne ali mehanske**. Čeprav kot take vzbujajo pozornost, so namenjene v glavnem za usmerjanje pozornosti na izložbe z določenim blagom ali na posebne izdelke, ki so v izložbah razstavljeni. Lahko so različnih oblik, ki se prilagajajo naravi blaga ali storitve, ki se reklamira. Služijo ne le kot sredstva za **pritegnitev pozornosti**, temveč včasih **tudi za gibno ilustracijo kvalitete**, načina delovanja itd. razstavljenih izdelkov.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- (a) aparatov ali modelov namenjeni izključno za demonstracijske namene (**tar. št. 90.23**) in
(b) lutk in igrač (**95. poglavje**).
-

ODDELEK XXI

PREDMETI UMETNOSTI, ZBIRK IN STARIN

97. POGLAVJE

PREDMETI UMETNOSTI, ZBIRK IN STARIN

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) nerabljene pošne znamke ali kolki, natisnjene frankirane pisemske pošiljke in podobno iz **tar. št. 49.07**;
 - (b) gledališke kulise, platno za ozadja studijev in podobno iz slikanega ali porisanega platna (**tar. št. 59.07**), razen če se lahko uvrstijo v **tar. št. 97.06**;
 - (c) biseri, naravni ali kultivirani, dragi ali poldragi kamni (**tar. št. 71.01 do 71.03**).
2. Z izrazom "**izvirna grafična dela, odtisi in litografije**" iz tar. št. 97.02 so mišljeni odtisi ene ali več plošč, izdelani neposredno v črno-beli ali barvni tehniki, ki so neposredno ročno delo umetnika, ne glede na postopek ali material, ki ga je uporabil, kar pa ne vključuje nikakršnega mehničnega ali fotomehničnega postopka.
3. Tar. št. 97.03 **ne obsega** množično izdelanih reprodukcij ali običajnih obrtniških izdelkov komercialne narave, četudi so jih oblikovali ali zasnovali umetniki.
4.
 - (a) Razen izdelkov iz **opomb 1 do 3**, se izdelki tega poglavja uvrščajo v to poglavje, in v nobeno drugo poglavje Nomenklature;
 - (b) tar. št. 97.06 **ne obsega predmetov**, ki se uvrščajo v katero koli drugo tarifno številko tega poglavja.
5. Okvirje za slike, risbe, paste, kolaže ali podobne dekorativne plošče, grafična dela, odtise ali litografije je treba uvrščati kot njihove sestavne dele, če so okvirji primerne vrste in vrednosti glede na te predmete.

Okvirji, ki niso primerne vrste ali vrednosti glede na predmete iz te opombe, **se uvrščajo posebej**.

SPLOŠNA DOLOČILA

V to poglavje so **vključeni**:

- (A) **Nekateri umetniški predmeti**: slike, risbe in pastel, **v celoti ročno izdelani**, kolaži in podobne dekorativne plošče (**tar. št. 97.01**); izvirna grafična dela, tiskane slike in litografije (**tar. št. 97.02**); izvirne skulpture in kipi (**tar. št. 97.03**).
- (B) **Pošne znamke ali koleki**, priložnostni pisemski ovitki, priložnostni pisemski ovitki "**prvega dne**", natisnjene, frankirane pisemske pošiljke in podobno, **uporabljene**, ali **ne** (**tar. št. 97.04**).
- (C) **Zbirke in primerki zbirk**, ki imajo *zoološki, botanični, mineraloški, anatomski, zgodovinski, arheološki, paleontološki, etnografski ali numizmatični pomen* **oziroma** vrednost (**tar. št. 97.05**).
- (D) **Starine**, stare več kot 100 let (**tar. št. 97.06**).

Vendar je treba poudariti, da se ti izdelki uvrščajo v **druga poglavja** Nomenklature, če **ne izpolnjujejo pogojev**, ki izhajajo iz **opomb** ali iz tarifnih številk tega poglavja.

Predmeti, ki so opisani v **tarifnih številkah 97.01 do 97.05**, **ostanejo** uvrščeni v teh tarifnih številkah **tudi**, če **niso starejši od 100 let**.

97.01 - SLIKE, RISBE IN PASTELI, IZDELANI ROČNO, RAZEN RISB IZ TARIFNE ŠTEVILKE 49.06 IN OBRTHNIH IZDELKOV, ROČNO SLIKANIH ALI OKRAŠENIH; KOLAŽI IN SORODNE DEKORATIVNE PLOŠČE

9701.10 - Slike, risbe in pasteli

9701.90 - Drugo

(A) SLIKE, RISBE IN PASTELI, V CELOTI IZDELANI ROČNO, R A Z E N SLIK IZ TARIFNE ŠTEVILKE 49.06 IN OBRTHNIŠKIH IZDELKOV, ROČNO POSLIKANIH ALI OKRAŠENIH

V to skupino **so vključene** slike, risbe in pasteli (**stari ali novi**), **ki so v celoti ročno izdelani**. **Ta dela so lahko:** olja, tempere, akrili, akvareli, v obliki slik, narejenih z mešanico vodenih barv in gume, pastelov, *miniatur*, rokopisov, okrašenih z barvami, v obliki risb s svinčnikom (**vključno** risbe "**Conte**"), z ogljem ali peresom (*perorisbe*) itd., izdelanih na **kakršnem koli materialu**.

Ker **morajo biti** ti izdelki v celoti izdelani **ročno**, so iz te tarifne številke **izključeni** izdelki, dobljeni v celoti ali delno po katerem koli drugem postopku, **na primer:** slike (na platnih ali ne), dobljene po *fotomehanskih postopkih*; slike, izdelane ročno na skici ali risbi, dobljene z navadnim *graviranjem* ali tiskanjem; "**avtentične**" kopije slik, dobljene s pomočjo določenega števila mask in matric, **četudi** je njihova avtentičnost **overjena s podpisom umetnikov**.

Vendar pa ostanejo uvrščene v tej tarifni številki **kopije slik**, ki so izdelane **v celoti ročno**, ne glede na njihovo umetniško vrednost.

Iz te tarifne številke so **izključeni še:**

- (a) izvirni načrti in risbe, **izdelani ročno**, za industrijo, arhitekturo, strojogradnjo ali podobne namene (**tar. št. 49.06**),
- (b) izvirni načrti ali risbe, **izdelani ročno**, za modne kreacije nakita, stenske tapete, tkanine, pohištvo itd. (**tar. št. 49.06**),
- (c) gledališke kulise, horizonti za studije in podobno, iz pobarvanega ali poslikanega platna (**tar. št. 59.07 ali 97.06**) in
- (d) obrtniški izdelki, ki so **okrašeni ročno**, **na primer:** stenske tkanine, ki sestojijo iz ročno barvanih ali poslikanih tkanin (platen), praznični spominki, škatle ali kovčki, keramični izdelki (krožniki, kozarci, vaze itd.), ti izdelki **se uvrščajo v ustrezne tarifne številke**.

(B) KOLAŽI IN PODOBNE DEKORATIVNE PLOŠČE

V to skupino **so vključeni** kolaži in podobne **dekorativne plošče**, ki sestojijo iz manjših ali večjih delov raznih živalskih, rastlinskih in drugih materialov, sestavljenih v obliko slike, dekorativne plošče, ali pa montiranih in zlepljenih ali kako drugače položenih na podlago (**na primer:** iz lesa, papirja ali iz tekstilnega materiala).

Podlaga je lahko enobarvna, pobarvana ročno, ali pa z vtisnjenimi dekorativnimi in slikovitimi elementi, ki predstavljajo del splošnega vzorca.

Kolaži po kvaliteti variirajo od cenениh izdelkov, ki se izdelujejo v velikih količinah (*masovno*) za prodajo kot spominki, pa do izdelkov, ki zahtevajo visoko stopnjo mojstrstva in so lahko prave umetniška dela.

Pojem "**podobne dekorativne plošče**" v tej skupini **ne pomeni izdelkov, ki sestojijo samo iz enega kosa materiala, četudi** so nameščeni ali zalepljeni na podlago, če so le-ti bolj konkretno zajeti v kakšni drugi tarifni številki Nomenklature, kot so **na primer: "okraski"** iz plastične mase, lesa, navadnih kovin itd. Ti izdelki se uvrščajo v ustrezne tarifne številke (**tar. št. 44.20, 83.06** itd.).

Okvirji slik, risb, pastelov, kolažev in podobnih *dekorativnih* plošč predstavljajo del teh predmetov in se skupaj z njimi tudi uvrščajo v to tarifno številko, **če so vrste** in normalne vrednosti v primerjavi s temi predmeti (**glej Opombo 5** k temu poglavju).

97.02 - IZVIRNA GRAFIČNA DELA, ODTISKI IN LITOGRAFIJE

Ta tarifna številka vključuje **izvirne** grafična dela, tiskane slike in *litografije* (stare ali nove), t.j. **odtise**, proizvedene neposredno v črnobeli ali barvni tehniki na eno ali več plošč, panojev ali odsekov, ki jih je izdelal neposredno umetnik, **ne glede na postopek** ali pri tem uporabljeni material. Pri tem je **izvzet** kakršen koli mehanski ali *fotomehanski* postopek (**glej Opombo 2** k temu poglavju).

Če izpolnjujejo **druge pogoje** iz predhodnega odstavka, se v to tarifno številko uvrščajo kot izvirna dela **tudi** *litografije*, izdelane s *transferno tehniko* (pri kateri umetnik najprej izdelata risbo na posebnem papirju, nato pa to risbo **prenese** na kamen).

Pravkar navedeni odtisi se izdelujejo iz gravirnih plošč, ki so lahko izdelane po različnih postopkih, **na primer: z bakrorezom, z graviranjem z iglo, z jedkanjem** (s kislino) ali s *točkastim graviranjem*.

Izvirni odtisi ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki **tudi, če so retuširani**.

Izvirni predmet je od kopije, **ponaredka** ali reprodukcije pogosto **težko ločiti**, vendar je razmeroma majhno število odtisov in kvaliteta papirja **lahko uporabno** merilo za ugotavljanje izvirnika. Na drugi strani pa kažejo na kopijo ali reprodukcijo **nedvoumna uporaba** rastrskih slik (v *fotogravuri* in *helio-gravuri*) in (zelo) pogosto oznake na papirju, ki jih pušča plošča.

Okvirji grafičnih del, tiskanih slik ali *litografij* **štejejo** za dele teh predmetov **samo**, če so okvirji vrste in normalne vrednosti v primerjavi s temi predmeti. **V drugih primerih** je treba okvirje **uvrstiti ločeno** v njihove ustrezne tarifne številke kot izdelke iz lesa, kovine itd. (**glej Opombo 5** k temu poglavju).

Poudariti je treba, da so iz te tarifne številke **izključene** plošče (*bakrene, cinkove, kamene, lesene ali iz kakršnega koli drugega materiala*), iz katerih se izdelujejo grafična dela itd. (**tar. št. 84.42**).

97.03 - IZVIRNE PLASTIKE IN KIPI IZ KAKRŠNEGA KOLI MATERIALA

Ta tarifna številka vključuje **izvirne skulpture** in kipe (*stare ali nove*). **Lahko so** iz kakršnega koli materiala (iz kamna, iz *rekonstruiranega* kamna, iz *terakote*, lesa, slonove kosti, kovine, voska itd.). **Lahko so** okrogli, reliefni ali izdolbeni (podobe, doprsja, podobice, skupine, ponazoritve živali itd., vključno reliefi za arhitektonske namene).

Ta dela **so lahko** izdelana po različnih postopkih, **vključno po naslednjih dveh:**

Pri prvem postopku umetnik *rezbari* direktno iz trdih materialov;

Pri drugem postopku umetnik *modelira* podobe iz mehkih materialov, ki jih nato vlija iz *brona* ali *mavca*, jih žge ali kako drugače strdi. **Lahko pa jih** tudi *reproducira* iz marmorja ali drugih trdih materialov.

Pri drugem postopku umetnik navadno ravna na naslednji način:

Prične z **grobim oblikovanjem** svoje zamisli kot modela (običajno v pomanjšanem merilu) v glini ali v drugem plastičnem materialu, nato pa na osnovi tega *modelira* "**obliko iz gline**". Ta "**oblika iz gline**" se le redko prodaja, saj se običajno uniči potem, ko na njeni osnovi izoblikujejo zelo **omejeno število** kopij, ki jih umetnik vnaprej izloča ali da v muzej. Te reprodukcije **vkjučujejo** predvsem "**mavčni model**", ki se izdeluje neposredno iz "**oblike iz gline**".

"**Mavčni model**", se uporablja kot model za izdelavo umetniškega dela iz kamna ali lesa, ali pa **za pripravo** kalupa za litje v kovini ali vosku.

Glede na to, je lahko ista skulptura *reproducirana v dveh ali treh kopijah*: iz marmorja, lesa, voska, brona itd., in tudi nekaj iz *terakote in sadre*. **Izvirna dela** umetnika ne predstavlja le preliminarni model, pač pa tudi "**oblika iz gline**", "**mavčni model**" in te "**kopije**". Kopije dejansko niso nikdar povsem identične izvirniku, saj umetnik v vsaki fazi *modelira*, popravlja odlitke in dodaja *patino* vsakemu predmetu. Skupno število reprodukcij le redko presega dvanajst.

Ta tarifna številka **ne vključuje le izvirnih** kiparskih del, temveč tudi kopije in reprodukcije teh del, izdelane po enem izmed pravkar navedenih postopkov, **bodisi da jih izdela kipar sam, bodisi drug umetnik**.

Iz te tarifne številke so **izključeni**:

- (a) *dekorativne skulpture komercialnega značaja*,
- (b) dela običajnega mojstrstva *komercialnega značaja* (okraski, verske podobe, predmeti za osebni okras itd.) in
- (c) **masovno izdelane reprodukcije** iz *sadre, mešanice sadre in vlaken, papirne mase* itd.

Razen okrasnih izdelkov, ki se uvrščajo v **tarifni številki 71.16 ali 71.17**, se vsi ti izdelki uvrščajo **po materialu, iz katerega so izdelani**:

- **tar. št. 44.20** za lesene izdelke,
- **tar. št. 68.02 ali 68.15** za kamnite,
- **tar. št. 69.13** za keramične, in
- **tar. št. 83.06** za navadne kovine itd..

97.04 - POŠTNE ZNAMKE ALI KOLKI, PRILOŽNOSTNI PISEMSKI OVITKI, PRILOŽNOSTNI PISEMSKI OVITKI PRVEGA DNE, NATISNJENE FRANKIRANE PISEMSKE POŠILJKE IN PODOBNO, RABLJENI, ALI NE RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 49.07

V skladu s pogoji, navedenimi v nadaljevanju **pod (1) in (2), se uvrščajo v to tarifno številko**:

- (A) **Poštna znamka vseh vrst**, t.j. znamke, ki se običajno uporabljajo za nalepljanje na pisma in poštne pakete; doplačilne znamke itd..
- (B) **Koleki (znamke za plačilo upravne takse)**, t.j. znamke - pobotnice, znamke za registracijo; znamke za dovoljenje kroženja (koleki za vozniška dovoljenja), *konzularne* takse, označevalne taksne nalepke itd..
- (C) **Priložnostne pisemske ovojnice**, t.j. pisemske ovojnice s poštnim znakom, **vendar** brez poštne znamke, ki se uporabljajo **pred uvedbo** poštnih znamk.

- (D) **Pisemske ovojnice z nalepljenimi poštnimi znamkami**, vključno priložnostne pisemske ovojnice prvega dne (**običajno** označene z besedama "**prvi dan**", ali pa imajo poštno znamko ali serijo znamk in poštni žig z datumom, ko je bila znamka izdana), pa tudi "**maksimum karte**" - te imajo nalepljeno znamko in reprodukcijo risbe na znamki. Poštna znamka **je uničena** z navadnim ali posebnim datumskim žigom, na katerem je ime mesta, ki je povezano z motivom ali datumom izdaje znamke.
- (E) **Potiskane frankirane pisemske pošiljke**, t.j. *frankirane* pisemske ovojnice, dopisnice, ovoji za časopis itd..

Vendar je treba poudariti, da **se ti izdelki uvrščajo v to tarifno številko samo:**

- (1) **Če so že bili uporabljeni.**

Ali

- (2) **Če niso bili uporabljeni, ne smejo biti v obtoku ali pa so nova izdaja v namembni državi.**

Izdelki iz te tarifne številke se lahko dobavljajo v razsutem stanju (posamezne znamke, kosi pisem z označenim datumom, kompletni listi znamk), **ali pa** v obliki zbirk. **Albumi** z zbirkami teh izdelkov štejejo za del te zbirke, **če** so v primerjavi z zbirko normalne vrednosti.

Iz te tarifne številke **so izključeni:**

- (a) "**maksimum karte**" in priložnostne pisemske ovojnice prvega dne (**vključno** ilustrirane) brez poštних znamk (**tar. št. 48.17 ali 49. poglavje**),
- (b) neuporabljene poštne znamke ali koleki, potiskane frankirane pisemske pošiljke in podobno, ki so v obtoku ali so nova izdaja namembne države (**tar. št. 49.07**) in
- (c) *voucherji* - boni v obliki "**hranilnih znamk**", ki jih potrošnikom izdajajo zasebna ali trgovska telesa, ter znamke, ki jih včasih dajejo trgovci svojim strankam **kot popust za nakup (tar. št. 49.11).**

97.05 - ZBIRKE IN ZBIRATELJSKI PREDMETI, KI IMAJO ZOOLOŠKI, BOTANIČNI, MINERALOŠKI, ANATOMSKI, ZGODOVINSKI, ARHEOLOŠKI, PALEONTOLOŠKI, ETNOGRAFSKI ALI NUMIZMATIČNI POMEN

Ti predmeti so lahko pogosto **dejanske vrednosti**, ali pa vzbujajo interes zaradi redkosti, grupiranja ali njihove pojavnosti.

V to tarifno številko so vključeni:

- (A) **Zbirke in primerki zoološkega, botaničnega, mineraloškega ali anatomskega pomena, to so:**
- (1) **Mrtve živali katere koli vrste**, ki so konzervirane suho ali v tekočini; nagačene živali za zbirke.
- (2) **Izpraznjena jajca; insekti v škatlah, okvirjih** itd. (**razen** predmetov, ki predstavljajo *imitacijo nakita* ali *drobne okraske*); prazni oklepi, **razen** tistih, ki so primerni za industrijsko uporabo.
- (3) **Semena ali rastline, suhe ali konzervirane v tekočinah; herbariji.**
- (5) **Osteološki primerki** (okostja, lobanje, kosti).
- (6) **Anatomski in patološki primerki.**
- (B) **Zbirke in primerki zgodovinskega, etnografskega, paleontološkega ali arheološkega pomena**, na primer:

- (1) **Predmeti, ki predstavljajo materialne ostanke človeške dejavnosti**, ki so primerni za preučevanje zgodnjih generacij človeka, **na primer:** *mumije, sarkofagi, orožje, idolatrijski predmeti, oblačila*, predmeti, ki so pripadali slavnim ljudem.
- (2) **Predmeti, pomembni za preučevanje dejavnosti, navad, običajev in lastnosti sodobnih primitivnih narodov**, **na primer:** *orožje, orodja in idolatrijski predmeti*.
- (3) **Geološki primerki za preučevanje fosilov (izumrli organizmi)**, ki so svoje ostanke ali odtise pustili v *geoloških plasteh* - rastlin ali živali.

(C) **Zbirke in primerki numizmatične vrednosti .**

To so kovanci in medalje, dobavljeni **kot zbirke ali kot posamezni primerki**. V drugem primeru vsebuje **vsaka pošiljka** le po nekaj primerkov katerih koli kovancev ali medalj. V to tarifno številko se uvrščajo **le tisti**, ki se nedvoumno namenjeni za zbirke.

Iz te tarifne številke so **izključeni** kovanci in medalje, ki **ne štejejo za primerke zbirk in ne predstavljajo** zbirke *numizmatične* vrednosti (**na primer:** velike pošiljke katerihkoli kovancev ali medalj). Takšni izdelki se uvrščajo v **glavnem v 71. poglavje**, kovanci in medalje, ki so tako **poškodovani**, da so **primerni le** za pretopitev, pa se uvrščajo *med drugim* v tarifne številke **za odpadke in ostanke kovin**.

Kovanci, ki so v državi izdaje **zakonito** plačilno sredstvo, se uvrščajo v **tar. št. 71.18**, **četudi** so pripravljeni za splošno prodajo v posebnih pakiranjih (v škatlah).

Kovanci in medalje, ki so izdelani kot nakit, so iz te tarifne številke **izključeni** in se uvrščajo v **71. poglavje** ali v **tar. št. 97.06**.

*
* *

Predmeti, ki so izdelani **za komercialne namene zaradi** obeleževanja, slavljenja ali ilustriranja nekega dogodka ali podobne, se ne uvrščajo v to tarifno številko (**če nimajo vrednosti** zaradi starosti ali redkosti), **četudi** je njihova proizvodnja številčno omejena ali pa je omejena njihova distribucija.

97.06 - STARINE, STARE VEČ KOT 100 LET let (RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 97.01 - 97.05)

V to tarifno številko se uvrščajo starine, **stare več kot 100 let**, če niso vključene v **tar. št. 97.01 do 97.05**.

Zanimanje za te predmete in njihova vrednost sta **odvisna** od njihove starosti in (kot posledice starosti) njihove *redkosti*.

V skladu s temi pogoji, se v to tarifno številko **uvrščajo:**

- (1) **Staro pohištvo, okvirji in razna lesarija.**
- (2) **Izdelki grafične umetnosti;** prve tiskane knjige in druge knjige, note, zemljevidi, grafična dela (**razen tistih iz tar. št. 97.02**).
- (3) **Vaze in drugi keramični izdelki.**
- (4) **Tekstilni izdelki:** preproge, tapiserije, vezenine, čipke in drugi tekstilni materiali.
- (5) **Nakit.**
- (6) **Zlatarski in dragotinarski izdelki** (bakreni vrči za kavo, bokali, kandelabri, posoda itd.).
- (7) **Vitražno steklo, uokvirjeno v svinec.**
- (8) **Svečniki, lestenci in svetilke.**

- (9) **Železarsko in ključavničarsko blago.**
- (10) **Majhno okrasje za *vitrine*** (škatle, šatulje, tobačnice in smodnišnice, ribežni za tobak, majhni kovčki za nakit, *pahljače* itd.).
- (11) **Glasbeni instrumenti.**
- (12) **Ure.**
- (13) ***Gliptografski* (kamnoseški) predmeti** (kamni, *rezbarjeno* kamenje) in ***pečatoreški* predmeti** (pečati itd.).

Če ohranijo svoj izvirni značaj, ta tarifna številka **vključuje**: stare predmete, ki so popravljene ali restavrirane. V to tarifno številko se **na primer uvrščajo**: staro pohištvo z vgrajenimi deli sodobne izdelave (**na primer**: ojačenja in deli, **zamenjani** zaradi popravila); stare *tapiserije*, usnje ali tekstilni materiali, montirani na novem lesu.

Ta tarifna številka **ne vključuje** (**ne glede** na njihovo starost) naravnih ali kultiviranih biserov in dragih ali poldragih kamnov (**tar. št. 71.01 do 71.03**).
